༄༅། །རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ།

ཇ

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

2019

༄༅། །རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ།

༼ཇ༽

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

2019

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྡུར་མ། པོད། ༢༦

Je Yabse Sungbum Volume 26

པར་འགྲེམས་བྱེད་པོ།
རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

Published by:
JE YABSE SUNGBUM PROJECT
Drepung Loseling Pethub Khangtsen Education Society,
Mundgod U.K. Karnataka State (INDIA)
www jeyabsesungbum.org,

པར་ཐེངས་དང་པོར།
དེབ་གྲངས་ ༧༥༠ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩

First Edition:
750 copies, 2019

པར་སྐྲུན་ཞུ་ཡུལ།
མ་ཎི་པཱལ་འཕྲུལ་ལས་ཁང་།

Printed at:
Manipal Technologies Limited Manipal

དཀར་ཆག

དཀར་ཆག v

རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་སྟོད་ཆ། 1

གཞུང་འཆད་པའི་སྔོན་འགྲོ། 1

མཚན་གྱི་དོན་འགྱུར་ཕྱག་སོགས། 7

གཞུང་གི་དོན་ལས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག 7

བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོས། 13

ཚད་མ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 13

མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། 14

མཚན་ཉིད་ངོས་བཤད་པ། 16

གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ། 20

གྲངས་མང་བ་དགག་པ། 20

གྲངས་ཉུང་བ་དགག་པ། 31

ལེའུ་དང་པོ་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཐབས་བཤད་པ། 39

མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་གཞག 40

མངོན་སུམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིའི་དོན། 40

ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་པ། 49

མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན། 51

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བཤད་པ། 51

མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ། 52

མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ། 52

དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ། 60

དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པས་སྒྲུབ་པ། 64

དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ། 72

སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ། 84

དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་སྤང་། 91

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱིའི་དོན། 93

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་དོན། 98

རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱིའི་དོན། 102

རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་དོན། 105

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱིའི་དོན། 130

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་དོན། 137

མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པ། 144

ཚད་འབྲས་རྣམ་བཞག་གི་སྤྱི་དོན། 151

ཚད་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དོན། 155

ཕྱི་རོལ་དགག་པ་གཙོ་བོར་མ་མཛད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག 155

ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག 168

རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་འཐད་པར་རིགས་པས་ངེས་པར་བྱ་བ། 189

ཕྱི་དོན་མེད་ན་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པ་སྤང་བ། 189

སྤྱིའི་དོན་བཤད་པ། 189

ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་པ། 196

ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ། 200

དེས་ན་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་པ། 214

ལེའུ་གཉིས་པ་ཕྱོགས་གླང་དང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་བཞེད་པའི་ཐབས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ། 220
རྗེས་དཔག་གི་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། 220
རང་དོན་རྗེས་དཔག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 223
རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད། 223
འབྲེལ་བ་དང་ཚད་མའི་གཞི་མཐུན་བསྒྲུབ་པ། 224
དེས་གྲུབ་པའི་དོན་བཤད་པ། 235
རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་གཏན་ལ་དབབ་པ། 243
གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་དོན་བཤད་པ། 243
གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཏན་ལ་དབབ་པ། 243
གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གཏན་ལ་དབབ་པ། 257
གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་པ། 259
ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་བཤད་པ། 259
ཚུལ་གསུམ་པ་བཤད་པ། 267
ལྡོག་ཁྱབ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 267
ལྡོག་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། 275
ཐ་སྙད་གང་ཡང་སྦྱར་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ། 278
མཚན་གཞིའི་སྤྱིའི་དབྱེ་བ། 285
གཏན་ཚིགས་གསུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 295
མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 295
སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས། 295
མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས། 319
མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར། 350
རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་བཤད་པ། 352

རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། 352
རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། 353
མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ། 358
བལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། 359
གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དངོས་བཤད་པ། 367
ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བྱས་པར་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་ཚུལ། 372
ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ། 380
ངེས་མཚོན་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་བ། 382
འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། 384
ཤོག་གྱུར་གཏན་ཚིགས་དོན་གཞན་གྱིས་གོ་བ་འབྲས་རྟགས་སུ་བསྒྲུབ་པ། 384
རྒྱུ་འབྲས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ། 386
རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཏན་ལ་དབབ་པ། 388
རྒྱུ་འབྲས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བ། 397
གསུམ་པ་ཁྱབ་པའི་རྩ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པར་བསྒྲུབ་པ། 401
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་དགག་པ། 410
ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པར་བསྒྲུབ་པ། 410
འབྲེལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དགག་པ། 414
མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། 414
རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རིགས་པའི་གནོད་པ་བསྟན་པ། 431
འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རྟགས་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པ། 435

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག 444

༄༅། །བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཊཱིཀ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྟོད་ཆ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཞེས། །ལྷར་བཅས་ཀུན་གྱི་གཙུག་ན་ལྷམ་མེ་བ། །དེ་ཡི་བསྟན་པ་མི་ནུབ་རྒྱལ་མཚན་འཛིན། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཀུན་བཅོམ། །བཟང་པོའི་སྤྱོད་པས་ཆོས་ཀུན་ཇི་བཞིན་གཟིགས། །གྲགས་པའི་འོད་ཀྱིས་འགྲོ་བློའི་རྨོངས་པ་སེལ། །གདུལ་བྱའི་དཔལ་གྱུར་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་འདུད། །གསུང་རབ་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་གཞུང་ལུགས་མཆོག །ཀླུ་སློབ་ཡབ་སྲས་ཕྱོགས་གླང་གྲགས་པ་སོགས། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་གཞུང་། །གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་གཟིགས་ནས་འདོམས་མཛད་པའི། །བླ་མ་དེ་ལ་ལྷག་པར་བདག་ཕྱག་འཚལ། །ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་བས་མཐའི་ནགས་ཁྲོད་དུ། །ཚོགས་གཉིས་དཔལ་གྱི་དགའ་སྟོན་རོལ་མཛད་ཅིང་། །ལྷག་པར་འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེའི་དབང་གྱུར་པ། །མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་པ་དེ་ལ་འདུད། །རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་བགྲོད་པའི་ལམ་བཟང་དེ། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་མུན་བསལ་ཞིང་། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་སྒྲོན་མེས་གསལ་མཛད་པ། །ཕྱོགས་གླང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པས་འདུད། །སྨྲ་བདུན་མཛད་པའི་རིགས་པའི་དེ་ཉིད་རྣམས། །དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་ཁུར་གྱིས་མི་ངལ་བའི། །རྣམ་དཔྱོད་བློ་ཆེན་ལྡན་པ་དུ་མ་ཡིས། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་རིང་དུ་གསལ་མཛད་མོད། །དིང་སང་ཕལ་ཆེར་ཚིག་ཙམ་མཐོང་བས་ཁེངས། །དོན་རབ་འབྱེད་པའི་རིགས་ལམ་རིང་དུ་འདོར། །གསུང་རབ་གདམས་པར་འཆར་བའི་མན་ངག་མེད། །ཐུབ་བསྟན་དྲི་མས་སྦགས་པ་བསལ་ཕྱིར་དང་། །དད་བརྩོན་ཤེས་རབ་ལྡན་པས་རིང་ནས་བསྐུལ། །གཞུང་འདི་འབྱེད་ལ་བདག་ཅག་སྤྲོ་བ་སྐྱེས། །བདག་ནི་དེ་ཉིད་བལྟ་བའི་མིག་བྲལ་ཡང་། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཡུན་རིང་བསྟེན་བྱས་པས། །གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་འཆར་བའི་མན་ངག་རྣམས། །ལེགས་པར་བཤད་ཀྱི་རྒྱ་གཅིག་གུས་པས་ཉོན།།

དེ་ལ་འདིར་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ཙམ་ལ་འབད་པ་ནི་དུད་འགྲོའི་སྤྱོད་པ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་དག་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་རིགས་པ་ཡིན་ལ། དེར་ཡང་རེ་ཞིག་པ་དང་གཏན་དུ་བའི་ཕན་གནོད་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་ནི་དེའི་ཐབས་ལ་འདོར་ལེན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱས་པ་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕན་པ་དང་ཞེས་སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་བློའི་གསུང་ནས། གཟུགས་གསལ་པོ་བལྟ་བ་ལ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་ནས་དེའི་ཐབས་སུ་མིག་གི་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་སེལ་བ་ལ་འབད་པ་བཞིན། གནས་སྐབས་དང་མཐའི་ཐོབ་བྱ་ལ་དོན་གཉེར་ཞུགས་པ་དག་དེའི་ཐབས་ལ་རྨོངས་པའི་བློའི་སྐྱོན་སེལ་བ་ལ་འབད་དགོས་པས་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་བློའི་སྐྱོན་སེལ་བའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སློབ་དཔོན་འདི་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་བྱུང་བར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གྲོ་ལུང་པ་བཞེད་དོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་དོན་ཚན་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་[1]ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་མཛད་དེ། དེར་ནི་མངོན་སུམ་དང་། རང་དོན་དང་། དེ་ལ་འཕྲོས་པ་གཞན་སེལ་བ་དང་། གཞན་དོན་དང་། དེའི་ཡན་ལག་དཔེ་དང་། ལྟག་ཆོད་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་དྲུག་གོ།

དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་ལ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་བསྒྲུབས་པས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་གཟིགས་ནས་ཐོག་མར་ཐུབ་པ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་མཛད་དོ། །དེའི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་པའི་སྒོར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་བདག་རིག་བྱེད། །སྒྲུབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྱིན་དག[2]།ལྟར་སྣང་བཅས་པ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༩ གཙང་། ཤོག ༢ བ ༥ དྲུག་ཏུ་བཏུས་ནས་

2 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༧ གཙང་། ཤོག ༣ ན ༢ སུན་འབྱིན་ངག

གཞན་རྟོགས་བྱེད།[1]།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དག་ཀྱང་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་སྟེ། མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དང་། རྗེས་དཔག་དང་རྗེས་དཔག་ལྟར་སྣང་དང་། སྒྲུབ་ངག་དང་སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་དང་། སུན་འབྱིན་དང་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་ངོ་། །དེ་དག་གི་དོན། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་སྲས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་མཛད་དོ།།

དེ་རྣམས་ལས་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་ནི།[2] རྣམ་འགྲེལ་དང་། རྣམ་ངེས་དང་། རིགས་ཐིགས་སོ། །དང་པོས་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་ངེས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་གཞུང་གི་ཆ་དང་སྦྱར་ནས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། དེ་ལས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལེའུའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྒྲུབ་པ་དཀའ་བའི་གནས་དང་། གཙོ་བོའི་དོན་དུ་གཟིགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྒྲུབས་པའི་སྒོ་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ་ངོ་མཚར་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། སྟོན་པ་ཚད་མར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ལེའུ་ཟུར་པ་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། ལམ་འདི་འདྲ་གོམས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་བའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མེད་དོ་ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བསལ་ནས། སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་སྤྲ་མ་ལ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པའི་བཤད་པ་མཛད། ལོག་རྟོག་གཉིས་པ་བསལ་ནས་སྟོན་པ་ལམ་དེ་ནས་འབྲས་བུ་དེར་བྱོན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཚིགས་བཅད་དེ་ལ་ལུགས་ལས་ལྡོག་པའི་བཤད་པ་མཛད་དོ།།

ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལས་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ལ་རྟོག་གེ་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་ཀློལ་བ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༣ ཐེང་། ༥

2 ཞོལ། ཤོག ༣ བ ༣ གཅང་། ཤོག ༣ ན ༨ བསྟན་བཅོས་གསུམ་ལས།

ནས་དེ་དག་གི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཆེད་དང་། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆ་དང་ཡང་སྦྱར་ཞིང་སྔ་མ་ལས་ཅུང་ཟད་བསྡུས་པ་ཙམ་གྱིས་རིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་མཛད་དོ། །ཆ་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྔ་མ་ལས་མི་རྒྱས་མོད། རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ཚང་བར་སྟོན་ཅིང་། གཞན་དོན་ནི་སྔ་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་སོ། །རིགས་ཐིགས་ནི་སྡོམས་པ་རྒྱས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་མི་ནུས་པ་དང་། ཚིག་ཉུང་ངུས་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནུས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟོག་གེའི་ལུས་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ལུས་དེ་དག་གི་ཆ་ཤས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། བཞི་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་དང་། རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ་དང་། རྩོད་པའི་རིགས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ནི། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ཡན་ལག་སྟེ། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་གྱུར་རྟོགས་པ་གཏན་ཚིགས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་མཐའ་ཆོད་པར་རྟོགས་པ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཚུལ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་ཟད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས་ཚུལ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། [1]།ཞེས་པའི་གཞུང་སྦྱོར་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྩ་བ་ཡང་འབྲེལ་བ་ལ་རག་ལས་ཤིང་གཞན་དག་ལྡན་འདུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་རྫས་གྲུབ་འདོད་པ་དག་གི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས། འབྲེལ་བའི་ངོ་བོ་དང་། གྲངས་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའི་ཆེད་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞིང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ནི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་གང་ཟག་གི་བདག་འབྲེལ་བ་རྫས་གྲུབ་བཀག་པས་ཁེགས་པར་དགོངས་ནས་འབྲེལ་བ་བརྟག་པ་མཛད་དེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། [2]།ཞེས་པའི་གཞུང་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་དོན་གྱི་ཡན་ལག་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་དབེན་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་ཡིན་ན། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་དེའི་དོན་བྱེད་པ་མི་འཐད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༡༨༩ ཐྲེང་། ༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༡༨༩ ཐྲེང་། ༡༠

པར་གྲོལ་བ་ལ། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ལས་དེའི་ཀུན་སློང་དཔགས་ནས་དེ་རང་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་བཀག་པས་རྒྱུད་གཞན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱུད་གཞན་སྒྲུབ་པ་མཛད་དེ། རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ནི། མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས་ཡིན་ལ། ལོག་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་སེལ་བ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ །གཞན་དག་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་སྙིང་རྗེར་བརྗོད་ལ། དེའི་དམིགས་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས། ལེའུ་དེ་ལས་འཕྲོས་པར་འཆད་དོ། །ཚད་པའི་རིགས་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་སོགས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་པའི་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་ཡང་གཏན་དུ་བ་མིན་ལ། གཏན་གྱི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ནི། གཞི་དང་། ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་དང་། མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཚད་མའི་མཐའ་ཅན་གྱི་སུན་འབྱིན་དང་། སྒྲུབ་ངག་གིས་བསལ་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བ་ཁོ་ནས་འགྲུབ་པའི་རྩོད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཛད་དོ། །

དེས་ན། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་པོས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་པའི་ལམ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ལམ་རྣམས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྲེག་བཅད་བདར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །བླང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། [1]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སྐབས་ལ་ཡང་། སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་དང་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་ཡོད་མེད་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱོད་པར་བྱེད་ལ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཉིད་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་པའི་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་རྣམ་འགྲེལ་དང་། ཐ་མ་རྩོད་རིགས་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམས་བསལ་ཅིང་། [2]།ཞེས་པ་སྤྱིའི་མཆོད་བརྗོད་ཡིན་གྱི། རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༩ ཤོག ༦༣༢ བྱང་། ༣

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༥༦༩ བྱང་། ༣

བཤད་བྱེད་པ་དག །ལེའུའི་གོ་རིམས་ལྡོག་ནས་ཚད་མ་གྲུབ་པ་ལེའུ་དང་པོར་བྱེད་པ་ནི། རེ་ཤིག་བཞག་གོ །དོན་བསྡུས་ན་བསྟན་བཅོས་སྡེ་བདུན་པོ་འདི། བདག་མེད་གཉིས་རིགས་པས་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་ནང་རིག་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་ནང་རིག་པའི་གསེབ་ནས་འདོན་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་གི་གཙོ་བོ་མི་སྟོན་པར་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅོད་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་པ་རང་ཡང་ཕུང་བར་བྱེད་ལ་གཞན་ཡང་ཕུང་བར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ལ་འབད་པར་མི་བྱའོ། །ངེས་པར་ལེགས་པ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་མི་བརྟེན་པའི་རིགས་པས་ཐོག་མར་བསྒྲུབས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་མཐོ་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་ལ་ནི། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང་། ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་སོགས་བཞེད་པ་མཐུན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ལྐོག་གྱུར་ལ། །གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །དེ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་བརྟེན་ཏེ། །འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་བྱ།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བླང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་བཅས་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས། །གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སླུའི་ཕྱིར། །གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད།[2]།ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་མཚུངས་པའོ།།

སྡེ་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་ལས་འདིར་ཙུང་ཟད་བསྡུས་པ་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། འཁྲུལ་བ་དང་བྲལ་བར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་བཞེད་པས། དེའི་འགྲེལ་པ་དོན་སྣ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གང་ཡིན་ལ་ཚད་མར་བྱས་ནས་འཆད་མོད། འོན་ཀྱང་བདག་དང་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དུ་མ་བོད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བླ་མ་ལོ་ཙྪ་བ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འཆད་ཅིང་གཙོ་བོར་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་དང་སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གི་ཆ་འགས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཀུན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༠༩ ཕྲེང་། ༡

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༨༡༩ ཕྲེང་། ༣

རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་བསྟན་པར་བཞེད་ཅེས་གསུང་བ་ཡང་རང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

རྣམ་པར་ངེས་པ་འདི་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་། མཇུག་གི་དོན་ནོ།[1]།དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་པྲ་མཱ་ཎ་དང་། བི་དང་། ནི་ཤྩ་ཡ་རྣམས་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་ཚད་མ་དང་རྣམ་པར་དང་ངེས་པའོ། །པྲ་རབ་དང་དང་པོ་སོགས་ལ་ཡང་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་པ་བྱས་ནས་འཇུག་པ་དང་། མཱ་ཎ་ཡིད་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་ནི་དོན་འགྱུར་དུ་མཛད་ནས་དང་པོར་འཇལ་བ་དང་། གསར་དུ་འཇལ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་བསམས་ནས་ཚད་མར་བསྒྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་ཞེས་སོགས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཕྱོགས་གང་དུ་གཏོགས་པ་དང་མཐུན་པར་ལོ་ཙཱ་བས་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་མཛད་པའོ། །མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་ནི་སྐབས་འགྲོའི་དོན་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ངག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཚེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བའི་རྟེན་དུ་ཡིད་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་ངག་གིས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་མཆོད་བརྗོད་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དང་། བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་དང་། བརྩམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལ་གཞན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྡུས་པའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་དང་། དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེར་སྐྱ་དང་གཟེགས་ཟན་སོགས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་རྟོག་གེ་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སྨོད་པའི་སྡང་ཞུགས་དོར་ནས་གུས་པ་བསྐྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྙིང་རྗེའི་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། བྱེད་ལས་གསུམ་སྟེ། འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཡན་ཆད་དང་བརྩེ་བས་ཞེས་དང་དེའི་ཞེས་སོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་

1 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༩ གཙང་། ཤོག ༥ བ ༣ མཇུག་གི་དོན་ཏོ།། ཞོལ་གཙང་གཉིས་སུ་དོན་ཏོ་ཞེས་པ་མང་ངོ་།

ཅན་ཡིན་ལ། འདིར་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ལ་སྨོད་པའི་གང་ཟག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལྟག་པར་གནས་པ་སྟེ་དེ་ལ་སྨོད་པ་པོ་དང་། སྨད་པའི་ཡུལ་དང་། སྨོད་པའི་རྒྱུ་དང་། སྨོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྨད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། སྨོད་པ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དྲུག་འཇིག་རྟེན་དང་། ཉེར་བསྟེན་དང་། དེ་ཚིག་དང་། རྫོངས་པས་དང་། ཅུང་ཟད་དང་གོང་གི་གང་ལ་ཞེས་པ་སྟེ་སྔ་མ་ལྟ་ལ་སྨད་ཅེས་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ལ་སྨོད་པ་པོ་དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པའི་བརྩེ་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ཕྱོགས་གླང་དེའི་རིགས་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལུགས་ནི་གསལ་བར་བྱ་བར་རིགས་ཏེ་སེར་སྐྱ་སོགས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་ཆེ་བ་དང་། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དོན་ལ་བལྟས་པས་མ་གོ་ཞིག་རྫོངས་པས་ཕྱོགས་གླང་ལ་རྟོག་གེའི་འཇུག་པ་མ་ཤར་རོ་ཞེས་སྨད་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དངོས་སུ་གསལ་བར་འཆད་པ་ནི། སེར་སྐྱ་སོགས་ཀྱིས་སྨད་པའི་ཡུལ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པས་འཁོར་དུ་བསྡུས་ཤིང་ཉེ་བར་བསྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་འཇིག་རྟེན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ས་བོན་རྒྱས་པར་མཛད་པ་དེ་ལ་སྨད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཉེར་བསྟེན་དང་རྒྱས་མཛད་གཞི་མཐུན་དུ་བྱས་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལ་སྦྱར་བའི་བཤད་པའོ། །ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་པ་གང་གིས་ཉེ་བར་བསྟེན་ན་ཐར་པའི་ས་བོན་རྒྱས་པར་མཛད་ཅེས་གཞི་ཐ་དད་ལ་བཤད་དོ། །ཉེར་བསྟེན་སྟེན་པ་པོ་དང་། སྟེན་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་བཤད་དོ། །སྨོད་པའི་རྣམ་པ་ནི་སློབ་དཔོན་དང་དེའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆེ་བ་ལ་རྫོངས་པས་ཉེས་པ་ལྟག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སྨོད་པའོ།།

སྨད་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་ཅིག་གིས་སྨད་པ་བྱས་ནའང་སྐྱེས་བུའི་འདོད་བྱ་དང་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་བྱའི་དོན་མིན་པ་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཆེན་པོས་སྨད་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་པ་ཡིན་པས་སོ། །སྨོད་པ་པོའི་གང་ཟག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་བློ་གྲོས་ བླུན་པོ་ཤེས་རབ་དམན་པ་སེར་སྐྱ་སོགས་འདིས་ནི་སྨད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨོད་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནང་གི་རྒྱུ་བློ་གྲོས་བླུན་པ་དང་། ཕྱིའི་

རྐྱེན་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དེའི་ཚིག་འགྲེལ་དཀའ་ཞིང་མཚམས་སྦྱོར་ཙུང་བས་བཤད་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་བས་བསྡིང་བའི་རྒྱུ་གཉིས་ལས་དེའི་དོན་གསལ་བར་མི་ཤེས་པས་སོ། །འང་གི་སྒྲས་ཕྱི་ནང་གི་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤྱད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དཔེ་ཁ་ཅིག་ལ་འང་གི་སྒྲ་ཚད་པ་ནི་མ་དག་པར་གསལ་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་དཀྲུས་ན་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེར་སྐྱ་སོགས་ལ་སྨད་ཀྱང་མི་རིགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གླང་ལ་སྨད་ཀྱང་མི་རིགས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྨོད་པར་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་གང་ལ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱིས་དེའི་ཚེ་གསོལ་བ་མ་བཏབ་ཀྱང་། སྤྲུལ་པ་དང་འཁོར་བཏང་བ་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་སློབ་དཔོན་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་བྱུང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་གཞན་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་གཅིག་པུ་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལས་མི་ཉམས་པར་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཞུགས་པ་དང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་བློ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མངའ་བ་སྟེ་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངའ་བས་སོ།།

སློབ་དཔོན་དེ་དབེན་པའི་གནས་རིའི་ཕུག་ཅིག་ན་བཞུགས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་མཛད་པ་ན། དུས་རེ་ཤིག་ཅིག་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བརྩམ་པར་བཞེད་ནས། བྲག་གི་ངོས་ལ། ཚད་མ་ཡང་དག་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངག་དང་པོ་བཀོད་པ་དང་། ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟས་ཆེན་པོ་བྱུང་བས། རི་འབིགས་བྱེད་ཀྱི་ཕུག་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་ཤེས་ཅན་ཞིག་གནས་པས་ཤེས་ཏེ་བར་ཆད་བྱའོ་སྙམ་ནས་ཁ་ནས་མེ་ཕྱུང་བ་ལ་སོགས་པས་སློབ་དཔོན་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་། མ་རུངས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལྷ་བུ་མཐོང་བས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་ནས་རང་ཉིད་སྒྱུར་དུ་གྲོལ་བར་བཞེད་དེ། ཐོད་ལོ་ཀོར་ནམ་མཁར་བསྐྱུར་ནས་དེ་ས་ལ་ལྷུང་མ་ཐག་ཐེག་པ་དམན་པར་གཞོལ་བར་བཞེད་པ་དང་རྗེ་བཙུན་དངོས་སུ་བྱོན་ནས། མ་བྱེད་མ་བྱེད་ཐེག་པ་དམན་དང་ཕྲད་པ་ལས་ནི་བློ་གྲོས་ངན་སྐྱེ་བས། །ཇི་སྲིད་ས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་ང་འགྱུར་གྱི། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་མུ་སྟེགས་

སོགས་ཀྱིས་གནོད་མི་ནུས་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཕྱི་མའི་དུས་དག་ཏུ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མིག་གཅིག་ཏུ་ནི་འདི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཐེག་པ་དམན་པའི་སེམས་ལས་ལོག་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟན་པར་བཞག་སྟེ་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དོན་འདི་ལས་བརྩམས་ནས་སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཛད་པས་ཀྱང་བསྟོད་པ་མཛད་དོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པས་སྨད་པར་མི་རིགས་སོ།།

བཞི་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་སྔ་མས་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་ཐློས་པའི་ཉེས་པ་སྤངས་ཏེ། བློ་གྲོས་བླུན་པོས་ཚིག་དོན་བརླིང་པོ་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ངེས་མི་ནུས་པས་ཐློས་སྐྱོན་མེད་པ་དང་ཕྱེད་འོག་མས་རང་རྒྱུད་དུ་བརྩམས་པ་སྤངས་སོ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བརྩེ་བས་ཀྱང་ཞེས་སྔ་མ་བསྡུ་བའི་ཚིག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་པས་ཐློས་པའི་ཉེས་པ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཚིགས་བཅད་འདིས་རྣམ་ངེས་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟན་ལ་ཕན་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཚད་མ་སྤྱིའི་དགོས་འབྲེལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ངེས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་ངེས་བརྩམས་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་རྟོགས་པ་ནི་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་བཤད་པར་བསྒྲུབས་པས་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་འདིར་བརྩམས་པར་དམ་བཅའ་གཉིས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དགོས་འབྲེལ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཚན་པ་གཉིས་ཀྱང་དགོས་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྔ་མ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དེའི་ཚིག་དོན་རྟོགས་པའི་ནུས་པ་འདི་ལ་ཡོད་པས་དེའི་ཆེད་དུ་རྩོམ་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་བཀོད་པའི་དགོས་པ་དང་། ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། །སྐྱེས་བུའི་དོན་ནི་རྫོད་བྱེད་དག[1]། [2]ཅེས་པ་ལྟར། བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་དགོས་པའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡ ན ༥ གཙང། ཤོག ༡ ན ༣ རྫོད་བྱེད་དག །

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༡༡ ཐེང་། ༧༡

དོན་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་སྟོན་པ་དང་། དགོས་པ་དེ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཐབས་དམ་པ་སྟོན་པ་དང་། དེ་ཡང་འབྲེལ་ཚགས་སུ་སྟོན་པ་དགོས་པ་ལ་འདིས་སྐྱེས་བུའི་འདོད་བྱའི་དོན་མི་སྟོན་ནམ་སྙམ་པ་ལ་ལན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉིང་དགོས་སྟོན་ལ། དགོས་པ་དེ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས་སམ་སྙམ་པ་ལ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་བྱ་དང་། རྗེས་མཐུན་གྱི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པ་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་དེ། མདོར་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཕལ་ཆེར་མེད་སྙམ་པ་དང་། དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མ་ཡིན་སྙམ་པ་དང་། དེ་ཡིན་ཡང་དགོས་པ་དེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་སྙམ་པ་དང་། སྤྱིར་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱང་འདིར་བསྟན་པའི་ཐབས་དང་མ་འབྲེལ་སྙམ་པའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཐེ་ཚོམ་དང་འགལ་བ་དགོས་སོགས་བཞི་ལ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་འདི་བརྩམ་པ་ཞེས་བྱང་ངོ་། །འདི་ཞེས་པའི་ཉེ་ཚིག་སྨོས་པ་མི་རིགས་ཏེ། ད་དུང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ཡུལ་དུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་པས་སོ། །ཡང་ན་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན་གྱི་རྫོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ །དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་རྩོམ་ཞེ་ན། བསྟན་པ་སྟེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་བསྟན་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་དོན་དུའོ། །རྟོགས་པ་ལ་བསྟན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པ་དངོས་ཡིན་ན། བསྟན་པའི་དོན་དུ་འདི་བསྟན་ཞེས་པ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་བསྟན་བཅོས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཐོས་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་བསྟན་ཞེ་ན། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་། འཇུག་ཚུལ་སོགས་ལ་ཡང་རྨོངས་པའི་མི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་ནས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་នོ། །འོག་ནས་འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བསྟན་

བཅོས་རྫོངས་པ་ཟློག་བྱེད་ཡིན།[1]།ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་གིས་དགོས་པ་བསྟན་ཏོ། །གང་རྟོགས་པས་རྫོངས་པ་བཟློག་པའི་རྟོགས་བྱ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་བྱ་སྟོན་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་མདོ་ཙམ་དུ་སྟོན་ཅིང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེའོ། །དེ་རྟོགས་པ་དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉིང་དགོས་སྟོན་པ་ནི། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པ་དང་མི་ཕན་པ་ཚེ་འདི་ཕྱིས་བསྡུས་པའི་ཉེས་དམིགས་སྤོང་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན། དགོས་པ་དེའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ།།

ཐེ་ཚོམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་དོན་ཐོབ་པས་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཅི་དགོས་སྙམ་ན། བུམ་པའམ་སྣམ་བུ་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལ་དམིགས་པས་དོན་གཅིག་གཉིས་ཀའི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་མི་ནུས་པས་དེ་དག་གིས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་སྲིད་ཀྱང་རང་དབང་དུ་དོན་རྟོགས་པ་དང་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་དེ་ལ་ནི་ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞེས་པ་དང་དོན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་བཅོས་རྣམ་ངེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་འཁོར་བཅས་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཉིང་དགོས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཐོབ་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་རྣམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཕན་པ་དང་མི་ཕན་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་བ་ཡང་ཡལ་བར་དོར་བྱ་ཡིན་པས་མི་ཕན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ཚད་མ་ལ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་བོད་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་པ་མཛད་པ་ནི་མི་འཐད་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཕན་པ་དང་མི་ཕན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤོང་བ་ལ་ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༠༠ ཐྲེང་། ༡༥

སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་ནི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གོམས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་དེ་དག་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་ཐ་སྙད་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ཐུག་པར་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་བར་མ་ཆད་པར་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་གསལ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཆུང་དང་། ཚེ་རིང་ཐུང་སོགས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྣམས་ཀྱང་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་ཅིང་དེའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་སྔར་ལྟར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་བཀག་ནས་ཕྱི་མ་ལ་མངོན་མཐོ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་ཚུལ་ལ་གཏིང་ཚུགས་པའི་ངེས་པ་རྙེད་དགོས་ཏེ། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་ལས། སྔ་མས་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་དགོས་པ་དང་། ནུས་པ་གཉིས་ཚད་མས་གྲུབ་ནས་ཐར་པ་སྒྲུབ་པར་དམ་འཆའ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་ཕྱི་མས་ནི་དང་པོར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་སྐྱེ་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཐ་སྙད་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ཐུག་པའི་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱང་འདོད་དོན་ཐོབ་པ་དང་མི་འདོད་པའི་དོན་སྤོང་བ་ལ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་དྲངས་ནས་འཇུག་པ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་འདྲེན་པའི་ཚད་མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚད་མ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། སོ་སོའི་རྣམ་པར་བཞག

པའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དངོས་དང་། གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དང་སྤང་བའི་རྒྱུ་འབྲེལ་མེད་གང་ཡིན་སྨམ་དུ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་དབྱེ་གཞི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདིས་ཀྱང་གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་མདོ་ཙམ་བསལ་མོད་ཀྱི་འོག་ནས་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་སེལ་བ་ཡིན་នོ།།

དེ་ནི་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། མིང་གི་དབྱེ་བ་ནི། རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་བློ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་ནི་སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པའི་བློ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཞེས་བྱའོ། །དང་གི་སྒྲ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་རྗེས་དཔག་སྡུད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀ་ཚད་མའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཞུང་འོག་མས་ཀྱང་གྲངས་གྲུབ་མོད། གོང་དུ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་སྨོས་པ་འགལ་བ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་སྨུམ་འཁྱུར་དག་ནི་གཉིས་སོ་ཞེས་པ་བཞིན་ཏེ། དག་གཉིས་ཚིག་ཡིན་པས་གཉིས་གྲུབ་ཀྱང་གྲངས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡང་གཉིས་སྨོས་སོ། །ཡང་ན། འོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྫོགས་ཚིག་གིས་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་གྲུབ་ཟིན་བརྟན་པའི་དོན་དུ་སྨོས་སོ། །ཡང་ཚད་མ་གཉིས་སོ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་གཉིས་པོ་སུ་ཡིན་མི་ཤེས་པས་ངོ་བོ་ངེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་གཞུང་ཕྱི་མ་སྨོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཚད་མ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདིར་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་རང་ཉིད་འཇུག་པའི་གཞི་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་ཤིང་། གཉིས་ལས་གཞན་ཡོད་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཁེགས་པས་མཚན་གཞི་མཐའ་ཆོད་པར་རྟོགས་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མཐའ་ཆོད་པར་རྟོགས་སོ། །གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་རང་

མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱང་སོ་སོར་འཇོག་ནུས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་འདིར་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་གྱི། དོན་བྱེད་པར་སྣང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་དེ་ཞེས་སྨོས་སོ་ཞེས་དང་། གོང་དུ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་འདོད་པ་ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་དོན་བྱེད་པར་སྣང་བ་ཡིན་ལ། དེའང་དཔྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས། སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆ་པ་ལ་སོགས་པས། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ལ་དོན་བྱེད་སྣང་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དོན་ཐོབ་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་པས་ཚད་མར་ངེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། །བསྟན་བཅོས་སུ་དཔྱད་བྱ་མ་ཡིན་ལ་ཚད་མ་ལ་གཉིས་ལས་མེད་པས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྣང་བ་བསྟན་བཅོས་སུ་དཔྱད་བྱ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་དབྱེ་གཞིར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་དགག་པ་དུ་མ་བྱེད་པ་ནི། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པའི་དགོངས་པ་ཅི་ཡིན་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་དགག་པ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཨོ་ན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་བཅད་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མངོན་རྗེས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་ནས་ཚད་མ་སྔ་མས་དྲངས་པ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར། དང་པོའི་འཇུག་བྱེད་ཉིད་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་ཚད་མར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་དབྱེ་གཞིར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་མ་ཡིན་ན་དང་པོའི་འཇུག་བྱེད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་གཏན་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་གང་གི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་གཞན་མེད་ལ། འཇུག་པ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པར་ནུས་པའི་དངོས་པོའི་རྒྱུན་ངེས་པས། འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ

མི་དད་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་མདོར་བཞག་པ་ནི། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཞིར་གཟུང་ནས་དེ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཚད་མར་ངེས་པ་དང་། དེ་ཡིན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡོད་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཡོངས་གཅོད་ལ་རྟོགས་ནུས་པས་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་སེལ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་མེ་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཚད་མར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཡིན་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཡོངས་གཅོད་ལ་རྟོགས་ནུས་པས་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་སེལ་ལ། གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་སེལ་བ་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །ཕུང་གསུམ་ཡིན་མིན་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལ་བལྟ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་མ་ཚད་མ་ཡིན་ན། གྲངས་ངེས་འཇིག་པས་ཚད་མ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་[1]ཕུང་པོ་གསུམ་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་ཚུལ་གྱི་བརྡ་རགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་པའི་གླེན་པོའི་གཏམ་མོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱེ་བ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། འདི་གཉིས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚད་མ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གིས་ཏེ་འདི་གཉིས་ཁོ་ནས་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་སྐྱེས་བུ་འཇུག་པ་ན་བཙོ་སྲེག་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་ཁྱབ་ཆེས་པ་གཅོད་ལ། འཇུག་པ་ན་ཞེས་པས་མི་སྲིད་པ་བཅད་ནས་མ་ཁྱབ་པ་གཅོད་པ་ཤུགས་ལ་གོ་བར་བྱེད་ཅེས་གསུང་ངོ་། །མི་སླུ་བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་སླུ་བ་གོ་བར་བྱེད་པར་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་བཤད་

1 གཅང་། ཤོག ༡༣ ན ༡ ཡང་ཚད་མ་ཡིན་པར་

ཏོ། །མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས[1]པ་དང་། ཡང་ཚད[2]མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀོ་ནར་གྲངས་ངེས་ཏེ། གཉིས་པོ་ཀོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་མི་སླུ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ཚད་མ་ལ་རང་ལས་ངེས་པ་དང་། གཞན་ལས་ངེས་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱིར་ཚད་མ་དེའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པ་རང་ངེས་དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་གཞན་ངེས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་རང་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་དང་། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཆ་རང་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་དང་། དེ་མི་སླུ་བ་ཡིན་པ་རང་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་བདག་ཉིད་མེད་ན་ཚད་མ་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་ཆ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་རང་ངེས་དང་། ཚད་མ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་དགོས་པ་འདི་དག་ལས་རང་ངེས་དང་གཞན་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་དོན་གང་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། གཞལ་བྱ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མི་འདྲེན་པ་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དབང་མངོན་གྱི་གཞལ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དབང་མངོན་ལ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བཟླ་མ་བྱུང་བའི་བྱིས་པ་སོགས་དང་། རྒྱང་པན་གྱིས་རྗེས་དཔག་ལ་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་མ་ཐོགས་པས་རྗེས་དཔག་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། བཞི་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞལ་བྱའི་དོན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ནས་དེ་མེད་ན། ཚད་མ་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཕྱོགས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐྱོ་ནས་མི་འབྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་ལ། ཕྱོགས་བཞི་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་འཇོག་སྟེ། འོག་ནས་རྒྱང་པན་འགོག

1 ཞོལ། ཤོག ༡༣ བ ༣ གཅང་། ཤོག ༡༣ ན ༥ ཅེས་པ་དང་། ཞོལ་གཅང་གཉིས་སུ་ཞེས་ལ་ཅེས་བྲིས་པ་མང་བས་ཚང་མ་མ་ཆན་བཀོད་མེད།

2 ཞོལ། ཤོག ༡༣ བ ༣ ཡང་ཚད་མ་ལ་

པའི་སྐབས་སུ་མི་སླུ་བའི་དོན་གཞལ་བྱའི་དོན་མེད་ན་ཚད་མ་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ངེས་གཞན་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདི་དག་ཚད་མའི་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་རང་ལས་ངེས་དང་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་རང་གི་གཞལ་བྱའི་བདག་ཉིད་ཡུལ་སྟེང་དུ་གནས་པ་མེད་ན་ཚད་མ་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པ་དང་། ཚད་མ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་དགོས་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་མངོན་སུམ་གོམས་པ་ཅན་སྟོན་པ་ན་དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པས་ཤེས་པ་མ་བསླད་པ་དང་། ཡུལ་ཉེ་བ་དང་། གསལ་བྱེད་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་བཟུང་བ་ནི། དེའི་རང་བཞིན་སྨྲོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བདེན་པར་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནི་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་ཐ་སྙད་གོམས་པ་ལས་མཆོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་འགྲུབ་པོ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེའི་ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པ་ནི་གཞན་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རང་ཉིད་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་དེ་མེད་ན་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པ་དང་མི་ངེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གིས་དངོས་སུ་མ་གཞལ་ཡང་རང་གིས་གཞལ་བའི་དངོས་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་གྱུར་པ་གསལ་བ་རང་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་གཅིག་མེད་ན་ཚད་མ་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་དོན་དང་། དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡུལ་སྟེང་དུ་ལེགས་པར་གནས་པ་གཅིག་མེད་ན་ཚད་མ་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པར་ཉུས་པ་ངེས་པ་དང་། དོན་བདེན་པ་ངེས་པ་དང་། དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་སྐབས་འདིར་དོན་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་སྣང་བ་རང་ལས་ངེས་ཤིང་། བདེན་པ་གཞན་ལས་ངེས་པ་ནི། རྒྱང་རིང་པོའི་ཁ་དོག་དམར་འབར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་ཞིང་ངེས་པ་དྲངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཅི་འདི་མེའམ་འོན་ཏེ་གཞན་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་དྲངས་ནས་མེའི་ལྡོག་པ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་འཇལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྣང་

བ་ངེས་པའི་འོག་རོལ་ཏུ་ཟེ་ཆོམ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་ཟེ་ཆོམ་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཟེ་ཆོམ་གྱིས་ཚད་མའི་བྱ་བ་མི་འགོག་པར་བཤད་པ་ཡང་ཟེ་ཆོམ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ངེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པའི་རྗེས་སུ་ལྡོག་པ་གཞན་ལ་ཟེ་ཆོམ་དྲངས་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཞུགས་པས་ཚད་མ་གཞན་སྐྱེས་ནས་གཞལ་བྱ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །སློབ་འདོགས་ཀྱིས་ཚད་མའི་བྱ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཀྱུའི་ཁ་དོག་སྣང་བ་ལ་ཆུ་འདུག་སྙམ་དུ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་དོན་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཊཱི་ཀཱ་འཐད་ལྡན་དུ་སྣང་བ་ཡང་རང་ཉིད་རྟོག་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཟེ་ཆོམ་ནི། ཕྱི་ནས་འབྱུང་བས་མངོན་སུམ་གྱི་བྱ་བ་མི་འགོག་གོ །ཞེས་དང་དེའི་ཕྱིར་སྣང་བ་ངེས་པས་མངོན་སུམ་གྱི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་གང་ཡང་སྣང་བ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པ་ངེས་པས་གནོད་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་ཚད་མའི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་ཀྱུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཆུར་ངེས་པས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ།།

སྒྲིར་རང་ལས་ངེས་ཤིང་ཁྱད་པར་གཞན་ལས་ངེས་པ་ནི། རྒྱང་རིང་པོའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་ཞིང་ངེས་པ་དྲངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འདི་ཤྭ་པའམ་པ་ལ་ཤ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཟེ་ཆོམ་དྲངས་ནས་ཞུགས་པས་ཁྱད་པར་པ་ལ་ཤ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་བཞིན་ཏེ། ཕྱར་གྱི་ཤིང་འཛལ་བའི་ཚད་མ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཤིང་དེའི་རྫས་པ་ལ་ཤ་མེད་ན་ཕྱར་གྱི་ཟེ་ཆོམ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཚད་མ་ཕྱི་མ་དེས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚད་མར་སོང་ས་ཡང་རང་གིས་གང་བཟུང་ཀུན་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི་རྟོགས་བྱའི་དོན་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པའི་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཚད་མ་ཀུན་ལ་ཡོད་ལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ཞེན་ཡུལ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་བཞེད་དེ། དེ་དང་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་དོན་རང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་སླུ་བ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་བཤད་པ་དོན་ལྡོག་མི་འདྲ་བ་རེ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚད་མ་བསླུ་མེད་

ཅན་ཤེས་པ།[1]།ཞེས་པར་དང་པོ་དང་གསར་པའི་དོན་ཁོང་ན་གནས་ཀྱང་གསལ་པོར་མེད་པས་ཕྱི་མས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་བསྟན་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འདི་དོན་སྣང་བ་དང་སེམས་ཙམ་པ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་སམ། དོན་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཞེ་ན། སྔ་མ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་དུ་བཞག་པ་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ལྡོག་སོ་སོར་ངེས་པ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་དོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོག་ཏུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདིར་ཡང་འཐད་ལྡན་དུ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིར་གང་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་ལ་ཡང་། སྒྱུར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། ཡང་དག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཕྱིར་རོ།[2]།ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །མངོན་སུམ་གོམས་པ་ཅན་དང་། རྗེས་དཔག་ལ་རང་ལས་ངེས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཅིང་། གཞན་རྣམས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཚད་མ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར། འཐད་ལྡན་དུ། དབྱེ་གཞི་དང་། དབྱེ་གྲངས་དང་། གྲངས་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དང་། མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་དང་། ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་སླུ་བ་དེ་ཉིད་ཚད་མར་རང་གཞན་གང་གིས་ངེས་པ་དང་དྲུག་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་སྒྲ་བཤད་པ་སོགས་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་པས་མ་སྤྲོས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གྲངས་མང་བ་དགག་པ་དང་། གྲངས་ཉུང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དགོད་པ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་གྲངས་ངེས་པ་མ་བཟོད་ནས་གལ་ཏེ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བུམ་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༢ ཤོག ༥༠༠ ཐེང་། ༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༢ ཤོག ༦༡༩ ཐེང་། ༨

བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལས་ཤྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་གོ་བ་སྒྲ་བྱུང་གི་ཚད་མ་དང་བ་གླང་མཐོང་བ་ལས་བ་མེན་འདི་དང་འདྲ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ[1]། མགོ་ལ་རྭ་ཡོད་པ་སོགས་བ་གླང་དང་འདྲ་བར་གོ་བ་མཐོང་བའི་དཔེ་ལས་མ་མཐོང་བའི་ཤྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་གོ་བ་དཔེ་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་ལ་སོགས་པ་རྗེས་ཁྱབ་མེད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡོག་པ་ཙམ་ལས་ཤྲོག་གྱུར་རྟོགས་པ་དོན་གྱིས་གོ་བ་དང་། དགག་གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དགག་པ་རང་རྒྱུད་པ་འཇལ་བ་དངོས་མེད་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་། བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་ལས་ཤྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བར་ཁྲིན་པ་རྨིང་པ་ན་ཆུ་ཡོད་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡོད་པས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པའོ།།དང་པོ་ནི། དཔེ་ཉེར་འཇལ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་རྣམས་ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་ཚད་མར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་རྣམས་ཕལ་ཆེར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ། འགའ་ཞིག་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་འདི་གཉིས་ཁོ་ནར་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་གཏན་ཚིགས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཀྱང་དངོས་སུ་གཏན་ཚིགས་འགོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚད་མ་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་නོ། །སྤྱིར་ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་རྗེས་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི་དཔེ་ཉེར་འཇལ་སོགས་ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་རྗེས་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་དགོས་ཀྱི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་དུ་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པ་དང་། གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ་ཁྱོད་ལ་མངོན་རྗེས་ལས་གཞན་པའི་ཚད་མ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་མངོན་ཤྲོག་ལས་གཞན་པའི་གཞལ་བྱ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན། ཕུང་གསུམ་སྤྱིར་བཀག་པ་འདིས། དགག་ཕྱོགས་དང་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕུང་གསུམ་གཉིས་ཀ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༡༥ ན ༡ བཤད་པ་ན།

དོན་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས།[1]།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། འཇལ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་དང་། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་སོགས་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཚད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་དང་། སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཞལ་བྱ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྫོགས་པའི་ཚིག་སྐེ་དེར་ཟད་པའི་དོན་ནོ། །འདི་དག་གི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མ་མདོར་བསྡུས་པ་ནི། སྔར་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པ་བཤད་པའི་སྐབས་དྲན་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྐོག་གྱུར་ལ་རིས་སུ་ཆད་པའི་ཚད་མ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་ཁྱབ་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། མངོན་གྱུར་ལ་རིས་སུ་ཆད་པའི་ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། སྤྱི་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཕུང་གསུམ་མེད་ཀྱང་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པས་རྟགས་དེ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱོག་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྟོན་པ་ནི། འོ་ནི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་ངེས་གཞལ་བྱ་མ་རྟོགས་སམ། གཉིས་པོ་གང་རུང་གཅིག་རྟོགས། དང་པོ་མི་རུང་སྟེ། གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བ་མེད་པ་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདི་འགོག་པ་དོགས་པ་ཆུང་བས་གཞུང་དུ་མ་བཀོད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེས་མངོན་གྱུར་འཇལ་ལམ། ལྐོག་གྱུར་འཇལ། དང་པོ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡང་དོགས་པ་ཤས་ཆུང་བས་མདོར་བསྟན་མ་མཛད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྐོག་གྱུར་ལ་རིས་སུ་ཆད་པའི་ཚད་མ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་ཁྱབ་པ་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་རིས་སུ་ཆད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༨ ཐེང་། ༧

པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལས་གཞན་ཕྱོགས་ཆོས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས་དཔེ་ལ་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོད་གཞི་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྟོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལས་ཞེས་པ་ཡན་ལག་གཞན་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་བལྟོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལས་གཞན་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། དོན་འདྲ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེ་དེ། ལའི་སྟེང་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་ནུས་པར་དེ་ལས་གཞན་པའི་དུ་བ་ལྟ་བུ་ཀློ་ཡུལ་དུ་སོང་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ལ་རིས་སུ་ཆད་པའི་ཚད་མའོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ལ་རིས་སུ་ཆད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་གཟུང་བའི་སྣང་བ་དེའི་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པ་དེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་མ་གཏད་ན་ཤེས་པ་དེ་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་དོན་དེ་ནི་མངོན་སུམ་པ་དང་། དེ་ལ་རིས་སུ་ཆད་པའི་ཚད་མ་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཐལ་ཆོས་ཁས་བླངས་ཤེས་པ་དང་། སྣང་བ་དང་བདག་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱི་རོལ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་སྣང་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཟུང་རྣམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་ཙམ་བྱེད་པ་དང་། འདྲ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་བསྡུས་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ལ་རིས་སུ་ཆད་པའི་ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཁྱབ་པར་བསྒྲུབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་གྱུར་གཞན་ལ་རིས་སུ་ཆད་པའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཁྱབ་པ་གོ་ནུས་པར་དགོངས་སོ།།

རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་བྱེད་པ་སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པས་དོན་ལྐོག་ན་མོ་ཁས་བླངས་པར་འཆད་པ་ནི་དེའི་ལུགས་མིན་ཏེ་མངོན་སུམ་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་དང་། རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་པའི་ཕྱི་རོལ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་འདོད་ཀྱི་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པར་མི་འདོད་དོ། །སློབ་དཔོན་

གྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཚེ། རྣམ་རྫུན་པའི་ལུགས་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཚེ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་མཛད་དོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་ཡང་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཡུལ་མངོན་གྱུར་དང་། ཡུལ་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། རྟོག་པ་དང་མངོན་སུམ་གཉིས་རང་མཚན་སྣང་བར་མཚུངས་ཀྱང་སྣང་བའི་ཚུལ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་འདྲེས་པར་སྣང་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བའི་དོན་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཡུལ་དུས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ། རང་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྣང་བའི་དོན་སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་རྟོག་པས་མ་བཏགས་པའི་སྣང་བ་བྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་མཉམ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་མཚན་གྱི་དོན་ལྡོག་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ནི་རང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་བལྟོས་པ་དང་། ཁྱབ་པ་ལ་བལྟོས་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་གྱུར་ལས་གཞན་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ནི་ཆོས་ཅན། རང་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་མི་འཐད་པ་ཉིད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་ཚད་མའི་བློ་ལ་དངོས་སུ་རང་འདྲའི་ངོ་བོ་སྐྱེ་རྣམ་པ་འཇོག་ཅིང་གཏོད་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། །དེས་ན། ཁྱོད་རྟོགས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་གང་ཞིག་སྦྱོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལྐོག་གྱུར་དངོས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་གཞན་མཐོང་བ་ན། རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མི་རྟོགས་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་དོན་དེ་མཐོང་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་ལམ་མ་འབྲེལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དོན་གཞན་མཐོང་བ་ན་དེ་དང་འབྲེལ་མེད་གཞན་རྟོགས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། བུམ་པའི་མཆུ་ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་ཅིག་མཐོང་བ་ན། མ་མཐོང་

བ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་དགོས་པས་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཡང་མཐོང་བྱའི་དོན་དང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་གཞི་འགར་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་ལྐོག་གྱུར་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་སྔ་མ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀུང་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་གཅིག་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དུ་བ་དེ་ནི་བཙོ་སྲེག་གི་དོན་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དང་། དཔེའི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དུ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དཔེ་ལ་གྲུབ་པ་དང་འདྲ་བར་དུ་བ་ཉེ་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་དུ་མེ་དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་རིས་སུ་ཆད་པའི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་། འབྲེལ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལས་ལྐོག་གྱུར་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚད་མ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ངེས་ན། ཚད་མ་གཉིས་པོ་ནར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གིས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྟགས་ལ་མི་བརྟེན་པར་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་ལ་བལྟོས་པ་ལས། གཞན་དུ་མི་ལྟོས་ན་ལྐོག་གྱུར་ལ་རིས་སུ་ཆད་ནས་གསར་དུ་རྟོགས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་མ་ཁ་ཅིག་འདི་གཞུང་སྔ་མའི་སྐབས་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྒྲ་བྱུང་གི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་མི་འཐད་པ་དང་། དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་སྒྲ་དོན་ལ་འབྲེལ་པ་འདོད་པ་དག་མ་བཟོད་ནས། དེའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་པོ་ན་ནི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འོན་ཀུང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་མཐོང་བའི་

ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ཡང་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ནི་བུམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་སམ། མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོག་གྱུར་དཔོག་པ་ལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་དེ་ཚད་མ་གཉིས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྫོད་བྱེད་ལས་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་མི་ནུས་པ་དང་། བརྗོད་འདོད་དཔགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་སྤྱི་གོ་བ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། ལན་དགག་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ འོ་ན། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན། བུམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དང་། མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱོག་གྱུར་གྱི་དོན་སྔར་མ་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་གསར་དུ་སྒྲུབ་པའམ་སྔར་མ་བཀག་པ་ཅི་ཞིག་གསར་དུ་འགོག་པར་བྱེད་དེ་མི་ནུས་པར་ཐལ། རྫོད་གཞི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དང་རྟགས་གཉིས་ཁས་བླངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྔར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་གོ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་གང་སྔར་མཐོང་བ་བརྗེད་པ་དེ་ལ་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲན་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྔར་རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་དྲན་པ་ལ་སྒྲ་དང་རྟགས་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་རྟགས་མེད་པར་རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་རང་ཉིད་ཡིད་ལ་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཅི་སྟེ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ཁས་བླངས་ཏེ། རྟགས་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་སྐྱོག་གྱུར་དྲན་པ་འདིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡིད་ལ་བསམས་ནས་དྲན་པ་དཔྱད་ཤེས་ཡིན་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་នོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དང་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྟོགས་ཟིན་དྲན་པ་དང་། སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ཟིན་དྲན་པའི་གནས་སྐབས་འདི་གཉིས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་དྲན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས། གསུམ་པ་ནི། གཞལ་བྱ་གསར་དུ་མ་རྟོགས་པ་ཚད་མར་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ཡོད་མེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་འདི་ཆོས་ཅན། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཅི་ལྟར་སྐྱོག་གྱུར་གྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་གསར་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་དེར་སྔར་མ་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག

གསར་དུ་སྒྲུབ་པའམ་སྔར་མ་བཀག་པ་འགའ་ཞིག་གསར་དུ་འགོག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས། རྟགས་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཁས་བླངས་པས་བསལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་དག་ལས་ཞེན་པའི་དོན་ངེས་པར་འགྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་དེ་དག་ཞེནཔའི་བརྗོད་བྱ་དེར་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗོད་བྱེད་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཞེན་དོན་ངེས་པར་ཡོད་ན། འགའ་ཡང་འདོད་དོན་གྱིས་ཕོངས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ངག་ལས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གནས་སྐབས་ལྟ་དང་བྲལ་བའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་སྨྲ་བ་པོའི་མངོན་པར་འདོད་པ་བརྗོད་འདོད་དཔགས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དེ་ལ་སྣང་བའི་དོན་སྤྱི་གོ་བར་ནུང་སྟེ། བརྗོད་འདོད་ལ་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལ་དོན་སྤྱི་སྣང་བ་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་གང་བློ་ལ་རབ་གསལ་བ། །དེ་ལ་སྒྲ་ནི་ཚད་མ་ཉིད།[1]།ཅེས་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་བརྗོད་འདོད་ལ་དོན་སྤྱི་སྣང་བ་དཔོག་པ་ཡིན་གྱི་བརྗོད་འདོད་དཔགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕ་རོལ་པོའི་དོགས་པ་མི་ཁེགས་ལ་ཁ་ཅིག་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་དཔོག་ཟེར་བ་ཡང་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་ལ་བྱེད་ན་བརྗོད་འདོད་ལས་མ་འདས་ཤིང་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་ན་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་དཔོག་མི་ནུས་ཤིང་། ཞེན་ཡུལ་རྟོགས་པར་ཁས་བླང་དགོས་པས་མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་མོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྟགས་འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་ལས་དོན་དཔོག་པར་འདོད་པ་ལྟར་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། བརྗོད་འདོད་ལ་དོན་སྤྱི་སྣང་བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཆོས་ཅན་ནི་གནས་སྐབས་ལྟ་བྲལ་གྱི་ངག་སྨྲ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ལ་ཨུ་སྟེགས་ཅི་རན་ཏ་པ་མ་བཟོད་ནས་ལོ་ན་རྒྱུ་དེ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་དེ་ལོག་ན་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བའི་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༠༠ ཐེང་། ༡༠

པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་[1]ལྟ་རྗེས་དཔག་གིས་བཏགས་པའོ། །དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་འགྲོ་སྒྲུབ་པ་ལ། ཁྱེད་རང་འདོད་པ་ལྟར་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་རྟགས་ལས་སྐད་ཅིག་མས་སྟོང་པ་བྱས་པས་སྟོང་པར་སྒྲུབ་པའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མས་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབས་ནས་དེ་དཔེ་ལ་བསྟན་དགོས་པ་ལ་རྟགས་འདི་ལ་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དཔེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན་རྟོད་གཞི་ལ་ཡང་གྲུབ་དགོས་པས་རྟགས་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་དཔེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་བསྟན་ཟིན་ནས་ཀྱང་དཔེ་མེད་པར་བསྟན་[2]པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། རྗེས་འགྲོ་དཔེ་ལ་བསྟན་དགོས་ཀྱི་རྟོད་གཞི་ལ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུའོ། །རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་དཔེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་མི་རུང་སྟེ་དེའི་དཔེ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་རྗེས་དཔག་གཞན་དང་དེ་ལའང་གཞན་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ལས་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་དང་། ས་ཕྱོགས་ན་བུམ་པ་མེད་པ་དོན་གྱིས་གོ་བས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ཁ་ཅིག་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡོག་པ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཙམ་ལས་ཕྱོགས་གྱུར་གོ་བ་ལ་འཆད་པ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མའི་དོན་མ་ཡིན་པར་འཐད་ལྡན་ལས་གསལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོད་གཞི་ལ་རྟགས་མཐོང་ཡང་གཞི་ཐ་དད་པས་འབྲེལ་ནས་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་དང་། བུམ་པས་དབེན་པའི་གཞིར་བུམ་པ་མེད་པར་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཐ་སྙད་དེ་གཉིས་འཇུག་པའི་ཡུལ་མེ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་པོ་དང་། བུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་བསྟེན་པས་སྔར་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་གཉིས་པོ་དེ་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠ ན ༨ གཙང་། ཤོག ༡༩ བ ༥ རྟགས་ལ་རྗེས་དཔག་

2 ཞོལ། ཤོག ༢༡ བ ༡ གཙང་། ཤོག ༢༠ ན ༡ བསྟན་ནས་ཅི་བྱ་

ཀྱིས་ཞུགས་ཟིན་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྩོད་གཞི་ལ་དྲན་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུས་ན་རྟགས་དེའི་དཔེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔར་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་དེ་ཉིད་རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དུད་འགྲོ་ཡོད་ན་མཐོང་དགོས་པ་ལ་མ་མཐོང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དུད་འགྲོ་མི་འདུག་གོ་ཞེས་པ་གནག་རྫིའི་བར་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ནི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་གསེར་ལས་བྱས་པའི་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་པ་དེ་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་པར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ན་གཞི་དེ་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་པ་ན་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་མ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྣམ་བུ་སོགས་རིགས་མི་མཐུན་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པར་གྲུབ་ཅིང་དོན་དེ་ལ་བུམ་པར་བརྡ་སྦྱར་བ་ན་བུམ་པར་ཞེན་པའི་བློ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་ཅིང་བུམ་པར་ཞེན་པའི་བློ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པས་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་གཉིས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གཞན་སྔ་མ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱ[1]ས་དང་བྱེད་པ་པོའི་རྟགས་ལས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་སྒྲུབ་པ་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་གི་དེའི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་གཞན་སྔ་མ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མེད་ན་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱ་ས་དང་བྱེད་པ་པོ་བདག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྟོ་ལྡིར་བ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་དེ་གཞི་འགར་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟོ་ལྡིར་བ་ཡོད་ན་དམིགས་པར་རིགས་པ་ལས་མི་དམིགས་ན་ཡང་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དངོས་མིང་བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རྟགས་དེ་རྫོངས་པ་ལ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ་ལྟོ་ལྡིར་བ་ཡོད་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༡ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༣༠ བ ༦ འགྲོ་ལྡོག་བྱས་དང་

ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མི་དམིགས་ན་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དོན་ལྡོག་ཉེ་བར་བསྟན་པས་བུམ་པ་མེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་མི་ལུས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཕའི་ཐ་སྙད་བརྗོད་པ་ལ་ཕའི་ཐ་སྙད་ཞུགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ན་ཕ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དྲན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་འདིར་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་མི་སྒྲུབ་པའི་དོན་ནི་གང་ཡིན་ཐ་སྙད་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བུམ་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་དོན་ཡིན་ལ་བུམ་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྣམས་སོ། །བུམ་པ་མེད་པ་དོན་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། བུམ་མེད་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཐ་སྙད་མེད་དོ། །དེས་ན་དོན་གྲུབ་ཟིན་ནས་བུམ་མེད་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །སྦྱོར་བ་འགོད་པའི་ཚེ་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་ནི་སྦྱོར་བ་འཆད་པ་དང་འགོད་པའི་སྐབས་སོ་སོར་མཤེས་པར་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་ཡང་ཚད་མ་ཕྱང་གསུམ་མ་ཡིན་ཏེ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེ་གང་ཡིན་ན་ཤ་ཟ་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཟ་ཡོད་པར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་དེས་ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་དམ་འཆའ་བར་རིགས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ལ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་ཕ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་ནི་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་རང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བ་དེས་ཡོད་ཅེས་དམ་འཆའ་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཤ་ཟ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཤ་ཟ་སྤྱིར་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་དང་། ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་འགོག་པ་སོགས་ནི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱས་པར་རྣམའགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་འོག་ཏུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྒྲ་བྱུང་དང་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་ཕྱང་གསུམ་

མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྤྱོད་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མི་འཁྲུལ་བ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་བལྟོས་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་ཕྱོག་གྱུར་ལ་རིས་སུ་ཆད་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས[1]པའི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གྲངས་ཅུང་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་གཞན་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་སོགས་ལ་བསྐུར[2]པ་འདེབས་འདོད་ནས། ཁྱེད་ཀྱིས་ཚད་མ་གཞན་བཀག་པ་རིགས་མོད་ཀྱི། ཁྱེད་འདོད་པའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཚད་མར་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་ཕལ་ཆེར་བསླུ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་རང་མཚན་འཛིན་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་རྗེས་དཔག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།[3]

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མི་རུང་ཟེར་བ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁས་བླངས་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་སླུ་བའི་ཚད་མ་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་ནི་སྲིད་པ་ཉིད་དེ་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་དང་དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་དཔོག་པའི་བློ་ཅིག་ཤོས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ

1 ཞོལ། ཤོག ༢༢ བ ༡ གཅང་། ཤོག ༢༡ བ ༦ ཅེས་པའི་དོན་བསྡུས་པ

2 ཞོལ། ཤོག ༢༢ བ ༡ གཅང་། ཤོག ༢༢ ན ༡ སྐུར་བ

3 ཞོལ། ཤོག ༢༢ བ ༣ གཅང་། ཤོག ༢༢ ན ༣ ཞེས་ཟེར་རོ།།

ཁས་བླངས་པ་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། ། སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱང་[1]པན་གྱིས་རྟགས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པས་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་ལོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཁས་བླངས་པ་དང་ཁས་བླང་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་མ་ཕྱེད་ན་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དོན་དུ་མ་འཕྲུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གནོད་པ་བརྗོད་པའི་ཚེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཁས་བླང་དགོས་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་མི་དགོས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ན་ཁས་བླང་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། སློབ་མ་གཞན་གྱི་བློ་རང་གིས་འབྲེལ་མེད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་འོག་ནས་རྒྱང་པན་གྱིས་གཞན་གྱི་བློ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་དགག་བྱའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་གཞི་འགར་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།[2] ཡང་དང་དང་པན་ཚུན་སྤྱད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱང་པན་དེ་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞེས་མངོན་སུམ་དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་རིགས་ཀུན་ལ་ཚད་མས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བའོ། །རྗེས་དཔག་དེའི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་པ་ཀུན་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲའོ། །རྒྱུ་མཚན་ཅི་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟགས་པ་ན་བསླུ་བ་དང་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་འཇུག་པ་ལ་བརྟགས་པ་ན་མི་སླུ་བ་དག་དམིགས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྨྲའོ། །དགོས་པ་ཅི་མཐོང་ནས་སྨྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱང་པན་རང་གིས་ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་སློབ་མ་འཇུག་པ་ན་མི་འཁྲུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱང་པན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མིན་དུ་སྨྲ་བའི་འཁྲུལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༢ བ ༦ རྒྱང་པན་གྱིས་ ཞོལ་དུ་རྒྱང་པན་ཞེས་བྱུང་བས་ཚང་མ་མཚན་དུ་བཀོད་མེད།

2 ཞོལ། ཤོག ༢༣ ན ༩ གཙང་། ཤོག ༢༢ བ ༣ ཕྱིར་ཡང་དང་། དང་པན་ཚུན་

གཞི་ཡོད་དེ། ཡིད་ཤེས་འགའ་ཞིག་བསླུ་བ་དང་། དབང་ཤེས་འགའ་ཞིག་མི་སླུ་བར་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱེས་པ་[1]ལ་དགོས་པ་ལྟར་སྣང་ཡོད་དེ། རྒྱུད་པན་རང་གིས་བསྟན་པའི་དོན་ལ་རང་གི་སློབ་མ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཆེད་དུ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་པན་ན་རེ། ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་སྨྲ་མོད་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་ཏེ། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་རང་གིས་ངེས་པ་དེ་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་སྒོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། ཡིད་ཤེས་འགའ་ཞིག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལས་མ་འདས་པར་ཐལ། སེར་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་གཉིས་མི་སླུ་བར་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས་སེར་འཛིན་དབང་ཤེས་དཔེར་བྱས་ནས་དཔེ་ཅི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཚད་མར་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས་བླངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བུའི་རྟགས་ལས་ཁ་ཟས་བལྟས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་སྔོ་བསངས་སུ་དཔོག་པའི་བློ་དཔེར་བྱས་ནས་ཡིད་ཤེས་ལྷག་མ་རྣམས་ཚད་མ་མིན་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ཡང་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །

རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་གཞན་ལ་སྟོན་པར་འགལ་བ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ལས་མ་གཏོགས་པར་ཤེས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཚད་མའམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་གཞན་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྗེས་དཔག་དེ་ཡང་ཚད་མར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ཚད་མའམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་གཞན་ལ་སྟོན་ཅིང་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་རྩོམ་མོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་གཞན་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་བྱ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་འདི་ཚད་མ་ཡིན་ལ་གཞན་ཚད་མིན་ནོ་ཞེས་གང་ཟག་གཞན་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པར་མི་དབང་ཞིང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་

---

1 ཞོལ། ཤོག ༢༣ བ ༢ ཡང་སྐྱེས་པས་དགོས་པ་

ཡོད་པའི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་གཞན་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མཚོན་པར་བྱ་བ་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་འོག་དེ་དག་གི་རྟགས་བསལ་རྣམས་ཁས་བླངས་སོ། །རང་རྒྱུད་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་བསྟན་དུ་མི་རུང་ཞིང་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་ན་ཡང་རྒྱང་པན་རང་གི་ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་རང་གི་འཇུག་པ་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་པའི་རང་གི་ཚིག་གིས་ཅི་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱང་པན་རང་གི་འཇུག་པ་ལ་རང་གི་ཚིག་གིས་ཅི་འདྲི་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་ཞིང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྨྲ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡང་འདོར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞན་གྱིས་རྒྱང་པན་གྱི་འདོད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་རྩོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་རྗེས་དཔག་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་འཇུག་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་ལྟག་སྤྲོད་དམ་གཞུང་ཕྱི་མ་ཐལ་བ་དང་སྦྱ་མ་རང་རྒྱུད་དུ་སྦྱར་ཡང་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་ན་བསྟན་བཅོས་བྱས་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་སྦྱ་མས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་རིགས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་བྱས་པ་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པ་སོགས་སློབ་མས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་ན་སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་བློ་ཡོད་པར་ཚད་མས་རྟོགས་དགོས་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་ན་དེ་མི་རུང་བས་རྩོམ་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུས་བློ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པས་སློབ་མའི་ལུས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན་དེས་བློ་ཡང་མཐོང་བས་རྗེས་དཔག་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱང་པན་པའི་སློབ་མའི་ལུས་ཉིད་ནི་བློ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ལུས་དེ་གྲུབ་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བློའི་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ཁྱད་པར་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤིང་རྟོགས་ཀྱང་ཤ་པ་མ་རྟོགས་པ་མཐོང་ཡང་དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་པ་

འགོག་མི་ནུས་པ་དང་། སྔོན་པོ་དང་སྐད་ཅིག་མ་རྫས་གཅིག་ཀྱང་སྔོན་པོ་རྟོགས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་མ་རྟོགས་པ་མཐོང་བས་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་གཏད་ན་ངེས་དགོས་པས་ལུས་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ན་ལུས་འཛལ་བའི་མངོན་སུམ་དེས་ཡིད་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་ངེས་ནུས་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ངེས་དགོས་པ་ལ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ཡིད་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞིང་དེ་ཉིད་ཤ་པ་དང་རྫས་གཅིག་ལ་ལུས་བློ་རྫས་གཅིག་པ་ནམ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ན་ལུས་བློ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ལུས་གྲུབ་ཀྱང་བློ་ཡི་བདག་ཉིད་གང་ཡང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱང་པན་གྱི་སློབ་མའི་ལུས་འཛིན་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་ལུས་བློ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ལ། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་གཞན་གྱི་ལུས་གྲུབ་པ་ན་བློ་ཡང་གྲུབ་པས་ལུས་བློ་གཉིས་ཀ་ཚད་མ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་དེ་གང་ཟག་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཙམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། གཞན་གྱི་བློ་དེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ཐ་མལ་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་གཞན་གྱི་ལུས་དང་བློ་འབྲེལ་བར་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་བློ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་ཅན་དེའི་གཞན་གྱི་ལུས་འཛིན་མངོན་སུམ་དེས་གཞན་གྱི་བློ་མ་གཟུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱང་པན་པ་འདི་ཚེ་སྔ་ཕྱི་དང་ཀུན་མཁྱེན་སོགས་དགག་གཞི་སྣང་མི་རུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་དག་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པ་མངོན་སུམ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་གྱིས་དགག་གཞི་སྣང་མི་རུང་དུ་དགག་པ་བྱེད་ན། དགག་གཞི་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་དགག་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པས་དགག་གཞི་དང་བྲལ་བའི་མེད་དགག་ཡན་གར་བ་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་མི་འཐད་པ་ཡིན་ལ་མེད་དགག་དབང་མངོན་གྱི་ཤུགས་ལ་ཡང་མི་རྟོགས་པ་ནི་བབ་ཅོལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །སྣང་

གྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་བར་ཆོད་པ་དང་ལ་སོགས་པས་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གང་ཞིག་རུང་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་ནུས་པ་ཉེ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཆེ་སྤྱི་ཕྱི་མེད་པ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་ཞུགས་པས་དེ་མི་རྟོགས་ཀྱང་ཆེ་སྤྱི་ཕྱི་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལྡོག་པ་ལས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེ་སྤྱི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆེ་སྤྱི་ཕྱི་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལོག་པ་ཙམ་དེས་ཆེ་སྤྱི་ཕྱི་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། ཆེ་སྤྱི་ཕྱི་མེད་དེ། དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཆེ་སྤྱི་ཕྱི་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལོག་པ་ཙམ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆེ་སྤྱི་ཕྱི་མེད་པ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ངེས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་འདི་ནི་དམ་བཅའ་ཉམས་ཤིང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དེ་ལོག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ཡང་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་དོན་དེ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་མངོན་གྱིས་མ་དམིགས་ན་མེད་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། ཆེ་སྤྱི་ཕྱི་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྡོག་པར་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ལོག་ན་ཡང་ཚད་མ་གང་ལས་ཆེ་སྤྱི་ཕྱི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཚད་མ་མེད་པས་དོན་གང་ཡང་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གང་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལོག་ན་དོན་དེ་མེད་པའི་ངེས་པ་ཡོད་ན་ནི་དོན་གང་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་ལོག་པ་དེ་ཉིད་དོན་དེ་མེད་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་དེས་ཆེ་སྤྱི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་བརྗོད་

པ་ན་སྔར་བཤད་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་པོ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཡང་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བུའི་རྟགས་ལས་སྒོ་བསངས་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་རྗེས་དཔག་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་འཁྲུལ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་ཅམ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་ཚད་མར་མཚུངས་པར་བསྒྲུབས་པས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱང་པན་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྗེས་དཔག་ལྟར་སྣང་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་རྗེས་དཔག་རྣལ་མ་དེའི་རང་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མ་མཐོན་པས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡན་ཞིང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དེ་ལ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་མེད་ན་རྟགས་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་དངོས་པོ་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཟུང་ནས་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཚད་མའི་མཚན་གཞིར་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་ནི་གཞལ་བྱའི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལ་མི་སླུ་བ་ལས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀ་ཚད་མར་མཚུངས་པར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཚད་མར་འཛོག་པའི་རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པར་ཡོད་པས་ན་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མར་འཛོག་པ་ཡང་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ཉིད་ལས་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱིས

ཐ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཟུང་བས་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བར་ཁས་བླང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཚད་མར་ཐལ། སྔོན་པོ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྔོན་པོ་ལ་མི་སླུ་བ་ཡང་སྔོན་པོ་དེ་ལས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་ནུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུང་དོན་གཞན་ལས་བྱུང་བ་སྒྲ་འཛིན་ལྟ་བུའམ་གཟུང་དོན་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་ལྟ་བུའི་ཡོད་པ་དེ་ནི་གཟུགས་དེ་ལ་ངེས་པར་མི་སླུ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་མས་ལྡོག་པ་མེད་པ་ལ་མི་སླུ་བ་མེད་པར་བསྟན་ལ་མ་བྱུང་བ་ཞེས་པས་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ལ་མི་སླུ་བ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །ངེས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་མི་སླུ་བ་མི་རིགས་པར་ངེས་པའི་དོན་ཏེ། བྱ་རོག་དང་ཏ་ལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བ་དང་། དེས་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱང་པན་ན་རེ། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ནི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ལས་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་དོན་རྣམ་མེད་ཐུག་ཐད་དུ་མཐོང་བ་ལས་མི་སླུ་བའི་ཚད་མར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་ཟུར་ན་གནས་པའི་གྲོལ་བ་གཞན་གྱིས་ལན་བཏབ་པ་ལ་འཆད་དེ། འདིས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་འདོད་པ་ཡང་ཁེགས་སོ། །རྒྱང་པན་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་དྲིས་པ་ཁྱོད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འབའ་ཞིག་ཚད་མར་འཇོག་པའི་འཇོག་བྱེད་དབང་མངོན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་དོན་མཐོང་བ་དེ་ཡང་མཐོང་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནམ་མཐོང་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་མ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་མེད་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ན་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མིག་བཙུམས་

ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་མཐོང་བྱེད་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་གཞན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡོད་ན་གཞན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངེས་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྫས་གཞན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་པར་འགལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བསྟོན་མི་ནུས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སླར་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ཉིད་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྐྱེ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཚད་མར་འཛོག་པའི་འཇོག་བྱེད་དོན་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་དོན་ནམ་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱང་པན་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་ཁས་བླང་བ་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པས་ཏེ་དེ་ལ་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ཚད་མར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་དག་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་སླུ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྡུས་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འཛོག་པ་ཡང་རང་གི་གཞལ་བྱ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྗེས་དཔག་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་ལ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། རང་གིས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཐབས་དང་། རྟོགས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཐབས་དང་། ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་

པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མངོན་སུམ་དང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་མདོ་ཙམ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་ཉིད་འཐད་པར་སྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་འཐད་ལྡན་དུ་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་གཞི་རྗེས་སུ་བརྗོད་པས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའོ།[1]།ཞེས་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཚན་གཞི་གྲུབ་ཟིན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ནི་མཚན་གཞིའམ་མཚོན་བྱ་རྗེས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་ཟེར་ལ། མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་སྔར་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པར་བཀོད་པའི་རང་ལུགས་བཞག་པ་མི་འཐད། གཞན་ལུགས་བཀག་པ་མི་འཐད། དེས་ན་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ཉིད་རྩ་བའི་དགོངས་པར་འཐད་པའི་བརྒལ་ལན་རྒྱས་པ་ནི་བློ་མ་གྲོ་ལུང་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རྣམ་ངེས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཆེན་པོར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡང་ཆོས་མཆོག་གི་ལུགས་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའི་བོད་སྔ་མ་དག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པར་རྣམ་བཤད་དེར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་དག་ཕལ་ཆེར་གྱིས་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་འདུག་ཅེས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་གསུང་ངོ་།།

གསུམ་པ་ལ། རང་ལུགས་ནི་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་ཉིད་སྐྱོན་མེད་པར་གནས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་ལ་མཚན་མཚོན་དུ་བྱས་ནས་མཚོན་བྱ་རྗེས་བརྗོད་དང་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་མ་ངེས་པར་རྣམ་པར་གཞག

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༨ ཤོག ༡༨༥ ཐེང་། ༣༠

བྱ་ངེས་པར་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་མི་བཞེད་ཅིང་། དེའི་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིར་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་སྤྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པས་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་མངོན་སུམ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་དོན་ངེས་ཀྱང་དེ་རྟོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པས་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་སྔར་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྗེས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་དོན་ནི་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པས་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་མཚན་གཞི་གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སོགས་དང་། ཁོ་རང་གི་རང་ལྡོག་རྣམས་སུ་ཡོད་པས་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་མ་གྲུབ་པར་ཡང་དོན་དེ་དག་ངེས་ནུས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་མིང་དང་མིང་ཅན་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ན་མིང་ཅན་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་གཞི་ལ་མ་བརྟེན་པར་གྲུབ་[1]མི་སྲིད་ཅིང་། སྔར་བཤད་པའི་གཞི་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ན་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་རྒྱུན་ཕྱི་མ་འདི་དག་གིས་སྔར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་བསྒྲུབ་པར་བྱར་ཡོད། ཅེས་པའི་བརྟག་པ་རྣམས་འཇུག་པ་ཁོ་ནའོ། །མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་སྔར་མཚོན་བྱ་གྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པར་འདོད་པ་དེའི་ལྟར་ན་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ཡང་མེད་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་ལ། དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་འཛོག་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་ངེས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བས་ཁྱབ་ལ་དེ་ལ་རྟོག་བྲལ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་ཆོས་མཆོག་གི་དགོངས་པ་ནི་ནྱཱ་ཡའི་ཚིག་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ།[2]།ཞེས་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲའི་དོན་ནི་ཕྱོགས་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དཔྱོད་པ་པས་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་པ་ཁྱད་གཞི་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་མ་འཁྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་སྔར

1 ཞོལ། ཤོག ༣༩ ན ༢ གཙང་། ཤོག ༣༡ ན ༥ གྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་།

2 མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག །ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་དེབ། ༣ ཤོག ༤ ཐེང་། ༡༧

མཆོན་བྱ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མ་མ་ལོན་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་རྗེས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་སྐབས་གཉིས་ལས་མཚན་གཞི་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་མཚན་གཞི་སྟེ་མཆོན་བྱ་མངོན་སུམ་ཤེས་པར་བྱེད་ལ། དེ་དང་མཚན་ཉིད་སྔར་མ་གྲུབ་པ་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་དཔེ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་སོ། །དཔེ་འདིའི་དོན་ཡང་མཚན་མཆོན་དུ་མི་བཞེད་པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི་མིང་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་བཟང་པོ་ལྟར་མིང་འདིའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། དོན་འདིའི་མིང་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་མིང་དོན་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་སྐབས་སུ་མ་བབ་སྟེ། ཕྱིར་ཚད་མའི་གྲངས་སོགས་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་འཁྲུལ་པར་ལོག་པར་རྟོག་པ་སེལ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མིང་དང་མིང་ཅན་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་མིང་ཅན་ད་དུང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་དགོས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། རང་གི་འདོད་པས་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲའི་དོན་སྔར་བཤད་པ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མིང་དང་མིང་ཅན་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ན་ཡང་འདོད་པའི་དོན་ལ་ལོག་རྟོག་མ་བསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འཐད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཕ་རོལ་པོས་མིང་གཞན་དུ་བཏགས་ན་ཡང་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་མངོན་སུམ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་དོན་མ་ཡིན་ལ། དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ལ། སྔ་མ་དེའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་རྣ་བས་ཞེས་སོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་སོགས་བཞི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲའི་དོན་དུ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་ཁྱད་པར་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྔར་མེད་ཀྱི་མིང་དང་མིང་ཅན་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གང་ཡང་ཕྱོགས་གཞན་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གྲུབ་ཟིན་ལ་མཚན་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་པ་རྗེས་སུ་བརྗོད་པར་བཏགས་ནས་མཆོན་བྱ་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཡང་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲའི་དོན་དང་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ངག་འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཕྱོགས་གཞན་དུ

ཁྱད་པར་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པ་དེ་དག་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་བམ། གཞི་མེད་པར་གྲུབ། ཕྱི་མ་མི་སྲིད་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། ངག་འདིས་སྔར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་གྲུབ་པར་འདོད། དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་འཐད་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་ངག་འདི་ཉིད་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་ཕྱི་མ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་འཐད་པར་བརྗོད་པས་གྲུབ་པ་དང་རྗེས་བརྗོད་ཚུལ་འདི་ཉིད་རིགས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་བར་གཟུང་བའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་ནི་འདིར་ཡང་ཞེས་སོ། །སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ལ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་དང་། ལོག་རྟོག་སེལ་བ་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་གཉིས་ངེས་པར་སྨོས་པ་རིགས་མི་མཐུན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡང་དག་ཤེས་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་ལ། དེ་གཞིར་བྱས་ན་རྟོག་བྲལ་སྨོས་པའི་བསལ་བྱ་རྗེས་དཔག་ཉིད་ལ་མ་འཁྲུལ་པ་སྨོས་པའི་ཡང་བསལ་བྱ་རྗེས་དཔག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དང་འཁྲུལ་པ་དེ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡང་དག་ཤེས་པར་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡ་གྱལ་རེ་རེས་གྲུབ་ཀྱང་། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་གཉིས་སྨོས་ཏེ། དབང་པོ་མིག་སེར་གྱིས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་འཁྲུལ་པ་ཁ་ཅིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་འགའ་ཞིག་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །སྤྱིའི་དོན་འདི་དག་ལ་དོན་ཚན་བཞི་ཡོད་པའི་རྗེས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི་ཚུལ་འདི་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། རིགས་མི་མཐུན་དང་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་འདིར་ཡང་ཞེས་པ་ནས་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་རོ།།

སྐབས་འདིར་མཚོན་བྱ་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ངེས་པར་དངོས་སུ་སྨོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་བདེ་བླག་ཏུ་གོ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་དགོས་ནའང་མ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། འདིའི་ཕྱི་འགྲེལ་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །མཚན་མཚོན་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་ན་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བསྟན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ་མཚོན་བྱ་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཤུགས་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་དེ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་གྲུབ་ཟིན་ནས་བྱེ་བྲག་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཙམ་གྱིས་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་བསལ་བྱ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ནི་མི་སླུ་བར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་ཟིན་ལ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་ནི་རྗེས་དཔག་ཉིད་དུ་ངེས་པས་རྟོག་བྲལ་སྨོས་པས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་བསལ་ནས། མངོན་སུམ་ཚད་མར་མཚོན་ནུས་ལ། མ་འཁྲུལ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ནུས་པས་ཡ་གྱལ་རེ་རེས་ཀྱང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་ནུས་ལ། རྟོག་བྲལ་གྱིས་དེ་ལྟར་ནུས་ནམ[1]འཁྲུལ་པ་སྨོས་ཅི་དགོས་སྙམ་ན། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་སྨོས་ལ། ཕྱི་མས་དེ་ལྟར་ནུས་ན་སྔ་མ་དགོས་པ་མེད་དོ་སྙམ་ན་ཡང་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་སྨོས་པས་ཡ་གྱལ་གང་རུང་[2]རེ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་ཚེ་ཅིག་ཤོས་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་བསྡོམས་པ་སྨོས་པ་ནི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །མ་འཁྲུལ་པ་སྨོས་ན་མིག་སེར་གྱིས་ཉམས་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་གཟུང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་[3]པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ལ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པས་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ཞིང་སྣང་ཞེན་གང་ལ་ཡང་མི་སླུ་བ་མེད་པས་ཚད་མ་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །མ་འཁྲུལ་པ་སྨོས་པ་མེད་ན་ཁ་ཅིག་དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་རྟོག་པར་ཞེན་ནས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འཛིག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དོན་ཙམ་ལ་མི་སླུ་བ་དང་། རྟོག་མེད་དུ་ཞེན་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འཛིག་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་དག་མ་འཁྲུལ་པ་སྨོས་པས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དོན་ཚན་གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་འདི་དོན་སེམས་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་སམ། མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་སྙམ་པའི་དོགས་པ་གཅོད་པ་ནི། གཞན་དག་ཅེས་སོགས་ཏེ། ཁ་ཅིག་མདོ་སྡེ་པ་བཞིན་སེམས་ཙམ་པའི་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐུན་མོང་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་མི་སླུ་བ་ལ་འདོད་ལ། སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །དེ་དགག་པ་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༡ བ ༢ ནུས་ན་མ་འཁྲུལ་བ་

2 ཞོལ། ཤོག ༣༡ བ ༢ གང་རུང་རེ་རེས་ཀྱང་རིགས་

3 ཞོལ། ཤོག ༣༡ བ ༣ གཙང་། ཤོག ༣༡ ན ༡ འཁྲུལ་བས་

ལ་མ་འབྲེལ་བའི་སྒྲའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། མི་སླུ་བ་ལ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་མ་འབྲེལ་བའི་དོན་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་དེ། དེའི་ལྡོག་ཟླ་འབྲེལ་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྣང་བ་ལ་འབྲེལ་པར་དེ་དང་དེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མངོན་སུམ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་མཚན་མི་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་མཐུན་པར་སྣང་བ་གཟུང་ཡུལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་རྗེས་དཔག་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་པས་འབྲེལ་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ན་མངོན་སུམ་དེ་ལས་ལྡོག་པར་མི་བཞེད་ན་རྗེས་དཔག་འབའ་ཞིག་འབྲེལ་པར་བསྟན་པ་དགོས་པ་མེད་ལ་བཞེད་ན་དེ་ནི་གཟུང་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་པ་ཡིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་ཚུལ་དེ་ལས་ལྡོག་པས་མངོན་སུམ་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ།།

གཉིས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པས་ན་འབྲེལ་པའི་དོན་མི་སླུ་བ་ལ་བྱེད་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མི་སླུ་བ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་མ་འབྲེལ་བའི་དོན་དེ་ལ་བྱེད་པ་དོན་མེད་དོ། །རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་མགོ་མཇུག་ཀུན་ལ་སྦྱ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་འབའ་ཞིག་གཟུང་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་པ་དང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཟུང་དོན་གྱི་མཐུ་ལས་སྐྱེས་པས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་སོགས་རྣམ་རིག་པ་ལ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྣམ་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་དུ་ཡང་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བག་ཆགས་བརྟན་མི་བརྟན་གྱི་དབང་གིས་འཇོག་པ་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་འདི་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་འབྲེལ་བའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲེལ་བར་གྲུབ་ན་མདོ་སྡེ་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱར་དགོས་པར་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལྡོག་པའི་དོན་དུ་མ་འབྲེལ་བ་སྨོས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཆ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་སླུ་བས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་གླང་གིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་དུ་

མི་འཁྲུལ་བ་སྨོས་པ་མ་མཛད་པར། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ།[1]།ཞེས་གསུངས་སོ། །ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སླུ་བ་ཚད་མར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་མི་སླུ་བ་སྨོས་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཁོ་ན་ཚད་མར་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱེད་ལྟར་ན་བྱིས་པའི་རྟོག་པ་ཡན་ཆད་ཆ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་སླུ་བ་མ་ཡིན་པ་མེད་ལ། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སླུ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་འགའ་ཞིག་བསླུ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཁྱེད་ལྟར་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མི་སླུ་བར་ཁས་བླང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དོན་གང་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སླུ་བར་འཛོག་ལ། དེ་ཡང་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་གང་ལ་མི་སླུ་བ་དེ་ཡང་ཁྱད་པར་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ལ། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་ཁྱད་པར་གཅིག་ལ་བསླུས་ན་སྤྱི་ལ་མི་སླུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་ལ། དེས་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་བསླུས་པ་ཡིན་ནོ། །སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུའི་རང་བཞིན་སྣང་བ་པ་ཡིན་པས་ཆུའི་ཆ་གང་ལ་ཡང་མི་སླུ་བ་སྣང་བ་ལ། ནོར་བུ་ཕྲུག་དང་འོད་སྒོ་གསེབ་ན་འདུག་པ་ལ་ནོར་བུ་འདུག་སྙམ་པ་ཡང་ནོར་བུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་སྣང་བ་པ་ཡིན་པས་ནོར་བུའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གང་ལ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ། མཚན་མེད་ཀྱི་དུས་ན་ཉིན་མེད་ཀྱི་བུ་བྱུང་བར་སྨྲས་པ་ཡང་དུས་ལ་འཁྲུལ་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས། ཆ་གཞན་ལ་བསླུས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སླུ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་པའི་རྟོག་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྣང་བ་པ་བཞིན་དུ། སློབ་དཔོན་འདི་དག་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་སྣང་བ་པར་བཞེད་པས་དེའི་དོན་དུ་མ་འཁྲུལ་པ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ནི། ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མི་རུང་བ་ནི། ནོར་བུ་སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རྟོགས་ལ། དུས་ལ་འཁྲུལ་བ་དེར་མི་རུང་བ་ནི། དོགས་པའི་གནས་

[1] བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༣ ཐེང་། ༩

ཚུང་བས་མ་སློས་ལ། རང་བཞིན་ལ་འཁྲུལ་བ་ལ་དོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་དང་འགལ་བ་འཛིན་པ་འཁྲུལ་བས་ཚད་མར་མི་རུང་ན། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བར་ཐལ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།[1] ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ལུགས་ལ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་སུ་མི་རུང་བའི་ལུགས་ཇི་ལྟར་འཐད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལན་གདབ་པར་བྱའོ། །སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་དོན་དེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པར་འཛིན་པ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་པའམ། གོ་ས་སོ་སོར་གནས་པ། གོ་ས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའམ། བར་སྐབས་དང་བཅས་པར་གནས་པ། བར་སྐབས་མེད་པར་འཛིན་པའམ། དབང་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་གཟུང་དོན་གྱིས་བར་བཅད་ནས་གནས་པ་ལ། བར་མ་ཆད་དུ་འཛིན་པ། མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན། སྐྱོན་དང་པོ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་ན་གོང་བུ་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་སྣང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། སྐྱོན་གཉིས་པ་མེད་པ་ཡང་དེས་གྲུབ་ལ། སྐྱོན་གསུམ་པ་ཡང་མེད་དེ། བར་སྐབས་དང་བར་སྐབས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོར་མེད་པས་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་བཞི་པ་ཡང་མེད་དེ། ཁ་དོག་དང་། རེག་བྱའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བར་མ་ཆད་པར་མིག་ཤེས་ལ་མི་སྣང་ཞིང་། རེག་རྡུལ་གྱིས་སྟོང་པར་ཁ་དོག་གི་རྡུལ་སྣང་བ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། འདོད་དེ། དེ་ལ་རེག་བྱ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེ་མི་སྣང་ཡང་རང་བཞིན་འགལ་བ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

ཁ་དོག་རེག་བྱའི་ཡུལ་ན་གནས་པར་མཐོང་བས་ཡུལ་འཁྲུལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། རེག་བྱ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་འགའ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་མི་སྣང་ལ། དེ་མི་སྣང་ན། དེའི་ཡུལ་ན་ཁ་དོག་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་སྣང་། དེས་ན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་བློ་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་མངོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་མངོན་ནི། འཁྲུལ་རྒྱུ་རྣམ་པ་གསུམ་ཀར་དུ་མེད་པས་མ་འདྲེས་པ་ལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་འཐད། ཕྱི་དོན་རགས་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆ་ཐ་དད་པ་ནི་འགལ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་དོན་དེའི་ཆ་གཞན་ལ་འཁྲུལ་པ་དང་།

---

1 ཞོལ། ཤོག ༣༣ ན ༦ གཙང་། ཤོག ༣༢ བ ༣ ཕྱིར་ཅེ་ན།

ཆ་གཞན་དངོས་པོར་མེད་པ་ཡིན་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མི་རུང་ལ། ཆ་གཞན་ཚད་མ་ངེས་མ་གཞལ་ན། ཚད་མ་གཞན་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་ཤེས་ནི། རང་ཡུལ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་མ་[1]འབྲེལ་བས། དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་མ་འབྲེལ་པ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་བློ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག །དུང་སེར་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས། ཁ་དོག་གི་ཆ་ལ་ཚད་མ་མིན་ཡང་། དབྱིབས་ཀྱི་ཆ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཟློག་པའི་དོན་དུ། མ་འབྲེལ་པ་སྨོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཆ་གཅིག་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཆ་གཞན་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དགོས་པ་མེད་ལ། འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་མི་འབྲེལ་བའི་ཆེད་དུ་སྨོས་པ་མི་འཐད་དེ། ཐ་སྙད་ལས་ཐ་སྙད་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་རང་ཁོ་ན་ལས་རྟོགས་སོ། །

དབྱིབས་ནི། ཁ་དོག་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས། ཁ་དོག་ལ་འབྲེལ་ན་དབྱིབས་ལ་མ་འབྲེལ་པར་ག་ལ་འགྱུར། དུང་གི་སྒྲ་ཡང་། དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཁ་དོག་ལ་འཇུག་ལ། དུང་ཐོབ་པ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། སེར་པོར་འཛིན་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་འགལ་བ་འཛིན་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་བསླུ་བ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མི་རུང་ངོ་། །རྣམ་འགྲེལ་དུ། བསགས་པ་དག་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན།[2] །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་འགལ་སྤོང་བ་ན། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཛིན་པ་ན་ཚོགས་པའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གང་ཡང་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་ལ་རྡུལ་ཕྲན་སིལ་ལེ་བར་སྣང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཡང་མི་སྣང་ལ་སྔ་མའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ན་དེའི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འཇུག་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་བསགས་པ་ལ་དམིགས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དེ་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། ཁྱེད་རང་གི་ལུང་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་རྡུལ་བསགས་པ་

---

1 ཞོལ། ཤོག ༣༩ ན ༢ གཙང༌། ཤོག ༣༣ ན ༥ ཐམས་ཅད་ལ་འབྲེལ་བས་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༩༣ བྱང༌། ༡༠

ལ་དམིགས་པར་བཤད་པས་དེ་ལ་དམིགས་ན་ཚོགས་པ་ལ་དམིགས་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་ལ་དམིགས་པས་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐལ་བ་རིམ་པ་གསུམ་འཕངས་པའི་དང་པོ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་སྨྲ་མཁས་པའི་ལུགས་འདི་དག །རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་བསྟེན་བྱས་ནས། །བློ་གྲོས་ཀུ་ཤའི་རྩེ་མོ་ལྟར། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་བས་རྟོགས་པར་བྱ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་སྨྲའི་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་བདུན་པ་གནས་གཞིའི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཞིར་བྱས་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་མངོན་སུམ་ཐོག་མར་འཆད་ཅེས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་དུ་གྲགས་པའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དོན་རང་མཚན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་འོག་ནས་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདིས་མཚོན་བྱ་མངོན་སུམ་གྱི་རང་ལྡོག་ཀྱང་བསྟན་མོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་གྲགས་ཤིང་རྟོག་པར་འདོད་པའི་དཔྱོད་པ་པ་སོགས་ལ་ཡང་གྲུབ་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ནི་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་རྟོག་བྲལ་ཞེས་སམ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གང་རུང་རེ་རེ་དང་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་སླུ་བ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་དགོས་པར་མདོ་སྡེ[1]བཞེད་ལ། རྣམ་རིག་པའི་བཞེད་པ་ནི་སྔར་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་གཉིས་ཀ་སྨོས་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆ་པ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་མ་ཁ་ཅིག་མཁས་པའི་དབང་པོའི་དགོངས་པ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་སྨོས་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་པར[2]ཡིན་སོམས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་མཚང་སྒྲོག་པ་སྟེ་ཁྱོད་རང་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༥ ན ༢ གཙང་། ཤོག ༣༩ ན ༥ མདོ་སྡེ་པ་བཞེད་ལ་

2 ཞོལ། ཤོག ༣༥ ན ༩ གཙང་། ཤོག ༣༥ ན ༦ མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་

མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟོག་བྲལ་སློས་པས་གྲུབ་བོ། །འོ་ན་མ་འཁྲུལ་བ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །ཡང་མ་འཁྲུལ་བ་སློས་པས་ཀྱང་གྲུབ་ལ། འོ་ན་རྟོག་བྲལ་སློས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་རྩ་བར་རྗེས་སུ་བཤད་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་ཙུང་བས་འགྲེལ་པར་དང་པོར་བཤད་པ་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་རབ་རིབ་ཀྱིས་འཁྲུགས་པ་སྟེ། དེས་དབང་པོ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་འཁྲུལ་རྒྱུ་རྟེན་ལ་ཡོད་པ་དང་། མགལ་མེ་མྱུར་དུ་བསྐོར་བས་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་དང་གྲུར་ཞུགས་པས་ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བ་གནས་ལ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་འཁྲུགས་པ་དང་ལ་སོགས་པས་མིག་སེར་དང་མགལ་མེ་ཡན་མན་དུ་དབྱུགས་པ་དང་། རྟའི་བཞོན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འཁྲུགས་པ་ཞེས་པ་ཡིད་ལ་ཡོད་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་སྟོན་པ་ལ་འཆད་པ་གཞུང་གི་དོན་མིན་ཏེ། ཕྱར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དབང་པོ་ལ་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འཐད་ལྡན་དུ་རབ་རིབ་དང་མྱུར་དུ་བསྐོར་བ་དང་གྲུར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ནི་འཁྲུགས་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །འཁྲུལ་རྒྱུ་བཞི་པ་ཡིད་སྨྱོ་དན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེས་ཀྱང་དབང་པོ་བསླད་པ་དགོས་སོ། །འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་འཁྲུལ་བར་མ་སྐྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཟུང་འཛིན་དབང་ཤེས་སོགས་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་རྟོག་བྲལ་དང་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་བཞི་པོས་མ་སྐྱེད་པར་འདོད་པས་སེམས་ཙམ་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་ཏོ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདིའི་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དེ་དག་གིས་མ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པ་རྣམས་ནི་དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཚད་མ་སྡེ་བདུན་པོ་འདིར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འཆད་པ་ན་རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་རྩ་བའི་ཚིག་དོན་ཙམ་རྫོགས་ནས་བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་

འཆད་པ་ནི། བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ་བརྗོད་པ་ནི་སྒྲ་ཡིན་ལ་དེ་དང་དོན་གཉིས་འདྲེའི་ཡུལ་དུ་འདྲེར་རུང་བས་བརྗོད་པ་ཅན་ཞེས་སོ། །མངོན་པར་ཞེས་པ་ནི་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་ནོ། །ཐུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐབས་འདིའི་བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འབྲེས་རུང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཤད་པ་ནི། རྟོག་པ་ནི་བརྗོད་པ་སྒྲ་དང་འདྲེར་རུང་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་ནི་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གང་ཡང་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་རྟོག་པ་དེ་དང་བྲལ་བའོ། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འདྲེར་རུང་མི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འདྲེས་པའི་དོན་དང་འདྲེར་རུང་བའི་དོན་གང་ཡིན་རུང་བ་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་གང་ཟག་གི་རྟོག་པ་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་སྟེ་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྒྲ་རང་མཚན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འགགས་ཀྱང་གྲག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཤར་བ་དེ་ཉིད་སྒྲ་སྤྱི་དང་སྒྲ་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་དང་། ཡང་ཐོག་མར་དོན་སྤྱི་ཤར་ནས་རྟོག་པ་དེ་ལ་སྒྲ་སྤྱི་ཤར་བ་སྟེ་གཞི་གཅིག་གི་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གཉིས་རྟོག་པ་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་རེ་རེ་ཤར་བ་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བ་དང་། བྱིས་པའི་རྟོག་པ་སོགས་ནི་འདྲེར་རུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་དག་སྡུད་པའི་དོན་དུ་རུང་བ་སློས་སོ། །བརྡ་ལ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲ་དོན་གྱི་སྤྱི་གཉིས་ཀ་གཟུང་ཡུལ་དུ་འཚོག་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལེགས་པར་གོམས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲ་སྤྱི་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་དོན་སྤྱི་ལེགས་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ངེས་པར་སྣང་དགོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པར་བརྗོད།[1] །ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ལ་བཞི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༥༡ བྱང་། ༡༨

སུམ་དང་། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་མོ། །དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ནི་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་རང་གི་རྫས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་རིག་མངོན་སུམ་བཞག་ལ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། ཡིད་དབང་བདག་རྐྱེན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བདག་རྐྱེན་དུ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་མོ། །མདོ་སྡེ་པའི་བཞེད་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡང་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་འདོད་དེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན། ཡིད་ཙམ་དང་དེ་ཁོ་ན་གོམས་པའི་ཡིད་བདག་རྐྱེན་དུ་ཡོད་པ་ལས་ཡིད་མངོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་སུ་དབྱེའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་དང་། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དང་བརྗོད་བྲལ་དུ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲུབ་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་དངོས་སུ་བཀོད་ནས་སྒྲུབ་པ་དང་། དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ།།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མིང་རང་མཚན་དང་དོན་སྦྱོར་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མིང་སྤྱི་དང་དོན་སྦྱོར་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུང་དོན་གྱི་མཐུ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲ་ལ་དབང་ཤེས་གཞན་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་ངེས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འབྲེར་རུང་འཛིན་པ་དེར་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་མཐུ་ཡིས་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ནི་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཤེས་ཞེས་སྨོས་ན་གཟུགས་དེ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཡིད་

ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བས་སྤང་ལྟར་སྣང་ངོ་། རྗའི་སྒྲ་དང་ནས་ཀྱི་སྦྱུ་གུ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གཟུང་དོན་གྱི་མཐུ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་མིང་དོན་འབྲེལ་བར་སྣང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་བཟློག་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚེ་གཟུགས་རང་མཚན་གྱི་སྟེང་ན་གཟུགས་ཀྱི་མིང་རང་མཚན་པ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚེ་མིང་དང་སྦྲེར་ནས་འཛིན་ནམ། འོན་ཏེ་དོན་ལ་ཡང་མིང་རང་མཚན་ཡོད་ཅིང་ཡོད་པ་ལྟར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྦྲེར་ནས་འཛིན། ཡང་ཐོག་མར་མིང་རྒྱུད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དོན་དང་སྦྱོར། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུང་དོན་གྱི་མཐུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་འདྲེར་རུང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་གཟུགས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ན་གཟུགས་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྣང་བའི་རང་བཞིན་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་གཟུགས་དེ་གཟུང་དོན་དུ་སྣང་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་མིང་རང་མཚན་དེ[1]ཡང་གཟུང་དོན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གཟུགས་དེ་ལ་མིང་ཚོགས་པ་གཅིག་པའམ། མི་གཅིག་ཀྱང་ཡུལ་འདབ་འབྱུར་བའམ། ཡང་ན་བདག་གཅིག་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དོན་གཟུགས་ལ་སྒྲ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའམ་ཡུལ་འདབ་འབྱུར་བ་ཙམ་མམ་སྒྲ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་དོན་ཕྱོགས་སྔ་མ་ཁས་ལེན་མཁན་གྱི་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བཤད་ན། ཁོ་ན་རེ། ཤེས་པ་མཐའ་དག་ལ་མིང་སྣང་བ་ཡིན་ལ་སྣང་བ་དེ་ཡང་རང་གི་ཉེར་ལེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་པས་སྤང་གྱི་རྟགས་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ཅེས་པའོ། །རིག་པའི་ཆོས་ཏེ་བློའི་ཆོས་དབང་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་མིང་རང་མཚན་པའི་རྣམ་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་རེག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དོན་གྱིས་མ་གཏད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་མིང་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༧ བ ༣ དེས་གཟུང་དོན་དུ

རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་མིང་དེ་དོན་དག་ཏུ་འབྲེལ་བར་སྦྱོར་བའི་བློ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་ནི། མིང་སྦྱོར་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། མིང་དེ་ལས་ཀྱང་དོན་རྣམས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། མིང་དོན་འབྲེལ་བར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞུང་སྔ་མ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་མིང་འབྲེལ་བར་རིག་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་རིག་པ་སྟེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་མིང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མིང་གི་རྣམ་པ་སྣང་ལ་དེ་ཡང་ཉེར་ལེན་གྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་འདོད་པ་བཀག་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་གཟུགས་མིང་རང་མཚན་གྱི་བདག་ཉིད་དང་རྟེན་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། མིང་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ཕྱི་རོལ་གྱིས་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་མེད་ན་མིང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བ་མིང་རང་མཚན་མདུན་དུ་རྣམ་པ་གཏོད་པར་བྱེད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཟུང་དོན་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་བས་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རོ་དང་དྲི་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་རང་འཛིན་དབང་པོའི་བློ་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་ཤེས་གཞན་གྱི་གཟུང་དོན་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་ཅན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཞན་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རོ་དང་དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རང་རང་གི་གཟུང་དོན་མ་གཏོགས་དབང་ཤེས་གཞན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། མིང་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པ་དོན་བཞི་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་མོད། ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་གཞན་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་ངེས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། དོན་ལྔས་སྒོ་ལྔའི་དབང་ཤེས་ངེས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་

ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དབང་ཤེས་གཅིག་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་ལྔ་ཀའི་མིང་ཐོབ་པ་དང་དབང་ཤེས་ལྔ་སོ་སོར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གི་སྒྲས་ནི་སྒྲ་ལ་དབང་ཤེས་གཞན་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དང་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སོགས་ཀྱི་གཟུང་དོན་མི་བྱེད་པ་ཕན་ཚུན་བསྡུ་བའི་དོན་ནོ། །དོན་བསྡུས་ན་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞིག་དེའི་ཚེ་མིང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱེར་རྒྱུང་འཛིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནིའི་སྒྲས་ནི་མངོན་སུམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཞུང་འདིས་དབང་ཤེས་འཁོར་དུ་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་ཅིང་། རིགས་པ་མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་སྡེ་བདུན་གྱི་ལུགས་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཙོ་བོ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཐ[1]ནའང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་འབྱུང་བས་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་རྟོག་རྫ་ཐ་དད་དྲུག་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྫས་ཐ་དད་དྲུག་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་དགོས་པས་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་འགྱུར་རོ།།

རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཡང་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས། །རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས།[2]།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་སུ་ཙོར་སླ་བ་ཡིན་ཏེ་རང་རྒྱུད་ལ་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་པ་མངོན

1 ཞོལ། ཤོག ༣༡ བ ༤ གཙང་། ཤོག ༣༡ ན ༣ སེམས་བྱུང་མཐ་ནའང་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༧༠ ཐྲེང་། ༡༡

སུམ་ཚད་མས་འགྲུབ་པས་རྟགས་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་རྟོག་རྫས་ཐ་དད་དྲུག་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་ན་གཅིག་གཙོ་བོ་དང་གཞན་རྣམས་འཁོར་དང་གཙོ་བོ་གཅིག་ལས་མི་འདུག་པ་སོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཁ་ནང་དུ་ཡོག་ལ་སོམས་ཤིག །ཚིག་ཙམ་མཐོང་བས་མཁས་པར་རློམ། །རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བཤིག །གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་འཆར་བས་དབེན། །ཀྱེ་མ་གནས་སྐབས་འདི་འདྲར་གྱུར། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མངོན་སུམ་འགལ་ན་ཡུལ་གང་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དོན་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ཉེ་བ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་སྤྱི་མ་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་རྣམ་ངེས་མེད་དུ་འཆར་བ་རྒྱུ་གང་ལས་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཟུང་རྣམ་ངེས་མེད་དུ་འཆར་བ་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དབང་ཤེས་འགའ་ཞིག་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་རྐྱེན་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་ལས་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་སྤྱི་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་འགའ་ཞིག་དང་ཞེས་སྨོས་སོ། །རྟོག་པ་ལ་དོན་སྤྱི་སྣང་བར་འདོད་ཅིང་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་མི་སྣང་བར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྔོག་གྱུར་རང་མཚན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའམ་ཞུགས་རྟོགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ལ་དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་སོ་སྐྱེ་འགའ་ཞིག་གིས་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གང་ཞིག་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་རང་མཚན་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་དེ་སྐབས་དེར་དོན་སྤྱི་ལས་གཞན་མེད་ལ། དོན་སྤྱི་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་རང་མཚན་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་དོན་སྤྱི་དང་འདྲེས་ནས་དབང་ཤེས་ལྟར་གསལ་བར་མི་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་

པ་ལ་གང་སྣང་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཀུན་ལ་མིང་དོན་འདྲེས་པར་སྣང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བརྡ་ལ་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ལ་མིང་དང་དོན་ལྡན་ཅིག་གམ་བརྡ་ལ་མ་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་ནི་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་རྣམ་གྱི་སྣང་བ་ངེས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ལས་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པར་བསྒྲུབས་ནས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་སོ་སོར་ངེས་ཅན་དུ་འཆར་བར་གྲུབ་པས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་དང་། དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་མིང་རང་མཚན་དང་དོན་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལས་གཞན་ཡང་མིང་སྤྱི་དང་དོན་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་པ་ནི་གལ་ཏེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་རང་མཚན་ནི་འཛིན་ཅིང་དེས་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ནའང་དོན་ལས་གཞན་ཡང་སྒྲ་སྦྱོར་ཞིང་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་གང་ཞིག་མིང་དོན་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དེ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་བར་དུ་དྲན་པས་ཆོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་འཛིན་པའི་བློ་གང་ཞིག་དེ་འཛིན་པ་བརྡ་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་གཉིས་པོའི་དོན་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མིང་དོན་སྦྱར་ནས་འཛིན་ན་མིང་སྤྱི་ཤར་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དོན་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་སྔ་ཕྱིའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐལ་བ་གཉིས་པའི་ཁྱབ་པ་ལ་[1]ངེས་པ་སྐྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་མིང་དྲན་པ་སྔོན་དུ་སོང་དགོས་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བརྡ་སྦྱར་བའི་དུས་ན་གོམས་པའི་བརྗོད་པའི་སྤྱི་མ་དྲན་པར་ཏེ་མིང་སྤྱི་དྲན་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་ནི་མིང་དོན་དེ་སྦྱོར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་གཞན་སྣམ་བུ་ཞེས་པའི་བརྡ་མ་བྱས་ཤིང་མིང་དེ་མ་དྲན་པས་དེ་གཉིས་མིང་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཐལ་བ་གཉིས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ་བརྡ་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་དོན་དང་བརྡ་དྲན་པ་དུས་མཉམ་པས་དོན་ལས་ཀྱང་དངོས་སུ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན།

1 ཞོལ། ཤོག ༩༠ ན ༩ གཙང་། ཤོག ༣༥ བ ༡ མ་ངེས་པ་སྐྱང་བའོ།

དེ་ཆོས་ཅན། དོན་རང་མཚན་འཛིན་པ་དེའི་བརྡ་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་ན་དེའི་གཟུང་དོན་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་གྱི་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་རྟུང་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དོན་རང་མཚན་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་ཤིང་བྱས་པའི་ནང་གི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་བརྡ་དྲན་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་མེད་པར་ཡང་སྒྲའི་ཁྱད་པར་རང་གི་སྒོ་ནས་མིང་གི་སྒྲ་སྤྱི་དྲན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་རང་མཚན་གྱི་མིང་དོན་སྦྱར་ནས་འཛིན་པ་དེ་དོན་རང་མཚན་མཐོང་བ་སྔོན་དུ་སོང་བ་དེས་མ་བྱས་ན་དོན་རང་མཚན་དེའི་སྒོ་ནས་མིང་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་ཐོག་མར་དོན་དགག་པ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དེའི་རྗེས་སུ་བརྡ་སྦྱར་ཕྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་རང་མཚན་མཐོང་བས་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་བྱས་ནས་ཐོག་མར་མིང་སྤྱི་དྲན། དེ་ནས་མིང་དོན་སྦྱར་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་བློ་གཅིག་གིས་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་ཡང་བྱེད་དེའི་མིང་དོན་སྦྲེལ་ནས་འཛིན་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་རང་མཚན་བརྡ་དྲན་པ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་གྱི་དབང་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་མི་ཕན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཁས་བླང་དགོས་པ་དེས་ན་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱི་ཕན་པ་དངོས་སུ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་དེ་མ་ཐག་པའི་བྱེད་པའི་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དོན་རང་མཚན་བརྡ་དྲན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོས་བརྡ་དྲན་བསྐྱེད་ཀྱང་བརྡ་དྲན་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པས་བརྡ་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་དོན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་མཐོང་བ་བརྡ་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་ན་དོན་དང་ཤེས་པའི་བར་དུ་དྲན་པས་ཆོད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དུས་ཕྱིས་ཀྱང་དྲན་པ་སད་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི་དབང་བློ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་སྔོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཚེ་དངོས་སུ་དབང་བློའི་སྐྱེད་བྱེད་མིན་ཞིང་བརྡ་དྲན་སད་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཕྱི་ལ་དབང་ཤེས་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མིང་དོན་སྦྱར་ནས་འཛིན་ན་དོན་གྱི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་ཕྱི་གང་འཛིན་ཡང་མིང་དོན་སྦྱར་ནས་འཛིན་དགོས་པས་དོན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་ཀྱང་མིང་དྲན་པའི་དངོས་ཀྱི་རྐྱེན་བྱེད་པ་མ

གཏོགས་དབང་ཤེས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ།།

ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་གྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ལ་དབང་ཤེས་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ལ་མིང་དོན་སྦྲེལ་བའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྔ་ཕྱི་དབང་ཤེས་གཅིག་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྗོད་གཅིག་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པར་འཐད་པར་མ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔ་ཕྱི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས། དོན་སྐད་ཅིག་སྔ་མས་བརྗོད་བསྐྱེད་པ་ལ་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ[1]ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདོད་ལ། དེ་ནི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོན་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དྲན་པ་དང་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱིས་དབང་བློ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེད་པ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཏ་ཙང་ཐལ་བ་ནི་དོན་གྱིས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེད་པ་དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཡང་མིག་བློས་མཚོན་པའི་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལ་མི་ལྟོས་དོན་གྱིས་དེ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་སོ། །ཡང་གི་སྨྲས་རེས་འགའ་དོན་ཡོད་ཀྱང་དབང་ཤེས་མི་སྐྱེ་དོན་མེད་ན་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའོ། །དེས་ན་དབང་པོའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེས་ཁྱོད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དེས་བློ་ཁྱོད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། བརྗོད་བྲན་པ་སད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་དྲན་པ་དངོས་སུ་སད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་དྲན་པ་སད་པ་དོན་ལ་བལྟོས་པས་དོན་མེད་ན་ཡང་མིག་བློར་འགྱུར། ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་བརྗོད་ཅེ་ན། དོན་གྱིས་དྲན་པ་སད་པར་བྱས་ནས་ནུས་པ་ལོག་ཅིང་དབང་ཤེས་ཕྱིས་དྲན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་གཟུང་དོན་དགོས་པ་མེད་པའོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༩༡ ན ༦ གཙང་། ཤོག ༩༠ བ ༣ ཚོགས་ཙམ་གྱིས་

གསུམ་པ་ནི། མིང་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་ན་སྔར་གྱི་གནོད་པ་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བས་གཟུང་དོན་གྱིས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་གཟུགས་གཉིས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་མིང་གི་བརྗོད་པ་དྲན་པའི་བར་ཆད་མེད་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་གྱི་ཕན་པ་དངོས་སུ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དག་པ་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེའི་བརྡ་དྲན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ཡང་ཁས་བླངས་སོ། །དོན་བསྡུས་ན། དོན་རང་མཚན་འཛིན་པ་མིང་གི་སྦྱི་ཤར་བ་ལ་མི་ལྟོས་ན་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡིན་ན་མིང་གི་སྦྱི་ཤར་དགོས་པས་དོན་རང་མཚན་གསལ་བར་མི་སྣང་ཞིང་། དེས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྔོན་པ་བས་དབང་ཤེས་དོན་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་གསལ་བར་སྣང་བར་ཡང་ཁས་བླངས་ལ། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པར་ཡང་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཁས་བླང་དང་འགལ་བ་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། རྒྱ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལས་གཞན་ཡང་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི་དབང་ཤེས་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཡང་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དབྱིག་པ་ལྟ་བུ་དང་ནི་རང་ཉིད་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་གཉིས་བལྟོས་ས་བལྟོས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་ཐ་སྙད་ནི་དང་པོར་སོ་སོར་བཟུང་སྟེ་དེ་ནས་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་དབྱུག་པ་ཅན་ནོ་སྙམ་དུ་དེ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པ་བྱས་ན་དབྱུག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱི་སོ་སོར་འཛིན་ནུས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་ནུས་ན་བསྡོམས་ནས་ཀྱང་འཛིན་པ་མིན་ནོ། །དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་བསྡོམས་ནས་འཛིན་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་དག་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་སོ་སོར་གཟུང་བ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བསྡོམས་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིས་རྒྱ་བའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་བཀོད་མ་ཐག་པ་དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སོ་

སོར་འཛིན་ཤེས་ན་བསྒོམས་ནས་འཛིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། བསྒོམས་ནས་འཛིན་ན་སོ་སོར་འཛིན་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བསྒོམས་པ་ཤེས་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་རྩ་བའི་རྟགས་བཀོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་སྤྱིར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་བསྒོམས་ནས་འཛིན་པའི་ནུས་པའི་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕྱོག་ཁྱབ་ཀྱི་དཔེ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེའི་ཁྱབ་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ རྣ་དང་རྣ་ཅན་ལྷ་བུ་གོ་ས་ཐ་མི་དད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། དབྱུག་པ་དང་དབྱུག་པ་ཅན་ལྷ་བུའི་ལྡན་པ་དེའི་འབྲེལ་བ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་སོ་སོར་འཛིན་ཤེས་ན་ནི་དེ་དག་བསྒོམས་ནས་འཛིན་ནུས་པས་ཁྱད་གཞི་འགའ་ཞིག་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་དབྱིག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཡང་སོ་སོར་འཛིན་ཤེས་པའི་ནུས་པ་སྔོན་དུ་སོང་ན་བསྒོམས་ནས་ཀྱང་འཛིན་ཤེས་པས་བསྒོམས་ནས་འཛིན་ན་སོ་སོར་འཛིན་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་དགོས་ཞེས་ཕྱོག་ཁྱབ་ཀྱི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །ཁྱད་ཆོས་དབྱུག་པས་ཁྱད་གཞི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཕན་བཏགས་ནས་རྟོག་པས་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ།།

རྗེས་འགྲོ་བསྟན་པ་ནི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་དོན་དང་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་གཙུག་ལག་སྒྲ་བྱུང་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་སོ་སོར་མི་ཤེས་ན་བསྒོམས་ནས་འཛིན་པར་མ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སོ་སོར་འཛིན་ནུས་པ་ལས་གཞན་དུ་ནི་བསྒོམས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་སྤྱིར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་བསྒོམས་ནས་འཛིན་པའི་ནུས་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དེས་སྟོང་སྟེ། སོ་སོར་འཛིན་པའི་ནུས་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བསྒོམས་ནས་འཛིན་ན་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ནུས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་དབང་ཤེས་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པའི་རིགས་དོན་གཞན་དང་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་འགྲོ་འོང་ལ་སོགས་པའི་

བྱ་བ་དོན་གཞན་དང་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་རྫས་བ་ལང་དག་ནི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འཛིན་ནུས་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དེ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ལྡོག་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དང་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་དག་ཁྱོད་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་བསྡོམས་ཤིང་སྦྱོར་བར་མི་རིགས་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆུ་དང་འོ་མ་དག་སྔར་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མི་ཤེས་ན་སྔར་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཕྱིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་នོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་དང་། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྩོད་པ་ཁོང་ན་གནས་པས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱུག་པ་དང་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་རྫས་ཐ་དད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་འཛིན་མི་ཤེས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དབྱུག་པ་དང་སྐྱེས་བུ་སོགས་གང་ལ་རྫས་ཐ་དད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ལྡོག་པ་བཞི་སོ་སོར་འཛིན་པ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སོ་སོར་འཛིན་ནུས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་མི་ནུས་ཏེ། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ནུས་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སོ་སོར་འཛིན་ཤེས་ན་བརྡ་དྲན་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་དང་བརྡ་དུས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་ནུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པ་རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བྱས་ནས་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པ་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སྦྱར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། དབང་ཤེས་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སྦྱོར་བ་འདི་ཙམ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་དཔྱོད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་གྱི་ཞེས་པ་ཐལ་བ་འཕོག་མ་དུ་མ་ལ་འདོད་པའི་གནོད་བྱེད་དུ་སྦྱོར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དག་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་ཐ་དད་པ་མེད་

པར་ཐལ། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། སྒྲོག་གཟུར་དཔོག་ནུས་པ་དང་གཟུང་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་དང་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་རིམ་པ་ལྔ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་བསལ་བ་སྟོན་པ་ནི་གོང་དུ་ཡུལ་གྱི་ཞེས་སོ། །ཐལ་བ་དེ་དག་འདོད་མི་ནུས་པར་ཐལ། གཟུང་ཡུལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་ཉེ་བའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། འདས་མ་འོང་དང་དངོས་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མི་འཛིན་པ་དང་སྒྲོག་གཟུར་མི་དཔོག་པ་དང་གཟུང་དོན་ཡོད་པ་ལ་བལྟོས་པ་དང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་དང་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དེ་དག་གི་དམ་བཅའ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གནོད་པས་ཐལ་བ་སྔ་ཕྱི་དེ་དག་གི་ལྡོག་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་བཞི་སོ་སོར་འཛིན་མི་ཤེས་པས་བསྒོམས་ནས་ཀྱང་འཛིན་མི་ཤེས་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བརྡ་སྦྱར་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པའི་འཛིན་བདེ་མོ་སོ་སོར་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ལ་དབང་པོའི་ཤེས་པས་བསྒོམས་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་སོ་སོར་གཟུང་[1]ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བསྒོམས་ནས་རྟོགས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་བཞི་པོ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་སོ་སོར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་དང་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་དང་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་དང་འདས་པ་དང་སྒྲའི་དངོས་མིང་གི་ཐ་སྙད་དང་ལ་སོགས་པ་མ་འོངས་པ་དང་དངོས་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམས་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སོ་སོར་འདུས་བྱས་པ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་

1 ཞོལ། ཤོག ୧୧ ན ༥ སོ་སོར་གཟུང་ནས་དབང་ཤེས་

བསྡོམས་ནས་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་དོན་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་འཛིན་པའི་ནུས་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྒྲ་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དབང་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བློ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འདོགས་ཤིང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་ཉུང་ཡུལ་ན་ཉེ་བ་ཡི་དོན་རང་མཚན་འཛིན་པ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོག་པས་བསླད་ན་སྔེ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་གཉིས་ཀས་ལྡོག་ཕྱོགས་ལ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གི་སྒྲས་རིགས་ལ་སོགས་པ་འཛིན་ན་འདིར་སྐབས་བསྟན་པ་ལས་སྐྱོན་གཞན་ཡང་གསོག་པར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པ་གཞན་གསོག་པས་གཞན་ཡང་ཞེས་སོ། །ཐལ་བ་དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་འཇུག་པ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་ཅིང་འདོད་པས་ལྡོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དང་ཁྱད་གཞི་ལ་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པས་བསླད་པ་ཡིན་ན་ནི་སྔེ་རྟོག་དེས་བཙུག་ཅིང་བཏགས་པ་ཙམ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བའི་རྟགས་སུ་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ་བཏགས་པ་ཙམ་འཛིན་པ་གང་རུང་ངོ་། །རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་ཚད་མ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་ནས་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་ནོ།།

ཐལ་བའི་མཐུན་དཔེ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ནི། དབང་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ནི་དུས་ཕྱིས་ཞེས་པའོ། །འདོད་པས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པར་ཐལ་བ་འདོད་པས་དམ་བཅའ་ཚང་མའི་བསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་བལྟ་བར་བྱའོ་སྙམ་ནས་མིག་ཕྱེ་བ་ན་གཟུགས་མཐོང་དབང་ཤེས་སྐྱེ་ལ། བལྟ་བར་མི་བྱའོ་སྙམ་ནས་མིག་བཙུམས་པ་ན་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་དེ་ནི་བདག་རྐྱེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་ལས་ཡིན་གྱི་འདོད་

པའི་དབང་གིས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་མིན་པས་སོ། །དོགས་པ་དེ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཅན་གྱི་ཞེས་སྨོས་སོ།།

ཐལ་ལྡོག་གཉིས་ཀའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འཇུག་པ་དང་བཟློག་པར་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་ཚད་མའི་བསལ་བར་བསྟན་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི་བ་གླང་མཐོང་བའི་དབང་པོའི་བློ་ནི་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་གླང་མཐོང་བའི་རྐྱེན་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཚེ་བ་གླང་ལ་བ་གླང་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བ་གླང་གི་བློ་བཟློག་ཅིང་རྟ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་རྟར་རྣམ་པར་བརྟགས་ཀྱང་རྟར་མ་མཐོང་བར་བ་གླང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་མའི་[1]འདོད་པས་མི་ལྡོག་པ་དང་། ཕྱི་མའི་འདོད་པས་མི་འཇུག་པར་བསྟན་ཏོ། །ཐལ་བ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ནི། དབང་པོ་འཁྲུལ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་ཉེ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡང་འགྱུར་བར་ཐལ། བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་ཕྱོགས་ལ་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཕེན་ནོ། །རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་ཀུན་གྱི་རྟགས་ཕྱིར་རྗོལ་གྱི་ཁས་བླང་དང་། ཁྱབ་པ་ཚད་མ་[2]དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཡིན་ལ། འདི་དང་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐལ་བ་གཉིས་པའི་དམ་བཅའ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཡིན་པ་དཔྱོད་[3]པ་པ་རང་ལ་གྲུབ་ཟིན་པས་འདིར་དངོས་སུ་མ་སྨོས་སོ། །ཐལ་ལྡོག་གཉིས་ཀའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འདི་བ་གླང་ངོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་གཟུང་དོན་ཉེ་བ་ཉིད་ལ་བལྟོས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་ན་རེ། རྟོག་པ་ལ་དེའོ་སྙམ་པ་རྒྱང་རིང་པོ་ལ་རྟོག་པ་དང་། འདིའོ་སྙམ་པ་མདུན་ན་ཉེ་བ་ལ་རྟོག་པ་གཉིས་ལས་དབང་ཤེས་དེའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་ལ། འདིའོ་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༥ ན ༧ གཅང་། ཤོག ༩༩ ན ༩ སྔ་མ་ལ་འདོད་པས་

2 ཞོལ། ཤོག ༩༥ ན ༢ གཅང་། ཤོག ༩༩ ན ༥ ཁྱབ་པ་ཚད་མ་དང་

3 ཞོལ། ཤོག ༩༥ ན ༣ གཅང་། ཤོག ༩༩ ན ༦ སྤྱོད་པ་པ་ ཞོལ་གཅང་གཉིས་སུ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྲིས་འདུག་པས་ཚང་མ་མཚན་བཀོད་མེད།

སྙམ་པ་ལ་བརྗོད་ན་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་བ་གླང་ངོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་འདིའོ་སྙམ་དུ་གཟུང་དོན་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དེའོ་སྙམ་པའི་འཇུག་པ་མིན་པས་མངོན་སུམ་མོ་ཞེ་ན། དེ་བཤད་པ་ནི་འདིའོ་སྙམ་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འདི་བ་གླང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་དོན་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ལ་དཔྱོད་པ་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་མངོན་སུམ་ཡང་འདིའོ་སྙམ་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ནི། གཟུང་དོན་ཉེ་བ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཅན་པ་ནི་དཔྱོད་པ་པས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་འདི་མཚན་གཞིར་བྱས་ནས་དབང་པོ་དང་དོན་ཕྲད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་ལ་གཉིས་ཀ་འདྲའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་དོན་ཉེ་བ་འཛིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དམ་བཅས་ནས་རྒྱུ་མཚན་འདྲེན[1]པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་གཟུང་དོན་ཉེ་བ་འཛིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མིག་གི་བྱེད་པ་མེད་པར་མུན་ཁུང་དུ་བུམ་པ་ལ་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་རེག་པ་ལས་ཀྱང་འདི་དེ་རིང་གི་བུམ་པ་སྔོན་པོའོ་སྙམ་པའི་ཁ་དོག་ལ་དམིགས་པའི་བློ་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ཁས་བླངས་ཤིང་རྟགས་ཚད་མའོ། །ཀྱང་གི་སྒྲས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བུམ་པ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་མིག་བཙུམས་ནས་འདི་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་སྡུད་དོ། །མ་གྲུབ་སྟེ་དེའི་ཚེ་གཟུང་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་བུམ་པའོ་ཞེས་རྟོག་པས་བུམ་པ་གཟུང་དོན་དུ་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། མུན་ཁུང་གི་འདི་དེ་རིང་གི་བུམ་པ་སྔོན་པོའོ་སྙམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དང་དེའི་ཁ་དོག་དང་རེག་བྱ་སོགས་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་མེད་པར་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་མེད་དང་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ལའང་ཞེས་པ་ནི་གཟུང་དོན་མེད་པའི་འདིའོ་སྙམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་འཛིན་ན་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་དེ་འཛིན་དགོས་པ་ལ་དེའི་ཚེ་ཁ་དོག

1 ཞོལ། ཤོག ༩༤ ན ༣ གཅང༌། ཤོག ༩༥ ན ༦ རྒྱུ་མཚན་བདེན་པ

དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྨན་ཁུང་དུ་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་རེག་བྱ་ལ་རེག་པ་ལས་འདི་དེ་རིང་གི་བུམ་པ་སྔོན་པོའི་སྣམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཁ་དོག་དེ་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་ན་ལུས་ཤེས་དེས་གཟུང་དགོས་པ་ལ་དེའི་གཟུང་དོན་དུ་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྭ་དང་མཚུངས་ཏེ་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། བཤད་པ་སྟ་མ་ལྟར་སྟར་སྦྱར་ཞིང་ཕྱི་མ་ལྟར་བཤད་ན་ཁ་དོག་དེ་དེའི་ཚེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་ན་གཞན་མེད་པས་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་དགོས་ན་དེ་མི་འཐད་པ་ནི། སྨན་ཁུང་གི་བུམ་པའི་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྭ་ལས་ཐ་དད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། བདག་རྐྱེན་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཚད་མ་ཐལ་བ་ཁས་བླངས་སོ། །རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པ་ནི་ཁ་དོག་དེ་རང་གང་གི་ཡུལ་དུ་ཉེ་བའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་མི་ཉེ་བའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་གཟུང་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་གཟུང་དོན་དུ་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྭ་དང་ཇི་ལྟར་མཚུངས་ཞེ་ན། ཁ་དོག་དེ་ལུས་ཤེས་དེའི་གཟུང་དོན་དུ་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྭ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། ཁ་དོག་དེའི་ནུས་པ་ནི་ལུས་ཤེས་དེ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པའི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཟློག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་དང་རེག་བྱ་ཚོགས་པ་གཅིག་པས་ཁ་དོག་གི་རེག་བྱ་ལས་བརྒྱུད་ནས་ལུས་ཤེས་བསྐྱེད་པས་དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་བརྒྱུད་པས་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ནི་གཟུང་དོན་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་མི་རུང་བ་རང་གི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་ན་འདས་པ་ལས་ཀྱང་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་རྟགས་ཚད་མ་ཐལ་བ་ཁས་བླངས་སོ།།

དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཁ་དོག་གིས་ལུས་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་མི་གཏོད་ཅིང་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདིའོ་སྣམ་པ་ཙམ་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྨན་ཁུང་དུ་རེག་བྱ་ལ་རེག་པ་ལས་ཀྱང་འདི་བུམ་པ་སྔོན་པོའོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། འདིའོ་སྣམ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་རྟགས་ཚད་མ་ཐལ་བ་ཁས་བླངས་སོ། །སྨན་ཁུང་གི་བུམ་པའི་ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྭ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། རང་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཡང་ནི་རྒྱ་བ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱ་བ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁ་དོག་དང་རེག་བྱ་གཉིས་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་བུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་དེ་གཉིས་ཀའི་རྫས་ཡིན་པས་རེག་པའི་རྫས་དེ་ཁ་དོག་གི་རྫས་ཀྱང་ཡིན་པས་ན་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་ཁ་དོག་གི་རྫས་རེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་དོག་འཛིན་ཞེས་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ནི། ཡང་ན་འདིའོ་སྙམ་པའི་ཁ་དོག་གི་བློ་ལ་རེག་བྱ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་བྱེད་དུ་ཕྱོགས་སྔ་མས་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ། བཤད་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་ཅིང་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལ་ཡང་བཤད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་འདི[1]དེ་རིང་གི་བུམ་པ་སྔོན་པོའོ་སྙམ་པའི་གཟུང་དོན་དུ་རེག་བྱ་མི་ཉེ་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་གི་རྫས་ནི་རེག་པ་ཡང་ཡིན་པས་རེག་བྱའི་རྫས་ལ་རེག་ནས་རེག་བྱ་འཛིན་ཏོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་རྒྱ་བ་ནི། ཁ་དོག་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་དེ་དོན་སྤྱི་ཙམ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། རེག་བྱ་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། ལུས་དབང་གི་བདག་རྐྱེན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མ་སྔ་མས་དྲངས་པའི་དཔྱད་ཤེས་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དེ་[2]རིང་གི་བུམ་པ་སྔོན་པོའོ་ཞེས་ཤེས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། རེག་བྱ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་དོག་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་དོན་སྤྱི་སྣང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པ་ནི་འདི་བུམ་པ་སྔོན་པོའོ་སྙམ་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རེག་བྱའི་རྫས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རེག་པའི་དབང་པོ་བདག་རྐྱེན་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་སྔོན་པོའོ་སྙམ་པ་དེ་ལྟར་སེམས་པ་ན། ཁྱོད་ལ་ཁ་དོག་ཀྱང་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཤེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའོ་སྙམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་བ་དེས་ན་བུམ་པ་སྔོན་པོའོ་སྙམ་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་སྔ་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༧ ན ༡ འདི་དེ་རིང་གི་

2 ཞོལ། ཤོག ༤༧ ན ༣ འདི་ནི་དེ་རིང་གི་

མས་དྲངས་པའི་ཁ་དོག་དྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉིན་པར་གཟུགས་དང་རེག་བྱ་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་དབང་ཤེས་སོ་སོར་གཟུང་བའི་གཟུགས་དང་རེག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་གི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཁ་དོག་དྲན་པའི་དཔྱད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔུན་ཁུང་དུ་འདི་དེ་[1]རིང་གི་བུམ་པའོ་སྙམ་པ་ཙམ་ནི་ཉིན་པར་གྱི་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀས་དྲངས་པ་ཡིན་ལ། སྔོན་པོའོ་སྙམ་པ་ནི། ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ལག་རྗེས་སོ།།

གཉིས་པ་སྒྲ་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལས་གཞན་ཡང་སྒྲ་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་ན་རེ། སྒྲ་ཡི་རྗེས་འཇུག་མ་གཏོགས་པ། །ཤེས་དེ་འཛིག་རྟེན་ལ་ཡོད་མིན། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་དང་ནི། །ལྡན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་འཛིན་པའི་ཚེ་མིང་གི་ཁྱད་པར་ཡིད་ཀྱིས་དོན་དང་སྦྱར་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་དག་པ་བ་མཐོང་བ་མེད་པར་དོན་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལྟོ་ལྡིར་བ་ལྟ་བུའི་དོན་དག་པ་བ་གང་ཞིག་ཡོད་ལ་ཡོད་པ་དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས་དེ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་གང་བརྡ་བྱེད་པར་མཐོང་བ་དེ་ཕྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་ཡང་དོན་དེ་མཐོང་བ་ལས་དེའི་མིང་གི་སྒྲ་དྲན་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། དོན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མིང་གི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དག་པ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལས་བརྡ་སྦྱར་བ་སྔོན་དུ་སོང་ནས་དེའི་མིང་དྲན་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འདིས་དོན་དག་པ་པ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྡ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་མིང་དྲན་པ་རྣམས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་རྗེས་འགྲོ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྔ་མ་སྔ་མ་མེད་ན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བའི་ལྡོག་པ་སྟོན་པ་ནི། ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་གི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་བཏགས་པ་ཇི་ལྟར་དྲན་ཏེ་དྲན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྟོ་ལྡིར་བ་དེ་མིང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྣང་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་ཤེས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་དང་དོན་ལྟོ་ལྡིར་བ་བསྲེས་ནས་འཛིན་ཅིང་རིག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཐལ། བརྡ་དེ་མ་དྲན་པའི་ཕྱིར། དོན་དག

1 གཅང་། ཤོག ༩༧ ན ༣ འདི་དེ་རིང་གི་

པ་བ་མཐོང་བ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་མིང་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དོན་དག་མཐོང་སྔ་མ་དང་། མིང་འཛིན་པ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་དང་དག་མཐོང་ཕྱི་མ་དང་བརྡ་དྲན་པ་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལས་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་གང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ན་[1]མིང་རང་གི་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་མིང་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལ་བལྟོས་པའི་སྒོ་ནས་དོན་དེ་ཉིད་དབང་པོའི་ཤེས་པས་མཚོན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སྔས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་དོན་ངེས་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ངེས་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན་ཞེས་ཁས་བླང་བརྗོད་ནས།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བརྗོད་པ་ཐོས་པ་ཡང་ལྟོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་དང་དོན་གང་ཤེས་པས་འཛིན་པ་ན་ཡང་རང་མིང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེའི་ཚེ་སྒྲ་དེའི་མིང་སྒྲ་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དབང་ཤེས་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་པོ་ལས་མ་ཐོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས། ཡང་དབང་ཤེས་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དོན་དག་པ་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཞིག་དེ་མེད་ན་དོན་གང་གི་ཡང་མིང་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དྲན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་དང་ཐལ་བ་ཁས་བླངས། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ་གང་གི་ཕྱིར་ན་བརྡ་དུས་སུ་དོན་དག་པ་བ་མཐོང་བ། སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ལས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཡུལ་ན་ཉེ་བ་ལ་སྣང་མཐོང་བའི་སྒྲ་དྲན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་དང་དུ་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་མེ་ཡང་ངེས་དུ་བ་ཡང་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །བརྡ་གོམས་པའི་སྐྱེས་བུ་འདིས་དོན་གང་གི་ཡང་མིང་གི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་མི་དྲན་པར་ཐལ། སྒྲ་གཟུང་བ་མེད་པར་དོན་མི་མཐོང་ཞིང་དོན་དག་པ་[2]བ་མཐོང་ན་ཡང་སྒྲ་མི་དྲན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་དང་ཐལ་བ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། མིང་དོན་སྦྱོར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། མིང་དྲན་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༡ བ ༢ གཅང་། ཤོག ༤༧ བ ༥ བྱེད་པ་ན་ཡང་རང་གི་

2 ཞོལ། ཤོག ༤༥ ན ༡ གཅང་། ཤོག ༤༡ ན ༥ དོན་དག་པ་བ་མ་མཐོང་ན་

པ་མི་སྲིད་དེ་མ་དྲན་ན་ཡང་མིང་དོན་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁས་བླང་སྔ་མ་ལྟར་རོ། །འདོད་ན། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལོང་[1]བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མིང་དོན་སྦྱོར་བ་མི་སྲིད་དེ་མ་སྦྱར་ན་དོན་གང་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མིང་འཛིན་པ་བརྡ་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་བརྡ་དྲན་པ་དོན་རྐྱང་པ་མཐོང་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། དོན་མ་མཐོང་ཡང་དོན་རུང་ཡུལ་དེ་ན་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནང་གི་འདུ་བྱེད་བརྡ་དྲན་པའི་བག་ཆགས་སད་པར་བྱས་པ་དེས་བརྡ་དྲན་པར་འགྱུར་གྱི་དོན་དག་པ་བ་མཐོང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དོན་རུང་ཡུལ་ན་ཉེ་བ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་སུ་དྲན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་མིང་དོན་དེའི་འབྲེལ་བ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། དེ་མེད་དེ་དེ་ཡོད་ན་བརྡ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་དགོས་པ་ལ་བརྡ་མ་མཐོང་བ་ལ་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྡ་མ་སྦྱར་བའི་སྔ་རོལ་ཏུ་མེད་ཀྱང་བརྡ་བྱས་པའི་དུས་སུ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་གཅིག་སྐྱེས་ཏེ་གོ་ས་ལ་ཚོན་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བརྡའི་དུས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་གནས་ཚོད་རྣམས་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན་ནི། གཞན་བརྡ་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྡ་བྱས་ཕྱིན་ཆད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་རང་གི་མིང་དང་འབྲེལ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་རྟགས་དང་ཐལ་བ་ཁས་བླངས་སོ། །ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ་བརྡ་བྱས་པའི་སྐྱེས་བུའི་དབང་ཤེས་ལ་དོན་དེ་མིང་དང་འབྲེལ་བར་སྣང་། མ་བྱས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་སོ་སོའི་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྣང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པ་འགལ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་རང་གི་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༥ བ ༢ མ་ལུས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ གཙང་། ཤོག ༩༡ ན ༦ མ་ལུས་པ་ལོང་པ་ཉིད་

བདག་ཉིད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མིང་དང་འབྲེལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་གང་དུ་ཡང་གནས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། བདག་ཉིད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། དོན་དག་པ་བ་མཐོང་བ་མེད་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ཡོང་ལྐུགས་སུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་སྦྱོར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲ་མ་སྦྱར་བའི་དོན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དག་པ་བ་མཐོང་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དངོས་དང་། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གནོད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དམ་བཅའ་བ་དང་། དཔེ་བསྟན་པ་དང་། དཔེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲུབ་པ་ལས། ཡང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བས་ཐ་སྙད་མ་ཐོགས་པ་མ་གཏོགས་གང་ཟག་ཕལ་ཆེར་ལ་དབང་པོའི་བློ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། འདིའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་དབང་ཤེས་ངེས་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འདིའོ་སྙམ་དུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་རྟོག་པའི་སེམས་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་ནང་གི་བདག་ཉིད་འདིའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པའི་རླུང་གིས་གཡོ་བ་མེད་པས་གནས་པ་ནའང་མིག་གི་ཤེས་པས་གཟུགས་དག་ནི་མཐོང་བ་གང་ཞིག་མཐོང་བའི་བློ་དེ་དབང་སྐྱེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྡུས་པའི་རྒྱུས་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་སེམས་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་དཔྱོད་པ་པ་དབང་ཤེས་ལ་འདིའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དག་རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྡུས་པའི་ཚེ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཧིང་ངེ་འཛིན་

ལས་ལངས་པའི་ཚེ་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། ཞི་གནས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཚེ་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངང་ཉིད་ནས་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྟུས་པའི་རྟོག་པས་དཔྱད་སྒོམ་དུ་མ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་འདིར་སེམས་བསྟུས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་དབང་ཤེས་འགག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དཔྱོད་པ་པ་ལ་དཔེ་དང་རྟོད་གཞི་གང་དུ་གཟུང་ཡང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཞི་གནས་ལ་གནས་བཞིན་པའི་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱང་འདིར་དཔེར་དགོད་པ་དོན་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་པ་ལ་གྲུབ་པའི་སེམས་ནང་དུ་བསྟུས་པ་དེ་ནི་ཕལ་ཆེར་ཡུལ་དོན་སྤྱི་འཛིན་པ་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་དབང་ཤེས་འདི་འདྲ་སྣམ་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དཔེར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་མ་ངེས་ཏེ་དེའི་ཚེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན་སྔར་གྱི་རྟགས་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ན་འདིར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་བཤད་པ་ལ་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་དོན་མངོན་གྱུར་དང་། ཐ་སྙད་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པའི་ལན་འདེབས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྔར་གྱི་རྟགས་ཕལ་ཆེར་དོན་སྒྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་བྲལ་གྱི་ཐ་སྙད་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་དུས་མཉམ་དུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ལྐོག་གྱུར་དང་། དབང་ཤེས་རྐྱང་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་པས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དབྱེ་མི་ནུས་པ་སྔར་བཤད་པས་རྟོགས་ནུས་སོ། །ཡང་དགག་གཞི་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བའི་ཚེ་དགག་བྱའི་ཆོས་མ་དམིགས་ན་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་རྟོགས་པ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཚེ་ལྐོག་གྱུར་དུ་འདོད་པས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དབྱེ་མི་ནུས་ཏེ་དགག་བྱའི་ཆོས་དགག་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ལ་ཡང་དེས་དབེན་པ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་ན་སྤྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་རུང་ལ་འདོད་ན།

དེ་དང་བྲལ་བ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་གྱུར་དང་ལྐོག་གྱུར་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་། དཔྱོད་པ་པ་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདྲེལ་བའི་རྒྱུ་དང་། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོག་ཆགས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་རེ་རེ་ཡང་མི་སྣང་ཞིང་དོན་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་གྲུབ་མཐས་མ་བསླད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རང་དགའ་བས་ཀྱང་དབང་ཤེས་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་རྟོག་ལྡན་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས། སྒྲ་སྤྱི་རྐྱང་པ་དང་དོན་སྤྱི་རྐྱང་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འདྲེས་རུང་འཛིན་པ་ཡིན་ཞིང་དབང་ཤེས་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་གྲུབ་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འདྲེས་རུང་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བར་གྲུབ་མཐས་མ་བསླད་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མི་རྟོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། །ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་འཇུག་ཕྱིར་རམ། །འཇུག་པ་མྱུར་ཕྱིར་བླུན་པོ་དག །དེ་དག་ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞེན།[1]།ཞེས་གསུངས་པས་དབང་ཤེས་དང་འདིའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཡུལ་ལ་དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་པ་དང་རིམས་ཀྱིས་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་པ་མྱུར་བས་འབྲེལ་རྒྱུ་བྱུས་ནས་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡང་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་འདོད་པས་དབང་ཤེས་དེ་དང་བྲལ་བར་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་ན་འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དོན་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་འདི་ཉིད་རྟོག་པར་འདོད་པར་སྣང་བས་གྲུབ་མཐས་བསླད་པའི་དབང་གིས་རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། ཕྱར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྲལ་བྱ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འདྲེས་རུང་འཛིན་པ་ལ་བཤད་པས་དེ་དང་བྲལ་བར་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༧ ཐེང་། ༣༠

གསུམ་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚེ་དབང་ཤེས་སྒྲོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་རྟོག་པའི་རྫས་ཡིན་པ་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་པའི་ཚེ་རྟགས་ལ་སྣང་རུང་གི་ཁྱད་པར་སྦྱར་མི་དགོས་ཤིང་གཞི་འགར་རྟོག་པ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་ན། རྟགས་ལ་སྣང་རུང་གི་ཁྱད་པར་སྦྱར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་དོན་གཞན་ཡོད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཉམས་སྒྲོང་གི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བས་སྤྱིར་རྟོག་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་མེད་ན་དེ་སྒྲོང་བའི་རང་རིག་ཀྱང་མེད་པས་དེ་ལ་སྣང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་ལ་ཤེས་པ་གཞན་ལ་ཡང་སྣང་རུང་དུ་མི་འགྲུབ་པས་རྟོག་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྟོག་པ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་དེ་སྒྲོང་གི་རང་རིག་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྒྲ་དང་དོན་གྱི་སྤྱི་དང་དེ་གཉིས་འདྲེས་[1]པར་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བར་ཕལ་ཆེར་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཆད་ལྡན་དུ། འདིས་ནི་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་འགོག་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་འདི་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།

བདག་ཉིད་གཅིག་པ་འགོག་པ་ལ་ནི་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གང་གཞན་འགོག་པ་ལ་ནི་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་མི་སྣང་བ་ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་ལས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་དམ་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཅི་སྲིད་དུ་སྣང་བའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྣང་བའི་དོན་འདི་ཤ་ཟ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་རྣམ་པ་ཁོ་ནར་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྣང་བའི་རང་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༡ ན ༤ གཙང་། ཤོག ༥༡ ན ༩ འདྲེས་པ་འཛིན་པ་དང་

བཞིན་ལ་ཤ་ཟ་འགོག་པ་ནི་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།[1]།ཞེས་དང་། དེས་ན་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་སྒྲུབ་པའི་འཐད་པ་མ་བཀོད་དེ། དེས་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ་ཞེས་དང་། གཡོ་བ་མེད་པའི་མཐོང་བ་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དམ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་དང་ཡུལ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཕ་རོལ་གྱིས་བརྟགས་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་འཐད་པས་སྒྲུབ་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། རྟོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་སྒྲ་དོན་གྱི་སྤྱི་རེ་རེ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་སྒྲུབ་པ་འདི་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་དགོས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་བརྗོད་པ་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་དང་དེ་གཉིས་འདྲེས་པའི་སྣང་བ་མེད་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བ་ནི་གྲུབ་མཐས་མ་བསླད་ཅིང་དབང་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཐད་ལྡན་དུ་ཐམས་ཅད་སློས་པ་ནི་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་གཞན་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་རིགས་མཚུངས་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །བརྗོད་པའི་སྣང་བ་མེད་པ་མངོན་སུམ་ཙམ་ལ་བྱས་ན་དབང་ཤེས་མེད་པའི་སྲོག་ཆགས་ལ་ཡང་བཤད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དམ་བཅའ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དགག་བྱའི་དབང་གིས་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྤོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་རྟོགས་པས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཤ་ཟའི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟོག་པ་དེ་རང་རིག་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའམ་རུང་ཡང་ངེས་པ་མི་སྐྱེད་པའམ་བསྐྱེད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་གསལ་པོ་གཞན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མ་རྟོགས་པ་ཡིན། དང་པོ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༨ ཤོག ༤༡༢ ཐྲེང་། ༡༥

མི་འཐད་དེ། རང་རིག་ལ་མི་སྣང་ན་ཤེས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཤེས་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་དེ་སྙོང་རང་རིག་ལ་སྣང་དགོས་ཏེ། སྣང་མི་སྣང་ཁྱབ་མཉམ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ལ་འདུ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་མ་[1]རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་ངེས་པར་རིག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་གསལ་པོས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མ་རྟོགས་པ་ཡང་མི་འཐད། དེ་ཡིན་ན། སེམས་བསྡུས་པ་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་ཡང་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ་འདི་ལྟར་རྟོག་པ་བསྡུས་པའི་ཚེ་འདིའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔར་ཡང་བསྡུས་པ་ལས་ལངས་ཏེ་ཁོ་བོ་ལ་དེའི་བར་ལ་རྟོག་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་སྙམ་དུ་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་བརྟགས་པའི་ཚེ་ན། རྟོག་པ་སྐྱེས་ན་ཁོ་བོའི་རྣམ་རྟོག་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་རིག་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྔར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་ལ་འདིའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་རིག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྔར་བཤད་པའི་རྟོག་པ་བསྡུས་པ་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དཔེར་མ་གཟུང་བར་མིག་ཕྱེ་ཞིང་རྟོག་པ་གང་ཡང་མི་འཕྲོ་བའི་ཐོམ་མེ་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཚེ་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་བོ། །ཁ་ཅིག་རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྡུས་པའི་ཚེ་རྟོག་བྲལ་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་[2]པ་ནི་དོགས་པ་ཆུང་བས་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རྟོག་པ་བསྡུས་པའི་ཚེ་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་ངེས་སམ་མ་ངེས་དང་པོ་ལྟར་ན་རྟོག་བྲལ་དུ་མི་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྟོག་པས་དབེན་པའི་དབང་ཤེས་དཔེར་བཀོད་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དབང་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་ལངས་པའི་ཚེ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བས་སྐྱོན་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཚེ་རྟོག་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡང་དེའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༢ བ ༦ གཙང་། ཤོག ༥༢ ན ༥ མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་

2 ཞོལ། ཤོག ༥༣ ན ༥ གྲུབ་མ་གྲུབ་རྩོད་པ་ནི་ གཙང་། ཤོག ༥༢ བ ༩ གྲུབ་མ་གྲུབ་ཡོད་པ་ནི་

སེམས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་བསྡུས་པ་ལས་ལངས་ཏེ་རྣམ་རྟོག་ཇི་ལྟར་གྱུར་སྙམ་དུ་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན་དེའི་ཚེ་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་ན་ཁོ་བོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་རིག་དགོས་པ་ལ་མ་རིག་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྡུས་པའི་ཚེ་ཆ་གཅིག་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས། དེའི་ཚེ་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཏེ་རྒྱུད་སྔ་ཕྱི་ཀུན་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་ཆ་ཅན་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྡོམ་པར་བྱེད་པ་ལས་བརྟགས་པས་རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ནང་དུ་བསྡུས་པའི་ཚེ་རྟོག་པ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་དུ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཕྲོ་བར་བསྡུས་པའི་མཐོང་བ་དབང་ཤེས་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་མི་རྟོགས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་བྲལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ངེས་པར་མ་བྱས་པར་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་དུ་དཔྱོད་པ་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་དེས་བསླད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་རྟོག་པ་མ་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པས་རྟོག་མེད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་གིས་ཁྱབ་པ་ངེས་ན་ཕྱི་རོལ་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་དབང་ཤེས་འདི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་རྗེས་དང་མ་འདྲེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལྟར་རང་ཉིད་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྒྲས་མཐོང་བ་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དོན་གཞན་མེད་པ་དབང་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ་དེའི་ཚེ་གཞི་འགར་རྟོག་པ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མི་སྣང་བས་ནི་སྟེ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་རྟོག་ཅིང་འདོད་པ་སྤྱངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོལ་གྲགས་པ་སེནྡྲ་ན་རེ། གཞུང་སྔ་མས་མཁས་པ་ལ་རྟོག་བྲལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་མས་རྨོངས་པ་ལ་ཐ་སྙད་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྔ་མ་དབང་ཤེས་རྟོག་པའི་རྗེས་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་ནས་དེའི་རྟགས་ལ་སྣང་རུང་གི་ཁྱད་པར་སྦྱར་མི་དགོས་ཤིང་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་དབང་ཤེས་ཉམས་མྱོང་གི་

རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་ནི། གཟུགས་མཐོང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།

ཕྱི་མས་ནི། རྟོག་པས་དབེན་པའི་གཞི་འགར་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་འགོག་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་ཅིང་དེའི་ཚེ་རྟགས་ལ་སྣང་རུང་གི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཐད་ལྡན་དུ་འབྱུང་བ་སྟར་བྲངས་པ་དང་། ཡང་སྐབས་འདིར། འདིས་ཀྱང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་པ་འགོག་པ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་གྱི། དེ་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བལྟར་མི་རུང་བ་འགའ་ཞིག་ས་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་དད་པ་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིར་གྱུར་པ་མི་དམིགས་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བུམ་པ་དང་ས་ཕྱོགས་དག་དབང་པོ་གཅིག་གིས་གཟུང་བ་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་པ་མེད་པར་དམིགས་པ་ན། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལ་ཡང་མཐོང་བ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་རང་རིག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་དམིགས་པ་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བ་དང་། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་ན་རེ། སྔར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། བློ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་ཡིན་པ་གང་གིས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པས་གནོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བའི་བློ་ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའོ་ཞེ་ན། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་དག་གིས་རང་རིག་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་ཀྱང་བློ་མངོན་གྱུར་དུ་ཁས་བླངས་པས་ཚོག་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ནི་རྣ་བས་མ་ཐོས་ཤིང་རང་རིག་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གི་བཞེད་པ་ཙུང་

ཟད་ཐོས་ཀྱང་མ་བཟོད་ནས་རང་རིག་མེད་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་བློ་ལྐོག་གྱུར་དུ་ཁས་བླངས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་རྒྱུད་ལ་རིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་སྡུག་གིས་ཕན་གནོད་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། རྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བློ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་ཞིང་རང་རིག་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་བཀག་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྟོན་པས་ན་རེ་ཤིག་ཅེས་པའོ། །རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནམ་བློ་གང་གི་ནང་དུ་འདུ་ན་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་འདུ་དགོས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་འཛིན་པའི་ཆར་སྣང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། བློ་ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་འདི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ནང་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་རྫས་ཐ་དད་པར་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གནས་སུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདེ་སྡུག་བཞིན་རྟགས་དེ་དང་རྟགས་གཞན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྔ་མ་ལ་རྟགས་ནི་འདོད་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ན་འདོད་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་སྣམ་དུ་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུར་འདོགས་པའི་གཞི་འཛིན་རྣམ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པས་བསྡུས་པའི་གཟུང་རྣམ་ཡང་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྔ་མའི་དོན་བསྡུས་ན་ནང་དུ་འཛིན་ཆར་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། བློ་ཡིན་ན་[1]ཞེ་ན། བློ་ཡིན་ན་ནི་ནང་དུ་འཛིན་ཆར་གསལ་བ་འདིར་འགྱུར་བ་ཡིན་དགོས་ན་ཞེས་གནས་ཚོད་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་འགལ་བ་སྟོན་ཏེ། འདི་ཐལ་བ་འོག་མའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཏུ་ཡང་སྦྱོར་རོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ལ་རྒྱུན་འཇུག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ནང་དུ་འཛིན་པའི་ཆར་གསལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ནང་དུ་འཛིན་ཆར་གསལ་བའི་དོན་ཡང་ལྐོག་གྱུར་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

1 ཞོལ། ཤོག ༥༥ ན ༩ གཙང། ཤོག ༩༥ བ ༩ བློ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཐལ་བ་གོང་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བློ་ཡིན་ན་འཛིན་ཆ་གསལ་བ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞུང་ཕྱི་མ་འདིའི་དོན་འདི་བཞིན་དུ་བཤད་དེ། གསལ་བར་སྣང་བ་འདི་གཟུང་བྱའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུང་བྱར་གསལ་བའི་དོན་ཀུང་འདོད་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བློ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་དང་ཤེས་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་དེ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་འགའ་ཞིག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དེར་ཡང་བཞག་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ་ནི། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དོན་སྤྱི་དང་བརྗོད་པའི་སྤྱི་འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཤེལ་གྱུར་དུ་ཐལ། བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །ཐལ་བ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཡང་རྟོགས་པར་སླའོ། །འདོད་ན་དེ་ལས་ཏེ་ཚོར་མྱོང་བ་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་ཕན་པ་དང་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་བདེ་སྡུག་མྱོང་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་དྲི་བ་དང་། དྲིས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བློ་འདི་དག་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ན་བདག་ཉིད་ལ་བློ་ཡོད་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀུང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་ཁས་བླངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེས་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་ན་རེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མ་ཤེས་པར་བློ་མི་འགྲུབ་པས་ན་དོན་དེ་ཤེས་པས་ན་སྔེ་དོན་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་བློ་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔྱོད་པ་པ་ལྷུན་པོར་བསྟན་པ་དང་། སྤྲུལ་བྱེད་གཞན་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་མདུན་དུ་ཁོ་བོ་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་ཙམ་
གྱིས་རང་གིས་སྨྲས་པའི་དོན་ཡང་མི་གོ་བའི་ལྷུན་པོ་དཔྱོད་པ་པ་རྒྱལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་
མཚན་གང་གིས་འདི་སྐད་སྨྲ་བའི་འགལ་བ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པའི་དཔྱོད་པ་པའི་ཚིག་ལ་ཡང་
འཇིག་རྟེན་ན་རྣ་བ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགལ་བ་ཅི་སྨྲས་ཞེ་ན། འགལ་བ་སྨྲས་
པར་ཐལ། དོན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བློའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་བཀོད་པ་ནི་བློའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
རྟོགས་པ་པ་སྟེ་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ་བློ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཔྱོད་པ་པ་བསྔགས་པར་འོས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན། ལྷ་རྣམས་
དགའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་བསྙིང་པའི་ཚིག་སྟེ། བསྔགས་པར་བྱ་ཞིང་བསྟོད་པར་འོས་པ་
དེར་འདུག །སྔ་ཕྱི་དང་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་དུ་མ་སྨྲས་ཀྱང་མཁས་པར་རློམ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དབང་པོ་དང་དོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་། ཡིད་རྟགས་སུ་མི་རུང་། ཡུལ་
གསལ་བ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ཤེས་པ་ནི་བློའི་རྟགས་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་དབང་
པོ་དང་དོན་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དབང་དོན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་ལ་མི་འཁྲུལ་ན་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡིད་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ་ཡིད་དེ་ཡང་
རིགས་འདྲ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་རང་གི་དེ་མ་ཐག་པའི་ཤེས་པ་
སྔོང་བའི་ངོ་བོར་ལག་རྗེས་འཇོག་པའི་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་མ་
ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ་ཡིད་དེ་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གཞན་ལ་སེམས་གཏད་ཅིང་གཟུགས་ལ་
དམིགས་པའི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ཡུལ་གཞན་གཟུགས་ལ་དམིགས་
པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བློའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་
ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྔ་རོལ་
ཏུ་དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དོན་གསལ་བྱེད་རྟགས་སུ་མི་རུང་། གསལ་བྱའི་དོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་། དེས་ན་རང་བློ་ལྐོག་གྱུར་དུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ནི་ཡུལ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འདི་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་གསལ་བྱེད་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་མ་གྲུབ་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་བློ་དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་དོན་གསལ་བྱེད་དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་བློ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བློ་སྒྲུབ་བྱེད་གསལ་བ་ནི་བློ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བྱ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་ཇི་ལྟར་བློའི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ[1]མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བློ་དང་རྫས་ཐ་དད་བློས་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བྱའི་དོན་དེས་གཞན་གྱི་བློ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་དཔོག་པ་གང་ཞིག་རང་གཞན་གྱི་བློ་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀུང་རང་གཞན་ལ་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གྲུབ་ཀུང་བློ་དང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་ཡུལ་བློ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐལ་རྟགས་ཕལ་ཆེར་ཁས་བླངས་སོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་ཡོད་པ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་རྟགས་གང་བཀོད་པ་དེ་ཡང་བློ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བློ་ལྐོག་གྱུར་དང་། དབང་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་དུ་མས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཤེས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་སྒྲ་སྤྱི་དང་འདྲེས་པའི་དོན་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྟོག་བྲལ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དབང་བློ་རྟོག་པ་རང་བློ་ལྐོག་གྱུར་སོགས། །ཐོལ་བ་ངན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྟར་སྣང་རྣམས། །ལེགས་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༨ བ ༥ གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ།

པར་འཛོམས་མཛད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གཞུང་། །དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ[1]གཉིས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲ་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་སྒྲ་བྱུང་ཤེས་པ་ལ་མི་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་ཡུལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་མི་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་བདག་རྐྱེན་ཅམ་ལས་མཚན་ཉིད་རྗོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དོན་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ལ་སྣང་བའི་དོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་སྒྲའི་བདག་རྐྱེན་ཅམ་གྱིས་བྱུང་བའི་བློ་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་དུས་སམ་ཡོད་དུས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། མིག་གི་དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་ཡི་བདག་རྐྱེན་ཅམ་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་དོན་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དུས་འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་པ་འགྲེལ་པར་འཆད་དོ། །སྤྱིར་རང་མཚན་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ནི་རང་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་པས་མི་རིགས་ཤིང་། འདིར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ། སྒྲ་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་ཕྱིར།[2]།ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་དོན་འདྲ་བས། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འཆར་ནུས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞན་བཅལ་མི་དགོས་པ་སྒྲའི་ཡུལ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་སྒྲའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། རང་མཚན་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན

1 ཞོལ། ཤོག ༥༢ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༥༢ ན ༥ གསལ་བ་ལ་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༢ ཤོག ༥༣༨ ཐེང་། ༩

སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ནི་མ་བརྟགས་གཅིག་པུར་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་སྒྲ་བྱུང་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་གཟུང་དོན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་བདག་རྐྱེན་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་རྗོགས་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་གང་ཞིག ཁྱོད་ལ་སྣང་བའི་དོན་དེ་ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་ལྟར་སྒྲ་བྱུང་ཤེས་པ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཡང་གི་སྒྲས་སྤྱར་བཀག་པ་ལས་ལོག་རྟོག་གཞན་སེལ་བའི་དོན་ནོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་དུས་ཀྱི་སྒྲ་བྱུང་ལ་མི་སྣང་བ་དང་། ཡོད་དུས་ཀྱི་སྒྲ་བྱུང་ལ་མི་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་མངོན་ལ་སྣང་བ་ལྟར་སྒྲ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་ན་དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་དུས་ལ་སྣང་ངམ། ཡོད་དུས་ལ་སྣང་། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། མིག་གི་དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྟག[1]པ་ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དབང་མངོན་གྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སྒྲའི་བདག་རྐྱེན་ཙམ་གྱིས་བློ་ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་མི་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ལྟར་སྒྲ་བྱུང་ཤེས་པ་ལ་སྣང་ན་དེའི་སྣང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ་སྒྲ་བྱུང་གི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན་སྒྲ་དོན་ཡིན་དགོས་པའོ། །གཞུང་འདིས་འོག་མ་དང་གཉིས་ཀའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་བྱུང་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་འདྲེས་པར་སྣང་གི་གསལ་བར་སྣང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲ་བྱུང་ལ་སྣང་ཚུལ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མ་འདྲེས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་སོ་སོ་ལ་སྣང་ཚུལ་སོ་སོ་ཡིན་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་སྒྲ་བྱུང་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་

[1] ཞོལ། ཤོག ༥༡ ན ༣ གཙང་། ཤོག ༥༧ བ ༩ རྟག་པ་ཆོས་ཅན།

པར་ཐལ། དོན་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་སོ་སོར་ངེས་པ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ནི་གཏན་ཚིགས་གཞན་སྨྲུད་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡོད་དུས་ཀྱི་སྒྲ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡོད་དུས་ཀྱི་སྒྲ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་བདག་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐུན་དཔེ་ནི། དྲི་ལ་རོའི་བློ་བཞིན་ཏེ། རོ་འཛིན་ཆོས་ཅན། དྲི་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། དྲི་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་དཔེ་ནི་གཟུགས་ལ་མིག་གི་བློ་བཞིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ལ་ལྡོག་འབྲེལ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པ་ནི་སྒྲ་བྱུང་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་སྣང་བ་གང་ཞིག །ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པའི་དོན་སྣང་བ་དང་སྣང་ཚུལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བྱུང་ལ་སྣང་བ་དེ་དང་སྣང་ཚུལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བ་མི་ཉམས་པར་དོན་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་སྣང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་སྒྲ་བྱུང་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཡང་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་རྟོག་པ་ལ་རང་མཚན་སྣང་བར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། གཟུང་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བྱུང་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་མོད་ཀྱི་གནོད་པ་འོག་མ་བསྟན་པའི་ཆེད་[1]དུ་བརྗོད་དོ། །འདོད་ན། སྒྲ་བྱུང་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་མ་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༩ ན ༣ ཆེད་དུ་བརྗོད་དོ།

ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ག་ཁས་བླངས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་གཟུང་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་བྱ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དུས་ཀུན་ཏུ་དངོས་པོ་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བྱུང་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་པར་སྣང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ལས་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་དོན་གང་ལ་བརྡ་དུས་སུ་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་ཡུལ་དུས་འདྲེས་པར་སྣང་བའི་བློ་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྡ་དུས་སུ། སྒྲ་སྦྱོར་བའི་དགོས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དུས་གཉིས་ཀར་དུ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྣང་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་ན་ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པ་གཞུང་འདིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་ཏ་ཅང་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འདི་དག་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བར་འཐད་ལྡན་དུ་བཤད་ལ། དེ་ཡང་སྒྲ་དོན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དབང་མངོན་ལ་ཡང་ཡུལ་དུས་འདྲེས་པར་སྣང་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པས་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་ཤེས་འབའ་ཞིག་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་མདོ་མཛད་པས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་ལྟར་ཡིན་པ་འཐད་ལྡན་དུ་བཤད་ལ། མངོན་སུམ་གཞན་ལ་ཡང་གོ་ནུས་པ་དང་ལོག་རྟོག་ཤས་ཆེ་བས་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་གསལ་རྫས་གཅིག་པ་དགག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་མི་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གསལ་བ་རྣམས་ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་མི་སྣང་སྟེ། དེ་སྣང་ན་བརྡ་དུས་ཀྱི་དོན་རང་མཚན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའམ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་གང་རུང་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བརྡའི་དུས་གཅིག་ཏུ

མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་རང་མཚན་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་གཞན་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ལ་བ་གླང་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་སྣང་ན་དབང་མངོན་གཟུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲེལ་བས་ཆ་ཅན་སྣང་བ་མི་སྲིད་ལ། དེ་ལྟ་ན་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེ་བའམ། ཡང་ན་དེ་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་རྣམས་རང་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་རྣམས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་སྣང་བའི་ཚུལ་དང་། སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ནུས་པ་ནི། གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྲེག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་སྣང་བ་ཐ་དད་པ་ནི། ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་སྣང་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་གཟུང་རྣམ་ཐ་དད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་སྔ་མས་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་བསྟན་ལ། ཕྱི་མས་དེ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྔ་མ་ཁ་ཅིག །དེ་ལས་གཞན་དུ་བཤད་ནས་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་དོན་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་གཞན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པས་དགག་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བ་དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་གསལ་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དབང་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་གསལ་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། བ་གླང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་དཀར་ཟལ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ཉིད་ནག་སྐྱུར་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་གསལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་མཐོང་བའི་བ་གླང་རྣམས་གསལ་བ་དང་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ལ། སྤྱི་ནི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དང་གཙོ་བོར་འདོད་དེ། དཀར་ཟལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་ནག་སྐྱུར་གྱི་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བྲིས་ཡོད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། གསལ་བ་གང་ལ་འདི་བ་གླང་ཞེས་གཅིག་གི་སྤྱི་སྒྲ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་བ་གླང་གི་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་མེད་དེ། གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ནི་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན། སྤྱི་རྫས་གཞན་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་སྣང་རུང་གི་དོན་རྫས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལ་ནི་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བཙིང་བྱ་འབྲུང་པོ་དུ་མ་དང་འཆིང་བྱེད་མགུལ་ཆིངས་མེ་ཏོག་གི་འཕྲེང་བ་དཔྱངས་པའི་ཐ་གུ་གཅིག་གིས་བཙིངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱོག་ཁྱབ་དཔེ་ལ་བསྟན་པའོ། །དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། དམིགས་རུང་གི་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དམིགས་དགོས་པར་ཐལ། དོན་དེ་དམིགས་བྱེད་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མེད་ཀྱང་དོན་རྫས་ཐ་དད་པར་རྟོག་ན་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཤད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་སྟེ་གཞི་གང་ལ་ཡང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་སྣང་རུང་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པས་ཐ་དད་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགྲོ་བ་ཤེས་བྱ་འདི་ལ་གཅིག་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞི་གང་ལ་ཡང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བུམ་སྣམ་ལྟ་བུ་གཞི་གང་ཡང་དུ་མར་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྣང་རུང་ཚད་མས་ཐ་དད་པར་མ་རྟོགས་པས་ཐ་དད་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ཅིང་རྫས་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། ཡོད་ན་སྣང་རུང་གི་ཐ་དད་མ་དམིགས་ན་མེད་ངེས་སུ་གྲུབ་པ་རིགས་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྤྱི་རྫས་གཞན་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་དུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྫས་ཐ་དད་པར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པ་བ་གླང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་བ་གླང་ངོ་སྙམ་པའི་བློ་དང་བ་གླང་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པ་སྤྱི་རྫས་གཞན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་པས་རྫས་ཐ་དད་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་པ་ལ་འགལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་པས་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པས་སྤྱི་ཆེན་མོ་དང་། བ་གླང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་རྫས་གཞན་དང་ཆ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་སྤྱི་ཆ་བཅས་

སུ་འདོད་སྙམ་པ་ནི་གྲུབ་མཐའི་རྒྱུས་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གསལ་ལོ། །སྤྱི་གསལ་རྫས་གཅིག་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆ་མེད་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་དང་བུམ་པ་རྫས་གཅིག་པ་སྤྱི་གསལ་རྫས་གཅིག་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་རློམ་པ་ལ་དེ་ལས་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཆད་པ་བཙལ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་རྫས་གཞན་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་རྫས་གཞན་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་དེ་ལས་གསལ་བ་གཞན་ལ་འདིའོ་སྙམ་པའི་བློ་དང་ནི་སྒྲ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བློ་དང་སྒྲ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་བ་འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་བཞིན་དུ་ཅི་ལྟར་མི་རྟོགས་ཞེས་བྱ་མི་རྟོགས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་སྒྲ་བློ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཕྱི་ཀུན་གྱི་རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་གང་ལ་སྒྲ་དང་བློ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་མ་རྟོགས་པར་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་དེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དབྱིག་པ་མ་རྟོགས་པར་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་གཞི་དབྱིག་པ་ཅན་མི་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་གང་ཞིག །དངོས་མེད་གསལ་སྣང་དང་། སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་བདག་རྐྱེན་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་རྗོགས་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་རང་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཞེས་སྤྱ་

མ་ཧྲུགས་སུ་སྦྱོར་རོ།།

གསུམ་པ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དང་བརྗོད་བྲལ་དུ་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་སོགས་ན་རེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རྟོག་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་འོ་ན་ང་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དེ། དོན་གང་ཡང་མ་ངེས་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁྱོད་ལས་ཇི་ལྟར་འཇུག་ལྡོག་གི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་གང་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་ན་ནི། དེ་ལས་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཐད་པ་དང་སྤོང་བའི་དོན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་ཤེས་མ་ཡིན་ན་ཡུལ་ལ་འཇུག་ལྡོག་གི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་འདི་ནི་མེད་དེ་གང་གི་ཕྱིར་ན། ངེས་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལས་འཇུག་ལྡོག་གི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངེས་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ལྡོག་གི་ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་པ་དང་སྤོང་བར་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡི་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྡུག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་པར་སྨོང་བའི་དོན་དྲན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དྲན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྔ་མ་ལ། ཧྲགས་ནི་བདེ་སྡུག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་པར་སྨོང་བའི་བག་ཆགས་བཞག་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་[1]ཕྱིར་རོ། །བག་ཆགས་སད་པའི་རྐྱེན་དང་འཇུག་ལྡོག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་མཐོང་བའི་དོན་དང་རིགས་འདྲའི་དོན་དེ་མཐོང་བ་ཉིད་ན་རིགས་འདྲ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ངེས་ཤེས་མ་ཡིན་པར་དོན་ལ་བལྟ་བ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ལྡོག་གི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྔར་གྱི་དོན་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་དོན་དེ་མཐོང་བ་ཉིད་ན་ཡུལ་ལ་བླང་བྱར་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་ཅིག་ཤོས་དོར་

1 ཞོལ། ཤོག ༨༣ ན ༥ གཅོད། ཤོག ༨༧ བ ༥ བྱུང་བ་ཡི་ཕྱིར་རོ།

བྱར་མངོན་པར་འདོད་པ་དག་གི་རྒྱུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ལྡོག་གི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་མཐོང་བའི་དོན་དང་རིགས་འདྲ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་བདེ་སྡུག་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་གསལ་པོར་སྨྲོང་བ་སྔ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་དྲན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དྲན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྔ་མ་ལ། རྟགས་ནི། སྔར་བདེ་སྡུག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་གསལ་པོར་ཉམས་སུ་སྨྲོང་བའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྡུག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ནུས་པ་གང་ཡང་མ་ངེས་ན། བག་ཆགས་སད་པ་དང་འཇོག་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངེས་ཤེས་མ་ཡིན་ན་བདེ་སྡུག་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་དྲན་པའི་བག་ཆགས་འཇོག་པ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བདེ་སྡུག་གི་རྒྱུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསལ་བར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྨྲོང་བ་ལས་དྲན་པའི་ས་བོན་འཇོག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དངོས་པོའི་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ངེས་ཤེས་མ་ཡིན་ན་འཇུག་ལྡོག་གི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བའི་བག་ཆགས་སད་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ངེས་ཤེས་མ་ཡིན་ཡང་སྔར་མཐོང་བའི་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལས་བག་ཆགས་འདི་སད་པའི་རྐྱེན་བྱས་ནས་ཐོབ་པ་དང་སྤོང་བར་མངོན་པར་འདོད་པའི་བག་ཆགས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་ཅིང་མངོན་འདོད་དེ་ལས་ཀྱང་འཇུག་ལྡོག་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་རྩ་བ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་ཅིང་འདི་སྐྱོན་མེད་ཅིག་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་ན། མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་རིགས་པས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ལྟར་འགྱུར་བས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་བྱའོ། །རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདི་ལ་བར་མ་ཆད་པར་ཐུག་པའི་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་བློ་སྒོམ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་མི་དགོས་ཀྱང་། །མཁས་མང་རིགས་པའི་

ལམ་གྱིས་བསྒྲོད་བྱེད་ཅིང་། །ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ཆེད་དུ་བཤད། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་མཛོད་ལས། དྲུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ།[1]།ཞེས་པའི་དོན་ཡིད་དབང་ཡིན་ན། འདས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པར་བསམས་ནས། འདས་པ་ལས་འདས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་མི་སྐྱེ་བས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མེད་ཅིང་། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་བཅུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཡིད་མངོན་ཀྱང་དེ་དང་གྲངས་མཉམ་དུ་སྐད་ཅིག་བཅུ་སྐྱེ་ལ། སྔོན་དུ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཅིག་སྐྱེ་བ་དེས་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་ལ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་བཅུ་པ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དགུ་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་གཅིག་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་དག་ཀྱང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། བདག་རྐྱེན་གྱིས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་དེ་འདྲ་བ་སྡེ་བདུན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ཁུངས་མ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོད་ཀྱི་གཞུང་འདིའི་དོན་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་དུས་ན་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་བདག་རྐྱེན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་པས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཁྱོད་རང་གི་བདག་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའང་ཉམས་སོ། །ཁྱབ་པ་མེད་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རང་གི་བདག་རྐྱེན་གྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པར་མཚུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱན་མཁན་པོའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དོན་ཉེ་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་འདིདོ་སྙམ་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ཡང་། སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་ལ། ཐར་ལ་འཕང་བའི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་འབབ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༥ ཐིང་། ༦

ཞིག་འཐད་པར་སེམས་ཏེ།

དེ་ལ་རྐྱེན་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ། སྐྱེ་ཐེབས་གཅིག་གི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཡིད་མངོན་རང་དབང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་བདག་རྐྱེན་དང་། སྔོང་བར་བསྐྱེད་པའི་ཆ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་པས་རྫས་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་ཐ་མ་དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནི། ཡིད་མངོན་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། དབང་མངོན་རྫོགས་པའི་རྗེས་དེར་ཡིད་མངོན་དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཡིན་[1]ནོ། །འོ་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྔ་དུས་གཅིག་ཏུ་འགགས་པའི་ཚེ་ཡིད་མངོན་ལྔ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེའམ། གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གཅིག་རྒྱུད་དུ་མར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། འབྲས་བུའི་འཕེལ་འགྲིབ། རྒྱུའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་དང་པོ་ཁས་མི་ལེན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་འཐད་ལྡན་དུ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་གྲགས་པའི་མིང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་གྲགས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ནི་བཅལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཀོད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་ན། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མདོ་མཛད་པས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་གྲགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཁས་བླངས་པ་ལ་རྩོད་པ་བྱས་པ་ལྡོག་པའི་དོན་དུའོ།[2] །ཞེས་གསུངས་པས། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་སུ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བར་བཞེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔྱད་

1 ཞོལ། ཤོག ༦༨ ན ༡ གཙང་། ཤོག ༦༣ བ ༢ སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༨ ཤོག ༤༦༣ ཐྲེང་། ༡༤

པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་དགོས་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་བོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་འདི་ལ་ཚད་མ་གཞན་བཙལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་གཞན་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་ཚད་མ་གཅིག་བཞེད་པར་གོ་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ཤེས་པ་མིན་ན་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་བས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། རང་སྐྱོང་བྱེད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱོང་དགོས་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་སྐད་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འཕགས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་རང་རིག་གིས་སྐྱོང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡིད་མངོན་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱོང་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་རྣམ་རྟོག་གྲངས་ཇི་ཙམ་པ་རྒྱུ་བའི་གྲངས་དེ་སྙེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཤེས་པ་དེ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱོང་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པར་འགལ་ལ། སྐྱོང་ན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་མིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པས་རང་རྒྱུད་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐྱོང་ཞེས་པ་ཡང་། སྐྱོང་བ་དེ་འདྲ་སྐྱེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་མིན་ནོ། །འོ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་པ་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། རང་རྒྱུད་ལ་དབང་མངོན་སྐྱེ་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ན། དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ངེས་པར་སྐྱེ་

བས་ཁྱབ་པ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་རང་བློ་སྔོག་གྱུར་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དཔྱོད་པ་པ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་ཡོད་ཙམ་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པར་གྲུབ་དགོས་པས། དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའམ། འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མར་འགྱུར་རོ།[1] །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ངེས་པར་རང་གི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མེད་ལ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེའི་རྐྱེན་གསུམ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ན། དེས་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཆ་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རོ། །གཞུང་འདི་དང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཀག་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་[2]ཚད་མ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་མཚོན་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་ཚད་མར་མཚོན་མི་ནུས་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་མི་འདོད་དེ། དེའི་མཚོན་ཚུལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མཚོན་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྟེན་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བྱས་པ་མཚན་གཞིར་གཟུང་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚོན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཙམ་གཞིར་བྱས་ནས་ཚད་མར་མཚོན་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་མཚན་གཞིའི་ཟུར་དུ་

1 ཞོལ། ཤོག ༨༥ ན ༥ གཅང་། ཤོག ༨༩ བ ༦ འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

2 ཞོལ། ཤོག ༨༥ བ ༢ གཅང་། ཤོག ༨༥ ན ༢ ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མེད་

ཚད་མ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་སྦྱར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་འཇལ་བ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིག །ཁོ་བོ་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ།།

འོ་ན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡང་རང་དོན་གྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལེའུར། འདི་ལྟར་མར་མེ་ལ་སོགས་ཀྱི། །འཇིག་པ་མཐོང་བས་ཡོངས་གཅོད་ཉིད།[1]།ཅེས་མར་མེའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མི་རྟག་པར་གྲགས་པ་དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་ཆ་ཅན་ཡིན་གྱི། དུས་ཀྱི་ཐུང་མཐའ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་སོང་ཚོད་དེ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བས་རྟག་པར་འཁྲུལ་བའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་མ་ཆང་བས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བཞིག་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་མ་ཞིག་པར་གནས་པའི་དུས་སུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཐ་མ་ཞེས་བྱའི། དོན་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཚད་མར་བཞག་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ནི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡོད་པར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། འཐད་ལྡན་དུ། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ་དྲངས་པ་དང་། ཚད་མ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཐད་ལྡན་དུ་གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ།[2]།དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཡིད་གཟུང་བ་འཛིན་པ་ཡིན་ཡང་[3]དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༥༣༥ ཐྲེང་། ༡༡

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༩ ཤོག ༤༦༤ ཐྲེང་། ༡༦

3 ཞོལ། ཤོག ༦༦ ན ༩ གཙང་། ཤོག ༦༥ བ ༦ འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱང་

ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པར་ནུས་པའི་དངོས་པོའི་རྒྱུན་ངེས་པས། འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤྱངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། གཟུགས་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། མིག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ།[1]།ཞེས་པས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བསྟན་པ་ལ་སྲུ་སྟེགས་རྣམ་[2]ཐུག་པ་ན་རེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་ཟིན་པའི་དོན་འཛིན་ནམ། མ་བཟུང་བའི་དོན་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚད་མར་མི་རུང་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལོང་བ་དང་འོན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་སྒྲ་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ལོག་རྟོག །ཚད་མ་མདོར་གསལ་བའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །ཡིད་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པས་དངོས་སུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་བདག་པོའི་རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་མིང་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྐྱེན་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཇུག་ཏུ་འབྱུང་བའི། རྟོག་མེད་དེ་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་སྦྱར་བར་རིགས་པའི་ཕྱིར།

---

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༡༥༥ ཐིང་། ༡༨

2 གཙང་། ཤོག ༨༨ ན ༣ རྣམ་ཐུག་པ་ན་རེ།

གཉིས་པ་ནི། དམིགས་རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་གཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་ལུང་ལས་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མཚན་གཞི་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པར་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་དབང་མངོན་གྱིས་མ་བཟུང་བའི་དོན་འཛིན་ན་མིག་གི་དབང་པོའི་བྱེད་པ་མེད་པར་གཟུགས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་གཟུགས་མཐོང་དགོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ལས་རིགས་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པ་དེ་དང་། འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་དུས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ནི་དབང་མངོན་གྱིས་ཡིད་མངོན་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དང་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུས་མི་མཚུངས་པས་འབྲས་བུ་གཅིག་ལ་བལྟོས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་ཉེར་ལེན་དུ་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་དུས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་མངོན་དང་དེའི་གཟུང་དོན་དུས་མཉམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་སྔར་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་

པའི་དུས་ན་ཡང་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་རྫོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་དུས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བར་འགལ་ཏེ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་ན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཚིག་གོང་མས་བསྟན་ལ། དགོས་པ་མེད་པ་འོག་མས་བསྟན་ཏོ། །རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་དག་དོན་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཙམ་པའི་བཞེད་པ་ལ་དམིགས་རྐྱེན་དང་དམིགས་རྐྱེན་ཅན་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་རྫས་གཅིག་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ཡིན་པས་རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཀག་པས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དོན་རྣམ་མེད་ཐུག་ཐད་དུ་འཛིན་པར་སྨྲ་བ་དག་ན་རེ། གཟུང་འཛིན་ཡིན་ན་ལག་པ་དང་ཀུ་རུ་ར་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་པ་དགོས་པས་དུས་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་པ་ཇི་ལྟར་གཟུང་འཛིན་དུ་འཐད་ཅེ་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་དང་དུས་མི་མཉམ་ཡང་གཟུང་འཛིན་དུ་འཐད་དེ། དེ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞན་རིག་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་རྐྱེན་གསུམ་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྗེས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ལག་རྗེས་ནི་འཛོག་པར་ནུས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་འཐད་པ་རིགས་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པས་རིག་པའི་ཕྱིར། རྐྱེན་གསུམ་གྱི་ལག་རྗེས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཆ་དང་། སྔོང་བའི་ཆ་དང་། ཡུལ་འཛིན་ནུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་རྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་། བདག་པོའི་རྐྱེན་གྱིས་བཞག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ་ཞེས་པ་ནི། རྩ་བའི་ཚིག་གིས་མ་ཟིན་པའི་འཕྲོས་དོན་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྡེབས་པ་སྟེ། འོག་མ་རྣམས་ལའང་ཞེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་ཐུག་པའི་རྩོད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་བསལ་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མའི་ཡུལ་བཟུང་ཟིན་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི་སྔར་མ་རྟོགས་

པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔར་མ་རྟོགས་འཇལ་བ་ལས་གཞན་དུ་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པ་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་ན་དྲན་པ་དཔྱད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། རང་འབྲིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་ཤིང་མཐོང་བའི་དྲན་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་པའི་བཟུང་ཟིན་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་དྲན་པ་དཔྱད་ཤེས་ལས་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔྱད་ཤེས་ཀྱི་དོན་ནི། རང་འབྲིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་གཅོད་པ་དཔྱད་ཤེས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རྩོལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་བློ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་དཔྱད་ཤེས་སུ་བཞེད་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཅིང་རིགས་པས་ལེགས་པར་འཐད་པས་མངོན་སུམ་དཔྱད་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྐྱོན་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ནི། རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པ་ཚད་མར་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་འབྲིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་གཞལ་ཞིང་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་ལས་གཞལ་བྱ་ལ་གསར་དུ་འཇལ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་བསྟན་ནས་འཇལ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་གཞལ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མའི་ཚུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཅམ་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ནས་ཚད་མ་མིན་པ་འགོག་པར་རིགས་པ་དེ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་བ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཟུང་དོན་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ་ནི། དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གྱི་བློ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱད་གཉིས་རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ཁྱད་གཉིས་ཀའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་རྒྱུ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་ན། དངོས་རྒྱུ་གཅིག་པུ་དེ་

ཕྱི་དུས་སུ་ཡང་གནས་པའི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པ་ནི་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁྱོད་ལས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས་སོ།།

ཡང་གི་སྒྲ་སྟེ་ཕྱི་ནི་གཏན་ཚིགས་འདིའི་ཕྱིར་ཡང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཟུང་ཟིན་འཛིན་པ་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །རྐྱེན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་ཡོད་ན་ནི། ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རྐྱེན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་གཟུང་དོན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་རྣམས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་འདས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་མངོན་དེའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་དུ་མར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཞན་རིག་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བདེ་སོགས་རང་རིག་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་འཐད་ལྡན་དུ་འདིས་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རིག་པ་སྟེ་རིག་པར་རུང་བ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཁ་ཕྱི་ནང་དུ་བལྟས་པའི་ཤེས་པ་ཀུན་གཉིས་སྣང་ནུབ་ཅིང་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིག་པར་བྱེད་པ་དངོས་སྣམ་དུ་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བུར་འདོགས་པའི་གཞི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་རིག་པ་གང་ཡིན་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནོ།།

སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་སུག

དང་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་རིག་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། བདེ་སོགས་བདག་ཉིད་གཞན་མི་བརྟེན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཚད་མ་མདོའི་དོན་ཡང་དུག་གསུམ་རང་རིག་ཙམ་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རང་རིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཞེས་པས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའི་ལག་རྗེས་མིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་འདོད་པ་དང་། དུག་གསུམ་རང་རིག་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ཡིད་དབང་གི་བདག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་དེ་དག་ཡིད་དབང་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དཔྱད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་དུ། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲ་དོན་མིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ།[1]།ཞེས་པས་ཁ་ཕྱི་ནང་དུ་བལྟས་པའི་ཤེས་པ་ཀུན་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བར་བསྟན་པའི་དོན་མ་གོ་བར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས། གང་དག་ཤེས་པ་གང་ཡིན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་ཞིང་། རྗེས་དཔག་ཀྱང་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་འཛིན་རྣམ་ཡང་མ་ཡིན་གཟུང་རྣམ་ཡང་མིན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ངོ་བོ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན། ཕྱི་མ་མི་འཐད་པ་ནི་རྟོགས་པར་སླ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་འཛིན་རྣམ་ལ་མངོན་སུམ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཡུལ་དང་། དུས་དང་། ངོ་བོ་གང་ལ་བལྟོས་ཀྱང་། ཁྱབ་མཉམ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག [2]།ཅེས་པའི་རིགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་འདི་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །འདོད་ན། ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༥༡ ཐྲེང་། ༡༩

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༦༧༣ ཐྲེང་། ༡༨

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡང་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ནང་བལྟས་[1]ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། ཕྱི་བལྟས་ལ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཁ་ནང་བལྟའི་ཆ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། ཕྱི་བལྟའི་ཆ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ན་དེ་སྐད་སྨྲ་བར་རིགས་ཀྱི། ཕྱི་བལྟ་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་བལྟས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བར་མི་རིགས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དེ་སྐད་དུ་མ་སྨྲས་སོ་ཞེ་ན། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཡང་རྗེས་དཔག་གིས་ཁ་ཕྱི་ནང་དུ་རིམ་གྱིས་བལྟ་བ་ཡིན་ནམ་ཅིག་ཅར་བལྟ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁ་ནང་དུ་མི་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་ཙུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པའམ། ཤེས་པ་རྟག་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། རང་གི་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་སྣང་ན་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཛིན་རྣམ་གསལ་བར་སྣང་། གཟུང་རྣམ་མི་གསལ་བར་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རྟོག་མེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་བཟློད་མ་ནུས་སོ། །ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡང་། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་།[2]།ཞེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པའང་འགལ་ལོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འཛིན་རྣམ་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུ། ཞེས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་དེ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལ་ཤར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་འཛིན་རྣམ་ལ་ཚུར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ག་ལ་སྲིད། འོ་ན་རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་རྣམ་ལ་དེའི་གཟུང་རྣམ་གསལ་བར་སྣང་བར་ཐལ། དེ་གཟུང་རྣམ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠ ན ༤ གཙང་། ཤོག ༢༠ ན ༡ ཁ་ནང་བལྟ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། ཕྱི་བལྟ་ལ་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༤༩ ཐེང་། ༤

དེ་ཉིད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ནི། རྟགས་མ་གྲུབ་ལ། དེ་སྔོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ནི། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་རྟོག་པ་ལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བས། དེ་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་མི་སྲིད་པ་སུས་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ། །ཁྱོད་རང་ལྟར་ན། རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་སྔོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་ན། དེ་བེམ་པོར་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། སྲིད་ན་དེ་ཉིད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བས་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པར་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར། དེས་ན་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པ་དང་། མཚན་གཞི་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་འདིས་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་རང་རིག་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་ཚད་མར་མཚོན་པ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་དུ་སྦྱར་ཞིང་། འདི་ལ་སྔར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་རྟོག་གི་གནས་ཆུང་བས་རྟོག་བྲལ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་སྔར་ལྟར་རྒྱས་པར་བསྒྲུབ་མི་དགོས་ལ། མཚན་གཞི་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་མང་བས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་སེམས་གཉིས་ཀ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞི་འཛིན་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཙམ་པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་རིག་བྱ་རྫས་གཞན་མི་འདོད་པས་རང་རིག་ཙམ་དུ་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ནི་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དཔེར་སྨོས་པའི་དགོས་པ་དང་། དཔེས་མཚོན་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་འདིས་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་རང་རིག་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུང་གི་སྐབས་མངོན་སུམ་སྤྱ་མ་གཉིས་སུ་མ་ཟད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་འབའ་ཞིག་དཔེར་སྨོས་ཤེ་ན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྔོང་བའི་ཆ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་དཔེར་སྨོས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉམས་སུ་སྔོང་བའི་ཆ

གསལ་བ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞིར་བསྟན་པས་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་སྒྲོང་བའི་ཆ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཉམས་སྒྲོང་གསལ་པོ་དཔེར་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བའི་ཚིག་དེས་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱང་དོན་གྱིས་འཕངས་ཀྱང་སྐབས་ཟིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་པ་ལ་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟོག་བྲལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟོག་བྲལ་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བདེ་སོགས་སྒྲོང་བའི་འཛིན་རྣམ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྡ་དང་བྲལ་བའི་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་མ་འཁྲུལ་བར་ཡང་གྲུབ་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་སྒྲོང་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་གི་སྒྲོང་བྱ་བདེ་སོགས་རྣམས་ལ་བརྡ་བྱ་བར་ནུས་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོང་བྱ་དེ་ཡུལ་དུས་གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་དེ་དེ་ཁྱོད་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། རང་རིག་གི་སྒྲོང་བྱ་ལ་བརྡ་བྱེད་མི་ནུས་པ་སྤྱིར་སྒྲུབ་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་བརྡའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བསྒྲུབས་ཀྱང་འཛིན་རྣམ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་དོགས་པ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ངོར་རྒྱུན་དང་། ཆ་ཅན་དང་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་མི་སྣང་བས་དེས་རང་གི་སྒྲོང་བྱ་ལ་བརྡ་བྱ་བར་མི་ནུས་པས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཐད་ལྡན་དུ། འདི་ལྟར་གང་ཞིག་རང་རིག་པས་གཟུང་བ་སྐད་ཅིག་མའི་བདག་ཉིད་དེ་དག་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ་བརྡ་དགོད་པ་ཡང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྗོད་པར་གཟོ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ནི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། བརྗོད་པར་གཟོ་བ་དང་འགོད་པ་རྣམས་མི་

སྲིད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ།།[1]

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བརྡ་མི་ནུས་པ་དང་། བརྡ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཛིན་རྣམ་རང་གིས་མི་ནུས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱོད་བྱ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་མི་ནུས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་ལ་མི་ནུས་པ་དང་། བརྡ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་མི་འཐད་པས་འགགས་པ་ལ་ཡང་མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་སྤྱོད་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེས་རང་གི་སྤྱོད་བྱ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྡ་བྱེད་དམ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ལ་བྱེད་དམ། འགགས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་སྤྱོད་བྱ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྡ་དངོས་སུ་བྱ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ནི་རིག་པས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་སྤྱོད་བྱ་བདེ་སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་[2]གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་ངེས་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་མ་འོངས་པ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པས་དེ་གཅད་[3]པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། བརྟག་པ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བདེ་སོགས་སྤྱོད་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་འདི་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་བྱ་བདེ་སོགས་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་འདི་དག་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྗོད་པར་བྱེད་པ་བརྡ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་ནི་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཁྱོད་ལ་གཟུང་བྱ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་རང་གིས་གཟུང་བྱ་ཐ་དད་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྡ་འཇུག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་གཞུང་དེ་ཉིད་སྔ་མའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སྦྱོར་རོ། །འཐད་ལྡན་དུ་གཟུང་བའི་ཆར་གནས་པའི་བདག་ཉིད་ནི་རང་རིག་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཏན་ཚིགས་གཞན་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྔ་མ་ལ། རྟགས་ནི་ཁྱོད་རང་གི་སྤྱོད་བྱ་དེའི་རང་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་སྔོན་དུ་མ་མཐོང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༨ ཤོག ༤༢༥ ཕྲེང་། ༦

2 གཅོང་། ཤོག ༢༣ ན ༥ གྲུབ་དེ་

3 ཞོལ། ཤོག ༢༣ བ ༢ གཅོང་། ཤོག ༢༣ ན ༦ བཅད་པའི་ཆེད་དུ་

བའི་ཕྱིར། སྔོན་མ་མཐོང་ཡང་ད་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་བརྡ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གསུམ་པ་ནི་ བརྟག་པ་གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བདེ་སོགས་སྔོན་བའི་འཛིན་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་སྔོན་བྱ་ད་ལྟར་མཐོང་ནས། ཕྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་བརྡ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ མཐོང་། གཉིས་པ་ལ་བརྡ་བརྗོད་པར་གཟོ། གསུམ་པ་ལ་བརྡ་སྦྱོར་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་རང་ གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྔོན་ཡུལ་དང་སྔོན་བྱེད་རིག་པ་ཁྱོད་རང་ཡང་འགགས་པའི་ ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་ མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུང་བ་བརྡ་བྱས་[1]དང་འཛིན་པ་བརྡ་བྱེད་མཁན་མེད་པས་བརྡ་མེད་ པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །འཐད་ལྡན་དུ། བརྗོད་པ་ནི་སླ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲའོ། །གཟོ་བ་ནི་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ པའོ་ཞེས་བཤད་དེ།[2] བརྡ་ཇི་ལྟར་སྦྱར་ཡང་། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་མཐོང་། གཉིས་པ་ལ་གཟོ་བ་སྟེ། བརྗོད་འདོད་སྐྱེས། སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་བརྡ་སྦྱོར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིས་བྱུང་བའི་འཛིན་རྣམ་གཞན་གྱིས་སྔར་གྱི་སྔོན་བྱ་བདེ་སོགས་ལ་བརྡ་ བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱིས་བྱུང་བའི་འཛིན་རྣམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྔར་གྱི་སྔོན་བྱ་བདེ་སོགས་ལ་བརྡ་བྱ་ བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་རང་དུས་ན་འདས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདེ་སོགས་གཉིས་སྣང་ ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་བྱུང་གི་རྟོག་པས་བརྡ་བྱ་བར་མི་ནུས་པར་ སྒྲུབ་མི་ནུས་ཤིང་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡང་མེད་དེ། རང་རིག་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ པའི་ཕྱིར། འཐད་ལྡན་དུ་རང་རིག་པ་ནི་སྒྲ་དང་མ་འབྲེས་པའི་དོན་རིག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བརྡ་མི་ནུས་པ་འདི་ཉིད་ནི་རང་རིག་པ་རྟོག་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་[3]དོན་དུ་ བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་[4]། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རང་རིག་པའི་ཡུལ་སྒྲ་དགོད་པར་ རུང་བ་ནི། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་འདིར་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི་ བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༣ ན ༡ གཙང་། ཤོག ༢༢ བ ༥ བརྡ་བྱ་ས་དང་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༩ ཤོག ༤༢༥ ཐེང་། ༡༢

3 ཞོལ། ཤོག ༢༣ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༢༣ ན ༣ ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ

4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༩ ཤོག ༤༥༠ ཐེང་། ༡༢

ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་བརྡ་མི་ནུས་པར་མ་ཟད། བརྡ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་ཡང་ཞེས་སོ། །བདེ་སོགས་སྔོན་བའི་འཛིན་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་གི་སྔོན་བྱ་བདེ་སོགས་ལ་བརྡ་ནུས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། བརྡ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་བརྡ་བྱས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་རྣམ་གྱིས་རང་གི་སྔོན་བྱ་ལ་བརྡ་མི་ནུས་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བདེ་སོགས་དེ་དག་སྔོན་བའི་རང་རིག་ནི་ཆོས་ཅན། རྟག་[1]པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པ་སྒྲ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་འདྲེར་རུང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འཛིན་རྣམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་མ་དེར་ཐལ། བརྗོད་པ་སྒྲ་དང་མ་འབྲེལ་བ་འདྲེར་རུང་འཛིན་པས་དབེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། རང་གིས་བརྡ་མི་ནུས་པའི་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བདེ་སོགས་ནང་གི་བེམ་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་བེམ་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ནང་སྔོན་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤུ་སྐྱེགས་དབང་ཕྱུག་པ་ལ་གྲངས་ཅན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་རིགས་པ་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཚོར་འདོད་པ་ལྟར་རིག་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་གྱི་འོ་ན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ལ་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དང་། ལས་དང་འདུ་བ་སྟེ། ཚིག་གི་དོན་དྲུག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། རྫས་ནི་དགུ་སྟེ། ཁྱབ་པའི་རྫས་བདག་དང་དུས་དང་ཕྱོགས་དང་ནམ་མཁའ་བཞིའོ། །མ་ཁྱབ་པའི་རྫས་ནི། འབྱུང་བ་བཞི་དང་ཡིད་དང་ལྔའོ། །ཡོན་ཏན་ནི། རྫས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་འབྱུང་བ་ལྔའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༣ བ ༣ གཙང་། ཤོག ༢༣ བ ༡ རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཏེ། སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་། རེག་བྱ་རླུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་བ་དང་། མེ་ཁ་དོག་དང་རེག་བྱའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆུ་དེ་གཉིས་དང་རོའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། ས་དེ་གསུམ་དང་དྲིའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་ནོ།།

ཕྱོགས་དང་དུས་ནི་གྲངས་དང་བོང་ཚོད་དང་ལྡན་པ་དང་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་དང་སོ་སོ་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་བདུན་དང་ལྡན་ནོ། །བདག་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གསུམ་སྟེ་བློ་ལྡ་དང་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་འདོད་པ་དང་སྡང་བ་དང་འབད་པ་དང་ཤུགས་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྫས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་མ་བཤད་དོ། །ལས་ནི་དྲུག་སྟེ། འདེགས་པ་དང་འཇོག་པ་དང་བརྐྱང་པ་དང་བསྐུམ་པ་དང་འགྲོ་བ་དང་འོང་བའོ། །སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པ་དང་ཉི་ཚེ་བ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བ་གླང་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །བྱེ་བྲག་ནི་སྤྱི་གང་ལ་འདུ་བའི་གཞི་གསལ་བ་སན་ཚུན་མ་འདྲེས་པའོ། །འདུ་བ་ནི་འབྲེལ་བ་སྟེ་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གོ་ས་ཐ་དད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལྡན་པ་དང་། གོ་ས་ཐ་མི་དད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདུ་བའོ། །དེ་ལྟར་བློ་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་འདུ་འབྲེལ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། ལམ་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་བདག་དང་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་བཅད་ནས་བདག་ཡན་གར་བར་གནས་པ་དེའི་ཚེ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བདེ་སོགས་རིག་པ་མ་ཡིན་པ་འོན་ཀྱང་རིག་པ་ལྟར་ཚོར་བ་ནི་བདག་གི་དོན་གཅིག་ལ་བདེ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ་བདེ་སོགས་ཀྱང་རིག་པ་ལྟར་ཚོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གི་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་རྐྱེན་གསུམ་ཐ་དད་མེད་པའི་དངོས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དངོས་འབྲས་འདྲ་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། འདྲ་བ་དེ་དང་དེ་མིན་པའི་དངོས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་མ་གྲུབ་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་པ་དཔེ་ལ་བསྟན་པ་དང་། ཕྱོགས་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྐྱེན་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཉེར་ལེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་སྐྱེས་པ་སོགས་ནི་དོན་མིན་ནོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ས་ལུའི་སྨྱུ་གུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་བརྟད་ཅིང་དྲིས་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་ངོ་ཞེས་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལན་འདེབས་དགོས་ཏེ་དཔེར་ན་ས་ལུའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་རིགས་མཚུངས་པ་དག་ལས་ནི་ས་ལུའི་སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མཚུངས་པ་དེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་དག[1]ཆོས་ཅན། ས་ལུའི་སྨྱུ་གུ་དང་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་དངོས་འབྲས་འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེས་དེ་ལ་བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་བརྟད་ཅིང་དྲིས་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་རིགས་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལན་འདེབས་དགོས་ཏེ་དཔེར་ན་ས་ལུའི་ས་བོན་དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་རིགས་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལས་ནི། འབྲས་བུ་ཡང་ས་ལུའི་སྨྱུ་གུ་དང་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རིགས་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།

དོན་བསྡུས་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་འབྲས་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པ་ན་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ལན་འདེབས་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་དངོས་འབྲས་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་

[1] ཞོལ། ཤོག ༢༥ ན ༣ གཅང་། ཤོག ༢༥ ན ༡ དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན།

མཚན་དེ་སྤངས་ནས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེའི་ངོས་ནས་དོན་བསྡུས་ན། གཞུང་ཕྱེད་སྔ་མ་ལ་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། ས་ལུའི་མྱུ་གུ་དང་ས་ལུའི་མྱུ་གུར་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་ལུའི་མྱུ་གུའི་ཉེར་ལེན་དང་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་ན་དངོས་འབྲས་འདྲ་བས་ཁྱབ། མི་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་ན་མི་འདྲ་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། གཉིས་པ་ནི། དངོས་འབྲས་འདྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་ལས་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན། བློ་བུར་བ་ཉིད་དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ། དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་མི་འདྲ་བ་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཚད་མའོ། །འདོད་ན། ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེའི་གཙོ་བོ་ཡང་རྒྱུ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེའང་དང་པོའི་ཆོས་ཅན་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་ཞིང་བར་པའི་རྗེས་འགྲོ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར། ཐ་མའི་རྐྱེན་གཞན་གཉིས་ནུས་པ་མ་ཉམས་པར་སྔ་མ་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་[1]རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུ་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཚོགས་ཀྱང་དམིགས་རྐྱེན་དེ་ཚོགས་པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་སྟེ་ནུས་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་སྡུག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་ལ་སོགས་པ་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྣང་བ་བློ་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །འདི་ཆོས་ཅན་གྱི་བཀོད་པ་ཡིན་པས་རྟོད་གཞིའི་ཁྱད་པར་དུ་སྦྱོར་རོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༢༥ བ ༥ གཙང་། ཤོག ༢༥ བ ༤ མ་ཡིན་ཅིང་

ཡང་ཆོས་ཅན་སྔ་མ་ལ་དབང་པོ་མེད་པར་ཡང་མ་ཡིན་པར་རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། དམིགས་རྐྱེན་དང་། ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཚོགས་ཀྱང་དམིགས་རྐྱེན་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དང་བྲལ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ནུས་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་སྡུག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། དམིགས་རྐྱེན་དང་དམིགས་རྐྱེན་ཅན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་རྣམས་སོ། །འདིས་དབང་ཤེས་འཁོར་དུ་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བར་བསྟན་ཅིང་འདི་ཡང་རྟོད་གཞིའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱའོ། །ཡང་ཆོས་ཅན་སྔ་མ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་ཏེ། དམིགས་རྐྱེན་དང་བདག་རྐྱེན་གཉིས་ཀ་ཚོགས་ཀྱང་གཉིད་འཐུག་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པས་བསླད་པའི་བློ་ཅན་ལ་ཤེད་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནུས་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིད་འཐུག་གི་སྐབས་ན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཏན་མེད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་གཉིད་འཐུག་སད་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དང་པོའི་འགག་ཁ་མ་སྐད་ཅིག་དུ་མས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཉེར་ལེན་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གཉིས་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་དུས་མི་མཚུངས་པ་རྣམ་འགྲེལ་དུ། དེ་ཚེ་མེད་ཕྱིར་དོན་ལས་མིན།[1]།ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེའི་ཚེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་མི་གསལ་བ་ཡོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་བཞེད་པ་ལྟར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །དེས་མཚོན་ནས་འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་དེ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་འདོད་པར་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་མིག་སོགས་དབང་པོའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་པོའི་འདོད་པ་ནས་འཆི་འཕོ་ཁའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ཐ་མ་ལ་འདོད་པ་ཡང་རིགས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པའི། ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལྟ།[2]།ཞེས་པའི་སྐབས་ན་རྒྱས་པར་བཤད་ཡོད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༥༩ ཐྲེང་། ༡༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༡༠ ཐྲེང་། ༡༨

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་རྐྱེན་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེའི་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་གྲུབ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་རྐྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་འདི་དག་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་མེད་པ་བེམ་པོའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཙོ་བོ་དང་རྐྱེན་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྒྱུའི་རང་གི་ངོ་བོ་འདྲ་བས་དེའི་འབྲས་བུའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་རྩོད་སྤང་དང་། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་དང་དབང་ཤེས་རྐྱེན་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་བདག་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་པའི་ཤུགས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་ངེས་པ་ཁོ་ནར་རིག་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་བདེ་སོགས་ལ་རྒྱུ་དེ་མ་ཚང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་གསུམ་གང་གི་ཡང་ནང་དུ་མ་གཏོགས་པའི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་དེའི་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། རང་གི་རྐྱེན་གསུམ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྐྱེན་གསུམ་དེ་ཙམ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་དེ་ལས་གཞན་རྒྱུར་རྟོག་ན་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ནུས་པ་མ་ངེས་པ་རྒྱུར་ཁས་ལེན་ན། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གནོད་པ་གཞན་ཡང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་མིང་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་འདོད་པའི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་རུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཁོ་བོས་རྟོགས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་སྐྱོང་བའི་ངོ་བོར་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཐལ་བར་བཀོད་ནས་རྟགས་ཁས་བླངས་ལ་གཏོང་ངོ་། །བདེ་བ་ལ་

སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱང་ནང་གི་བྱེད་པ་ཡིད་བྱེད་སྔ་མ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་མ་ཡུལ་གཞན་ལ་གོམས་པའི་གཡེང་[1]བ་གསལ་བ་དང་ཡུལ་ལ་གོམས་པ་མཚུངས་པས་ཞན་པ་མི་གསལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རྗེས་སུ་ཁྱོད་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་བདེ་སྡུག་བར་མ་ཆད་པར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་གཡེར་བའི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ལ་གོམས་པ་ཤས་ཆུང་བ་ལ་དེ་ཙམ་མི་འབྱུང་བས་ཡིད་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་སྟེ། བེམ་པོ་ཡིན་ན་སྔོན་པོ་ལ་ཇི་ཙམ་གོམས་ཀྱང་སྔོན་པོའི་བློ་སྐྱེའི་སེར་པོའི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་བདེ་སྡུག་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྐྱེན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་བདེ་སྡུག་གི་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་། རྐྱེན་གསུམ་དེའི་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སིམ་གདུང་སོ་སོར་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་བདེ་སྡུག་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱོད་རང་རྒྱུད་[2]བདག་དང་ཡིད་དང་འདུས་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་ཡུལ་ཐག་རིང་བ་དང་། ཉེ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐེ་ཚོམ་དང་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ངེས་ཤེས་དང་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་ཤེས་པ་དང་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྔ་མའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་བདེ་སྡུག་སོ་སོར་འགྱུར་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་གཞན་དག་ན་རེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རིགས་པ་ཅན་པ་འདོད་པ་ལྟར་ནང་གི་བེམ་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་འདོད་པ་ལྟར་སེམས་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔར་འདུས་པ་ཡིན་ལ། ཉེར་བཞི་བེམ་པོ་དང་། ཉེར་ལྔ་པ་ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་སེམས་པ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༢ ན ༦ གཅང་། ཤོག ༢༢ ན ༥ གཡེར་བ་གསལ་བ་དང་

2 ཞོལ། ཤོག ༢༢ བ ༩ གཅང་། ཤོག ༢༢ བ ༩ རང་རྒྱུ་བདག་དང་

ཅན་དེ་བདག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བེམ་པོ་ལ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་གཙོ་བོ་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་པ་དང་། རང་བཞིན་དེ་གཙོ་བོའི་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་ལ། དེ་སེམས་པ་མེད་ཅིང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། བདག་ནི་ཟ་ཤེས་ཀྱང་བྱེད་མི་ཤེས་པའོ། །རང་བཞིན་དེ་ལས་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་བློ་དང་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱི་ནས་དེ་ཙམ་ལྔའི་རྣམ་པ་ཤར། ནང་ནས་སྐྱེས་བུའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་སྟེ་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་དང་དེ་ལས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་སྟེ། བློའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་སྒྲ་སོགས་དེ་ཙམ་ལྔ་དང་། དེ་ཙམ་ལྔ་ལས་འབྱུང་བ་ལྔའོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་ན། རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ། །ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན།[1]།ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །རྣམ་འགྱུར་མིན་ལ་ཞེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་ན་ཡིན་གྱི། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའང་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གི་རྣམ་འགྱུར་ལ་བལྟོས་ནས་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རྩ་བའི་རང་བཞིན་ལ་བལྟོས་ནས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བློའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ནའོ། །སྐྱེས་བུ་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཡུལ་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་བློས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་བློས་ཞེན་པར་བྱས་པའི་དོན་ལ་སྐྱེས་བུས་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་འདོད་པས་ཡུལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། གང་གི་ཚེ་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུས་ཡུལ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་པས། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རིམ་གྱིས་བསམ་གཏན་བསྒོམ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་ན། མིག་དེའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་ལ་བལྟ་བར་བྱེད་ལ། དེས་བལྟས་པ་དང་། གཙོ་བོ་དེ་གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལྟར་ངོ་

1 གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལྷ་ཁ་དེབ་གཟུགས། ཤོག ༡ ཐྲེང་ ༡༣

ཆ་བར་གྱུར་པས། བདག་ལ་མ་འགྲོ་ཞིང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལས་བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་ཐིམ་པའི་ཕྱིར། མི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་ཉག་གཅིག་གནས་ཏེ། དེ་ཕྱིར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བདག་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཡན་གར་བའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཅེས་བྱའོ།།

གང་ཞིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་གང་ཞིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་རྡུལ་ནི་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །མུན་པ་ནི་ལྕི་བ་དང་གཡོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །སྙིང་སྟོབས་ནི་ཡང་བ་དང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་གཏི་མུག་ཅེས་པ་ནི་འདི་དག་ཁོ་ནའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །འདི་དག་ཆ་མཉམ་པའི་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། འདིར་ཡོན་ཏན་དག་གཙོ་བོར་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྐབས་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་དང་བློ་གཉིས་ནི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་ཕྱི་ཡུལ་དང་ནང་གི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་ཀ་འཆར་བ་ཞིག་གོ །ཆེན་པོ་ལས་ནི་ང་རྒྱལ་ལོ། །ང་རྒྱལ་ནི་གསུམ་སྟེ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་དང་། སྙིང་སྟོབས་ཅན་དང་། མུན་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི་དེ་ཙམ་ལྔ་སྟེ། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ[1]དག་གོ །དེ་ཙམ་དག་ལས་ནི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཏེ། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ །སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་པོ་དག་དང་ལག་པ་དང་རྐང་པ་རྐུབ་དང་། འདོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། བློའི་དབང་པོ་ལྔ་པོ་མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་པགས་པའམ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་དེ་ལྟར་ན་བཅུ་གཅིག་གོ །མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི་ང་རྒྱལ་གཞན་གཉིས་ཀའི་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཆེན་པོ་དང་ང་རྒྱལ་དང་དེ་ཙམ་ལྔ་སྟེ་བདུན་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀའོ། །དབང་པོ་བཅུ་དང་ཡིད་དང་འབྱུང་བ་ལྔ་ནི་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ན་དང་། རྩ་བའི་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་སོ། །བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་བེམ་པོ་ཡིན་ཀྱང་རིག་པ་ལྟར་ཚོར་བ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༧༩ ན ༡ གཙང་། ཤོག ༧༩ ན ༢ རིག་པ་དག་གོ །

སོགས་པ་དེ་ཙམ་ལྷ་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུས་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས། ཕྱི་ནས་བདེ་བའི་གཟུགས་བརྙན་དང་ནང་ནས་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་བློའི་སྟེང་དུ་འདྲེས་པ་ན་བདེ་བ་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གྱུར་པ་ན་དེ་ཉིད་བདེ་བའི་ངོ་བོར་འཁྲུལ་ནས་བདེ་བར་ཞེན་ཅིང་རློམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བདེ་སོགས་ནང་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་པ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། བདེ་སོགས་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེའི་ལྟར་ན་ཡང་རིགས་པ་དུ་མས་གནོད་དེ། གཉིས་པ་ནི། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མིན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་དམིགས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དག་གོམས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པར་འཆད་པའི་ཐལ་བ་ཡང་འཕངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་བདེ་སྡུག་གི་ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་བཞིན་ཏེ། སྔོན་པོ་ལ་ཇི་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་སྔོན་པོའི་རྣམ་པར་སྣང་གི་སེར་པོའི་རྣམ་པར་མི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །འདོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གནོད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བདེ་སོགས་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བློ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ལ་མི་ལྟོས་པར་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས། དགའ་གདུང་སོ་སོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་རབ་དང་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེར་བྱེད་ན། གོམས་པ་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྦྱར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་དང་། བདེ་སོགས་

སེམས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་ནས་ཐ་སྙད་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། སེམས་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་རིག་པ་དེའི་དངོས་སུ་སྤྱོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འང་གི་སྒྲས་ནང་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་པ་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱོད་བ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་འདི་ལྟར་སྦྱར་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ལ་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་དེས་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བར་འདོད་ལ། བློ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པར་འདོད་པ་འགལ་ཏེ་སེམས་པ་ཅན་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། དེ་ཙམ་ལྡུའི་བདག་ཉིད་བདེ་སོགས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཐལ། དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མ་ཡིན་ན་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་མའི་རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས་སོ། །དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་ནི། བློ་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས་སོ། །འདི་འགྲེལ་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བདེ་སོགས་སེམས་པ་ཅན་དུ་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ནང་ཡིན་པར་མ་ཟད་སེམས་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཐལ་བར་བཀོད་ནས་རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས་ལ་སྦྱར་རོ། །ཁྱབ་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་གི་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཞིང་ཤར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་དེའི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕན་ཚུན་རང་བཞིན་ཏེ་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མངོན་པར་གསལ་བ་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་། རིག་ཙམ་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་། དེས་ན་གཟུང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཁས་ལེན་དགོས་

པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་[1]ཡུལ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་མངོན་པར་གསལ་བའི་ངོ་བོར་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། གསལ་བར་འཛོག་པ་ཡང་ཡུལ་ལ་བལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པས་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་སྔར་གྱི་ཐལ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གསལ་བའི་དོན་འདིས་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་གསལ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་འཛོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་འདི་ཕྱི་རོལ་འདིའི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུང་དོན་དང་གཟུང་དོན་ཅན་དུ་འབྲེལ་བའི་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་ཁས་བླངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་བློ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ག་ཁས་བླངས་སོ། །དེས་ན་སྐྱོན་དེར་འགྱུར་བས་མངོན་པར་གསལ་བ་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་དེའི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་འདྲ་བ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུར་ན་གནས་པ་ཁ་ཅིག །སློབ་དཔོན་གྱིས་གྲངས་ཅན་ལ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འདྲ་བ་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་མཐོང་ནས་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་སྔར་ཕྱི་རོལ་དང་འདྲ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་རྟག་དངོས་ཡིན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡང་སེམས་པ་ཅན་ལ་ཇི་ལྟར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་རྟག་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡང་ན་སེམས་པ་ཅན་སྔར་ཕྱི་རོལ་དང་མི་འདྲ་ན། ཕྱིས་འདྲ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །ཟུར་ན་གནས་པའི་རྒོལ་བ་ཆོས་ཅན། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཤེས་རིག་རྟག་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པས་ཕྱི་རོལ་དང་འདྲ་བ་ཁས་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༠ ན ༣ མཚན་ཉིད་དུ་ཡུལ་དང་

ལེན་དགོས་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་མི་རིགས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཕངས་པས་གྲངས་ཅན་གྱིས་རྟག་མི་རྟག་འགལ་བ་གཞི་གཅིག་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདི་ནི་གྲངས་ཅན་འདིའི་ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཤར་མ་ཤར་གཞི་གཅིག་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་འདྲ་བ་མེད་པར་ནི་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲངས་ཅན་འདོད་པའི་ཤེས་རིག་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཞར་ལ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཡིན་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་པར་གསལ་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ཡང་འདྲ་བ་ཁས་བླང་མི་དགོས་ཏེ། རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་སྐྱེས་བུ་རིག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཙམ་ལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རིག་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་དེ་ཙམ་ལྡོ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བར་འཇོག་བྱེད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། བེམ་པོ་ཉེར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ངེས་མེད་དུ་རིག་པར་ཐལ། བེམ་པོ་ཉེར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་ག་ཁས་བླངས་སོ། །རིག་པར་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཁྱབ་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པས་ཐལ་བ་འཕེན་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པ་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་དང་འདྲ་བ་ཡོད་ན་ནི་འདྲ་བར་བྱེད་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྦྱོར་ཞིང་འབྲེལ་བ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་སྔར་བཀོད་པ་དེ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ཞིང་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། བདེ་སོགས་བེམ་པོར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་པ་ཅན་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། སིམ་པར་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སིམ་པར་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་

ཁོ་བོ་ཅག་གི་བདེ་བའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཐལ་བར་བཀོད་ནས་རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས་ལ་བཏང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་ན་རེ། ཁྱོད་མི་འདོད་པའི་དོན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨྲོང་བ་མ་ཡིན་པར་བེམ་པོར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྨྲོང་བ་ཤེས་རིག་ལ་བདེ་སོགས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། ཡུལ་དང་འདྲ་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྨྲོང་བ་ལ་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཁས་བླངས་པས་དེ་ལྟ་ན་རྣམ་པ་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱིས་གཏད་དགོས་པས་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་མི་འདོད་པའི་དོན་བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་སྙམ་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྨྲོང་བ་ལ་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བས་བདེ་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྨྲོང་བ་ལ་བདེ་བས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏད་པ་རང་རྒྱུད་དུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་རིག་དང་བདེ་སོགས་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་གཟུང་དོན་དང་གཟུང་དོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་གྲངས་ཅན་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རིག་གིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་སྨྲོང་བ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་བླང་ནང་འགལ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་སྨྲོང་ཕྱིར་སེམས་པའང་དེ་རང་བཞིན། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཁོ་བོ་ལ་བདེ་བ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐལ་བ་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་སྨྲོང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་བདེ་བ་ཁས་བླང་དགོས་སོ་ཞེས་སྤར་གྱི་སྐྱོན་དེ་དག་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲོར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། བདེ་སོགས་སྨྲོང་བར་འདོད་པའི་ལུགས་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྨྲོང་བར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྨྲོང་བ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ནང་དུ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་སྨྲོང་ཞིང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཅིག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་པ་འགོག་པའོ། །གྲངས་ཅན་གྱིས་སྨྲོང་བའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པས་ཕྱིར་

རྒོལ་ཤིན་ཏུ་བླུན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། བདེ་སོགས་སྐྱོང་བའི་ངོ་བོ་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ནི་བདེ་སོགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདི་ནི་བདེ་སོགས་མཚན་ཉིད་པ་ཕྱི་རོལ་དེ་ཙམ་ལྟའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེས་གཏད་ཅིང་བཀག་[1]པའི་བློ་ལ་ཡོད་པའི་བདེ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པ་དེ་ཡིན་ལ་དེ་དང་སྐྱོང་བ་ཤེས་རིག་གི་རྣམ་པ་བློ་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་འདྲེས་[2]པས་འཁྲུལ་ནས་བདེ་སོགས་ཀྱང་སྐྱོང་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་නོ་ཞེ་ན། སྐྱོང་བའི་རང་བཞིན་འདིའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་འདི་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདེ་སོགས་རྫས་གཞན་ཡིན་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་བདེ་སྡུག་དེའི་བདག་ཉིད་དགའ་བ་དང་གདུང་བ་དང་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བར་སྐྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ལན་ཚྭའི་རྫས་གཅིག་ཉིད་ཟ་མོང་དང་སྤྲེལ་པ་སོགས་ལ་བདེ་སྡུག་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དང་། གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་བདེ་སྡུག་སོ་སོར་འགྱུར་བ་སྐྱོང་བས་གྲུབ་བོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་ན་རེ། གོམས་པའི་ཁྱད་པར་སོགས་ལས་དགའ་བ་དང་གདུང་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པར་སྣང་བ་ནི་བློ་ལ་ཡོད་པའི་བདེ་སྡུག་གི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་གྱི་སྐྱོང་བ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་བདེ་སྡུག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བློ་དང་སྐྱོང་བའི་ཁྱད་པར་དྲི་བ་དང་། དྲིས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་འདོད་པའི་བློ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་སྐྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕ་རོལ་པོའི་ལན་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་

1 ཞོལ། ཞོག ༡༢ བ ༥ གཙང་། ཞོག ༡༢ བ ༦ གཏད་ཅིང་བཞག་པའི་བློ་ལ་

2 ཞོལ། ཞོག ༡༢ བ ༥ གཙང་། ཞོག ༡༢ བ ༦ གཉིས་འདྲེས་པས་

པོ་ནི། གྲངས་ཅན་ན་རེ། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་སོ་སོ་དང་ཆགས་བྱ་དང་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པར་བྱེད་པའོ། །སྔོང་བ་ནི་གསལ་གསལ་རིག་རིག་པོར་ཉམས་སུ་སྔོང་བ་འདིའོ། །མཚན་གཞི་དེ་ཡིན་མོད་དེ་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་དྲིས་པས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཅན་གྱི་དོན་བེམ་པོ་ནི་སྔོང་བ་མེད་པ་བློའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་བེམ་པོ་ལས་གཞན་རིག་པ་རྣམ་མེད་ནི་སྔོང་བ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བློ་སྔོང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རྫས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་འདྲེས་པས་མ་ཕྱེད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བློའི་མཚན་ཉིད་འཁྲུལ་བ་དང་། བེམ་པོས་དོན་རྟོགས་འཛོག་པར་མི་འཐད་པ་དང་། གོམས་པས་ཁྱད་པར་འགྱུར་བའི་བདེ་སོགས་བེམ་པོར་གྱུར་པའི་བློའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་འཁྲུལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོང་བ་མེད་པའི་འདྲ་བ་བློའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ཞེས་ཁས་བླངས་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་མེ་ལོང་དང་ཤེལ་དང་རྡོ་བ་དྭངས་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན། བློ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔོང་བ་མེད་པའི་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་ཆོས་ཅན། མ་ངེས་པ་དེ་དག་གཅོད་པའི་བློའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡོད་ན་ཡང་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་གཉིས་ལྡན་བློའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྨྲས་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་སྔར་གྱི་སྐྱོན་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྔ་མའི་ཁྱབ་པ་དང་ཐལ་བ་ཁས་བླངས། ཕྱི་མའི་ཐལ་བ་དང་རྟགས་སྔ་མ་ཁས་བླངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། གྲངས་ཅན་ན་རེ། ཁྱད་པར་གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་བློའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་བྱ་བྱེད་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བུ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པ་བློ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་པ་བྱ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ལས་སུ་གྱུར་པ་གཟུགས་སོགས་དེ་ཙམ་ལྡངའོ། །དེས་ན་བེམ་པོ་ཡིན་པ་དང་དོན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ནང་གི་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་བློའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ནང་གི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་བཞི་ཚོགས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། བློའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་

དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པ་སྟེ་བློ་མ་གྲུབ་པའི་སྔར་མ་གྲུབ་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བློ་རྒྱུ་མཚན་དང་ཆོས་བཞི་ཚོགས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླང་དགོས་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་ནང་གི་བྱེད་པའི་སོགས་པས་ཤིན་ཏུ་དང་བ་ཉིད་དང་ནང་ཉིད་དང་། སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་རྣམས་བསྡུས་ནས་སྔར་ལྟར་གནོད་པ་བརྗོད་དོ། །འམ་གྱི་སྒྲས་ཉེས་པ་འོག་མ་སྡུད་དོ། །ཆོས་བཞི་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། བློའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་དང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་རུང་། ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ཚོགས་པ་བློའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤིན་ཏུ་དང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་དང་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་གི་དབང་པོ་ཡང་བློར་ཐལ་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། བློ་དེས་དོན་རྟོགས་པར་རྣམ་པར་འཇོག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སེམས་པ་མེད་པ་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བེམ་པོས་དོན་རྟོགས་འཇོག་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་ཡུལ་རྟོགས་པར་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཡང་མྱོང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། བེམ་པོས་དོན་རྟོགས་འཇོག་ན་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་འཇོག་ནུས་པར་ཐལ་བའོ།།

གསུམ་པ་ནི། གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་བདེ་སོགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་གྱི་བློའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་བདེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་བློའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བའི་གཟུགས་བརྙན་གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་བརྗོད་བྱས་སྟོང་པའི་ཚིག་ཙམ་ཡིན་ཏེ་བདེ་བ་འདི་དག་གཅིག་ལ་གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་ཅིག་ཅར་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བློ་མྱོང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། སེམས་པ་ཡོད་པ་ལས་རྫས་གཞན་དག་ལ་ཡང་གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་བློ་བེམ་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་མྱོང་རྫས་ཐ་དད་པ

ཚད་མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བློ་དང་སྒྲོང་བ་རྣམ་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ་སྒྲོང་བ་དེའི་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་ཅིང་དེ་ལས་རྣམ་ཐ་དད་པའི་བློ་ནི་ཡོད་ན་ཚད་མས་རྟོགས་དགོས་པ་ལ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། བློ་སྒྲོང་རྣམ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་འདི་ནི་དགའ་བ་དང་ཞུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་དུ་མར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བློ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་མིང་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བྱེད་ལ་རིག་གི་དོན་སྒྲོང་བ་ལས་རྣམ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོང་བའི་ངོ་བོར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བློ་སྒྲོང་རྣམ་ཐ་དད་དུ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པས་རྣམ་ཐ་དད་མི་ཁེགས་ཏེ། རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་ཕྱོགས་དང་ཁ་ཟ་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ་བློའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན། ཁྱོད་རང་འདོད་པའི་སྔོན་པོ་དང་སྐད་ཅིག་མ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡུལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། བློ་ལས་རྣམ་ཐ་དད་པའི་སྒྲོང་བ་ཁས་བླངས་པ་དོན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི། ཡུལ་དམིགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཁྱད་གཞི་དང་། དམིགས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས། ཡུལ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན། ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པས། དེ་ཙམ་ལྟ་བོ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། དམིགས་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དམིགས་ཤིང་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་

པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། །དོན་མཐོང་རབ་ཏུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར།[1]།ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་ལོངས་སྤྱད་པ་དེ་རང་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་དང་སྤྱོད་བྱེད་གཉིས་ཀའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་བྱ་བའི་ངོ་བོའོ།།

ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཡུལ་དམིགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྲུབ་པར། ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས། ཡུལ་ཡོད་པ་ལས་ཞེས་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་པའོ། །ཡང་གི་སྒྲས་སྐྱོན་གཞན་སྟུད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་ནི་ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་སྣང་བ་ཤེས་རིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགལ་ལོ། །དོན་བསྡུས་ན་ཡུལ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན། ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་འགལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན་དམིགས་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགལ་བའོ། །ཡུལ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། ཡུལ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ཡུལ་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། ཡུལ་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ལ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་དེ་ལས་ཀྱང་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་གྲུབ་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༨༩༥ ཐེང་། ༡༨

ཕྱིར་སྣང་དཔྱོད་པ་པ་དགག་པའི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ཅིང་གྲུབ་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི། བློའི་མེ་ལོང་ལ་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་བརྙན་དང་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཚོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། སྐྱེས་བུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་བློ་ལས་རྣམ་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་གཞན་ནི་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བློས་ཡུལ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བློས་ཡུལ་དམིགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། བློ་ཡང་རྣམ་གཞན་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡང་རྣམ་གཞན་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་དེ་ཡང་མྱོང་བ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་དམིགས་པ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡིན་པས་མིང་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བ་ནི། ལྕགས་གོང་དམར་འབར་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་མེ་ལྕགས་རྣམ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་། ཡུལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་མ་ཕྱེད་པའི་ལྕགས་གོང་དང་ནི་མེ་བཞིན་དུ། བློ་མྱོང་གཉིས་རྣམ་ཐ་དད་ཀྱང་འདྲེས་པས་འཁྲུལ་ནས་མངོན་སུམ་གྱིས་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། འགྲེལ་པ་ནི། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུར་གྱུར་པའི་སེམས་པ་དང་ལོངས་སྤྱད་བྱ་དང་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་བློ་དག་རྣམ་ཐ་དད་ཀྱང་འདྲེས་པས་རྣམ་པར་བསླད་པ་ལ་རྣམ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྕགས་ཀྱི་གོང་བུ་དང་མེ་བཞིན་ཏེ། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་དེའི་གཟུགས་དང་ལྕགས་ཀྱི་རེག་པ་ནི་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་གཟུགས་བརྙན་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་། དེས་བཞག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཅན་གྱི་བློ་གཉིས་རྣམ་པ་མཚུངས་པས་འདྲེས་ནས་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་នོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་དོན་བསྡུ་བ་དང་། མེ་ལྕགས་རྣམ་ཐ་དད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་།

འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རྫས་ཐ་དད་དང་རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པར་ཐལ། བློ་སྔོང་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་དོགས་པས་མ་ཁྱེད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཨེ་མའོ་རྫས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་དག་རྒྱུ་ཅི་ལ་བརྟེན་ནས་རྫས་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་འཇོག་སྟེ། འཇོག་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། ལྷུགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྫས་གཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྫས་ཐ་དད་འདྲེས་པར་དོགས་པས་འཁྲུལ་ནས་རྫས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཨེ་མའོ་རྫས་ཐ་དད་པ་འདི་དག་རྒྱུ་ཅི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་འཇོག་སྟེ་འཇོག་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། བདེ་བ་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་སྣང་ཞིང་མངོན་སུམ་གྱིས་རྫས་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་དག་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྫས་ཐ་དད་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་རྫས་གཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་རིག་པ་རྫས་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་གང་མིན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་རྫས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པས་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་སྔ་མ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། རྫས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་རྟེན་ཚད་མ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དཀར་པོ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་ལ་རྫས་ཐ་དད་པར་སྣང་ཡང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་རྒྱུ་རྟེན་ཚད་མ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། བློ་སྔོང་ནི་མངོན་སུམ་ལ་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་སྣང་ཡང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ །དེས་སྔར་བཤད་པའི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་བསྡུས་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་བསྡེབས་ནས་ཡང་དག་པར་བསྡུ་བའི་དོན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་ལ་སོ་སོར་མི་སྣང་བ་རྫས་གཅིག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ན་ལྷུགས་གོང་དམར་འབར་བར་གྱུར་པའི་མེ་ལྷུགས་རྫས་ཐ་དད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དཔེར་བླངས་པ་དེའི་དོན་མི་འཐད་དེ། ལྷུགས་གོང་དམར་འབར་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ལྷུགས་ཀྱི་གོང་བུ་ལ་ཡང་རང་གི་ཉེར་ལེན་དེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་མེ་དང་འབྲེལ་

བ་ལས་དེ་ལྟར་ལྕགས་དེ་ཁ་དོག་དམར་བ་དང་རེག་བྱ་ཚ་བའི་རྫས་སུ་སྐྱེས་པའི་དོན་གཞན་གཅིག་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་རྫས་དག་འདྲེས་པས་རྣམ་པར་མ་ཕྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གི་སྦྲུས་བློ་སྐྱོང་རྫས་ཐ་དད་འདྲེས་ནས་མ་ཕྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །ཡང་ན་རང་བཞིན་ཞེས་པ་མན་ཆད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་སྦྱར་ཏེ། དེའི་ཚེ་མེ་ལྕགས་རྫས་གཅིག་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག །ལྕགས་གོང་དམར་འབར་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། མེ་ལྕགས་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དངུལ་ཆུ་དང་གསེར་འདྲེས་པ་རྫས་ཐ་དད་པས་སོ། །སྐམ་པ་ནི་རྣམ་པར་ངེས་པའི་གཞུང་འདི་ཉིད་མ་མཐོང་བར་ཟད་དེ། དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་ཡང་འདིའི་འགྲེལ་པ་འཐད་ལྡན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པར་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་འགོག་པའི་དཔེ་སྤུ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །ལྕགས་མེའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་གློ་བུར་དུ་ལྡོག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལྕགས་དེ་རེག་བྱ་ཚ་བ་དང་ཁ་དོག་དམར་བའི་རྫས་སུ་གནས་པ་དེ་ཕྱིས་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ་ཡང་མེ་རྫས་དེའི་རྒྱུར་རྣམ་པར་གནས་པའི་མེའི་རྒྱུ་རྒྱུན་ཆད་པས་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ལྕགས་ཕྱི་མ་མེའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་རྒྱུ་མེ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་ཕྱིས་ལྕགས་གོང་གྲང་རེག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྫས་གཞན་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལྕགས་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཅན་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྲང་བའི་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀུང་རེག་བྱ་གྲང་མོར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སོགས་པས་ཆུ་བཏབ་པ་སྡུད་དོ། །ཀུང་གི་སྦྲུས་ཚ་རེག་གི་རྒྱུ་རྒྱུན་ཆད་པས་སྔ་མ་ལྡོག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། གྲང་རེག་གི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྫས་གཞན་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གྲངས་ཅན་འདོད་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པར་ནང་ཡིན་ཞིང་རིགས་པ་ཅན་པ་དང་གཉིས་ཀ་འདོད་པ་ལྟར་བེམ་པོ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོང་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གོམས་པ་ཙམ་གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་

མ་མཐོང་། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །[1]ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་མི་རྟག་པ་སོགས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གང་དང་ཡང་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འདིའི་གཟུང་དོར་ཡང་རང་མཚན་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པའི་མེད་དགག་གཟུང་དོར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་དགག་དངོས་མེད་ཡིན་ཞིང་རང་མཚན་མ་ཡིན་ལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་མདོ་སྡེ་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པའི་ཚེ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་བདག་མེད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་བདག་རྐྱེན་ནི། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་བསྡུས་པ་ཡིན་ན་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་དོན་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། མདོ་སྡེ་པ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས། དང་པོ་ལྟར་ན། སྡེ་བདུན་གྱི་སྐབས་ཕལ་ཆེ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་འགྲེལ་དུ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །[2]ཞེས་པའི་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཐུན་མོང་བར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། བདག་རྐྱེན་སྒྲ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བཞེད་ཀྱང་དོན་བྱེད་ནུས་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡེ་བདུན་གྱི་སྐབས་ཕལ་ཆེ་བར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པས་དེ་ཐུན་མོང་བར་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སེམས་ཙམ་པ་བཞེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐབས་གང་དུ་ཡང་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༣༢ བྱང་། ༢

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༢༨ བྱང་། ༧

དེ། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པས་དོན་སེམས་གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་ནུས་མོད་ཀྱི་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཏེ། འདིའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལ་ཞལ་འཕངས་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེའུ་དེར་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེར་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པར་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་བཤད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚད་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་མོད་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དང་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། འདིར་བསྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱང་། ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་ཁས་བླང་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་མི་རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བསླུ་བ་ཅན་མིན་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ། བསྒོམས་[1]པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཕྱི་མའི་དཔེ་ནི་འཇིགས་པ་དང་ཆགས་ཡུལ་སོགས་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་བཞིན་དུའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་ངོ་བོ་དང་། མཚན་གཞི་གཞན་ལས་ཤེས་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྟོག་བྲལ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩ ན ༨ གཙང། ཤོག ༡༩ ན ༥ བསྒོམ་པ་ཡི་སྟོབས་

བསྟན་པ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་གཟུང་བའི་དོན་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རིགས་པས་ངེས་པར་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ནས་ལེགས་པར་གོམས་པར་བྱས་པ་ན་དེ་ལྟར་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་དེ་རྫོགས་པ་ན་འདིགས་པ་གོམས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་ཞིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་མི་རྟག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གསལ་སྣང་སྐྱེས་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྒོམ་པ་རྫོགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྒོམ་པ་རྫོགས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་གསལ་སྣང་སྐྱེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་ནས་ངེས་པ་མི་འདྲེན་པ་མེད་དེ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བདེན་པ་བཞིའི་གྲངས་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམས་ངེས་པ་དང་། མཚན་གཞི་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །དང་པོ་ནི། ཐར་པ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྡུས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཡང་རྒྱུ་འཆིང་བྱེད་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཅིངས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །རྣམ་བྱང་ལ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས། རྒྱུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། གྲོལ་བ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་གི་

རྒྱུ་འབྲས་བཞིར་ངེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་པོར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྡུག་བསྔལ་དང་འགོག་པ་ཕྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་གོ་རིམས་གཞན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་སྟེ། ཐོག་མར་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་པའི་སྒོ་ནས། དེ་ལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་སྔོན་དུ་མ་སོང་ན། དེའི་རྒྱུ་ལ་སྤོང་འདོད་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་འབྲལ་འདོད་སྐྱེས་པ་ན། འདི་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་ནུས་སམ་མི་ནུས། འདི་ལ་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད། རྒྱུ་དེ་ཡང་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་དུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། སྡུག་བསྔལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཆེར་མ་འདོན་པ་བཞིན་དུ་སྤོང་མི་ནུས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་དེའི་རྒྱུར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་དེ་ལ་སྤོང་འདོད་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་བས་ཀུན་འབྱུང་དུས་གཉིས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ནུས་སུ་མཐོང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འགོག་ནུས་སུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་སྡུག་བསྔལ་འགགས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་ནུས་སུ་མཐོང་བས་འགོག་པ་དུས་གསུམ་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ལམ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་བས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དུས་བཞི་པར་བསྟན་ཏོ།།

གལ་ཏེ་དུས་དང་པོར་སྡུག་བསྔལ་འགོག་ནུས་སུ་མཐོང་ན། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པ་མངོན་དུ་བྱ་ནུས་སུ་མཐོང་བས་ཁྱབ་པས་འགོག་པ་དུས་གཉིས་པར་བསྟན་རིགས་ལ། ཡང་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ནུས་སུ་མཐོང་ནས། སྡུག་བསྔལ་འགོག་ནུས་སུ་མཐོང་དགོས་པས། ཀུན་འབྱུང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྔར་བསྟན་པར་རིགས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ནུས་སུ་མཐོང་བ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པས། ཐོག་མར་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་དེ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཕན་ཡོན་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པས། འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པས་འཁོར་བ་ལ་མེའི་དོང་ལྟར་དུ་མཐོང་ནས་དེ་དང་འབྲལ་འདོད་

ཀྱི་བློ་ཙམ་ཞིག་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འབྲལ་ནུས་སུ་གོ་བ་མིན་ནོ། །དེ་ནས་དུས་གཉིས་པར་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ནུས་སུ་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་བ་ན་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་ནུས་སུ་མཐོང་བས། ཀུན་འབྱུང་དུས་གཉིས་པ་དང་འགོག་པ་དུས་གསུམ་པར་བསྟན་རིགས་སོ། །ལམ་ཐ་མར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་སྔར་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ན་ཡང་གོ་རིམས་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། ད་ལྟར་མཁལ་མའི་ཟུག་གཟེར་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཟས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ལྷག་པར་སྲེད་ནས་རོ་མྱང་བའི་ཚོར་བ་སོགས་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ལས་ཉོན་གྱིས་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པའི་བྲལ་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ།།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་གཙང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟག་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞི་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པ། མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་འཛིན་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལའང་། རྒྱུ་གཅིག་པོ་ནས་བྱུས་པར་འཛིན་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟག་ལ། གནས་སྐབས་འགྱུར་བར་འཛིན་པའོ། །འགོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ནི། ཐར་པ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་གྱུ་ནོམ་པའི་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཟད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཡང་ལྡོག་པར་འཛིན་པའོ། །ལམ་ལ་ལོག་ཞུགས་ནི། ཐར་ལམ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་གོམས་པ་ལམ་དུ་མི་རིགས་པར་འཛིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཙམ་ཐར་ལམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་མེད་པར་འཛིན་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་བསྒྱུར་བ་པོའི་བདག་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་བའི་བདག་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་སྲེད་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རབ་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པའི་སྲེད་པ་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་གཏན་ཟད་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྱ་ནོམ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སླར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པར་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་སླར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་རང་གི་རྒྱུའི་རིགས་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱུན་ཟད་པའི་རིགས་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་གྲང་རེག་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བས་ཀྱང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཟད་པ་མཐོང་བ་བཞིན། ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་འདིའི་ཡང་རྒྱུའི་རིགས་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་སྟེ། འདིའི་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་

སྒྲུབ་པ་ནི། གང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དེ་ལ། དེའི་རིགས་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་མེ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཞིན། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་ཡང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ།།

གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་བས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་གནོད་པར་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི།[1]།ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས། བདག་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྲེད་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དབང་སོགས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་སྲེད་པ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་འདོད་པའི་དོན་མ་ཐོབ་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེ་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བདག་འཛིན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། འཆི་ཁའི་སྲེད་པ་ལས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ན། མཚམས་སྦྱར་བའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་སུ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་སོ། །རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་དོན་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཀྱང་། ཚེ་འདིའི་ལས་ཉོན་དང་། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་སྟེང་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྡོག་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ངེས་ནུས་ཤེ་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་ལྡོག་ཏུ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་ངེས་ནུས་ལ། དེ་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པ་ན་འཆི་ཁ་ཚུན་ཆོད་དུ་ལས་དང་སྲེད་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བར་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ན། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཀྱང་ཐོགས་པར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༢ ཤོག ༥༧༩ ཐྲེང་། ༣༠

འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་གང་ལས་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ངེས་པ་ལས་འགྲུབ་བོ།།

དེ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། བདག་མེད་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་ཕྱིར་དང་།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བློ་ལྡན་སྐྱེས་འདི་ལ། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་། ཡ་གྱལ་དང་། རྒྱུན་གང་ཡང་མིན་པའི་རང་དབང་བའི་གང་ཟག་དང་བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པ་ཡོད་དེ། ཞེན་པ་དེས་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་འདི་ཙམ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཕུང་པོ་འདི་དང་། ལྷའི་ལུས་ལྷ་བུའི་ཕུང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྗེ་ས་བྱུང་ན། ངེས་པར་སྤྱ་མ་འདོར་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལེན་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་ཟད་པར་བཏགས་པའང་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་བློ་མི་གསལ་བ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་བློ་ལྷ་བུ་བརྗེ་ས་བྱུང་ན་ཚོང་པ་ཚོང་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བརྗེ་ཐོད་པའི་བརྗེ་བ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཚོང་པ་ལ། ཚོང་ཟོང་དེ་ཉིད་ལ་ཚོང་བར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན། རང་ཉིད་གཞན་གྱི་ཚོང་ཟོང་གི་གཏར་ཤོར་དོགས་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་ཚོང་ཟོང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་གཞན་གྱི་ཚོང་ཟོང་ཐོབ་ན། དེ་ཉིད་དེའི་དོད་དུ་མ་སོང་དོགས་བྱེད་པ་འདི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་། ཡ་གྱལ་གང་ལའང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མིན་པའི་གང་ཟག་རང་དབང་བར་ཞེན་པ་ཡོད་ལ། དེས་ཞེན་པའི་གང་ཟག་རང་དབང་བ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ཚད་མས་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་཈ྐཀུང་ངེས་པར་འགྲུབ་ལ། ཡང་ན་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དེ། རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན། གང་ཟག་རང་དབང་བ་དེ་ཡང་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱབ་པ་ངེས་སླ་

[1]ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ནི་གང་ཟག་རང་དབང་བ་དང་། གྲུབ་བདེ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་འགྲུབ་ལ། རྩ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་བདག་མེད་འགྲུབ་པོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ནས། ཇི་ལྟར་འཚམ་པའི་རིགས་པ་རེ་ལ་བརྟེན་ཏེ། གང་ཟག་རང་དབང་པའི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་སྙམ་དུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པས་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པ་ན། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་ན་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུན་གཏན་ཟད་པ་ཡོད་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། ཟད་པ་དེ་ཉིད་ལ་འགོག་བདེན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཐར་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། གང་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་པ་དེ་ལ་རང་གི་རིགས་ལ་གནོད་བྱ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་རིགས་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་སྟོབས་ལྡན་ཉེ་བའི་གཞིར། གནོད་བྱ་གྲང་རེག་གི་རིགས་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མཐོང་བ་བཞིན། བདག་མེད་པ་སོགས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བློ་འདི་ཡང་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་ལས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བློ་རང་གི་གནོད་བྱ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་གོལ་བའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པ་དང་ཚོགས་པའི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་དཔེར་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མངོན་སུམ་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༣ བ ༣ ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ།

དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་བཞིན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་གོ་བར་མི་འགྱུར་བས་མཚན་གཞི་སོགས་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཁོ་བོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཚད་མར་བསྒྲུབས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་ངལ་བ་མང་པོ་མ་བྱས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་ཤིང་རིགས་པའི་ཚོགས་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལམ་ལོག་པར་འཁྲིད་པ་ཚོགས་པར་དབྱུང་དུ་མི་རུང་བའི་གནམ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་གིས་ཁྱེད་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་ཚད་མར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ལན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གདབ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་གྱིས་རང་གི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་[1]ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་ཤེས་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་དུ། མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི།[2]།ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་ལུང་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དཔེར་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་དང་ཡང་བྲལ་བར་ཟད་དོ། །འདིར་འཕྲད་ལྡན་དུ་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །དེ་དག་ཉིད་སྲེད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་པས་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ངོ་། །ངེས་པར་ལེགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ནི་འགོག་པའོ། །རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ལམ་མོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་འགོག་བདེན་ཡིན་ན་སེམས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཟད་པའི་བྲལ་བ་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་རེས་འཇོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ནི་འཕགས་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༨ བ ༨ གཙང་། ཤོག ༩༨ བ ༨ སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༨༡༡ ཐེང་། ༣༠

ཀྱང་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་ན་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་སེམས་ལྟ་ཅི་སྨོས། སྔང་བྱའི་ས་བོན་དང་བྲལ་བ་ཙམ་དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པ་དུ་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ཉིད་འགོག་བདེན་དུ་ཁས་བླངས་པས་ཚོག་མོད་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་བཞག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་མེད་ན་ནི། སྔང་བྱའི་ས་བོན་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱང་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་ངོ་། །འགྲེལ་པ་འདིའི་དོན་ནི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་དེ་ཉིད་འགོག་བདེན་དུ་སྟོན་པས་གློ་བུར་དྲི་དྲལ་གྱི་ཁྱད་གཞི་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་འགོག་བདེན་གྱི་མཚན་གཞིར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དོན་ནི། སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་ངེས་པར་ལེགས་པ་ནི་འགོག་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཚིག་ཙམ་ལ་འཆེལ[1]བར་མི་བྱའོ། །འདི་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སྔེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པར་བསམས་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་པས་དེ་དགག་པ་རེ་ཤིག་བཞག་གོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་བྲལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ངེས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོག་པ་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་བའི་དཔེ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་གོམས་པ་ལས་གོམས་ཡུལ་ལ་གསལ་སྣང་འབྲས་བུར་འབྱུང་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཅན་ཆགས་ཡུལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་འཇིགས་པ་གོམས་པ་དང་། བུ་ཤི་བ་ལ་སོགས་པའི་མྱ་ངན་གྱིས་བརླམས་པ་དང་རྨི་ལམ་དུ་ཆོམ་རྐུན་མངོན་དུ་ལྟགས་པར་མཐོང་བ་ཆོམ་རྐུན་གྱི་རྨི་ལམ་སོགས་ཀྱིས་བསླད་པས་ཡང་དག་པ་མིན་ཡང་མདུན་ན་ནི་གནས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆོམ་རྐུན་དང་[2]རྨི་ལམ་སོ་སོར་བྱེད་པ་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་བར་མཐོང་སྟེ། བུ་མཐོང་བར་འཁྲུལ་བ་སོགས་རང་རང་གི་བསླད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསླད་པ་དེ་དང་མཐུན་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༨ ན ༥ འཚོལ་བར་

2 ཞོལ། ཤོག ༤༥ བ ༣ ཆོམ་རྐུན་རྨི་ལམ་ གཙང་། ཤོག ༤༥ བ ༣ ཆོས་རྐུན་དང་

པར་ལུས་ངག་གིས་གྲུས་པར་ནི་སྒྲུབ་པ་རབ་ཏུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུས་པར་ནི་བསྒྲིམས་པ་སྟེ་ལུས་འདར་བ་དང་ཡིད་དུ་སྡུག་པ་སོགས་ལག་པས་འཛིན་པ་དང་། འདི་ན་སུ་སུ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་བཅས་པས་རལ་གྲི་ལ་འཇུ་བ་སོགས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྲོག་བྱུར་གྱི་དོན་ལ་དེའི་སྣམ་པའི་ཕྲོག་བྱུར་རྟོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གྲུས་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ངག་གི་འཇུག་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྲས་བུར་འབྱུང་བ་དཔེ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་སོགས་ཡང་དག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་སོགས་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་དོན་གང་དང་གང་སྦྱོར་[1]བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་བསྒོམས་པར་གྱུར་པ་དེ་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་གོམས་ཡུལ་དེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་བློ་འབྲས་བུར་ཡོད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྲས་བུར་འབྱུང་སྟེ། དོན་བདེན་རྫུན་གང་ཡིན་ཀྱང་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་གོམས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་ལ་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་བློ་འབྲས་བུར་འབྱུང་བ་དཔེ་དང་བཅས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྔར་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། གོམས་ཡུལ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པའི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གིས་ནི་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་པའམ། མ་སྦྱངས་པ་ཡང་རུང་སྟེ། སྒྲུབ་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་རྟོག་སྒོམ་ཁྱད་དུ་གསོད་ཅིང་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་སྦྱངས་པ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལེགས་པར་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དོན་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཆགས་ཡུལ་གོམས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་གསལ་སྣང་འབྱུང་དུ་ཆུག་ཀྱང་ལམ་སྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་རྟོག་སྒོམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་མི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གོམས་པའི་འབྲས་བུ་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་གོམས་ཡུལ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་ཀེང་རུས་ལ་སོགས་པ་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་དང་ཟད་པར་སའི་ཏིང་ངེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༨ ན ༧ སྦྱོད་པ་གཉིས་ལྡན་

འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་བསྒོམས་[1]པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གོམས་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཁྱོད་རང་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ཞིང་[2]དོན་ལ་ཡང་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་གི་སྐབས་སོ་སོར་བཅད་པ་ནི་གསལ་སྣང་བྱུང་ཡང་རྟོག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སོ་སོར་གོ་བའི་ཆེད་དུའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་བསྒོམས་[3]པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྟོག་པ་མེད་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་མི་འདྲ་བ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གསལ་སྣང་གིས་རྟོག་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་ལ་ལྡོག་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྟགས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་པའོ། །བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འདྲེས་རུང་འཛིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དོན་གཟུང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲེར་རུང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དོན་ཡང་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྐྱེན་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསླད་པའི་བློ་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ་བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་དོན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་ལྡོག་ཅིང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲེར་རུང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ངེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡུལ་ལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༨ བ ༡ གཙང་། ཤོག ༤༨ བ ༡ བསྒོམ་པའི་སྟོབས་
2 ཞོལ། ཤོག ༤༨ བ ༡ གཙང་། ཤོག ༤༨ བ ༡ ཡིན་ཅིང་
3 ཞོལ། ཤོག ༤༨ བ ༣ གཙང་། ཤོག ༤༨ བ ༣ རྟོག་པ་བསྒོམ་

གསལ་སྣང་གི་ཚུལ་དུ་མི་འཇུག་ཀྱང་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་གསལ་སྣང་གི་རྐྱེན་སྟོབས་ལྡན་དང་བྲལ་བ་ལས་གསལ་སྣང་ཅན་དུ་འབྱུང་སྟེ། རྨི་ལམ་དུ་འདས་པ་དྲན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པ་ནི་འདི་ལྟར་རྨི་ལམ་ན་ཡང་འདས་པ་དྲན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་འབྲའི་དོན་དང་ལྡན་པ་མིན་པ་མི་གསལ་ལ་འདྲེས་པར་དྲན་པའི་ཕྱིར། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྐྱེན་གཉིས་ཀྱིས་བསླད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྔོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འདས་པ་དྲན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འབྱུང་ལ་ཞེས་ཏེ་མཚན་གཞི་སྒྲུབ་པའོ། །རྨི་ལམ་ན་འདས་པ་དྲན་པའི་བློ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་དུ་ནི་དྲན་པ་མེད་དེ། འབྲེར་ཙུང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་འདས་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། རྐྱེན་གཉིས་ཀྱིས་བསླད་པའམ་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཙུང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོར་མ་ཟད་རྐྱེན་གྱིས་ཀྱང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་འབྲེར་ཙུང་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤྱར་གྱི་རྟོག་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བཟློག་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བར་སྣང་བ་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་སློས་པའི་དགོས་པ་དང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བསྡུ་དང་། བསླད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་དབང་པོ་ཉིད་ལྟ་བ་པོར་ཁས་ལེན་པ་དང་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཀོད་པ་ལ། གཞན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་རིག་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་དག་གི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་དོན་དུ་མངོན་སུམ་རྣམ་པ་བཞི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པར་བཤད་ནས། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མ་འཁྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྨྲས་ཟིན་ལ་མ་སློས་ཀྱང་སྐྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱར་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྣམ་བཅད་ངོས་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་མངོན་

སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་ལྟར་སྣང་བཞི་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཤིང་དེ་དག་ཚད་མར་འཁྲུལ་ནས་གཞལ་བྱ་གཏན་ལ་ཕབ་ན་འདོད་པའི་དོན་མི་ཐོབ་ཅིང་མི་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ལམ་གྱི་གོལ་སར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཞིར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། འདིར་གཉིས་སུ་བསྡུས་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱའོ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས།[1]།ཞེས་བཤད་དེ། དེ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་སོགས་དང་འདི་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་སོགས་དང་། རྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དང་། འདས་པའི་དོན་དྲན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྟོག་པ་ནི། རྟགས་འཛིན་གྱི་[2]རྟོག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ནི། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ལ་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་བློས་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ་གསུངས་སོ། །རབ་རིབ་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བསླད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དང་བདུན་དུ་དབྱེ་བའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་དང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དྲུག་ཡོད་པ་གསུམ་དུ་བསྡུས་པའི་དགོས་པ་ནི་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྩོད་གཞི་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། རྟོག་པ་ཕྱི་མ་བཞི་སྡེ་ཚན་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི་སྔ་མ་གཉིས་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་ལ། བསླད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་དང་བཅས་པས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཞིར་བསྡུས་སོ། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༣༢ ཕྲེང་། ༦

2 ཞོལ། ཤོག ༩༡ ན ༢ གཅང་། ཤོག ༩༡ ན ༣ རྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་།

ཡུལ་དུས་ཉེ་བར་འཇུག་པས་འབྲེལ་རྒྱུ་བྱས་ནས་མིག་རྒྱུ་ལ་ཚུར་འཛིན་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཀྱང་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་ལ་འདི་བུམ་པའོ་སྙམ་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། མ་འབྲེལ་བའི་གཅད་བྱ་རྟོག་པ་དང་བསླད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་འདོད་པས། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་នོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། [1]།ཞེས་སློས་པ་སྤྱིར་བཏང་གི་ཚིག་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསླད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རྟོག་པའི་སྡེ་ཚན་ལས་ལོགས་སུ་བཀར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ལ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་གོ་བས་མ་འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དགོས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོག་པ་ལ་མིང་སྦྱོར་བ་དང་། རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་གཞན་དག་འདོད་པའི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་དང་། དོན་སྦྱོར་རྟོག་པའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དཔྱོད་པ་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དེ་དག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་དེས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པར་བསམས་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་སོགས་རྟོག་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ་རྣམ་ངེས་མཛད་པའི་རིགས་པ་དུ་མ་དང་། མདོ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པར་འདིར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོ་མཛད་པ་དང་རང་ཉིད་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་དང་། བསླད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་སོགས་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོའི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཚིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་སུ་འབྲེལ་ནས་རྣམ་ངེས་མཛད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སློད་པའི་རང་གི་སྡེ་པ་ཁ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༣ ཕྲེང་། ༤

ཅིག་ན་རེ། གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འོ་ན་ནི། གསལ་བར་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། [1]།ཞེས་མ་འཁྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོད་པ་འདི་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དགོས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་མེད་ཀྱང་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དོན་ལོག་པར་བཟུང་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་འཐད་པར་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཁོ་བོ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ་མ་འཁྲུལ་བ་སློས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ལན་མི་རིགས་ཏེ། འདིར་མ་འཁྲུལ་བ་སློས་པ་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨྲ་བས་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚད་མ་མདོའི་བཞེད་པ་ཡང་འདིར་བསྟན་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེར་ཡང་། དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་མ་འཁྲུལ་བ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བརྗོད་རིགས་ཏེ། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དང་། བསླད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྨི་ལམ་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་གསལ་བར་སྣང་ཡང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མི་སྣང་བ་སྟེ། དེ་སྣང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ཉེ་བར་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ཐོག་མཐའ་གཉིས། རྩ་ཚིག་མ་ཡིན་ཀྱང་དོན་གྱི་འབྲེལ་དབང་བཙན་པར་བྱས་ནས་དེའི་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་ནི་དངོས་པོ་སྣང་བའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་

1 མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་། །ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་དེབ། ༣ ཤོག ༤ ཕྱེད། ༡༨

ཕྱིར་ན་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དེ་མེད་ན་མངོན་སུམ་དེའི་སྣང་བ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐབས་དེར་བརྗོད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྔ་ཁྲོད་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་དངོས་པོ་ཁོ་ན་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་དང་འདྲེས་པར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ཉེ་བར་བསྙད་པ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་ཏེ། མེད་པ་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་སྦྱོར་མ་ལ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དབང་སྐྱེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སོ། །དབང་ཤེས་སུ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་དབང་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་སུ་འདོད་པ་གཞན་ལས་དབང་ཤེས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེས་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཡིད་བསྙད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཉེ་བར་བསྙད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་སོགས་དང་དབང་ཤེས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཁོ་ན་དང་མཐུན་པར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལོག་པ་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལོག་པ་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རྨི་ལམ་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་སོགས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྙད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ལོག་པ་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཀུན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་བྲལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་སུ་འབྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་འཁྲུལ་བ་ནི་མིག་གི་དབུས་ན་རབ་རིབ་གནས་པས་མིག་གི་ཟུར་གཉིས་སུ་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་གཅིག་ཅར་མཐོང་སྙམ་པའི་ཡིད་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །ཟླ་བའི་ཡུལ་ལ་ནི། གྲངས་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ལ། འགལ་མེད་ལ་ནི་དབྱིབས་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཕྱོན་ཤིང་ལ་ནི་བྱ་བ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ལ། གྲངས་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པས་དེ་འཛིན་པ་རྟོག་པའོ་སྙམ་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་རྟོག་པར་འདོད་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་དགོངས་པ་དང་འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟླ་གཉིས་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་བདག་རྐྱེན་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་བྱུང་བ་དབང་ཤེས་སུ་འཇོག་པ་ལ་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་བདག་རྐྱེན་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་འདི་ལ་ཡང་ཞུགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་འགྱུར་ན་ཡང་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་བདག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་རྟེན་དུ་ཡོད་པའི་དབང་ཤེས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པར་འཁྲུལ་བ་ལྟར། དབང་པོའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་ཀྱང་ཟླ་བ་གཉིས་མེད་པར་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པར་ཐལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལོག་ཀྱང་འདི་ན་སྦྲུལ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྦྲུལ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལྟར་མི་ལྡོག་པར་ཐལ། ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདུག་བསྡུ་བ་ནི། མ་འཁྲུལ་བ་སྨོས་པས་བསལ་བའི་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་སུ་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་ཅིང་ཡུལ་ལོག་པར་སྣང་བ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚད་མ་མདོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་འགལ་བར་བསྟན་པ་དང་། ཚད་མ་མདོའི་རྩོད་སྤྲུལ་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར། དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱའོ།[1]།ཞེས་པའི་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྫོགས་ཚིག་དེས་བསླད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྡེ་ཚན་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཅད་དེ་གསུངས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་དབང་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཅད་ནས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི།[2]།ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚིག་འདི་ཆོས་གཞན་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་དང་བཅས་པར་བསྟན་ནས་མ་འཁྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྷག་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པས་མཚོན་པའི་དབང་པོ་དང་ཡིད་བསླད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཀུན་བསླད་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བར་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་སོགས་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་མདོའི་རྩོད་སྤྲུལ་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་ལས་གཞན་དུ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་ཆོས་སྔ་མ་ལ། རྟགས་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་མ་སྐབས་དོན་གྱི་ལུང་དང་། ཕྱི་མ་དབང་ཤེས་སུ་མཚུངས་པའི་དཔེའོ། །ཊཱི་ཀ་བྱེད་པ་སྔ་མ

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༣༢ ཕྲེང་། ༥

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༣ ཕྲེང་། ༦

དག་གིས་གཞན་དུ་ཡང་ཞེས་པ་དམིགས་བརྟག་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། རྩོད་སྒྲུབ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་ལོག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་བརྟག་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆད་ན་མ་གཏོགས་དམིགས་བརྟག་གི་ལུང་མ་ཡིན་ཞིང་། རྩོད་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ནི་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར། རྩོད་སྒྲུབ་སློབ་དཔོན་གྱི་མ་ཡིན། །སྙིང་པོ་ངེས་པར་མ་དགོངས་ཏེ། །ཚ་ཤས་གཞན་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་ཁོ་བོས་བརྟག་པར་བྱ། [1]།ཞེས་རྩོད་སྒྲུབ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་གཞུང་དྲངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྐབས་སུ་རྩོད་སྒྲུབ་མཁན་པོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ལས་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེས་སམ། སྣང་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེས། དང་པོ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ལ་ཡུལ་རགས་པར་སྣང་ཞིང་རགས་པ་རྫས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟུལ་ཕྲན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པར་ཐལ། ཞེས་བརྗོད་པའོ། །དེར་རྡུལ་ཕྲན་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་སྒྲུབ་མཛད་བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ཡོད་ན་རྒྱུ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དམིགས་རྐྱེན་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་དུ་ཁས་བླངས་ནས་དམིགས་རྐྱེན་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་རང་ལུགས་ལའང་ཁས་ལེན་པས་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྡུལ་ཕྲན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པ་རང་རྒྱུད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ཚིག་དེས་མིག་གི་དབང་པོ་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པའི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྡུལ་ཕྲན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་བབ་པ་སོམས་ཤིག།

གསུམ་པ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤ ཕྱེད། ༡༨

གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚད་འབྲས་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། གཞན་དག་གི་འདོད་པ་དགོད་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཚད་མས་ཆོད་པ་དང་། མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ལ། ཚད་མ་ཞེས་བྱ་ལ། ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། བླང་དོར་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ཞུགས་པས་མི་འདོད་པའི་དོན་སྤངས་ནས། འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་མཛད་ལ། དེའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟམས་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཚད་མས་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་སླུ་བ་མ་ངེས་པའི་སྔོན་རོལ་ཏུ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ངེས་དགོས་པས་དེ་ནི་འདིར་ཚད་མ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རང་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་གསར་དུ་འདྲེན་ནུས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་རང་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པར་འཇོག་ཅིང་ཐག་ཆོད་པ་དགོས་ལ། དེས་བཞག་པར་བྱ་བའི་གཞལ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཚད་མས་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ཡང་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། ཚད་འབྲས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་བཞེད་ནས་མཛད་པས་འདིར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་གཙོ་བོར་སྟོན་ལ། དེ་གང་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་འཕྲོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་འདིའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་པ་རིགས་པ་སྨྲ་བ་ཀུན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཚད་མ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པ་དག་ནི། དབང་དོན་ཕྲད་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཚད་མའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།[1] །དཔྱོད་པ་པ་དག་ནི། དང་པོར་དོན་ལ་བལྟ་བའི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཚད་མའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ། སྤྱི་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་འཛིན་པ། ཚད་མ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ཇི་ཟས་འཛིན་པ་འབྲས་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གྲངས་ཅན་པ་ནི། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་འཇུག་པ་ཚད་མ་དང་། བྱེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༠༣ ན ༣ གཅང་། ཤོག ༡༠༣ ན ༣ ཚད་མའོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། ཞོལ་གཅང་གཉིས་སུ་ཟེར་ཏོ་ཞེས་པ་མང་བས་ཚང་མ་བྲིས་མེད།

བྲག་སྨྲ་བ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དོན་ཁས་མ་བླངས་ཤིང་། རྣམ་པ་རྫས་གྲུབ་མ་བཀག་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ཡང་བཀག་ནས། རྣམ་པ་རྫུན་པའི་རྣམ་གཞག་གསུམ་མཛད་པ་སྔ་མ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཕྱི་མ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་མཛད་པར་བཞེད་པ་ནི་དེའི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། རང་ལུགས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རྣམ་རིག་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མེད་དེ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཀག་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་འཛོག་པ་ནི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་སྨུ་ཅོར་སྨྲ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་ན་རང་ཉིད་འདོད་པའི་དོན་དམ་དེ། བཞག་པ་མ་བདེ་བར་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་གཉིས་ལ་འགལ་བ་མཐོང་བ་སྲིད་ཀྱི། རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་། ཀུན་རྫོབ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་གཅིག་གི་ཡུལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་නོ་ཞེས། དང་པོ་ཉིད་ནས་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བའི་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་སུ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་ཀྱང་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལྟར། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའོ་སྙམ་དུ[1]བཟུང་ཞིག།

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་ཁས་བླངས་དང་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། བདེན་སྟོང་གཞི་མཐུན་དུ་སྡུད་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་པས་ནི། ཁོ་བོས་ནི། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གསལ་བར་བསྒྲགས་སོ། །དེས་ན། སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བཟུང་ནས། རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༠༣ བ ෪ གཙང་། ཤོག ༡༠༣ བ ෪ སྙམ་དུ་མ་བཟུང་ཞིག །

དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ལ་མ་དཔྱད་པའི་ཚེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུ། དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱེད་ཅིང་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་ཁ་ཅིག་སྨྲ་ཞིང་། ཡང་ཁ་ཅིག་རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ། དེ་དག་གིས་ནི་ཚད་མ་དང་། །ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལེགས་པར་བཀག །རིགས་པ་སྨྲ་བའི་དགོངས་པའང་དོར། །རང་ཉིད་མི་ཤེས་གསལ་བར་བསྒྲགས། །ཞེས་སོ།།

ཡང་མདོ་སྡེ་པས་གཟུང་རྣམ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་ལ། ཁས་ལེན་ན། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་དང་། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་བྱེད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། མ་དཔྱད་པ་ན་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་འདོད་པ་ཡང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྔར་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་པས། ལན་ཡང་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ལུགས་དེ། མདོ་སྡེ་པའི་རང་ལུགས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་དཔྱད་ནས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་དུ་འདོད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་འདྲ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སུ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དབང་མངོན་གྱི་གཞལ་བྱར་འདོད་པའི་རྣམ་རིག་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔྱད་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་རང་ཉིད་འཛལ་ལ། མ་དཔྱད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཛལ་ལོ་ཞེས་པ་ཡང་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་སྟེ། མིག་སྨན་སོགས་བསྐྱུས་པས་མིག་ཤེས་ལ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཐ་མོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མཐོང་བ་སྲིད་ཀྱི། དཔྱད་པ་ཙུང་ཟད་ཅིག་བྱས་པས། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱའི་རིགས་སོ་སོར་འཕོ་བ་ག་ལ་སྲིད། དཔྱད་པ་བྱེད་པ་པོ་ཁྱོད་རང་གི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་མ་བྱས་པའི་གོང་དུ་གཟུགས་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་དེ་ཉིད་དཔྱད་པ་བྱས་མ་ཐག་མིག་ཤེས་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་མིན་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ལ་སོམས་ཤིག།

སྔར་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ན། དེ་ལས་ལོག་པར་ཤེས་པ་འཛིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྔར་དཔྱད་པ་མ་བྱས་པའི་གོང་ནས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པ་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་ལ་ཕྱིས་དཔྱད་པ་བྱས་པས་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཁས་བླང་གི །དཔྱད་པ་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་དབང་གིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལོག་པར་ཁས་མི་བླང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས། རྣམ་འགྲེལ་དུ། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་འདི། །དེ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།[1]།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པ་དང་། རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡེ་བདུན་གྱི་སྐབས་འདིར་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་རང་ལུགས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོ་ཡང་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་ཤེས་བདེན་པས་སྟོང་པ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཁས་ལེན་པའི་ཚེ་རྣམ་རྫུན་ཉིད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་དགག་པ་གཙོ་བོར་མ་མཛད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་འཐད་པར་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚད་འབྲས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། རྣམ་གཞག་དང་པོའི་ཚད་འབྲས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བྱ་བྱེད་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས་ཚད་འབྲས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བར་བཞེད་པས་ཀྱང་ཞེས་སྨོས་སོ། །ཚད་འབྲས་རྣམ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དག་ན་རེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་འདིའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལན་ནི། །གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལ་ཐ་རོལ་པོ་ན་རེ། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་ལས་རྣམ་ཐ་དད་པའི་ཚད་མ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་ཐ་དད་

[1] བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༩༥ ཐེང་། ༦

པ་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ལྡོག་གང་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལས་དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་གཞན་ཞིག་བློའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལ་བལྟོས་པའི་བར་ཆད་མེད་པར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འདིའི་དེ་ཉིད་དེ་རང་ལྡོག་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འགྲུབ་པའི་དོན་ལྡོག་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚད་འབྲས་རྫས་ཐ་དད་པ་ལ་མི་འཐད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་བདེན་དུ་ཆུག་ན་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཞལ་བྱ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ཡི་ཚད་མ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ནུས་ཀྱི་གཞལ་བྱའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མེད་དེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་འདིའི་དོན་སྔོན་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མར་འཛིན་བྱེད་ནི་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་ནུས་ཀྱི་སྔོན་པོའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རང་བཞིན་མིན་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་ནི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཛིན་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛིན་བྱེད་ཡོད། ཁྱོད་ལས་ཐ་དད་ན་དེའི་འཛིན་བྱེད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་སྐྱེད་པར་ནུས་ན་འཇོག་པར་ཡང་ནུས་ལ། འཇོག་པར་ནུས་ན་སྐྱེད་པར་ཡང་ནུས་པས། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བོར་ནས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འཚོལ་བ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་མ་ཡིན་པ་འོན་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་གང་ལས་བྱ་བ་གང་འགྲུབ་པའི་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པ་དེའི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་པ་འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་གང་ལས་བྱ་བ་གང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྲུབ་པའི་བྱེད་པ་དེ་བྱ་བ་དེའི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་བྱ་དང་། གཞག་བྱ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་སོགས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེད་བྱེད་དང་འཇོག་བྱེད་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དང་། འཇལ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའོ། །སྐབས་འདིའི་བྱ་བྱེད་ནི། དཔེར་མཚོན་ན། སྔོན་པོ་ལས་དང་། སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་བྱ་

བ་དང་། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་དང་། སྔོ་འཛིན་སྐྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ནི་བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བུར་འདོགས་པའི་གཞིའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གཅིག་ཚད་མར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་དོན་འདྲ་བ་ལས་གཞན་ལ་མི་རུང་བ་དང་། དེས་ན་དོན་དང་འདྲ་བ་ཚད་མར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་གཞི་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པར་འཇོག་བྱེད་མཚན་གཞི་དང་བདག་གཅིག་པ་དགོས་པ་དང་། མཚན་གཞི་དང་རྫས་ཐ་དད་པ་འཇོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ཙམ་དུ་གནས་ཤིང་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་མ་ཤར་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྔོ་འཛིན་སྐྱོང་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པར་འཇོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོ་སེར་སོགས་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་རྣམས་གང་གི་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དེས་ནི་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་འཇོག་བྱེད་དེ་ལ་ငེས་པར་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །འཇོག་བྱེད་དེ་ཡང་མཚན་གཞི་སྔོ་འཛིན་དང་བདག་གཅིག་པ་དགོས་ཀྱི་རྫས་ཐ་དད་པས་འཇོག་མི་ནུས་པར་སྟོན་པ་ནི། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་གཞི་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་འདི་ནི་སྔོན་པོ་འདིའི་དངོས་སུ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ལ་སེར་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལས་སོ་སོ་ལ་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་མིན་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་གཞི་དང་རྫས་ཐ་དད་པས་འཇོག་མི་ནུས་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དབང་པོས་འཇོག་མི་ནུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་དང་དོན་དང་དབང་དོན་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པ་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་རྣམས་སྔོ་འཛིན

ལ་ཉེ་ལ་སེར་འཛིན་ལ་མི་ཉེ་བའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྔོ་སེར་སོགས་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྔོ་འཛིན་སྐྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་དེ་དང་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་གང་ཡང་སྔོན་པོ་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་མ་རྟོགས་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཚན་གཞི་དང་བདག་མི་གཅིག་ན་མཚན་གཞི་ལ་མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཚན་གཞི་ལ་མཚོན་བྱ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མཚན་གཞི་དང་བདག་གཅིག་པའི་མཚོན་བྱའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཐད་ལྡན་གྱི་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པ་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཚིག་མེད་ཅིང་དེ་ལ་བཤད་པ་ཡང་མ་མཛད་དོ། །དོན་ནི། དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འབྱེད་ནུས་པ་དེ་སྐབས་འདིར་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་མཚན་གཞི་དང་བདག་གཅིག་པ་དགོས་ཞེས་པའོ། །ཅན་གྱི་ཚིག་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཚོན་བྱ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇོག་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནི་མཚོན་བྱ་ལ་བལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་དགོས་པའི་མཚོན་བྱ་ལ་བལྟོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེས་སྔོན་པོ་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་མ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྔོན་པོ་ལ་ལྟ་བྱེད་ཡིན་ལ་སེར་པོ་ལ་ལྟ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་དང་འཕྲད་པའི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། སྔོ་སེར་དང་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེས་སྔོན་པོ་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་མ་རྟོགས་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེས་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོ་ཞེས་པ་འཐད་ལྡན་གྱི་འགྱུར་ལ་མེད་ཅིང་མེད་ཀྱང་ཚོག་གོ །ཡང་ན་ཤེས་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྫས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས་དེས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འཇོག་གོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འཇོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཞུང་སྔ་མ་དང་།

ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དོན་རྟོགས་འཛིན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཕྱི་མའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དོན་འདྲ་བ་ལས་གཞན་པ་དང་། མཚན་གཞི་དང་བདག་མི་གཅིག་པ་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། སྡོ་འཛིན་དབང་ཤེས་འདིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང་ལས་སྔོན་པོ་རྟོགས་པར་བཞག་དགོས་ཏེ། མཚན་གཞི་དང་བདག་མི་གཅིག་པ་དང་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་ན་དོན་རྟོགས་འཛིན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་ငེས་པར་བལྟོས་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་འདིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ནི་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་འདི་ལས་སྔོན་པོ་ལ་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་གཟུང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པ་འདིར་འགྱུར་བ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འདྲ་བ་ལས་གཞན་གྱིས་དོན་རྟོགས་འཛིན་མི་ནུས་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་དང་ཡིད་བྱེད་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱིས་འཛིན་མི་ནུས་པ་དང་། དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོ་འཛིན་ཤེས་པའི་དོན་སྔོན་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་འདི་དོན་སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བ་ལས་གཞན་ལས་ནི་དོན་རྟོགས་འཛིན་ནུས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དབང་པོ་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་འཛིན་མི་ནུས་པ་སྔར་བསྒྲུབས་ཤིང་འོག་ནས་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མིག་དབང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཡིད་བྱེད་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་ལས་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བས། དེས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འཛིན་གོ་ཞེ་ན། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་མིག་གི་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་དང་དམིགས་རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་ཉིད་དང་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་ཐག་ཉེ་རིང་ལ་སོགས་པའི་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་རྣམས་རང་གི་བྱེ་བྲག་གིས་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་གསལ་མི་གསལ་སོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དོན་སྔོན་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལ་

སྤྱི་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་ལ་སེར་པོ་ཡུལ་དུ་མི་ཉེ་ལ་སྔོན་པོ་ཡུལ་དུ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་གསལ་པོ་ཡོད་ན་སྤྱི་སེར་སོགས་ཀུན་གསལ་པོར་མཐོང་བས་དེ་རྣམས་ལ་བལྟོས་ནས་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཀུན་གསལ་པོར་མཐོང་བའི་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇོག་བྱེད་དུ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བྱེ་བྲག་ཕྲ་མོ་ཡོད་པས་ཕྲ་མོ་ཡོད་པ་གང་ལས་སྤྱི་འཛིན་གྱིས་སྔོན་པོ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་རྟོགས་པ་འདིར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་དོན་རྟོགས་འཇོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་འགའ་ཞིག་གི་འདོད་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ནི་ཤེས་པས་དོན་རྟོགས་པར་འཇོག་བྱེད་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཕྲ་མོ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་མི་སྣོན་སྣོན་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནོར་བུ་དང་དངུལ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་རྣམས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མི་མཁས་པས་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཁྱད་པར་བརྗོད་མི་ནུས་པ་བཞིན་དང་། རྟགས་ཀྱིས་དཔགས་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་འདིའོ་ཞེས་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ་དོན་གྱིས་བྱས་པ[1]ཡི་ཁྱད་པར་ཕྲ་མོ་དེ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འདིའོ་ཞེས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་དྲ་ནས་བཟུང་ནས་བསྟན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཕྲ་མོ་དེས་སྤྱི་འཛིན་དབང་ཤེས་འདི་ནི་སྔོན་པོ་འདིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་སེར་པོ་འདིའི་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཕྲ་མོ་འདིའི་བདག་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི།

1 ཞོལ། ཤོག ༧༠༨ བ ༢ གཙང་། ཤོག ༧༠༨ བ ༣ བྱས་པའི་ཁྱད་པར་

དོན་གྱི་རྣམ་ཤར་དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་དུ་གྲུབ་པ་ནི་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེས་གཞལ་བྱ་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ནི་སྔོན་པོས་བསྐྱེས་པའི་གཞལ་བྱའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་དང་བདག་མི་གཅིག་པ་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བར་གྲུབ་པ་ནི། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིག་དབང་ལྟ་བུས་དེ་ཡི་ལས་སྔོན་པོ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེས། སྔོན་པོ་རྟོགས་པར་འཛིག་མི་ནུས་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་དོན་རྟོགས་ཚད་མ་ལས་དོན་གཞན་མིན་ཏེ་དོན་གྱི་རྣམ་ཤར་དེ་ཡང་དོན་རྟོགས་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་དོན་རྟོགས་བྱ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟ་རེ་ཤིང་གཅོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། སྐྱེས་བུས་ལག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་བལྟོས་པ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འཕར་བ་དང་འབབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་ཉིད་བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤིང་དུམ་བུར་སོང་བ་སོགས་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་ངོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ནུས་ཀྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་སྔོན་པོ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དེ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱོད་རང་སྦྱོང་བའི་བྱེད་པ་པོ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེས་གཟུང་ཞིང་སྦྱོང་བའི་དབང་གིས་ལས་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་བྱེད་པ་པོར་འཛིག་པའི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་འཐད་ལྡན་དུ་དེ་ལ་ཤེས་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལས་ཐ་དད་པར་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འཛིན་པ་ལ་ནི་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་དོན་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཞེན་པ་ན་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཞེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ངོ་སྐམ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་འཛིན་རྣམ་

ཡིན་པས་འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དྲན་པའི་ཚེ། སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་པའི་ཡུལ་དྲན་པ་དང་། ངས་སྔར་མཐོང་ཞེས་པའི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་གཉིས། དྲན་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་ཡོད་པས་དེས་དཔག་པར་བྱ་བའི་མྱོང་བ་ལ་ཡང་། ཡུལ་མྱོང་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་མྱོང་བ་གཉིས་ཡོད་ལ་སྔར་ཡུལ་མྱོང་བ་སྔོ་འཛིན་དང་། ཡུལ་ཅན་སྔོ་འཛིན་དེ་མྱོང་བ་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པས་ངས་མྱོང་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་དང་། བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་འཐད་ལྡན་དུ་བཤད་དོ།།

གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་ཏེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་མ་ཡིན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ལས་ལ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་བྱ་བྱེད་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་སོགས་རྟོགས་པའི་ཚེ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་སྔར་མེད་གསར་དུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་སྔར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་ལ། སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཡུལ་བསྐྱེད་དགོས་པས་འཐད་ལྡན་དུ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ངས་གཟུགས་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱེད་པ་པོ་དང་། གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་པོ་གཞི་མཐུན་དུ་གྲགས་པ་དང་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱེད་པ་པོ་འཛིན་རྣམ་ལ་བྱས་ནས་དེས་གཟུགས་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་གཟུང་རྣམ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོར་མི་འཇོག་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དོ། །གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཉིད་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་མིན་ན་ཡང་དེས་གཟུགས་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་མྱོང་བ་ཡི་དབང་གིས་དེར་བཞག་ཅིང་ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བྱེད་པ་པོའི་ངོས་ནས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་པའི་ངོས་ནས་བཤད་ན་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཉིད་ངས་གཟུགས་རྟོགས་ཞེས་པའི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ན་ཡང་ངས་གཟུགས་རྟོགས་ཞེས་ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་

མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་དེ་ཡི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ནུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་རྟོགས་པ་དེར་བཞག་ཅིང་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་རྟོགས་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་དོན་གྱི་བར་དུ་རྣམ་པས་ཆོད་པར་འདོད་པ་ནི། རིགས་པ་མཁྱེན་པའི་བཞེད་པ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱིར་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་དབང་དོན་ཐད་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་ལ་བལྟ་བ་དང་། སྤྱི་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་དོན་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤྱངས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྟོགས་འཇོག་པ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་སྔར་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་དང་ཟློས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྔར་མཚན་གཞི་དང་བདག་མི་གཅིག་པ་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་ལ། འདིར་ནི། དབང་པོ་སོགས་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏོ། །རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་སོགས་དེ་དག་ལས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དོན་རྟོགས་ཚད་མ་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་འཇོག་ནུས་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཇོག་ནུས་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་ན་དོན་རྟོགས་ཚད་མ་འཇོག་ནུས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས། རྟགས་དང་ཐལ་བ་གོ་ལོག་ནས་སྦྱོར་བ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་དེར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་བྱེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཅི་རིགས་པར་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཀྱང་། དོན་རྟོགས་ཚད་མའི་རིགས་མི་མཐུན་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འབྱེད་པའི་ཐ་མའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་ལས་ཕྱེ་ནས་ཐ་སྙད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཇོག་ནུས་པ་དེ་འཇོག་ནུས་གཞན་གྱིས་བར་མ

ཆོད་པའི་དོན་ཡིན་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དོན་རྟོགས་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཉེ་རིང་གི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་རྟོགས་འདིའི་རིགས་མི་མཐུན་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་འདིའི་བྱེད་པ་པོ་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་པོ་སོགས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། དབང་དོན་ཐྲད་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། དོན་ལ་བལྟ་བ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་འདིས་གཟུགས་རྟོགས་ལ་སྒྲ་མ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་རྟོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དཔྱོད་པ་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་པོར་དོན་ལ་བལྟ་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་འཇོག་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་དེའི་དོན་ལ་བལྟ་བ་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་དོན་རྟོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དགག་པ་དངོས་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་། བྱ་བྱེད་ལ་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཁྱད་པར་མ་བཟུང་བར་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བློར་མ་འགྱུར་བས་སྤྱི་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་བློ་ཚད་མ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་རྗེས་འཇལ་གྱི་བློ་འབྲས་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྣམ་པ་མ་ཤར་ན། དོན་ལ་བལྟ་བ་མི་འགྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་རྗེས་འཇལ་གྱི་བློ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལྷ་

དབང་བློའི་འགྲེལ་པ་ལྟར་ན། བུམ་པའི་སྤྱི་འཛིན་དང་སྣམ་བུའི་སྤྱི་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པའི་རྗེས་འཛིན་དང་སྣམ་བུའི་རྗེས་འཛིན་སོ་སོར་འཇོག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའོ།།

ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། གཞི་གཅིག་གི་ཚད་འབྲས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་རྗེས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དག་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་རྗེས་ཐ་དད་པ་འགལ་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་གཅིག་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པས་ཆོག་གི་ཡུལ་འཇལ་བ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་དག་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་རྒྱུ་ཐ་དད་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དག་ནི་རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཀག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དུས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ལ་ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དུས་ཅིག་ཅར་བ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དུས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཚད་འབྲས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པའི་རྗེས་གཅིག་པུ་དེའི་ལོག་ས་ཐ་དད་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དག་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་འབྲས་སུ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་བྱེད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། ཁྱེད་འདོད་པ་ལྟར་ན་དོན་འདྲ་བ་དང་དོན་རྟོགས་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཚད་འབྲས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དག་གཅིག་པས་བྱ་བྱེད་དུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་བཞག་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ་ད་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་

ཀྱང་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ལ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་སྐྱོན་མེད་འཇོག་མི་ཤེས་ཤིང་ཚོགས་པ་དང་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་འཇོག་མི་ཤེས་པས་རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་རང་རྒྱུད་དུ་ཁས་ལེན་མི་ནུས་པའི་བློ་གྲོས་བླུན་པོ་དེ་དག་འདི་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་ན་སྒྲ་དོན་ཡང་དངོས་པོར་ཐལ་བ་སྤྱང་མ་ནུས་ནས་དངོས་པོར་རང་མཚན་དང་དངོས་པོར་འཇོག་མི་ཤེས་པ་འདི་ནི། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པར་འགྲེལ་པར་རློམ་པ་དག་རྟེན་འབྲེལ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བདེན་གྲུབ་བཀག་ན། རྟེན་འབྲེལ་རང་ལུགས་ལ་འཇོག་མི་ཤེས་པའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་དེ་དག་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཚད་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མེད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་ཆོས་ཐ་དད་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཐ་དད་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཐ་དད་དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་འབྲས་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་འདི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་འདྲ་བ་དང་དོན་རྟོགས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རྫས་གཅིག་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་སླ་དང་དེ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ནུས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐ་དད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། དབང་དོན་ཕྲད་པའམ་འབྲེལ་བ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བསྡུ་ན་གཉིས་ཏེ་སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་བའོ། །དབྱེ་ན་དྲུག་སྟེ། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་བུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་དང་། དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་དྲི་སོགས་དང་། གཟུགས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དང་། ས་ཕྱོགས་བུམ་མེད་རྣམས་དང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་བ་ལ་འདུ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་ལ་འདུས་པ་ལ་འདུ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་ལ་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བས་ཕྲད་པ་ཡིན་ལ། འདུ་བ་དང་། འདུས་པ་ལ་འདུ་བ་གཉིས་དང་དྲུག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དབང་དོན་ཕྲད་པ་ཡང་དོན་རྟོགས་

འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་གཟུགས་དང་གྲུབ་བདེ་[1]རྫས་གཅིག་གི་ཆོས་ཀུན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐྲད་ཀྱང་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དེས་གཟུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་མ་རྟོགས་ཤིང་། གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དོན་བསྡུས་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་རྟོགས་པར་གང་གིས་བཞག་དྲིས་པས་བདག་རྐྱེན་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། གཟུགས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཟུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པའང་རྟོགས་པར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །མིག་གི་དབང་པོ་དེ་[2]གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཀུན་དང་འབྲེལ་བར་ཁྱད་པར་མེད་ནའང་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེའི་འཇོག་བྱེད་ཚད་མར་རིགས་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་རྟོགས་ལ། སྒྲ་མ་རྟོགས་པ་འདི་ནི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ནུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་མ་ཤར་གྱི་བློའི་སྣང་བའི་དབང་གིས་བྱས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། དབང་དོན་འབྲེལ་བ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་རྟོགས་ལ། བུམ་པའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཊཱི་ཀ་བྱེད་པ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱན་གྱི་བཞེད་པ་དེ་འཐད་པ་ཡིན་གྱི། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། ཁྱེད་རང་ལྟར་ན་ཡང་གཟུགས་དང་དེའི་མི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། དོན་རྟོགས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རང་ངེས་པའི་རྐྱེན་ཚང་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་མ་རྟོགས་ཙམ་དུ་ཐལ་བ་ནི་འདོད་ལ། ངེས་པ་མི་འདྲེན་པས་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྐད་ཅིག་མ་ཚད་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡༣ ན ༣ གཅང་། ཤོག ༡༡༣ ན ༣ གྲུབ་སྡེ་རྫས་ ཞོལ་གཅང་གཉིས་སུ་གྲུབ་སྡེ་ཞེས་མང་དུ་བྲིས་འདུག་པས་ཚང་མ་བཀོད་མེད།

2 ཞོལ། ཤོག ༡༡༣ ན ༥ དབང་པོ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་

མས་རྟོགས་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ལ། རང་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཚང་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ། ཅེས་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འོ་ན་བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་། དབང་དོན་ཐད་པ་དོན་རྟོགས་ཙམ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་། དོན་རྟོགས་ཚད་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཚང་བའི་ཐད་པ་ཡིན་པས་ཁྱེད་ཇི་ལྟར་ཟེར་བ་ལྟར་ལན་ཐེབས་པས་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཟེར་བ་ལྟར་ལན་ཐེབས་པས་མི་ལེགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་གོ་བར་དགག་པ་བྱེད་པ་ཟད་དེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ཚད་མས་མ་རྟོགས་ཀྱང་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱི་གོ་ཆོད་པ་སྐབས་གང་དུ་ཡང་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་རེ་ཤིག་ཕར་ཞོག་རྩ་བས་གཟུང་རྣམ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་ན་ལན་འདེབས་ལུགས་ཇི་ལྟར་བྱེད་སོམས་ཤིག།

སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མར་འཇོག་ལ་ཅིག་ཤོས་རྟོགས་པའི་ཚད་མར་མི་འཇོག་པ་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་འདྲེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་གྱི་གང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དོན་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་དང་མི་འདྲེན་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཚད་མ་མ་ངེས་པའི་སྔ་རོལ་ནས་འབྲས་བུ་ངེས་དགོས་ན། སྐྱོན་རགས་པ་དེ་ཙམ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་དང་། མདོ་སྡེ་པས་སེལ་མི་ནུས་སྙམ་པ་ནི། ཧ་ཅང་འཇུག་པ་རྩིང་བའོ། །རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡོད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ཀྱང་སྐྱོན་བརྗོད་དེ། དོན་རྟོགས་ངེས་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་དབང་པོ་དང་དོན་ཐད་པ་ངེས་དགོས་ལ། དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཐད་རྒྱུའི་དབང་པོ་དང་དོན་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།།

གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཚད་འབྲས་ལ་གསུམ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་ན་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་རིག་གི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ངེས་

ན་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་འཐད་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་རིག་གི་མཚན་ཉིད་དྲི་བ་དང་། དྲིས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ལ་གྲགས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་བཞེད་ནས། མདོ་སྡེ་པ་ལ་དོན་རིག་གི་མཚན་ཉིད་དྲིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ཁྱོད་གང་དོན་རིག་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རིག་པར་འདོད་པའི་དོན་རིག་པ་འདི་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་དུ་བགྲོད་པ་ལ། གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པ་སྒྲུབ་བཞེད་ནས་འདི་མན་ཆད་དུ་དེའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་བློ་ངོར་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རིགས་མ་ངེས་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པས་མཚན་ཉིད་འདྲི་བར་མ་གོ་ཞིང་མཚན་གཞི་འདྲི་བར་གོ་ནས། ཅི་ཞིག་དྲིར་ཡོད་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་སྐྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དོ། །འདི་མེད་དོ་ཞེས་བསྙོན་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་བདེན་མོད་ཀྱི་སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱོང་བ་ཡོད་པ་འདི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་པར་འཇོག་བྱེད་གང་གིས་བཞག་ཅེས་དྲིས་པའོ། །གང་དག་སེམས་ཙམ་པས་སྔོན་པོ་ཁས་བླངས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ཅིག་སྔོན་པོ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་བ་དང་གཞན་དག་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རེ་ཤིག་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་ཐུགས་ལས་ཆུང་ངུར་བྱས་ན་མཛེས་སོ།།

དེ་དགག་པ་ལ། སྐྱེས་འདྲ་བ་དགག་པ་དང་། ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་དང་གསུམ་ཚོགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བ་དག་གིས་དོན་རྟོགས་པར་འཛོག་གོ་ཞེ་

ན། ཕྱོགས་སྔ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས། ཁོ་ན་ནི་ཡུལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་མཚུངས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་ཕྱི་མ་ནི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་སོ། །འདོད་ན་བློ་ཕྱི་མ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མི་འཕོ་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་བརྗོད་དོ། །འཐད་ལྡན་དུ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་ཡུལ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པ་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ་བ་བརྗོད་བཞེད་ནས་དྲན་པ་དཔྱད་ཤེས་ཀྱིས་རང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོང་བ་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ་བ་བརྗོད་དོ།།

མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔོན་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པས་སྐྱེས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྐྱེས་པ་ཐ་སྙད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། འདྲ་བ་ལས་ནི་ཐ་སྙད་འགྲུབ་ལ། འདྲ་བ་ཡང་སྐྱེས་པ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་བཟུང་བ་འོ་ན་དེ་སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་འདིས་ཡུལ་གང་ཞིག་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞེས་ཟེར་ན། སྐབས་འདིར་སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་བཟུང་ན་ཡུལ་གང་ཞིག་གཟུང་ཞེས་མདོ་སྡེ་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འདྲི་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་རིག་བཞག་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་སྐྱོན་མེད་གཅིག་ཡོད་ན་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་རྟོགས་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འདོར་དགོས་སོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་རིག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། ཕ་རོལ་པོས་དོན་རིག་བཞག་པ་འཐད་མི་འཐད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཕ་རོལ་པོས་དོན་རིག་མེད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་གང་རིག་པ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་སྐབས་སུ་མ་བབ་སྟེ། ཕ་རོལ་པོ་ལོག་རྟོག་མངོན་གྱུར་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་སུ་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པའི་དུས་ཡིན་ལ། ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ནས་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་ཚེ་སྒྲུབ་པ་འགོད་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་དུས་སུ་རང་

ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་སྐབས་ལས་འདས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་ཚད་མས་མ་ངེས་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་[1]པ་ནི། ཁོ་བོ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་སྐྱོན་མེད་ཡོད་དེ། གཟུགས་མཐོང་བ་དང་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཚེ་ཁོ་བོས་གཟུགས་འདི་བལྟས་པའམ། སྒྲ་འདི་མཉན་ནོ་ཞེས་གཟུགས་དང་སྒྲ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དག་ལས་ཡུལ་གང་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་དེ་དག་ནི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་གི་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པར་མ་མཐོང་བས་དེས་ན་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། གང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པ་དང་གསུམ་ཚོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་སྐྱེས་དོན་དང་འདྲ། དོན་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་དང་གསུམ་ཚོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་འཇོག་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེའི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བའི་ཡིད་མངོན་ཡིན་ཞེས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དག་གི་གཟུང་དོན་དང་གཟུང་དོན་ཅན་དུ་ཉེ་བ་དེ་ཉིད་འཐད་མི་འཐད་དཔྱོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་བལྟ་བ་པོའི་གཟུགས་མཐོང་སྣམ་པའི་ངེས་པ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་མིན་གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་གཟུགས་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན་རྟགས་ཕ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་ཤིང་། དོན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་ན་རྟགས་ཚད་མས་ཀྱང་གྲུབ་བོ།།

དོན་བསྡུས་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་དབང་མངོན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཐལ།

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡༥ ན ༤ མིན་ནོ།། ཁོ་བོ་ལ་

མཚོན་བྱར་འདོད་པ་དེ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དེ་ཚད་མས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཟུགས་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་གཟུགས་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགོད་པ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། དུ་བ་མེའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་འདྲའོ། །སྔར་གྱི་རྟགས་དེར་ཐལ། དབང་མངོན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་དེ་སྔོན་དུ་སོང་བ་མེད་ན་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་ཤེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་དགག་པ་དམ་བཅའ་བ་དང་། རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱིས་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་འདྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཕྲ་བ་དང་རགས་པ་གང་དང་ཡང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྔར་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་ལ་དགག་པ་མཛད་ལ། འདིར་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ལ་མི་སྲིད་པའི་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྡུལ་ཕྲ་མོ་དང་འདྲ་བ་དགག་པ་དང་། རགས་པ་དང་འདྲ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་རེ་རེ་བ་དང་འདྲ་བ་དགག་པ་དང་། ཆ་མེད་དུ་མ་ཚོགས་པ་དང་འདྲ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་སོ་སོ་རེ་རེ་བས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་རགས་པའི་རྣམ་པ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཟླ་མེད་སོ་སོ་བ་རྣམས་ལ་གཏོད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་བསྡུས་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་རྡུལ་ཕྲན་ཟླ་མེད་ཀྱིས་གཏད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པ་འདིའང་ལིངས་པོ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་གནས་ཚོད་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆ་མེད་དུ་མ་དང་འདྲ་བ་དགག་པ་དང་། ཆ་མེད་དུ་མའི་སྟེང་གི་ཐུན་མོང་གི་རང་བཞིན་གཅིག་དང་འདྲ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟླ་བཅས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དུ་མས་

རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་ཅིང་། རིགས་མི་མཐུན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པས་ལིངས་པོ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྫུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མང་པོ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་རགས་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གཅིག་ནི་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལིངས་པོ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་འདི་རྫུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དུ་མས་གཏད་པ་ཡིན་ན། གཅིག་དང་དུ་མ་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཅེར་བུ་པ་འདོད་པ་ལྟར་རྫུལ་ཕྲན་དུ་མ་རྣམས་ལ། གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པས་དེས་ལིངས་པོ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་གཏད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆ་མེད་གཅིག་པུ་དེ་རགས་པ་ཡིན་ན། འོག་ཏུ་འགོག་པ་དེས་གནོད་ལ། ཕྲ་མོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྫུལ་ཕྲ་རབ་མང་པོ་རྣམས་ལ། ཐུན་མོང་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡོད་པས་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་གི་རང་བཞིན་ཆ་ཤས་མེད་པའི་རྫུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་བ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། འབྱུང་བཞིའི་རྫུལ་ཕྲན་མཐོང་བ་དང་། ཐོགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཕྲ་བའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་གྱི་རགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ལ། རགས་པ་དེ་ཡང་ཆ་ཅན་ཡིན་ན་ཆ་དང་ཆར་ཕྱེ་བའི་ཚེ་རྫུལ་ཕྲན་ལས་མ་འདས་པས་རགས་པ་ཆ་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་དེ་ལྟར་དབང་ཤེས་དང་འདྲ་བར་སྣང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བྱེད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རགས་པའི་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་བསྟན་པ་དང་། མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། ལག་པ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གི་ཡན་ལག་ཅན། གཡོ་བ་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་གཡོ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལག་པའི་སྟེང་གི་ཡན་ལག་ཅན་དང་། རྐང་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་གི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་

པ་ནི། གལ་ཏེ་ལག་པའི་སྟེང་གི་ཡན་ལག་ཅན་གཡོ་ཡང་རྐང་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་གི་ཡན་ལག་ཅན་མི་གཡོ་བར་འདོད་ན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བ་དག་གི་ཆ་སོ་སོར་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལག་པའི་སྟེང་གི་ཁྱོད་གཡོ་ཡང་རྐང་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་གི་ཁྱོད་མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རས་ལ་ཆུ་བཙགས་པའི་ཚེ་ཆུ་གཡོ་ཡང་རས་མི་གཡོ་བའི་རས་དང་ཆུ་ཆ་སོ་སོར་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། ཆ་གཉིས་མཐོང་བ་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུའི་ལུས་གདོང་ལྟ་བུ་གཅིག་བསྒྲིབས་པ་ན་ཡང་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་བསྒྲིབས་པར་ཐལ། བསྒྲིབས་པ་དང་མ་བསྒྲིབས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་ལྟག་སྤྲོད་བསྟན་པ་ནི། ཡང་ན་ནི་ཡན་ལག་ཅན་འགའ་ཡང་མ་བསྒྲིབས་པར་ཐལ། གདོང་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མ་བསྒྲིབས་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་གང་ཞིག་བསྒྲིབས་པ་དང་མ་བསྒྲིབས་པའི་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གདོང་བསྒྲིབས་ཀྱང་ལུས་ཡན་ལག་ཅན་མ་ཚང་བ་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གང་ཞིག་ཆ་འགའ་ཡང་མ་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་ཆ་གཉིས་མཐོང་བ་དེ་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཆ་གཉིས་མེད་པས་གདོང་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་ཚེ་ཡན་ལག་གི་གདོང་བསྒྲིབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གདོང་ནི་བསྒྲིབས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་དག་དངོས་པོ་དང་བུམ་པ་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་དགག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གིས་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་མ་ཁེགས་པར་གོར་མ་ཆག་སྟེ། བྱེ་བྲག་པས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་གོ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པས་ནི། ཡན་ལག་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཁས་བླངས་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ཡང་ཆ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པས། ཡན་ལག་ཅན་དང་དེའི་ཆ་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནོད་པ་བསྟན་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་འདི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ཆ་མེད་དུ་འདོད་ཅིང་བསྒྲིབས་མ་

བསྒྲིབས་ཚན་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡང་ཁས་བླངས་པས་རིགས་པའི་འགལ་འདུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་བུམ་སྣམ་གཉིས་ཀ་དང་རྫས་གཅིག་ཀྱང་བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆ་སྣམ་བུ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ། སྣམ་བུ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་ཡང་དངོས་པོ་བུམ་སྣམ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་པ་ནི་བུམ་སྣམ་གཉིས་ཀ་དང་རྫས་གཅིག་ཀྱང་ཆ་བཅས་སུ་འདོད་པས་ཡིན་ལ། རྫས་གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དེ། ཁྱེད་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ལེགས་པར་བསམས་པར་བྱའོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་འཁྲུལ་བ་དེར། ད་ལྟར་གྱི་རིགས་པ་སྨྲ་བར་རློམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འཁྲུལ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་འདུག་གསུང་བ་ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྣང་ངོ་།།

ལུས་ཀྱི་སྨད་གོས་ཀྱིས་མ་བསྒྲིབས་པར་སྟོད་བསྒྲིབས་པའི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་འདི་མ་བསྒྲིབས་པའི་དུས་སྔ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་ཕྱེད་སྟོད་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ཀྱང་སྟོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་གོས་ཀྱིས་མ་བསྒྲིབས་པར་སྨད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་དགག་པ་ནི་སྟོད་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་ཚེ་ཡན་ལག་བསྒྲིབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་མ་བསྒྲིབས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡན་ལག་ཅན་རང་དབང་དུ་མཐོང་མི་ནུས་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་མཐོང་བ་ལ་ནི་སྟོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆད་པའི་རིགས་པ་འདིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་བསྒྲིབས་པའི་ཡན་ལག་དང་འབྲེལ་བ་དང་། མ་བསྒྲིབས་པའི་ཡན་ལག་དང་འབྲེལ་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གང་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཡན་ལག་ཅན་དེ་བསྒྲིབས་ནས་མ་མཐོང་བའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཆ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་མཐོང་བ་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མཐོང་དགོས་སམ། ཡན་ལག་ཉུང་ཟད་གཅིག་མཐོང་བས་ཆོག །དང་པོ་ལྟར་ན། དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཡན་ལག་ཅན་འདི་

མི་མཐོང་བར་ཐལ། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་མཐོང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། མདུན་མཐོང་བ་དེས་རྒྱབ་མི་མཐོང་། རྒྱབ་མཐོང་བ་དེས་མདུན་མི་མཐོང་བས་སོ།།

གཉིས་པ་ལྟར། ཡན་ལག་ཕྱུང་ཟད་གཅིག་རྟོགས་པ་ན། ཡན་ལག་ཅན་དེ་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ནི་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་ཕྱུང་ཟད་གཅིག་མཐོང་བ་ན་ཡང་མ་བསྒྲིབས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་རྫོགས་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡན་ལག་ཕྱུང་ཟད་གཅིག་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དེ་མཐོང་བ་གང་ཞིག་ཡན་ལག་ཅན་ལ་མཐོང་མ་མཐོང་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་གདོང་ལྟ་བུ་གཅིག་ཚོན་སྔོན་པོས་ཁ་བསྒྱུར་ན་ཡང་ལུས་ཐམས་ཅད་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ལ་ཚོན་གྱིས་བསྒྱུར་མ་བསྒྱུར་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྒྲས་ཁྱབ་པ་ལ་ལྡོག་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྟོན་པ་ནི། ཡང་ན་གདོང་ཡང་ཚོན་སྔོན་པོས་ཁ་མ་བསྒྱུར་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གདོང་གི་ཡན་ལག་ཅན་དང་། གདོང་ལས་གཞན་པའི་ཚོན་གྱིས་ཁ་མ་བསྒྱུར་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་བསྒྱུར་མ་བསྒྱུར་ཆ་གཉིས་མཐོང་བ་དེ་ཡན་ལག་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་ཚེ་ཚོན་སྔོན་པོས་ཁ་བསྒྱུར་བའི་ཡན་ལག་གི་གདོང་སྔོན་པོ་གཅིག་དང་ཚོན་གྱིས་ཁ་མ་བསྒྱུར་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གདོང་མི་ཤ་ཁ་གཅིག་གཞི་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་གདོང་ཚོན་སྔོན་པོས་ཁ་བསྒྱུར་ན་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་རགས་པའི་ཆ་མེད་ཚོན་གྱིས་ཁ་མ་བསྒྱུར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འགལ་བ་འདི་དག་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་នོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་གང་ཞིག་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་དོན་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་པུ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རགས་པ་ཆ་མེད་ཁས་བླངས་པ་ལ་འགལ་འདུ་གསུམ་སྟོན་པའི་ཚད་མ་དེ་དག་གིས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་མི་མཐོང་བ་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མི་སྲིད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་

དོན་ཁེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔོར་སྣང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་ཡི་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱ་རྣམ་གཞན་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དོན་རིག་གི་མཚན་ཉིད་ཆོས་གཉིས་ཚོགས་དང་གསུམ་ཚོགས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་དེའི་མྱོང་བ་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡང་མྱོང་བྱ་རྣམ་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་མྱོང་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་སུ་གྱུར་པ་གཅིག་རང་གི་གཟུང་བྱར་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་གཟུང་བྱར་གསལ་བ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། རྐང་པ་དང་པོས་ཕྱི་རོལ་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་ཁེགས་པའི་དོན་བསྟུས་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ནང་བློ་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་ཁེགས་པ་དང་། རྐང་པ་ཐ་མས་གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་གཟུང་འཛིན་དུ་གསལ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་ནས་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་ཅམ་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་བསྟུས་པའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཚིག་དོན་དང་། གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། མྱོང་བྱ་རྣམ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་བྱས་མཚོན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་འབྲེལ་པ་དང་མི་སྲིད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་གཞན་དུ་སྣང་བ་ལ་སུས་ཀྱང་བསྙོན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྣམ་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ་འཛིན་འདི་ཡང་མྱོང་བྱ་རྣམ་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་མྱོང་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་ཡང་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བ་སོགས་རྣམ་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རྣམ་འགྲེལ་དུ། དེར་ཡང་བརྟད་པ་མཚུངས་ཕྱིར་ཏེ།[1]།ཞེས་པ་དེ་ཉིད་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྔོན་པོ་ནི་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་བློའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་སྔོ་འཛིན་དེ་ཡང་མྱོང་བྱ་རྣམ་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་ནི་མྱོང་བྱེད་མ་ཡིན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༥༥ ཕྱེད། ༡

ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་འགྲེལ་དུ། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་།[1]།ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཕྱོན་པོ་སོགས་ཞེས་པའི་རྫས་ཡིན་ཀྱང་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པར་ཞེས་བྱའོ། །ཊཱི་ཀ་བྱེད་པ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་གཞུང་འདི་དག་གིས་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། རྣམ་རྫུན་པའི་འདོད་པ་སོ་སོར་བསྟན་པར་འཆད་པ་ནི། རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཐུགས་སུ་མ་ཆུད་པར་གསལ་ཏེ། འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་བཀག་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཡུལ་དང་། ནང་བློ་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་བཀག་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པ་ཁེགས་ནས་དེར་འཛིན་གྱི་དབང་ཞེས་དེ་དང་རྫས་ཐ་དད་མི་ཁེགས་པའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་སྔོན་པོ་ཞེས་པའི་རྫས་སུ་གྱུར་པའི་སྔོ་འཛིན་དབང་ཞེས་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་ཁེགས་ནས་སྔོ་འཛིན་དེ་དང་རྫས་གཞན་མ་ཁེགས་པ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན་པོ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཞིར་བཞག་ནས་དེ་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་ཀྱང་སྔོ་འཛིན་བདེན་གྲུབ་མ་ཁེགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ལ་བཞད་གད་བྱེད་པ་ནི་གསལ་བྱེད་པའི་བཞད་གད་དང་། མི་མཚུངས་པར་འདོད་པ་མ་བརྟགས་གཅིག་པུར་ཉམས་དགའ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་རིམ་པ་གོང་འོག་མི་འདྲ་བ་བཞིར་བྱེད་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པར་འདོད་པ་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མྱོང་བ་དང་འགལ་ལ་དོན་དུ་སྣང་ཡང་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ན་སྔོན་པོར་སྣང་ཡང་སྔོན་པོར་མི་འགྲུབ་པས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟོད་པ་འདི་ནི་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་སྔོན་པོ་འདོད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འདོད་དགོས་སྙམ་པའོ།།

སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་འདིའི་མངོན་སུམ་དུ་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་བ་སྔོན་པོ་ཉིད་ཀྱང་སྣང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༡༩ བྱང་། ༡

ལུགས་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་དེ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྔོན་པོ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ནི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པར་རང་ཉིད་གསལ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་བདག་ཉིད་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲོན་མེ་རང་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པས་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་ནི། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་གསལ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་མེ་རང་གསལ་བ་མ་ཡིན་ན་སྒྲོན་མེ་གསལ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲོན་མེ་གཉིས་པ་འདེགས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྔོན་པོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་ན་དོན་མྱོང་ཞེས་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འཛིག་རྟེན་ན། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བ་ལ། ཤེས་པ་མྱོང་ཞེས་མ་གྲགས་པར་དོན་མྱོང་ཞེས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གྲགས་པ་ཡང་མྱོང་བྱ་རྫས་ཐ་དད་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་འདི་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་མེད་ན་གསལ་བར་སྣང་བ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྲ་ཤད་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པའི་གཟུང་བྱ་སྐྲ་ཤད་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་ལ་གཟུང་འཛིན་སོ་སོར་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བློ་འདི་མ་རིག་པས་རྣམ་པར

བསླད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་མ་རིག་པའི་འཁྲུལ་བས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་སྔོན་པོ་གཟུང་བྱ་དང་། སྔོན་འཛིན་འཛིན་བྱེད་དུ་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་བཞག་པར་བྱས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། མ་རིག་པས་བསླད་པའི་དབང་གིས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་གཟུང་འཛིན་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཚད་མ་སུ་གང་གིས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གང་གི་ཚེ་སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་ཞིང་གཞལ་བྱ་དང་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་བཞག་པ་དེའི་ཚེ་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་མི་གནོད། དོན་དམ་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་བཀག་ཅིང་དགག་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གིས་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དང་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་གནོད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །འདི་དག་གིས་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མས་གནོད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་བཀག་པའོ། །ཁ་ཅིག་གཞུང་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་བསྟན་པ་དང་། ཚིགས་བཅད་འདི་རྣམ་རྫུན་པའི་ལུགས་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་མི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོས་དོན་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྡེབས་པས་ན་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཚད་མས་ཁེགས་པ་དེའི་ཚེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྣང་ཡུལ་རྫས་གཞན་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་ཀྱི་རྫས་སུ་གྱུར་པ་གཅིག་རིག་པ་འབྲས་བུར་འདོད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ཁེགས་པ་དེའི་ཚེ་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གང་ཞིག་རང་གི་གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་

ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱ། གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་འབྲས་བུ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་སྐབས་འདིར། འབྲས་བུ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ཡང་། འོག་ཏུ་གཞལ་བྱའི་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་གང་དག་གིས་ལུགས་ལ་སྒོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་ བློ་ཉིད་མ་རིག་པས་བསྒྲད་པའི་དབང་གིས་གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཀྱང་དོན་གཞན་གྱི་གཟུང་བ་དོན་གཞན་ལྟ་བུ་དང་། འཛིན་བྱེད་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཀྱང་དོན་གཞན་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཉེ་བར་སྟོན་པར་སྐྱེ་བ་སྒོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གང་ཞིག་རིག་པར་བྱ་བ་རྫས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་གོ་སྙམ་དུ་ངེས་ཀྱི་རང་རིག་གོ་སྙམ་དུ་མ་ངེས་ལ། རིག་པ་ཡང་ངེས་ཤེས་ལ་བལྟོས་ནས་འབྲས་བུར་བརྗོད་དགོས་པས་བཤད་མ་ཐག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྒོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཉིད་རིག་པས་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པའི་དོན་རྟོགས་པ་རྟོགས་བྱ་སྔོན་པོ་ནི་སྒོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ནི་ངས་དོན་རྟོགས་སོ་སྙམ་དུ་ཞེན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གལ་ཏེ་སྔོན་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་སིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པའི་རྣམ་པའམ་གདུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་མྱོང་བར་གྱུར་ན་སིམ་པ་དང་གདུང་བའི་རྣམ་པར་མྱོང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ཡུལ་སྔོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་སོ་སོར་རིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱིས་རྣམ་པ་བཞག་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་སྐབས་འདིར། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དོན་དུ་ཞེན་པར་བྱས་པ་ནི་གཞལ་བྱ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཚད་མ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་རིག་པ་རང་གི་རང་བཞིན་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་གཟུང་བ་རིག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་

ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།[1] ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་དོན་དུ་ཞེན་པར་བྱས་པའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱར་གཟུང་བའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་གཞག་འདི་གཉིས་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་པ་ལས་འཕྲོས་པའོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་སྲིད་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་འཇོག་པའི་ཚེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་སྔོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པར་ཀུན་གྱིས་འདོད་དགོས་པས། དེའི་ཚེ་རང་རིག་འབྲས་བུར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་ཐལ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོ་བ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། ཞེས་པའོ།།

མཐའ་དཔྱད་པ་ནི། འབྲས་བུ་དཔྱད་པ་དང་གཞལ་བྱ་དཔྱད་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་དེ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྔོ་འཛིན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུར་བརྗོད་པའམ། འོན་ཏེ་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ལ། སྒྲོང་བྱེད་རང་རིག་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་གཞག་གསུམ་པའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ངོས་མ་བཟུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོ་བ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཐལ་བ་སུས་ཀྱང་ལྡོག་མི་ནུས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་འགོག་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཉིས་སྟོང་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་གསུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ངོས་མ་བཟུང་བར། དེ་ཉིད་ལ་རང་རིག་ཡོད་དོ་ཞེས་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན། སྔོ་འཛིན་གྱིས་སྔོན་པོ་རིག་པ་འདི་རྫས་གཞན་རིག་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༩ ཤོག ༡༡༡༩ ཕྲེང་། ༣༡

བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། སྔོ་འཛིན་སྔོན་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པ་སྔོ་འཛིན་གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་འཛིན་གྱིས་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྔོན་པོ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་། སྔོ་འཛིན་གྱིས་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་སེམས་པའི་བློ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ན། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་གོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་སྔོ་འཛིན་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། སྔོ་འཛིན་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཚད་མར་འཇོག་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་སྔོ་འཛིན་ཉིད་ཚད་མར་འཇོག་ན། དེ་ནི་སྔོན་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ན། དེའི་འབྲས་བུ་ལ། སྔོན་པོ་ལ་ངེས་པ་མ་དྲངས་སྔོན་འཛིན་དེ་ཉིད་རིག་ཅིང་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་པའོ། །དེས་ན་རྣམ་གཞག་གསུམ་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ། རང་རིག་འབྲས་བུར་མི་རིགས་པ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་ཐལ་བ་དང་། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་སྤོང་བར་མཛད་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནམ་མིན། ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་པ་དང་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་ལུགས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་སྒྲུབ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་ལ། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བ་སྐྱེད་བྱེད་གཞལ་བྱ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དང་འདྲ་བ་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དོན་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། གང་གི་ཕྱིར་དོན་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་དེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་པར་འགྱུར་རོ། །དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བར་ངེས་པ་ནི། གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་ལ། དོན་ནི། སྔར་གང་གིས་ཀྱང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་འདྲ་བར་བརྟག་ཅེས

སོ། །རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་འདི། རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་སུ་གང་གི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་སྦྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་དོན་མེད་པ་ལ། འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་འདི་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་།[1]།ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་མོད་ཀྱི། ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་དུ་ཁས་བླངས་ནས། ཐོག་མར་འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་མཛད་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ལུགས་ནི་མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་དོན་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ནའང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི་དོན་གཞན་རིག་པ་འབྲས་བུར་མི་རིགས་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཚད་མ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། གཞལ་བྱ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚད་མ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུར་སྒྲུབ་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱས་ནས། ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་ཚེ་ནའང་། སྔོ་འཛིན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། འདྲ་བར་སྐྱེད་བྱེད་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འདྲ་བ་མི་སྲིད་པས་རང་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བུ་རིག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་དོན་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་མོད་ཀྱི་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྔོ་འཛིན་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་སོ། །ནང་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་སེམས་པ་དང་གདུང་བའི་རྣམ་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དབང་གིས། སྔོན་པོ་འདོད་བྱ་དང་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འཇོག་གི །ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོས་རྣམ་པ་གཏད་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པས་རང་རིག་པ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་སྔོན་པོ་འདོད་བྱ་དང་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ནི། སྔོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་དུ་མར་སྣང་བ་དེ་མྱོང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་སྔོན་པོའི་དོན་གྱི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༥༦ ཐེང་། ༡༣

ངོ་བོ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྔོན་པོ་ལ་བལྟ་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་ལས་རྣམ་པ་དུ་མར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྔོན་པོ་ལ་བལྟ་བའི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ནི། འདོད་མི་འདོད་དུ་མར་སྣང་བར་རྣམ་པར་རིག་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྔོན་པོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ལ་གཉེན་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་ནི་སེམས་པ་དང་གདུང་བའི་རྣམ་པ་སོགས་གོམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དང་དེ་ཡང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྗེས་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱིས་གཏད་པའི་ལག་རྗེས་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱིས་གཏད་པའི་ལག་རྗེས་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་སྣང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དེ་དག་ནི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་གྱི་དབང་པོའི་བློ་ལ་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྣང་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ལ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་དེ་ལ་ཡང་ཟས་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྣང་བ་དེ་འཚི་ལྟས་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པའི་ཚེ་ཡིད་དུ་འོང་བར་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཞན་ལ་ཡང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲིག་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གྱིས་སྒྲིག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་སྔ་མའི་སོགས་སྒྲས་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་སོགས་སྡུད་ལ། སྔ་མ་རྒྱུད་གཅིག་གི་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་གཅིག་འདོད་མི་འདོད་དུ་མར་སྣང་བ་སྟོན་ལ། ཕྱི་མས་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་ཡང་ཡུལ་གཅིག་འདོད་མི་འདོད་དུ་མར་སྣང་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གླུ་ལེན་པའི་སྒྲ་རི་དྭགས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་བདེ་བར་སྣང་ཡང་གཞན་མི་སྙན་པར་སྣང་བ་དང་། མི་གཙང་བའི་དྲི་མི་དང་ཕག་གི་དབང་ཤེས་ལ་སོ་སོར་སྣང་བ་དང་། ལན་ཚྭའི་རོ་རྔ་མོ་དང་མིའི་དབང་ཤེས་ལ་སོ་སོར་སྣང་བ་དང་། མི་ཡིན་ཡང་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བ་དང་མཁྲིས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་དབང་ཤེས་ལ་བདེ་སྡུག་སོ་སོར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་སྐྱོང་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ངེས་སེམ་པ་དང་གདུང་བའི་རྣམ་པ་སྐྱོང་བའི་དབང་གིས་སྔོན་པོ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་བཞག་གི །སྔོན་པོས་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏད་པའི་དབང་གིས་སྔོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཐད་ལྡན་དུ། གང་གི་ཕྱིར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་སེམ་པ་དང་སེམ་པ་མ་ཡིན་པ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བར་རིག་གི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་གཏོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ཏུ་ནང་དུ་སྐྱོང་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་ངོ་། །འདིའི་བདག་ཉིད་འདི་འཛོག་པར་བྱེད་པ་གཞན་ཡིན་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་གལ་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་གཏོགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་នོ། །འདི་ལ་ཚད་མ་ནི་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་བདེ་བའམ་སྡུག་བསྔལ་བར་ངེས་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་བའི་རྣམ་པའི་འཛིན་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཉིད་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བར་མཐོང་ངོ་། །སྔོན་པོ་ཉིད་འདོད་བྱའམ་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་པའམ་གཉིས་ཀ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཏུ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མས་ལག་རྗེས་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སྔོན་པོ་འདོད་པར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་ཡང་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀ་སྣང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།[1]།སྔོན་པོ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་སྣང་བ་ནི་ཚེ་འདིའམ། གཞན་དུ་གོམས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་ནོ། །སྔོན་པོ་དེ་དབང་ཤེས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྣང་བའི་ཚེ་སྔོན་པོ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མ་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་དེ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་ན་དགྲས་བལྟས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྣང་བར་འགྱུར་ལ། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་ནི་ཆོས་གང་ཡང་གང་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ན། ཡུལ་གང་ཡང་ཡིད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༨ ཤོག ༡༡༡༤ ཕྲེང་། ༡༢

ཏུ་འོང་བར་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱོད་ཉིད་ལ་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། སྔོན་པོ་གཅིག་ལ། སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཀྱིས་ཐག་ཉེ་རིང་སོ་སོ་ནས་བལྟས་པའི་ཚེ་སྔོན་པོ་དེ་ཐག་ཉེ་བ་ཡིན་ན་རིང་བར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། ཐག་ཉེ་བ་མ་ཡིན་ན། ཉེ་བར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་ཀ་ཡིན་ན། འགལ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ན། ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། སྨྲ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། སྨྲ་དང་པོ་གཉིས་ལྟར་ན། ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། ལྟ་བྱེད་ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་ན་གནས་པའི་དབང་གིས་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་དུ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མས་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་དབང་གིས་ཐག་ཉེ་རིང་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ།[1]།ཞེ་ན་ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་ནི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་ལ། ཡུལ་གཅིག་གིས་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱས་ན་འགལ་བ་ཡིན་གྱི། བདེ་སྡུག་འགལ་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱེད་པ་ལ་གནོད་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་རྣམ་འགྲེལ་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །དབང་ཤེས་ལ་འདོད་མི་འདོད་སྣང་བ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། གཞན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་མ་གོམས་པའི་ཁར་རོ་ཁ་མོ་བཙུག་མ་ཐག་ཏུ་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་ནུས་ལ། ཕྱིས་གོམས་པ་ན་བཞིན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་བ་སོགས་ལས་བདེ་བར་སྣང་བ་རྗེས་སུ་དཔག་ནུས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚད་མ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་སྤང་བ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱེད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ནའང་། རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱེད་ན། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚད་མ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འདིའི་སྐབས་པར་བྱེད་པ་ཚད་མ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ཤར་བའི་དབང་གིས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་དེ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་སིམ་པ་དང་གདུང་བར་མྱོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྔོན

[1] ཞོལ། ཤོག ༡༢༧ ན ༩ ཡིན་ནོ།། ཞེས་ཅིག་ཤོས་

པོ་དེ་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྒོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པ་དང་། ཁོ་བོས་དོན་རིག་གོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་འདི་སྒོ་འཛིན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་སད་པར་བྱས་པའི་དོན་དུ་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལས་སྒོ་འཛིན་འདི་ནི་དོན་རིག་པ་ཡིན་པར་ཞེན་པར་བལྟ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོའི་དོན་གྱི་གནས་ཚོད་བསམ་པ་ན་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དོན་དུ་ཞེན་པ་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་གནས་ཚོད་ལ་སྔོན་པོ་སྒོ་འཛིན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ན་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་རང་རིག་འབྲས་བུར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་དག་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་རིགས་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྔོན་པོ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་སྤྱི་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཤད་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་སྔོན་པོ་རིག་བྱེད་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་དང་སྒོ་འཛིན་མངོན་སུམ་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་རང་བཞིན་སེམས་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སྒོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་སྔོན་པོ་དེ་དང་འདྲ་བའམ་གཞན་དང་འདྲར་ཡང་རུང་སྟེ། དོན་སྔོན་པོ་ནི་སྒོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། སྒོ་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡི་རྒྱུ་ནི་དོན་སྔོན་པོ་ཡང་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་ཁས་བླངས་སོ། །མདོ་སྡེ་པས་འདྲ་བར་སྐྱེད་བྱེད་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཕྱི་

རོལ་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་མི་སྲིད་པས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་གཟུང་དོན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གི་སྐྲས་མིག་གི་དབང་པོ་ཡང་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་ནས་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ཅི་ལྟར་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་སོགས་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར། སྔོན་པོའི་དོན་གྱི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྣང་བ་ཅན་དེ་ཅི་ལྟར་དོན་སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ཞེ་ན། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་ན། སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛིན་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པ་བདེན་སེམས་ཙམ་པ་ངས་ཀྱང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་གཟུང་དོན་འཛིན་པ་དེ་འདྲ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བ་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོས་དོན་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྡེབས་པས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་འཐད་པར་རིགས་པས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། དེས་ན་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་འཐད་པའི་ཚུལ་དང་། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་རྣམ་རྫུན་པའི་འདོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཞར་ལ་འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་པའི་དོན་གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་ཟད་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་ཉིད་སྐབས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། ལེའུ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་གྱིས་སྟོན་ཏེ།

དེ་ལ་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་དེའི་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་བློ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་དེས་ཞེན་པའི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཡིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཆོས་བདག་དང་། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་

མས་[1]རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དངོས་ཀྱི་རྟོགས་བྱར་འདོད་པ་ནི་སྤྱང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་ལུགས་འདི་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་སྦྱངས་པའོ། །བདག་མེད་དེ་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་ལ། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གནོད་མེད་འཛོག་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁེགས་ཀྱང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཅིང་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་བཀག་ཀྱང་སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་གཞུང་འདིར་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ལོག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསླུས་པའི་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བོ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་ངན་འགྲོའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སེམས་པ་ཁ་ཅིག་ལྟར། གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཐར་བའི་ལམ་ལ་བགྲོད་པའི་མིག །ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་འདོད་པ་མིན་ན་ནི། མིག་ལེགས་པར་ཕྱེས་ལ་གཞུང་འདི་དག་ལ་ལྟོས་ཤིག །ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ནི་འཁོར་བས་ཡིད་ལེགས་པར་སུན་ཞིང་ཐར་པ་ལ་ཐུགས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏོལ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་རེ་ཤིག་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ། སྡེ་བདུན་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་གང་ཟག་སྔ་མ་དེ་དག་དང་ནི་རི་རབ་དང་ཡུངས་འབྲུའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་ཁྱད་པར་སུན་དབྱུང་བ་དང་། རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པའི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པ་དང་། དེ་དག་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིན་པའི་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༣༩ ན ༣ གཙང་། ཤོག ༡༣༩ ན ༣ ཚད་མས་ཀྱང་རྟོགས་

པ་དང་མི་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པ་དང་། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་སྔོ་སེར་སོགས་ཁས་བླངས་ན་དེ་དག་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ལྟ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། སྔོ་སེར་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམ་རྫུན་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་རྫུན་པའི་ལུགས་འཛོག་པ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ལ་སོགས་པས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་གང་དུ་ཡང་མ་བཀག་ཅིང་དེ་དག་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་མངོན་སོགས་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་རྣམ་རྫུན་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་མི་འཐད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྣམ་རྫུན་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། དེ་དག་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲོ་བཏགས་སུ་ཁས་བླངས་ན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུང་རྣམ་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཛིན་རྣམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བ་དང་། ཁ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འདྲེར་རུང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་རི་ཁང་ཁྲིམ་སོགས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཁས་བླངས་ན་ཤེས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་ལ་ལྗོན་ཤིང་གི་ཚོགས་དུ་མ་སྐྱེ་ཞིང་། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་ལ་ཆུ་འབབ་པ་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་ལ་པོ་རྫ་འཕྱུག་པོ་དགྲིགས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རི་ཁང་ཁྲིམ་དང་། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་རྫས་སུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་དེ་དག་ཤེས་པར་ཁས་མི་ལེན་ལ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་ཁས་ལེན་གྱི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ཕུང་པོ་ལྔའི་རྣམ་གཞག

དང་། དཔག་ཚད་དང་། རྒྱང་གྲགས་སོགས་དང་། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སོགས་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་སེམས་ཅམ་པ་མཁས་པ་ཡོད་ན། དེ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེའོ།།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། གཞུང་འདི་དག་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ། མ་རིག་གིས་བསླད་བདག་ཉིད་ལ། །ཇི་ལྟའི་རང་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་ནས། །རྣམ་རིག་དེ་བཞིན་མིན་རྣམ་པ། །སྐྱེ་འགྱུར་རབ་རིབ་ལ་སོགས་བཞིན། །ཞེས་སོགས་དང་། གོང་དུ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པ་མེད།[1]།ཅེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ཅམ་རྣམ་རྫུན་པའི་བཞེད་པ་གསལ་བར་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་རྣམ་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བདེན་པ་དང་རྫུན་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་རྫུན་གྱི་ལུགས་དེ་ཉིད་བཞེད་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཡན་ཆད་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཚད་མ་རྣམས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ཡང་རུང་མོད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སོགས་[2]དོན་དམ་པའི་ཚད་མར་བཤད་དོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་སོགས་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རྣམས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་ཤེས་ཆེར་གཏན་ལ་ཕབ་བོ།།

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་ལ། སྔོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་རགས་པར་སྣང་བ་དང་། ཁ་དོག་གི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དང་། ཆ་དུ་མ་འདུས་པའི་གོ་ས་གནོན་པའི་ཚུལ་དུ་སྣང་བ་འདི་དག་བདེན་པ་དང་རྫུན་པར་རྩོད་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། རྣམ་བདེན་པའི་འདོད་པ་འགོག་པ་ན། དེ་ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ། །རགས་སྣང་ཡོད་མིན་དེ་བདག་ཉིད། །གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཕྱིར་དང་།[3]།ཞེས་སོགས་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ཀྱང་། དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་བདེན་པར་གྲུབ་པ། བྱེ་བྲག་པ་འདོད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་དང་།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༩༥ ཕྲེང་། ༡༣

2 ཞོལ། ཤོག ༡༣༡ ན ༡ སོགས་དམ་པའི་ཚད་མར་

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༩༨ ཕྲེང་། ༣༡

མཚུངས་པས་ལེགས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནྟ་ཟེང་ངེ་བ་མེད་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རགས་སྣང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་མིང་ཙམ་དུ་གསུངས་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་རྣམས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཆ་ལ་བསླད་པ་ཞུགས་ཀྱང་། རགས་པར་སྣང་བའི་ཆ་ལ་མ་རིག་པའི་བསླད་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པ་རྣམས་ནི་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི། རང་གི་སྤྱོད་བྱ་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ནུབ་ཅིང་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པའི་ཚུལ་དུ་རིག་པ་ཡིན་པས། དེའི་འཛིན་སྟངས་ལ་མ་རིག་པའི་བསླད་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་པས་དེ་མ་གཏོགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་མ་རིག་པའི་བསླད་པ་མ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་བཞེད་དོ། །དེས་ན། རྣམ་བདེན་རྫུན་པན་ཚུན་རྩོད་པའི་བདེན་པ་དང་རྫུན་པའི་ཁྱད་པར་ནི་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ནི། བདེན་པའི་དོན་དང་། མ་རིག་པས་བསླད་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་ནི། རྣམ་པ་བདེན་པ་དང་རྫུན་པར་རྩོད་པའི་རྫུན་པའི་དོན་ནོ།།

དེ་ཡང་སྔར། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་སོགས་ལས་གསལ་བར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ཀྱང་རྫུན་པའི་དོན་དེ་ལ་མཛད་དོ། །དེས་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་མ་རིག་པའི་བསླད་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་ཞིང་། འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འཇལ་བའི་མཉམ་གཞག་བཞིན་དུ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་སྣང་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། འདིར་བཤད་པའི་བདེན་རྫུན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་དང་། དབུ་སེམས་རྩོད་པའི་བདེན་རྫུན་སོགས་ལ་བྱེད་པ་ནི། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་རེ་ཤིག་བཏང་སྙོམས་སུ་མཛད་ན་ལེགས་སོ། །ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ནི། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག་པ་ལྟར་བརྩེ་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་འདོན་པའི་སྒོ་ནས། རྒྱལ་བ་རྣམས་

ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐུའི་བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པ། ༈ རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་བཀོད་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཞི་པ་ནི། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། རགས་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པར་རིགས་མོད་ཀྱི། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་བཀག་ན། རྟོགས་པར་སླ་སྟེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་འདི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་། མ་རིག་པས་མ་བསླད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་རང་འཛུལ་བའི་མངོན་སུམ་དེ། དོན་དམ་བདེན་པ་འཛུལ་བའི་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པར་ཡང་ཐལ་བ་འཕེན་ནུས་པས་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རགས་པར་སྣང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་འཛུལ་བར་བྱེད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད། དེ་ལ་མ་རིག་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསླད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དུ་མར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྟེང་དུ། གཅིག་དང་དུ་མ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕུང་[1]སུམ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པར་ངེས་པ་ན། གཞི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྟེང་དུ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་མི་སྲིད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འཛུལ་བའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༣༢ བ ༢ གཙང་། ཤོག ༡༣༢ བ ༢ ཕུང་གསུམ་

མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་ལ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པའི་འགལ་བ་དུ་མ་འདུས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་འདིའི་ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྟོན་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་འགོག་པ་དང་མཚུངས་པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་མ་འགོག་པ་ནི་རྟོགས་པར་སླ་བས་མ་བྲིས་སོ། །སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པ་རྣམས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་རགས་པ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་། གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་ཡང་ཤེས་པའི་རྫས་སུ་བཞེད་པས་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་སོགས་སྐབས་འདིར་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཐད་ལྡན་དུ། རགས་པར་སྣང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤྲུལ་བར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིནཔའི་ཕྱིར་རོ།[1]།ཞེས་སོགས་གསུང་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ནུས་མེད་ན།[2]།ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་མཛད་ཅིང་སྤྱར་དྲངས་པའི། དེ་ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ།[3]།ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དབུ་མ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་བོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་།[4]།ཞེས་སོགས་ནི། དངོས་སུ་དོན་དམ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་འཇུག་པར་མི་ནུས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རྩ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་འདུས་བྱས་མཐའ་དག་བདེན་པས་སྟོང་པ་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྫོབ། །འདོད་ན་ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་འགྱུར།[5]།ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་དབུ་མ་སྣང་བར་འབྱུང་བ་ལས་ཤེས[6]བྱའོ། །ཡང་དབུ་མ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཟུར་ཙམ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༩ ཤོག ༡༡༣༤ བྱང་། ༢༡

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༥༣༦ བྱང་། ༡༣

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༥༩༩ བྱང་། ༢༡

4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༥༣༦ བྱང་། ༡༠

5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༥༣༦ བྱང་། ༡༣

6 ཞོལ། ཤོག ༡༣༣ ན ༣ གཅང་། ཤོག ༡༣༣ ན ༣ ཞེས་པར་བྱའོ།

བསྟན་པ་མ་གཏོགས་མགོ་མཇུག་ཀུན་ཏུ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་འབའ་ཞིག་བསྟན་པར་མི་བཞེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་གཞུང་གི་ཐོག་མཐའ་ཀུན་གྱིས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་བསྟན་པར་འཆད་པ་ནི། ཁོ་བོ་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གང་གི་ཡང་རྣམ་གཞག་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་གསལ་བར་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། རྣམ་རིག་ཙམ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་གཟུང་བྱ་འདི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡང་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་འོ་ན་ཅི་ལྟར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་གནས་ཤེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཁྲུལ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་ཡིན་པ་བཤད་ཟིན་དྲན་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དོན་དེ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ལ་རྫས་གཅིག་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཐ་དད་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་འཁྲུལ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པ་མེད་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྫས་གཅིག་ལ་ཐ་དད་པའི་གཞལ་བྱ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ནུས་ཀྱི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ཤར་བ་སྔོན་པོ་དེ་གཞལ་བྱར་འཁྲུལ་པའི་བློས་མཚོན་པར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་གྱི་རྫས་གཅིག་ལ་གཞལ་བྱ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚད་མ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་རང་[1]གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་ལ་གསར་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༣༣ བ ༥ གཙང་། ཤོག ༡༣༣ བ ༥ ནང་གི་རང་བཞིན་

 དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནི་ཚད་མར་འཇོག་པའི་བློས་མཚོན་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལ་ཚད་མའི་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་གྱི་རྫས་གཅིག་ལ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལས་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བུ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་དེ་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རྟོག་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་མཚོན་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལ་ཚད་མའི་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཐད་ལྡན་གྱི་སྒྲུས་ཟིན་ལྟར་ན་སྐབས་འདི་ཁ་ནང་བལྟའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་པའི་བློས་ཇི་ལྟར་མཚོན་པ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་དང་བཅས་ན་སྔ་མ་ལྟར་གསལ་ལ་ནང་ལྟའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདི་ལྟར་སྦྱར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་རྫས་གཅིག་ལ་ཡང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་གསུམ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་རྫས་གཅིག་ལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་གཞལ་བྱ་དང་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཚད་མ་དང་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་ཐ་དད་པ་གསུམ་འཇོག་པའི་བློས་མཚོན་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྫས་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་དང་མཐུན་པ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇོག་པའི་བློས་ཇི་ལྟར་མཚོན་པ་ཁོ་ན་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་བ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པ་དང་མཐུན་པར་མི་འཐད་པ་དང་། འཇོག་བ་དང་མཐུན་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་དཔེས་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ།།

དང་པོ་ནི། སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བློའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་རྫས་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་མཐོང་བ་དང་དབང་མངོན་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བྱ་སྔོན་པོ་དང་འཛིན་པ་

སྔོ་འཛིན་དང་སྔོན་པོ་རིག་པ་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་དང་བཅས་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་ལ་གཟུང་བྱ་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་རྫས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་སྔོན་པོ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་ལུགས་དང་གྲུབ་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་པ་ནི། དཔེར་ན་འཇིམ་དུམ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྟ་དང་གླང་པོ་སོགས་དེའི་གཟུགས་དང་བྲལ་ན་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་རྟ་དང་གླང་པོ་སོགས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ་མིག་གི་དབང་པོ་སྔགས་དང་སྒྱུ་མ་བསྐྱེད་པའི་རྫས་སོགས་ཀྱིས་བསླད་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། འཇིམ་དུམ་སོགས་ལ་རྟ་གླང་སོགས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་མའི་ལྟད་མོ་བ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འཇིམ་དུམ་སོགས་རྟ་གླང་དུ་ཡོད་ན། མིག་མ་བསླད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཇིམ་དུམ་སོགས་དེ་དག་རྟ་གླང་དུ་མཐོང་དགོས་པ་ལ་རྟ་གླང་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྒྱུ་མ་འདི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་རྫུན་པར་གྲགས་ལ། འཇིམ་དུམ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་དེ་བློ་འཁྲུད་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་འཇིམ་དུམ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མའི་ལག་རྗེས་ཀྱིས་བཞག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བས་ཀྱང་མཐོང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཅི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ཐང་རིང་པོའི་སྐྱ་ངམ་གྱི་ཐང་ན་ཆུང་ངུ་ལྟེ་བའི་དུམ་བུ་ལ་ཡང་རིའི་ཚད་ཙམ་ཆེན་པོར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་གཟུང་བྱ་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བས་འཁྲུལ་བའོ། །གང་དག་སེམས་ཙམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། རྟུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྒྲུར་བ་ན།[1]།ཞེས་པའི་རིགས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་མེད་ཁེགས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཙམ་མ་ཁེགས་པར་འདོད་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༩ ཕྲེང་། ༡༣

རྣམ་རིག་པའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་སྨྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་[1]ན་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཆ་ལ་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་བརྗོད་བྱས་སྟོང་ལ། སེམས་ཙམ་པ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཆུང་དུ་ཆེན་པོར་སྣང་བའི་དཔེ་འདི་དང་། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྒྱ་ཆུང་དུ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཆུང་དུ་མཐོང་བ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། ཆུང་དུ་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཆེན་པོའི་གོ་ས་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིའི་ཚད་ཙམ་ལྟེ་བའི་དུམ་བུའི་གོ་ས་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན། གཟུང་བ་སྔོན་པོ་དང་། འཛིན་པ་སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དང་སྔོན་པོ་རིག་པ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཆ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། གཞལ་བྱ་དང་འཇལ་བྱེད་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་གནས་ཤིང་སྣང་བ་འདི་འཁྲུལ་པ་ལ་ཅི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འཐད་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པའི་རྟགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བློ་རྫས་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་གནས་པ་དང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རགས་པར་སྣང་བ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཀྱང་ཡིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་བོང་ཚོད་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་མར་སྣང་བ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་གྱི་ཆ་གང་ལ་ཡང་མ་འཁྲུལ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་དུ་མར་སྣང་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་གྲུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་རང་བཞིན་དུ

1 ཞོལ། ཤོག ༡༣༥ ན ༥ དོན་དུ་སྣང་ན་ཕྱི་རོལ

མར་སྣང་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གྲུར་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དུ་མ་གཞན་གྱིས་གཞན་དུ་མ་ཉིད་ཉམས་པར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་གཟུང་ངོར་དུ་མར་སྣང་ཡང་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་འཛིན་རིག་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཏུ་ཚད་མས་མཐོང་དགོས་པ་ལ་གཅིག་གི་དངོས་པོ་དེ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཐ་དད་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བློས་དངོས་པོ་དེ་ཐ་དད་མེད་པ་མཐོང་བ་གང་ཞིག་ཡིད་གཏད་ན་ངེས་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་ཁས་བླངས་སོ། །ཡང་ན་རགས་པར་སྣང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་མ་འཁྲུལ་བས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྦྱར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། རགས་པར་སྣང་བ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རིགས་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་སྣོན་པོ་རགས་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཡང་མེད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མར་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཡང་རྟགས་འདི་ཡང་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཏུ་བྱ་སྟེ། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡང་སྒྲོ་མི་འདོགས་དུ་མར་ཡང་སྒྲོ་མི་འདོགས་པའི་བདེན་གྲུབ་ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་དོན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེ་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་ཉ་ཕྱིས་དང་དངུལ་དཀར་བར་ཆོས་མཐུན་པ་ནི་མཐོང་བ་ལས་ཉ་ཕྱིས་དེ་དངུལ་དེའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་ལ་དེའི་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་དུ་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་འདིར་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་དེ་མེད་དེ་འགྲོ་བ་དངོས་པོ་འདི་ལ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཅིག་ཀྱང་མཐོང་བ

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་བའི་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་ས་མེད་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཡང་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་ཐལ་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །དེའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ལན་ནི། བདེན་རྫུན་ཆོས་མཐུན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་འཁྲུལ་བ་དེ་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་ཡོད་ན་ཡང་འཁྲུལ་བ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་རྫུན་ཕན་ཚུན་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་དང་། འདྲ་[1]སོགས་ཙན་ཉིད་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

ནང་གི་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དབང་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གཟུང་བྱ་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་ཉེས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་འཁྲུལ་བ་དེ་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་བ་འདི་ཡང་ཡོད་ཅེས་པའོ། །དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་བསླད་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་ལ་གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་དུ་སྣང་བ་ཡང་དེས་བསླད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པའི་གཟུང་བྱ་རྟོག་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དང་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་དབང་ཤེས་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་གྲུབ་མོད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲེལ་དོན་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྡེབས་པ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི་ཚད་མ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་རྣམ་རིག་ཙམ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཁྲུལ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་མི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་བྱེད་ཁྱོད་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༡༣༨ བ ༩ གཙང་། ཤོག ༡༣༨ བ ༩ འདྲ་བ་སོགས་ཅན་

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་དང་། གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟགས་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཅན་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིགས་ངོས་བཟུང་བའོ།། དང་པོ་ནི། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་རྩོད་གཞིར་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་འདི་དགོད་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཡོད་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ངོར་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་སྔོ་སྣང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ཡང་རྩོད་གཞིར་འཛིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཉེས་པ་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀས་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་སྔོན་པོ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྔོན་པོ་སྣང་བ་དང་། སྔོན་པོར་སྣང་བ་ཁྱད་མ་ཕྱེད་པའི་གནམ་མོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྔོན་པོ་རྩོད་གཞིར་བཟུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ནི། སྔོན་པོ་དེ་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་དང་རྫས་ཐ་དད་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། མ་ཡིན་དགག་དང་རྫས་གཅིག་པ་སོགས་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འཛིན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་མེད་པར་དགག་པ་དང་། མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དགག་བྱ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག་དགག་བྱ་བཅད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་གཞན་བློ་ཡུལ་དུ་མི་འཕེན་པ་དང་། དེ་གང་ཞིག་འཕེན་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། ཤུགས་ལ་འཕེན་པ་དང་། དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པ་དང་། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་ཟླ་བསྒྲུབས་ནས་འགོག་པ་འགལ་དམིགས་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལ། དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་པ་ནི་དུས་གཅིག་པ་དང་དམིགས་པ་ནི་རྟོགས་པ་དང་ངེས་པ

ནི་སྔོན་པོ་རྟོགས་ན་སྔོ་འཛིན་རྟོགས་པ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ལ་སྔོ་འཛིན་རྟོགས་ན་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ངེས་པར་དེའི་རིགས་ལ་གནས་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྔོན་པོ་རྟོགས་ན་སྔོ་འཛིན་རྟོགས་པ་དང་སྔོ་འཛིན་རྟོགས་ན་སྔོན་པོ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ལོག་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་དུ། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་།[1]།ཞེས་སོགས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཁ་ཕྱིར་བལྟ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྔོ་འཛིན་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་[2]སྔོ་འཛིན་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་པོ་དམིགས་བྱེད་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་སྔོ་འཛིན་དམིགས་བྱེད་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་ཀ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་ཆ་ཅན་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེས་སྔོན་པོ་དམིགས་པ་དང་སྔོ་འཛིན་དམིགས་པ་ཡ་བྲལ་དུ་ཡོད་པ་ཁེགས་ཤིང་དུས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྔོན་པོ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ངེས་གྲུབ་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་དམིགས་པ་དེ་རྟོགས་ན་སྔོན་པོ་རྟོགས་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་སྔར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་ལོངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྫས་ཐ་དད་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དུས་མཉམ་པ་[3]འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྟགས་འགོག་པའི་བཟློག་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ་དེ་དང་། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱང་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག །མཐུན་དཔེ་གཞུང་དུ་གསུངས་པ་སོར་བཞག་ཏུ་བྱས་ནས་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་བའི་ཟླ་བ་གཉིས་དཔེར་བྱེད་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༥༩༤ ཕྲེང་། ༩

2 ཞོལ། ཤོག ༡༣༦ ན ༩ གཅོད་། སོག ༡༣༦ ན ༩ མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོ་འཛིན་རྟོགས་ཀྱང་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ

3 ཞོལ། ཤོག ༡༣༦ བ ༡ གཅོད་། ཤོག ༡༣༦ བ ༡ དུས་མཉམ་པ་དང་

མི་འཐད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མཐོང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྫས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་ལ་འབྲེལ་བ་དང་སྔ་ཕྱི་ལ་ལྷན་ཅིག་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མ་ངེས་པ་དང་། མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་སྤོང་བའི་ཚུལ་དང་། འཐད་ལྡན་དུ་བཤད་པའི་འཕྲོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་པས་འདིར་མ་བྲིས་ཤིང་། གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ།། དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལས་གཞན་ཡང་སྟོན་ཏེ། གཉིས་པ་ནི། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཁྱོད་འཛིན་པའི་བློ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་དེ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་དང་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་དག་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཟླ་བ་གཉིས་མེད་ཀྱང་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འགའ་ཡང་འཁྲུལ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཉིད་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །སྔོན་པོ་དབང་ཤེས་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་ན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྣང་ལུགས་རྫས་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་སྡོད་ལུགས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། བཤད་པ་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་འགོད་པའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མི་སྦྱོར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྟགས་མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པོ་འདི་དག་ལས་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་གཅིག་མ་དམིགས་པ་སྟེ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ

མེད་ན་ཅིག་ཤོས་གཞན་དམིགས་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་སྔར་སྤྱི་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་འདི་ཞུགས་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་མཉམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་ཕྱི་བ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཟུར་དུ་བཤད་ནས་འདིས་རྫས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་གཅིག་པུ་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་འགོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱོར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཅམ་ལ་རྟགས་ཞུགས་པ་འགོག་བྱེད་དུ་བཤད་ཀྱི། དེའི་ཕྱེད་ལ་རྟགས་ཞུགས་པ་འགོག་པ་ལ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྣང་གཟུགས་ཁྱད་པར་བ་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཞུགས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་མ་ཞུགས་པས་མ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། སྣང་གཟུགས་ཅམ་ལ་འབྲེལ་མེད་ཞུགས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པས་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་མ་ངེས་ཏེ། སྣང་གཟུགས་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཟུགས་དམིགས་པ་སྣང་བ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་དབང་ཤེས་ལ་གཅིག་གཟུང་ཡུལ་དུ་རུང་ཞིང་གཟུགས་དང་བར་མ་ཆད་པའི་སྣང་བ་དང་གཟུགས་གཉིས་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ཅེ་ན། དབང་ཤེས་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་རུང་ཞིང་གཟུགས་སྣང་བར་མ་ཆད་པའི་གཟུགས་དང་སྣང་བ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དམ་མིག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་རུང་བར་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་དམིགས་པ་སྣང་བ་ལ་བལྟོས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། སྣང་བ་མེད་པར་གཟུགས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་དང་མིག་རྒྱུ་སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདི་དག་གིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་གྱུར་པའི་སྣང་གཟུགས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་སྟོན་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་རྫས་གཅིག་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་སེམས་ཙམ་པ་དང་དོན་སྨྲ་བའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྣང་གཟུགས་བར་མ་ཆད་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་སྟོན་པ་ན་དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་པ་དགོས་ལ། གཟུགས་སྣང་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་ལ་སྣང་བ་སྔ་མས་ཕན་བཏགས་པ་ལ་བལྟོས་དགོས་པས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་གྱུར་པའི་སྣང་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཆད་པ་ནི་སྟེང་གི་དུ་བ་དང་འོག་གི་མེ་ལྟར་བར་དུ་ཆོད་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་མི་རུང་བས་སྣང་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་གཟུགས་དེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་རོ་གཟུགས་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཡང་དབང་ཤེས་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བས་གཟུགས་དང་སྣང་བ་ལྷན་ཅིག་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་དེས་གཉིས་ཀ་གཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་དམིགས་པ་སྣང་བ་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྣང་གཟུགས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་མཐོང་བ་སྣང་བའི་རྫས་སུ་སྐྱེས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་གཟུང་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྣང་བ་དང་གཟུགས་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རྟགས་ཞུགས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པས་ངེས་མ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི། ཡང་ན་ཞེས་སོ། །སྣང་བ་དང་གཟུགས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་གཞན་མེད་པའི་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་བྱི་ལ་ལ་སོགས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྣང་གཟུགས་ཙམ་དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཞུགས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འདོད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། །སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་སྔོན་པོ་དང་དེ་རིག་པ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དག་ནི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྫས་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དེ་རིགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་བཞིན་

ནོ། །དེས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །སྔར་གྱི་ཁ་ཅིག །ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་མ་ངེས་པ་སྤང་བའི་ལན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ནི་རང་ཉིད་ བློན་པར་སྟོན་ཞིང་ཚོགས་པར་དབྱུང་དུ་མི་རུང་བའི་གཏམ་མོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་སྔོན་པོ་ནི་སྔོ་འཛིན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་སྔར་དམིགས་ལ་སྔོན་པོ་རིག་པ་ནི་ཕྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་སྔ་ཕྱི་བ་ཡིན་ཀྱང་དམིགས་བྱེད་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པར་འདོད་པས་གྲུབ་དུས་མི་གཅིག་ཀྱང་དམིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འོག་ནས་འཆད་པའི་རིགས་པས་དེ་ཡང་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་འདི་ནི་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལྟར་གྲུབ་དུས་གཅིག་པ་དང་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་གྲུབ་དུས་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་རུང་དམིགས་དུས་མི་གཅིག་པར་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་འདོད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་པོ་དམིགས་པའི་ཚེ་སྔོ་འཛིན་མ་དམིགས་སྔོ་འཛིན་དམིགས་པའི་ཚེ་སྔོན་པོ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། སྔོན་པོ་དམིགས་པའི་དུས་དེའི་ཚེ་ཆོས་ཅན། དོན་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་རབ་ཏུ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔོན་པོ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །དམིགས་བྱ་དང་དམིགས་བྱེད་དང་དམིགས་པ་སྟེ་ལས་དང་བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་བྱ་བར་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ་མ་གྲུབ་ན་སྔོན་པོ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། སྔོན་པོ་དམིགས་པ་གྲུབ་ན་སྔོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱང་གྲུབ་དགོས་པས་དམིགས་དུས་མི་གཅིག་པ་ཉམས་སོ། །དོན་བསྡུས་ན། སྔོན་པོ་དམིགས་པའི་ཚེ་སྔོན་པོ་དམིགས་པ་དེ་མ་དམིགས་ན་སྔོན་པོ་དམིགས་པ་མེད་པས་སྔོན་པོ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དམིགས་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་དགོས་པས་དམིགས་དུས་མི་གཅིག་པ་ཉམས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དམིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་བྱ་གཉིས་པོ་སྔ་ཕྱི་བ་ཡིན་པ་ཡང་འགོག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དམིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རིག་པ་བློ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་དམིགས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་པོ་དམིགས་པའི་ཚེ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཚད་མ་དང་མི་ལྡན་པས་ཏེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་པོ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡོད་ཀྱང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་སྔ་མ་འདོད་ན། སྔོན་པོ་དམིགས་པའི་ཚེ་ཆོས་ཅན། དོན་སྔོན་པོ་རབ་ཏུ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་དམིགས་པ་དེ་ཚད་མས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དམིགས་བྱེད་མེད་པར་ཡུལ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡུལ་དམིགས་པ་འཇོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ཡུལ་དེའི་དམིགས་པ་ཡོད་པས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་མ་གྲུབ་པ་འདོད་ན། འདི་ནི་སྔོན་པོའོ་འདི་ནི་སྔོན་པོ་འཛིན་པའོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ནུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྔོན་པོ་དམིགས་པའི་ཚེ་བྱ་བའི་ངོ་བོ་སྔོན་པོ་དམིགས་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན། སྔོན་པོ་མི་འགྲུབ་ལ་གྲུབ་ན་སྔོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱང་གྲུབ་དགོས་པས་དམིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་དམིགས་པའི་ཚེ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་རིག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་རིག་པ་འགག་འཡང་ཚད་མས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྔོན་པོ་རིག་བྱེད་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །གོང་གི་ཐལ་བ་ཐལ་ཆེར་གྱིས་རང་རྒྱུད་འཕེན་པར་བལྟའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་པོ་དམིགས་པའི་ཚེ། སྔོ་འཛིན་མ་དམིགས་ཀྱང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱིས་ཀྱི་རིག་པ་གཞན་གྱིས་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། དོན་ནི། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་བཞིན་དུ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་ཅེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གྲུབ་དུས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། སྐྱེས་བུས་དོན་འགག་འཡང་མི་

རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་དམིགས་དུས་གཅིག་པའི་དུས་ཁས་ལེན་ན་སྔ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྟོན་པས་རེ་ཞིག་ཅེས་པའོ། །ཡུལ་སྔོན་པོ་དེ་རང་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཚེ་ན་ནི་སྔོན་པོ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་སྔོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་མེད་པའི་དུས་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ན་སྔོན་པོ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞན་སྔོ་འཛིན་དམིགས་པའི་དུས་སུ་ནི་སྔོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔོན་པོ་གྲུབ་དུས་ལེགས་པར་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་སྙེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ། སྔོ་པོ་རང་ཉིད་ཚད་མས་དམིགས་ཀྱང་དམིགས་བྱེད་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ་ནི་རང་མ་གྲུབ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རང་ཉིད་མེད་པའི་དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་ནི་རང་ཉིད་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྨྲས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྔོ་འཛིན་དམིགས་བྱེད་དེ་ཡང་དམིགས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་རིག་པ་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཚད་མ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་དམིགས་དགོས་ལ་སྔོ་འཛིན་དམིགས་བྱེད་དེ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་ནི་སྔོན་པོ་རིག་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་རེ་ཞིག་དམིགས་པ་ཕྱི་མ་རང་མཐར་ཐུག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་སྟོད་ཅིང་ལྟོས་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་སྔོ་འཛིན་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་དེ་རྟོགས་པ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་འགའ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བློ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དེ་ཕྱིན་ཆད་མི་སྐྱེ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལོང་བ་དང་ལྐུག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་གོང་མའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་གཅིག་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཅིག་གི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའི་དམིགས་བྱེད་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་བྱེད་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། འོ་ན་ཤེས་པ་སྔ་མ་གཞན་ཡང་

ཡུལ་དམིགས་པ་དང་ཡུལ་ཅན་དམིགས་པ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅིག་ཅར་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཞེས་པ་སྔ་ཕྱི་ལ་རང་རིག་ཡོད་མེད་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་སྣང་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མིན་པ་ལ་སྔར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་སྔར་རྟོགས་ལ་སྔོ་འཛིན་ཕྱིས་རྟོགས་པའི་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཞེས་པ་རྫས་གཅིག་གི་སྤྱོད་བྱ་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟོགས་པ་སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྟགས་དགོད་པ་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རང་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་སྤྱོད་བྱེད་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྣོ་ནས་གསལ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣོས་[1]ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུས་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་འཛིན་ལ་གསལ་བ་གང་ཞིག་རང་ལས་དོན་གཞན་ལ་གསལ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་དེའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་གསལ་གྱི་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་ག་ལས་ཞེས་ཤེ་ན། གསལ་ཞིང་རིག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་ལས་རྫས་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་ནི་སྤྱོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱ་ཁྱོད་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་པ་ཁྱོད་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེའི་སྤྱོད་བྱར་གསལ་བ་དེ་སྤྱོད་བྱེད་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གསལ་བ་བཞིན་නོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེས་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩༣ ན ༩ གཙང། ཤོག ༡༩༣ ན ༥ སྣོ་ནས་ཆོས་

གསལ་བར་སྔོང་ཞིང་རིག་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་ཤེས་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་གསལ་བར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གི་སྒྲས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་མ་ཟད་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་གཏན་ཚིགས་འདིས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཁེགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་ལས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་འཛིན་གྱིས་གསལ་བར་ཉམས་སུ་སྔོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྔོང་བ་སྔོ་འཛིན་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པར་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། སྔོ་འཛིན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་གསལ་བ་འཐད་ཀྱི་རྫས་གཞན་ཡིན་ན་གསལ་བར་སྔོང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་ཡུལ་སྣང་བ་ན་ཡང་རང་དང་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་རིག་པས་བསླད་པ་གང་ཞིག་གསལ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཐད་ལྡན་དུ་མ་རིག་པས་བསླད་པས་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་བྱེད་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་གསལ་བར་སྣང་བ་ནི་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། མ་རིག་པའི་བསླད་པ་དང་བྲལ་ན་ཤེས་པ་རང་གི་རྫས་མ་གཏོགས་པ་དངོས་པོ་ལ་མི་གནས་པ་གཟུང་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་མི་སྲིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ན་རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་བྱེད་ནུས་པ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲོན་མེ་གསལ་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་འཐད་པ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། རང་རིག་གི་ཚད་མའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་བྱ་དོན་གཞན་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་འདོད་དེ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལས་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་སྔོང་བའི་ཆ་འདི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཁྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པ་མེད་པས་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་པ་གསུམ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་རྫས་གཅིག་ལ་ཚད་འབྲས་

གཞལ་གསུམ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་པ་ཕྱོད་རང་འདོད་ཆགས་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་དེ་ཚོར་ཞིང་སྒྱོང་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ་དང་རང་རིག་འབྲས་བུར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དེར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན་རྫས་གཅིག་ལ་གཞལ་བྱ་དང་འཇལ་བྱེད་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཤེས་པ་ཀུན་ལའང་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དེ་ལའང་འདོད་ཆགས་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེས་སྒྱོང་བར་རུང་སྟེ། སྒྱོང་བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེས་ཉམས་སུ་སྒྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སྒྱོང་བར་བྱེད་རུང་ཉིད་དེ་ཚད་མ་འདོད་ཆགས་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ་འདོད་ཆགས་རིག་པའི་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བའི་ལུགས་དེ་ལའང་བཤད་དེ་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་མདོ་སྡེ་པ་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་བཀོད་ནས། རྣམ་རིག་པའི་བཞེད་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་སྦྱར་རིགས་པར་བསྟན་ནས། ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀའི་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རྫས་གཅིག་ལ་ཚད་འབྲས་འཐད་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ངོས་འཛིན་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་བཤད་པ་དང་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ལ་འཐད་ལྡན་དུ་སྦྱར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་འཛིན་པ་ཡི་ནི་རྣམ་པ་དང་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སྒྱོང་བར་བྱེད་པར་རུང་བར་བརྗོད་པ་ཡི་ཤེས་པ་དང་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་མིང་ཐ་དད་ཙམ་མ་གཏོགས་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བདག་རིག་པར་ཏེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེའི་འཇོག་བྱེད་ཚད་མར་བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་རང་རིག་ཚད་མར་བཤད་པ་དང་འདིར་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་རིག་ལ་བྱ་བྱེད་གསུམ་དུ་ཡོད་པས་འདི་རིག་པར་བྱ་བ་དང་འདིས་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་རིག་བྱེད་འདིས་རིག་བྱ་འདི་རིག་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི་ཁ་ཕྱི་ནང་དུ་བལྟས་པའི་ཤེས་པ་ཀུན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ལས་སུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་ཀུན་འཇལ་བྱེད་འཛིན་རྣམ་དེའི་བྱེད་པའི་ཆ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་ཚད་མར་བཤད་པ་ནི་དེ་ཡིན་ལ། འདིར་འབྲས་བུར་བཞག་པ་ནི་དེས་ཤེས་པ་ཀུན་རིག་ཅིང་རྟོགས་པའི་བྱ་བའི་ཆ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་རྫས་གཅིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་གསུམ་མི་འགལ་ཞིང་འཐད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོས་དོན་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྡེབས་པས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་མེད་མོད་ཀྱི་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བའི་དོན་སྔོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་པའི་བློ་སྔོ་འཛིན་དག་རྫས་ཐ་དད་མིན་ཏེ། དེ་དག་རྫས་ཐ་དད་པ་སྤང་བར་བཤད་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀྱིས་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་རང་རྒྱུད་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཕྱི་རོལ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་མེད་ཅེས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྔོན་པོ་དེ་ཞེས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་ཞེས་དེ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་གྱིས་རེ་ཤིག་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱས་ནས་སྔོན་པོ་དང་དེའི་བློ་རྫས་ཐ་དད་བཀག་སྟེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་སོམས་ཤིག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་མོད་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་རིག་པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དག་རྫས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟགས་དག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གང་དག་སེམས་ཙམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དེ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ནམ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ནུས་པ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱི། དེ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་གི་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཧླུན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་

གཟུང་ངོར་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་ལ། སྣང་བ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་ན། གཟུང་བྱ་གཞན་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བས་དེ་གཟུང་ཡུལ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་གཟུང་ངོར་ཡོད་པ་དེ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རང་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་གསལ་བར་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །བློ་འཁྲུལ་བའི་ངོ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མས་གནོད་པར་འདོད་པ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པ་ཁྲི་གཙང་རོ་འདོན་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེས་ན་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཕྱི་རོལ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། །ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་བློ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ལ་གཟུང་བྱ་དང་འཛིན་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་རྟགས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁེགས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མདོར། ཡུལ་ཤེས་པ་ཡི་ཤེས་པ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ལས་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད།[1]།ཅེས་བཤད་པའི་དོན་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་རང་རིག་གི་ཚུལ་དང་གཞན་རིག་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ཡང་སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དྲན་ཤེས་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་བློའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཤར་ནས་དྲན་ཤེས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གཟུང་རྣམ་རེ་རེ་ལྷག་པར་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་ནི་དྲན་ཡུལ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་སྔོན་པོ་གཟུང་བྱར་ལོགས་སུ་ཆད་པ་དང་སྔོ་འཛིན་འཛིན་བྱེད་དུ་ལོགས་སུ་ཆད་པར་སྣང་བ་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོས་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་གཟུང་འཛིན་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༩ ཕྱེད། ༧༣

ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་སྔོ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དག་གི་བློའི་རྫས་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་གཟུང་བྱ་དང་སྔོ་འཛིན་འཛིན་བྱེད་དུ་ཚད་མས་འཐད་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། དམིགས་རྐྱེན་ཁས་ལེན་པ་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པ་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པ་དང་། དགོས་པའི་རྩོད་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྣང་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྔོ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་བློ་ལས་རྫས་ཐ་མི་དད་རིགས་པས་གྲུབ་པས་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལན་གདབ་མི་ནུས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁྱོད་ལ་སྔོ་འཛིན་དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པ་སྔོན་པོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཤེས་ཞེས་གཞན་གྱིས་འདྲི་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལན་འདིར་ཟད་དེ་ཕྱི་རོལ་ཡོད་དེ། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་རེས་འགའ་སྐྱེ་ཡང་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་ནུས་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འགར་སྐྱེ་བ་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་དེ་ལས་རྒྱུ་གཞན་གཅིག་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ་དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་ནུས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ནུས་ལྡན་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འགར་འབྲས་བུ་སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་ན་དེ་ལ་རྒྱུ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཚང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་གཞན་དེ་ཡང་ཕྱིའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་ལ་རྐྱེན་གསུམ་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྗེས་གསུམ་ལས་མེད་ལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཆ་དེ་དབང་པོའི་ལག་རྗེས་ཡིན་ན་མིག་དབང་གཅིག་གིས་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྗེས་ཡིན་ན་སྔོང་བའི་ཚའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡིད་ཤེས་གཅིག་གིས་དབང་ཤེས་ལྔ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་བས། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྗེས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་སྔོན་པོ་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཡིན་ན་དེ་ལ་དམིགས་རྐྱེན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཡིན་ན་རྒྱུ་འབྲས་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །གཞུང་འདི་དག་ནི་རང་ལུགས་

མ་ཡིན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ནི་མ་ངེས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། རྒྱན་གསུམ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་རྟོད་པ་དེ་ལ་འདིར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་འགའ་ཞིག་དབང་ཡིད་ནུས་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འགར་དབང་ཤེས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་ཚང་བ་མེད་པས་འབྲས་བུ་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྡོག་པར་མི་སྨྲ་ན་ནི་ཕྱི་རོལ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་ཕྱི་རོལ་མེད་པས་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་ཚང་བས་ཡིན་ནོ། །དབང་ཡིད་ནུས་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འགར་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་མི་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་དབང་ཡིད་ནུས་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འགར[1]དེ་མ་སྐྱེས་པ་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་ཚང་བས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དམིགས་བརྟག་ཏུ། གཅིག་ཆའང་མི་འཁྲུལ་ཕྱིར་ན་རྐྱེན།[2]།ཞེས་དང་། ཡང་ན། ནུས་པ་འཇོག་ཕྱིར་རིམས་ཀྱིས་ཡིན།[3]།ཞེས་སྣང་བའི་དམིགས་རྐྱེན་དང་། ནུས་པ་འཇོག་པའི་དམིགས་རྐྱེན་གཉིས་བཤད་དེ། དང་པོ་ནི། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བ་ལ་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཀྱང་རྐྱེན་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོང་བའི་ཆའི་ལག་རྗེས་འཛོག་པ་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཆའི་ལག་རྗེས་འཛོག་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །བདག་རྐྱེན་ནི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁས་བླངས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༤༧ བ ༡ གཙང་། ཤོག ༡༤༧ བ ༡ སྐབས་འདིར་དེ་མ་སྐྱེས་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༤༣༡ ཕྲེང་། ༢

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༤༣༡ ཕྲེང་། ༣

སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་མི་མཁས་པའི་ནུ་ཅོར་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་སྨྲ་བ་དེ་ཡང་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་ལ་དམིགས་རྐྱེན་ཁས་མི་ལེན་པ་བདེན་ཡང་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའི་དམིགས་[1]རྐྱེན་ཡང་བཀག་ནས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བཟློག་པ་ན་བསླད་པ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་སྟེ་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དབང་ཤེས་ལ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཚན་པ་གཅིག་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་ཏེ། གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་མི་མཁས་པས་ཀྱང་དབང་ཤེས་དེ་དག་གིས་བཞག་པའི་ཟླ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དེ་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་ཉེ་བར་བསླད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་དེར་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་བརྟན་པོ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་དེས་བསླད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་པར་གློ་བུར་བའི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་ནུས་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བཞག་གོ །གཞན་རྩ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་བཞག་པའི་རྩ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ཇི་ལྟར་བཞག་པ་ལྟར་མི་སླུ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ཚད་མར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ཇི་ལྟར་བཞག་པའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྔྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་ནུས་ཀྱི་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བག་ཆགས་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་ཚད་མར་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བའི་བག་ཆགས་མི་འབྲལ་བར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། བརྒྱུད་པའི་དགོས་པ་དང་། དགོས་པ་དེ་ཡང་ཟུར་ཙམ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་འདིར་དོན་དམ་པའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༨༢ བ ༤ གཙང་། ཤོག ༡༨༢ བ ༤ མ་འཁྲུལ་བའི་རྐྱེན་ཡང་

ཚད་མ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བཤད་པ་འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་འདི་ལ་ཡང་ཕ་རོལ་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་རང་ཉིད་རློམས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་གྱི་འཇིག་རྟེན་བསླུ་བར་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འཆད་ལྟར་དུ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཐྲས་དྭངས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚད་མ་ཀུན་ལ་མཛད་ལ། བདེན་པ་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་སོ་སོར་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚད་མ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའོ། །ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་བུ་བསླུ་བར་བྱེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྟར་སྣང་རྣམས་ཇི་ལྟར་བཟློག་པར་ནུས་ཤེ་ན། དེ་ལ་སྒྲིར་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་ན། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།[1] །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབུ་མ་སྙིང་པོར། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐས། །མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་པ་ཡི། །སྟེང་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།[2] །ཞེས་བཤད་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམ་གཞག་དང་། །ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་ཅི་འདྲ། །དེ་ཉིད་དོན་ནི་མ་བརྟགས་པར། །འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་གྲགས་དེ་ལ། །དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི། །བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཀུན་བཞག་པ། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་བྱའི་ཕྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན།[3] །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སྦྱོར་པ་གཙོད་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཐྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་པ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་བལྟོས་དགོས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་བཞེད་པར་འདྲ་བ་ཡིན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༣༨ ཕྲེང་། ༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༡ ཤོག ༤ ཕྲེང་། ༣
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༦༧༧ ཕྲེང་། ༤

ནོ། །དེས་ན་འདིར་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། གཞན་སྡེས་བཏགས་པའི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་ངོ་བོ་དང་གྲངས་དང་འཇུག་ཚུལ་རྣམས་རིགས་པས་ལེགས་པར་བཀག་ནས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་དག་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་འདི་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འདིར་གསལ་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་ཚད་མའི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག །མ་མཐོང་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར། །རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་རོ་ཞེས། །སྨྲ་བ་སྨྲ་བའི་ཇོ་འཕེན་ཡིན། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། །དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་རྣམས་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་འཁྲུལ་པས་དབེན་ཞིང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་མེད་ལ་སྤང་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པས་ལྡོག་པ་མེད་པའོ། །ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་ཅི་རིགས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། ས་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྤངས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གར་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤངས་ནས་སླར་འཁོར་བར་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བདག་མེད་སོགས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱས་པས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་མཐར་ཐུག་པར་གྲུབ་པར་བྱས། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་རྣམས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དང་། དོན་འདི་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདིར་མ་བསྟན་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་ཆ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལ་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་བཞིན་དུ་དེར་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་བསྡུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བགྲོད་པའི་ལམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས། མངོན་སུམ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄ རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཉིས་པ་ཤློག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཐབས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་གི་སྒྲས་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ཙམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། རང་དོན་རྗེས་དཔག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། གཞན་དོན་ལེའུ་ལོགས་སུ་བརྩམས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་པའི་དབང་གིས་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲས་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་མཚན་གཞིར་བཞག་ནས་རྗེས་དཔག་ཏུ་མཚོན་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྒྲ་རྗེས་དཔག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བྱེད་དང་བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས་སམ་གྲོལ་བ་དང་ཕྱི་གྲོལ་བ་གཉིས་ལ་བལྟོས་ནས་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་གཉིས་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་སོ་སོར་མ་ངེས་ཏེ། རང་གཞན་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་རང་དོན་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། ཤེས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་སྒྲ་བརྗོད་པས་གཞན་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བྲིས་པ་མཐོང་བ་དང་སྦྱོར་བ་གོམས་པའི་ངག་ལས་ཀྱང་རང་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་རྩོད་པའི་སྐབས་ལས་ཕྱི་གྲོལ་ལ་ཤློག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཐབས་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་ལ་བལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་རྫོགས་ནས་དགག་བཀོད་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། གཞན་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོག་སྒྲུར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། གཞན་མ་ཡིན་པ་རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱ་[1]དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལེའུ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། བརྗོད་བྱ་ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་རང་དོན་ལེའུ་ལས་ལེའུ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མི་བརྗོད་ཅིང་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་དོན་ལེའུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་དང་སྒྲོག་སྒྲུར་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཁྱད་པར་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་རང་དོན་ལེའུ་ལས་ལེའུ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དང་སྒྲོག་སྒྲུར་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ནུས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་དང་བྱ་བ་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། རང་དོན་ལེའུའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྟགས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ནི་གཞན་དོན་ལེའུས་བསྟན་པའི་སྒྲ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་སྒྲ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ལེའུ་ལོགས་སུ་བཅམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་གཉིས་པ་ལས་མ་བརྗོད་པའི་མཚན་ཉིད་གཞན་བརྗོད་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དོན་ལེའུས་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་པ་གང་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྟགས་དེ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་དང་འབྲེལ་བ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་དེ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རྟགས་དེས་རྩོད་གཞི་དེ་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་དོན་ལེའུ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་བརྗོད་བྱ་ཚུལ་གསུམ

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥༠ བ ༣ བསྒྲུབ་པ་དངོས་སུ་

པའི་རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བསྟན་ཀྱང་དེ་སྟོན་པའི་ངག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འདིར་མ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན་ཡང་། དེ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བརྗོད་པས་གཞན་དོན་ལེའུ་ལས་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་ངག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཡང་བསྟན་པར་བྱས་པ་ཉིད་དེ་བརྗོད་ཚུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྗོད་ན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཚུལ་གསུམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དོན་འདི་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ན་འདི་ལྟར་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་ཚིག་གི་བརྗོད་ཚུལ་བསླབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྒྲ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རིག་པ་དེ་སྒྲའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་ཤིང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་གང་ཚུལ་གསུམ་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་སྟོན་པའི་ཚིག་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བར་ལེའུ་འདིར་ཤེས་ཟིན་པ་དེ་དག་ནི་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལེའུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། མཁས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ན་དེའི་བརྗོད་ཚུལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ལྟར་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་སྟོན་པའི་ལེའུ་ལོགས་སུ་བརྩམས་པ་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་ལེའུ་འདི་ནི་བརྗོད་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པའི་བྱིས་པས་ལྷག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་ཚུལ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རྒྱུར་བརྩམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་ཚུལ་མི་མཁས་པ་དག་གི་དོན་དུ་ལེའུ་ལོགས་སུ་བརྩམས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ན་གོ་བྱེད་དེའི་ཆོས་ཚུལ་གསུམ་མ་ཁྱབ་པ་ཆད་པ་དང་ལྦོག་པ་ལྷག་པ་དག་གིས་སྨྲ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དུ་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག །སྦྱོར་བ་འགོད་པའི་ཚེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་དཔེ་དང་རྗེད་གཞི་ལ་བསྟན་ཟིན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་རྟགས་རྗེད་གཞི་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་པ་དང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དང་ཡང་མཇུག་བསྡུས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཟློས་པའི་ཚིག་དག་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའོ། །འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་ཆད་དེ་བྱས་ན་མི་

རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་དང་། རྟག་ན། མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས་འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་དང་དོན་ལྡོག་གང་ཡང་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དགོས་པ་མེད་པ་ལན་གཉིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་རྩོད་གཞི་ལ་བསྟན་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་དཔེ་ལ་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བར་རྩོད་གཞི་ལ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཕྱོགས་ཆོས་ཉེ་བར་སྡུད་པའི་ཉེར་གཏོད་ལྷག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་ཆོས་ཉེར་གཏོད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་བཟ་ཆད་[1]མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་ཕྱོགས་རྩོད་གཞི་ལ་རྟགས་ཉེ་བར་གཏོད་པ་ལྷག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་རྗེན་གཏན་ཚིགས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་པའི་དབང་གིས་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲས་བརྗོད་པར་རིགས་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་རང་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ནས་སྟོན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་མཐོང་ཞིང་གསར་དུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་ལྐོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལྐོག་གྱུར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་འཛལ་བའི་ཚད་མས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་ལས་རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་འདིའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྔར་མངོན་སུམ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གཞལ་བྱ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུའོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥༢ ན ༣ གཅང་། ཤོག ༡༥༢ ན ༣ བཟ་ཚད་མ་ཆགས་

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྗེས་དཔག་འཁྲུལ་བ་དང་ཚད་མ་གཞི་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་གཟུང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མར་བསྒྲུབས་པས་དེ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཟུང་ཡུལ་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པས་ཚད་མར་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་ནི་ཞེན་པར་བྱས་པའི་དོན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པར་ནུས་པས་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་འཁྲུལ་བར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་འཁྲུལ་བ་དང་ཚད་མ་གཞི་མཐུན་དུ་མི་རུང་བའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་དོན་དུ་གཞུང་འདི་དག་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་ཡུལ་དངོས་མེད་ཡིན་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟིན་ཡང་སྔར་གྱི་རྩོད་པ་དེ་དག་བསལ་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སེལ་བ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བྱས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་རང་མཚན་དེར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རིགས་ཏེ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་དག་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དེ་ཞེན་ཡུལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ནམ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཞེན་ཡུལ་ལ་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཡང་དག་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། འཁྲུལ་ཤེས་སུ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་ནས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་བཤད་པ་ནི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བས་འཁྲུལ་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་མ་འཁྲུལ་བར་ཡང་གནོད་མི་ཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི་རྗེས་དཔག་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལེགས་པར་

བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་སྔར། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ།[1]།ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རྗེས་དཔག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གཉིས་ཀའི་རིགས་མི་མཐུན་དུ་བསྟན་པའི་ཟུར་ཕྱི་མའི་རིགས་མི་མཐུན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་སྣང་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པར་འཐད་ལྡན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཟད་མོད། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་སྣང་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་མ་འཁྲུལ་བར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྗེས་དཔག་སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་བས་འཁྲུལ་པར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན། རྗེས་དཔག་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྣང་ཡུལ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། ཞེན་ཡུལ་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་མཚུངས་ཏེ། ཕྱི་མ་འདི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་སོང་མ་སོང་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །རྗེས་དཔག་ལ་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་སྣང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་དོན་དུ་སོང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ལ་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པའི་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་དུ་དགོད་དགོས་སོ།།

འོ་ན་རྗེས་དཔག་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་ལོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་པའི་འགྲེལ་པའི་གཞུང་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞུང་དེའི་དོན་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཞན་ཡང་ཞེན་ཡུལ་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་སྣང་བས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་སྒྲུབ་ནུས་སུ་ཆུག་ན་ཡང་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཁྲུལ་ཤེས་ལ་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་བརྡ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཁས་མ་བླངས་མོད་ཀྱི། མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་ཉིད་

1 མེས་པོའི་ཞུལ་བཞག །ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་དེབ་ ༣ ཤོག ༤ ཐེང་། ༡༧

ཡུལ་ལ་ཞེན་བྱེད་མ་ཡིན་ཀྱང་ཞེན་པ་དྲངས་པ་ལྟར་མི་སླུ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མར་འཐད་ལྡན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་པས་འཐད་ལ། དབང་ཤེས་ལ་ནམ་མཁར་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་བ་ལ་རྟོག་པས་ཟླ་བ་གཉིས་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་གཟུང་ན་ཡང་དེ་འཛིན་བྱེད་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་སྐྱེད་ཀྱང་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྔར་གྱི་གནོད་པ་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་ཡང་དག་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ན་མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་སྤྱིར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་བ་ལ་བསམས་ནས་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བ་དང་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བར་འཇོག་པའི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་གཅིག་གོ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། འཁྲུལ་པ་དང་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཚད་མར་སྒྲུབ་པ་དང་། འཁྲུལ་བར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྣང་བ་དོན་རང་མཚན་དུ་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེན་དོན་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་སྒོ་ནས་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་ཐལ། ཞེན་དོན་དང་འབྲེལ་བས་སོ། །རྟོག་པ་རྣམས་རང་གི་སྣང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་འདིར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་རང་འགྲེལ་དུ། རྟོག་པ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞེན་པར་བཤད་པ་དང་འཐད་ལྡན་དུ་གལ་ཏེ་དོན་བྱེད་པ་མི་འཛིན་ན་ཅི་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ངེས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པ་ཤེས་པ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་ཡུལ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ལྡོག་པ་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་གྱི་མེའི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་ཅི་འདྲ་བ་སྒྲོ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དོན་ཉིད་ངེས་པ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལས་བྱ་བ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་གང་ལ་ཅི་ལྟར་ངེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལས་འཇུག་པས་དེ་ཐོབ་པར་

བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྟགས་མཐོང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པར་ཡང་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་མང་པོ་དག་ན་རེ། རྟོག་པས་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་ལོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་སྙམ་དུ་མ་བརྟགས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་དེས་བུམ་པ་འདུག་གོ་སྙམ་པ་ཙམ་ཞིག་ཞེན་སྣང་ས་ལ་ཡོད་དམ། རང་གི་གཟུང་རྣམ་འདི་ཉིད་བུམ་པའོ་སྙམ[1]པ་ཞེན་སྣང་ས་ལ་ཡོད་སྙམ་དུ་བསམས་ན་དེ་མ་ཐག་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། རང་གི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་ལོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་ཁྱོད་ལ་ཞེན་སྣང་ས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་ཡང་ཡོད་རང་གི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྗེས་དཔག་དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་ལ་ཡང་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་ཡང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་ཕྱི་རོལ་ལོ་སྙམ་དུ་ཞེན་ན་རྟག་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ནས་ལེགས་པར་བཀག་ནས་རྟོག་པ་རང་རྒྱུ་ལས་ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ། སྒྲོ་བཏགས་འཛིན་བྱེད་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཕྱི་རོལ་ལོ་སྙམ་པ་ཡོད་ཀྱང་རང་ལ་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་དང་གཟུང་ཡུལ་འདི་ཕྱི་རོལ་ལོ་སྙམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་བློས་མཛད་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པར། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས། དཔེ་མཛད་པ་ལྟར་རང་གི་བྱད་བཞིན་ལ་ནག་ནོག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བལྟས་པ་ན། བྱད་བཞིན་གྱི་སྐྱོན་ཡོད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ནུས་ལ། དངོས་སུ་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥༥ ན ༢ བུམ་པའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ན་

བརྟན་སྣང་བ་ཡིན་ཀྱང་། མིག་ལ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་འདི་འདུག་གོ་སྙམ་པ་དང་བཞིན་ལ་ནག་ནོག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པའི་ཆེ་བྱད་བཞིན་ཞེན་པའི་གཞིར་བྱས་ནས་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་ཞེན་པར་བྱེད་ཀྱི། བརྡ་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་མེ་ལོང་ནང་དུ་ཤར་བའི་གཟུགས་བརྙན་འདི་སྐྱོན་ཅན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ནོ་སྙམ་དུ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཞེན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་ནས་བྱད་བཞིན་རང་མཚན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་ཞེན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་ཀྱང་དངོས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་གཟུགས་བརྙན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་སྒྲ་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པར་བྱེད་ཀྱི། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་གཟུགས་བརྙན་འདི་སྒྲ་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་བཤད་པ་ཡང་རང་གི་སྣང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དོན་རང་མཚན་ལ་ཞེན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རང་གི་གཞལ་བྱ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་རང་བཞིན་ཅན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་བདེ་རྫས་ཐ་མི་དད་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་དུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་ཁྱབ་པ་འཛིན་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་དེས་མཚོན་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་འཛིན་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཆོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དེ་དག་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལྡོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འཛིན་སེམས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་ལ་འབྲེལ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། རྟགས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བར་བསྒྲུབ་དགོས་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བར་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་མི་སྟོན་ན་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས

ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་དོན་སྟོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་འཛིན་པ་ཙམ་རྟགས་འཛིན་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ། འཐད་ལྡན་དུ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་རང་གི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།[1]།དེས་ན་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་ཚུལ་གསུམ་ག་འཇལ་བའི་བློ་ཡོད་པས་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཚུལ་གསུམ་ལ་འབྲེལ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ཏེ། སྒྲ་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་འབྲེལ་བ་ནི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་རྫོགས་པ་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྟགས་འཛིན་སེམས་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་འཛིན་སེམས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བ་ནི་དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་ངེས་པར་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ནུམ་པ་ཡོད་པ་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ནུམ་པ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་སྐྱེ་བ་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་བར་གྱི་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི་སྔ་མ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྡོག་འབྲེལ་བསྒྲུབས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་འབྲེལ་གོ་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ནི་དོན་དང་ལྡན་པ་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྗེས་དཔག་ལ་སྣང་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་གསལ་བ་མ་འདྲེས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ལ་རང་མཚན་མ་ཡིན་པ་རང་མཚན་ལྟར་སྣང་བ་དང་འདྲེས་ནས་འཛིན་པས་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདྲེས་པར་སྣང་བའི་དོན་ཡང་རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞིར་རུང་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡང་སྣང་དེར་མི་རུང་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་ཡང་སྣང་ཞིང་། དེ་གཉིས་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པར་སྣང་བས་འདྲེས་པར་སྣང་བ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སྒྲུབ་པ་དང་། འཁྲུལ་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། འཁྲུལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༨ ཤོག ༡༡༢༥ ཕྲེང་། ༦

པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རང་མཚན་ཐོབ་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་ཞེས་སམ། ཡང་ན་འདི་ལྟར་གྱི་སྒྲ་མི་སླུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་གྱི་དོན་ནོ། །མེ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ནི་དེ་འདྲའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་རྟགས་མི་འཁྲུལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་རང་འབྲས་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འཛིན་སེམས་དེ་ལས་རྗོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལྟའི་དངོས་པོའི་ཚོགས་དོན་ལ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་འབྱུང་སྟེ། དེས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་རང་མཚན་གསལ་བ་དེར་སྣང་བ་ཡིས་སྟོང་ཡང་ཞེན་ཡུལ་ལ་བསླུ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྟགས་དང་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་རིམས་ཀྱིས་བརྒྱུད་པ་ཡིས་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་ལ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དང་། རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་ཚད་མ་སྐྱེ་ལ། དེ་དང་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་འཛལ་བའི་བཅད་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན་འཛལ་བའི་ཚད་མས་གཟུང་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྡུས་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཚུལ་གསུམ་འཛལ་བའི་རྟགས་འཛིན་ལ་འབྲེལ། རྟགས་འཛིན་ཚུལ་གསུམ་ལ་འབྲེལ། དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བས་རྟགས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། འཕད་ལྡན་དུ། རྟགས་མི་འཁྲུལ་བར་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་མི་བལྟོས་པར་ཁྱབ་པ་སྤྱིར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཟུང་བ་ན་གཟུངས་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་འཁྲུལ་བ་གང་ཡིན་པ་དྲན་པ་སྟེ། གཟུངས་ཟིན་པའི་མི་འཁྲུལ་བ་མ་དྲན་ན་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དུ་བ་མཐོང་ནས་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ

མེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་མེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཐམས་ཅད་དུ་མེ་ལས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རྟགས་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་མེས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཉིད་དྲན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཤོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་འཛིན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་སྐད་དུ་རྟགས་ཤེས་པ་ནི་རྟགས་ཅན། ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་མི་འཁྲུལ་བར་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།[1]།ཞེས་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་མི་འཁྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་ཕྱིར་དྲན་པ་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་དྲན་པ་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཏུ་གསུངས་པ་སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དྲན་པ་སྔོན་དུ་སོང་ནས་དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་སྙམ་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྒྲ་གཞིར་བཟུང་ནས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པའོ་སྙམ་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ།།

འདིར་སྔོན་གྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ལ་དགག་པ་འདི་ལྟར་མཛད་དེ། རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་མི་སླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་མི་སླུ་བར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་ཅིང་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། རྟགས་ཅན་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ན་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེའི་རྒྱུར་མི་འཐད་ལ། རྟགས་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ན་རྟགས་ཅན་ལ་མི་བསླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་མི་སླུ་བར་སྒྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་བ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་འཛིན་སེམས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ན་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོ་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་རང་རྟགས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ལ་མི་སླུ་བ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཡང་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་ཡིན་པའི་ཚད་མ་མི་འདོད་ན་ཡང་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་དག་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སླུ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིར་མི་སླུ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་མི་སླུ་བ་མི་སྲིད་ན་རྟགས་ཅན་མི་སླུ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༩ ཤོག ༡༡༤༣ ཐེང་། ༣༡

རྟགས་འཛིན་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་། ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དེ་དག་གིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་དང་བཅས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། རྟོག་པའི་སྒོ་ཚན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེས་ནི་རྟགས་འཛིན་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི་རྟོག་པས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བཤད་པ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་བློ་དང་རྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་མི་སླུ་བ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་འགའ་ཞིག་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་རྟགས་འཛིན་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་འབྲས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་འཇལ་བའི་བློའོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ན་འཁྲུལ་བ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་ཆོས་ཅན། ཞེན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བསླུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མིན་ཡང་འཁྲུལ་བར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཀྱང་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་རང་མཚན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་མཚན་དེ་ཡི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་གྱི་སྐྱེལ་གྲགས་པ་སེང་གེ་ལ་སོགས་པས་རྗེས་དཔག་སྣང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལ་འཁྲུལ་བར་འདོད་པ་ནི་ཕྱོགས་སྔང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པའི་བློག་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་བློ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མར་བྱས་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབབ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལེགས་པར་དཔྱད་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། དེ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་རང་མཚན་མི་འཛིན་པས་དེ་ཐོབ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ལ། རང་མཚན་བཟུང་ན་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་གྱི་འཁྲུལ་བར་འདོད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ནོར་བུའི་འོད་དང་སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལ་ནོར་བུར་སྣམ་པའི་བློ་ཡིས

སྐྱེས་བུ་མངོན་པར་རྒྱག་པའི་བློ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། །འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཐོབ་པར་འགྲེལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་གཉིས་ལོག་པའི་ཤེས་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་ཅི་ལྟར་ནོར་བུ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་དཔག་དང་རྗེས་དཔག་དེར་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ལྟར་སྣང་དག་ཆོས་ཅན། ཇི་བཞིན་དོན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་རིགས་ཀྱི་ཅིག་ཤོས་མི་རིགས་ཏེ། ཅིག་ཤོས་ཞེན་ཡུལ་ལ་མི་སླུ་བར་མི་རུང་ལ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཞལ་བྱ་དོན་བྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོས་དོན་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྡེབས་པས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུའི་ཤེས་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་དཔག་ཏུ་དགོངས་ནས་དཔེར་བཀོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ནོར་བུ་དང་ནོར་བུའི་འོད་གང་རུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཏུ་མི་འཐད་པ་དང་། ཚད་མ་ཙམ་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་ཤེས་པ་རྗེས་དཔག་ཏུ་དགོངས་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་དཔེ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། གཞུང་འདི་དག་གིས་དགག་དགོས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ནི་རྗེས་དཔག་གཟུང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བས་བསླུ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེས་དཔག་ཙམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་དཔེར་བཀོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་གི་དབང་པོ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོན་མེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བའི་སྒོ་ནས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། གཏན་ཚིགས་རྣམས་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་ལྐོག་གྱུར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། འདི་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་སྐབས་འདི་ན་ནོར་བུ་ཡོད་དེ། ནོར་བུའི་འོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེ་ན། གཞི་འདི་ན་ནོར་བུ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཞེན་གྱི། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པས་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཞི་འདི་ན་ནོར་བུ་ཡོད་དེ། མཐོང་བ་འདི་ནོར་བུའམ་ནོར་བུའི་འོད་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ལྷ་སྦྱིན་ནམ་མཆོད་སྦྱིན་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་ན་ལྷ་སྦྱིན་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ལ་མཆོད་སྦྱིན་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན་དུ། མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བའི་དོན་དེ་ནོར་བུར་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ལ་ནོར་བུའི་འོད་དུ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། འདི་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ནོར་བུའི་འོད་རྟགས་སུ་འགྱུར་དགོས་ན། ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུའི་འོད་དུ་མ་རྟོགས་པར་ནོར་བུར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ནོར་བུའི་འོད་ཙམ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་ཡང་ནོར་བུ་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོད་སྒོ་གསེབ་ཏུ་མཐོང་ལ་ནོར་བུ་ར་བའི་ཕུག་ལྟ་བུར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་དེའི་ཡུལ་དང་དུས་སྐབས་ཏེ་གནས་པ་ལ་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། བསམ་པ་ལ་ནི་བསླུ་མེད་ཕྱིར། །འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསམ་དོན་ནམ་བཅད་པའི་དོན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་གང་བསམས་དེར་མ་ཐོབ་པ་ལ་གང་ཐོབ་པ་དེར་ཡོད་པར་མ་བསམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོ་གསེབ་ཏུ་འོད་མཐོང་བ་ན་དེར་ནོར་བུ་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་བསམས་ཀྱང་ར་བའི་ཕུག་ཏུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ནོར་བུ་དང་དེའི་འོད་གོ་ས་ཐ་མི་དད་དུ་གནས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཚེ་འདི་ན་ནོར་བུ་འདུག་གོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་སྐབས་འདིའི་དཔེར་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་གིས་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་དང་། རགས་པ་དང་ཕྲ་བས་མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔོན་པོ་རྟོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྔོན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༡ ཐེང་། ༥

སྔོན་པོ་ཐོབ་པས་སྐད་ཅིག་མ་ཐོབ་པར་འཇོག་མི་ནུས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ཐོབ་པར་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇོག་ནུས་སུ་ཆུག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་ཐོབ་པས་སྔོན་པོ་ལས་རྫས་གཞན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་ལས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ར་བའི་ཕྱུག་ཏུ་ཐོབ་པའི་ནོར་བུ་ནི་སྒོ་གསེབ་ཏུ་མཐོང་བའི་ནོར་བུའི་འོད་ལས་ཡུལ་སྣང་བའི་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཡང་རྟོགས་པའི་སྔོན་པོ་ནི་རགས་པ་ཡིན་ལ་ཐོབ་པ་ནི་ཕྲ་མོ་ཐོབ་ཅིང་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་ཡང་འགལ་བས་སྔོན་པོ་འཛིན་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་རྟོགས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་མ་རྟོགས་ཀྱང་མཐོང་བའི་སྔོན་པོ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དུ་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཐོབ་པའི་ཚེ་ཡང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་ཐོབ་པས་གང་བཅད་པ་དེ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ལ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཐོབ་པར་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་གནོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་གཉིས། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཚད་མ་མདོའི་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲོ་བཏགས་འབའ་ཞིག་ལ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱིར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཚད་མར་བསྒྲུབས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། ཞེན་ཡུལ་དངོས་པོ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅིག་གཞལ་བྱ། [1]།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་དང་། ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་མཚན་འཇལ་བས་ཁྱབ་པ་བསྟན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༠ ཐེང་། ༣༡

པར་འདོད་པ་ནི་རྒྱང་པན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མཚན་སོགས་གཞལ་བྱར་མི་རུང་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་ཚད་མས་མ་ཁེགས་ན་རྒྱ་བའི་དམ་བཅའ་དང་འགལ་ལ། ཁེགས་ཤིང་དེ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན། སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དུ་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཀ་ཁས་བླངས་སོ། །སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་གང་བཀོད་ཀྱང་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་ལ། འདི་ནི་དཔེར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལས། དངོས་མེད་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་མི་རུང་བར་འདོད་པ་ནི། རང་ཉིད་འཛེམས་པར་བྱེད་པ་མཚོན་ཆའི་ཐབས་བསླབ་ཉེས་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་དངོས་མེད་ཡིན་པ་དེ་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་མི་རུང་བས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་འདི་བཞིན་ཞེས་དངོས་སུ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ནི། སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ཤུགས་ལ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་པ་མི་སྲིད་ན་དངོས་པོ་གང་ཡིན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། སྲིད་ན་རང་མཚན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་དེ་ཉིད་གཞལ་བྱར་ཁས་བླངས་ནས་ཡང་རང་མཚན་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །དེས་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ལ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་རང་ལུགས་ལ་ལེགས་པར་འཇོག་མི་ཤེས་པ་ནི་སྡེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡང་ཡིན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་རང་ལུགས་ལ་ལེགས་པར་འཇོག་མི་ཤེས་པ་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་དུ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅིག་གཞལ་བྱ།[1]།ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱོད་རྣམས་ཀྱི། །དོན་བྱ་དེ་ལས་གྲུབ་ཕྱིར་རོ།[2]།ཞེས་བཀོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་མེད་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་བཤད་པ་དང་རྣམ་འགྲེལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༠ ཕྲེང་། ༢༡

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༡ ཕྲེང་། ༡

དུ་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཚད་མའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་ལ་དཔྱོད་ཀྱང་དཔྱོད་པའི་རྟེན་མཐར་ཐུག་པ་རང་མཚན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ནི་རིགས་པའི་གནོད་པ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔྱོད་པའི་རྟེན་མཐར་ཐུག་པ་རང་མཚན་དུ་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཡང་། འདིའི་ཕྱི་འགྲེལ་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པ་སོགས་སུ་ཆེས་གསལ་ལོ། །རང་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་མ་ཡིན་ན་རྩ་བ་ཆད་པ་ལྟར་འགྱུར་བས་གཞལ་བྱ་གང་ཡང་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་དོ། །དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་གཞི་ཆོས་ཅན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་བཞིན་នོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཞེན་ཡུལ་ལ་བལྟོས་ནས་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ལྡན་བླང་དོར་གྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟོག་ལྡན་བླང་དོར་གྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་ནི་ཕན་པའམ་གནོད་པའི་དོན་བྱེད་པར་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ནི། བླང་དོར་གྱི་དོན་ལ་རྟོག་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་ཕན་པའམ་གནོད་པ་སྐྱེད་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཙུང་ཟད་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་རྟོག་ལྡན་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་སྒོ་ནས་བླང་དོར་གྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་གནོད་ལ་མི་ལྟ་བར་རྩོད་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་ཙམ་གྱིས་དཔྱོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་མཐའི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་ཕན་པ་སྒྲུབ་ཅིང་མི་ཕན་པ་སྤོང་བའི་དོན་དུ་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་པ་ལྷ་དང་མིའི་གོ་འཕང་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་གནོད་པ་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་དང་མཐའི་གནོད་པ་འཁོར་བ་མཐའ་ཀླས་པར་འཁྱམས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བ་ཡང་ངེས་པར་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་དོན་དུ་དཔྱོད་པ་ཡང་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གཞལ་བྱ

ལ་དངོས་པོས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་ན་ཐར་པ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པ་འདུས་བྱས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་འགགས་ཀྱང་ཁྱོད་མི་འགག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ལས་ཀྱང་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཅུང་ཟད་འགྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི། མེ་མེད་ཀྱང་རྟོག་པ་ལ་མེར་སྣང་བ་མི་ལྡོག་པས་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟོག་པ་ལ་མེར་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་མེ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་རྗེས་འགྲོ་མ་གྲུབ་པའོ། །དོན་བསྡུ་བ་ནི། མེའི་དོན་སྤྱི་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ཡོད་ཀྱང་དོན་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དེས་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཟད་རྗེས་དཔག་འདིའི་ཡང་དངོས་པོ་ལ་ཚད་མར་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་དངོས་པོའི་རྟགས་ལ་བལྟོས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱེད་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་འདོད་ན། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། འབྲས་བུ་ཐ་སྣད་བཞིན་འདི་དག་གི །ཡུལ་དང་རང་བཞིན་འདྲ་མ་ཡིན། །རང་དང་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན།[1]།ཞེས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མདོ་མཛད་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་རྗེས་དཔག་གིས་དངོས་པོ་མི་འཇལ་བས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། ཚད་མ་གཉིས་དངོས་པོ་འཇལ་བ་དང་མི་འཇལ་བའི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྤྱོད་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་དེ་གཟུང་ཡུལ་གྱི་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་མི་གསལ་ཞིང་འདྲེས་པར་སྣང་བ་དང་གསལ་ལ་མ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༡ ཐེང་། ༦

འབྲེལ་པར་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཐ་དད་པས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞི་གཅིག་ལ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་དང་གསལ་མི་གསལ་དེ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འཐད་ལྡན་དུ། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཟུང་བ་དང་ཞེན་པའོ།།

རྣམ་པར་རྟོག་པས་ནི་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་འཛིན་ཅིང་། དེ་དང་འདྲ་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོའི་ཤེས་པས་ནི། སྐད་ཅིག་མ་འཛིན་ཅིང་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་ངེས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དེའི་ཆ་ཤས་རྒྱུན་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱང་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་དེར་ཞེན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ངེས་པས་གཟུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱུན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ། དེ་ཡང་ངེས་པར་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་པ་དེས་ན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གི་ཞེན་པར་བྱ་བའི་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ནོ།[1]།ཞེས་བཤད་དོ།།

དེ་དག་གིས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་དངོས་པོ་འཇལ་བའི་ཚེ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་པོ་ཕྲ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་རྡུལ་ཕྲན་དང་སྐད་ཅིག་མ་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་གཟུང་ཡང་དེ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མི་འདྲེན་ལ། སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་སྔོ་ཙམ་ལ་སོགས་པའི་རགས་པ་དང་རྒྱུན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྐབས་འདིར་འཐད་ལྡན་དུ། གང་གི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་ཡང་གཟུང་བའི་སྐད་ཅིག་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ།[2]།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་གཟུང་དོར་ཇི་ལྟར་ཤར་[3]བ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་དེའི་གཞལ་བྱར་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་དེ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༩ ཤོག ༡༡༩༥ ཐེང་། ༢

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༩ ཤོག ༡༡༩༥ ཐེང་། ༡༥

3 ཞོལ། ཤོག ༡༦༣ བ ༦ ཇི་ལྟར་ཤར་བ་ལ་

རོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྗེས་དཔག་གིས་འཇལ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་དེ་གཉིས་ཀས་དངོས་པོ་འཇལ་བ་ན་མངོན་སུམ་ལ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་རང་མཚན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་འཇལ་ལ། རྗེས་དཔག་ལ་དེ་ལས་གཞན་སྤྱི་མཚན་ཡང་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་འཇལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ཡུལ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། གཅིག་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་མི་གསལ་དང་འདྲེས་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བ་ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་གཞུང་ཡུལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་འགལ་བ་ཐ་དད་པས་ཚད་མའི་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བཤད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་འགལ་བ་ཐ་དད་པ་ལས་ནི་ཚད་མའི་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ཡུལ་ཐ་དད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཉིད་དུ་བལྟའི་ཡུལ་རྫས་དུ་མར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཐ་དད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐ་དད་ལ་རྫས་ཐ་དད་དང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དང་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྔ་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་གསུམ་པ་ཙང་ཟད་ཀྱང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདིར་བཤད་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལྟར་བླངས་པ་ཡིན་གྱི། རང་དབང་བའི་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བླངས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །ལ་མེ་ལྡན་དུ་འཇལ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་རང་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་བའི་ཡུལ་རང་གི་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་སྣང་བྱའི་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ནི་སྤྱིར་ཡང་མེ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་མེད་མེའི་དངོས་པོ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བློ་

གཉིས་ཀའི་ཚད་མའི་ཡུལ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལས་སྤྱི་རྟོགས་ལ་དེ་ལས་གཞན་མངོན་སུམ་ལས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚད་མ་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་ཡུལ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པ་ལ་བསམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་གྱུར་པའི་ཞེན་ཡུལ་རྟོགས་པ་ལ་བསམས་ནས་རྩོད་པ་ཡིན་ལ། རྩོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ད་ལྟར་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག་ལྟར་སྤྱི་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྙམ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དང་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་མི་འགལ་བའི་ལན་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དུ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་མེ་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་བཙོ་སྲེག་སོགས་བྱེད་ནུས་ཀྱི་མེ་དེ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པའི་མེའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་ཅིང་འཇལ་བས་དེར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན། རྗེས་དཔག་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་མཚན་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ། དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཁ་ཅིག་སློས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱི་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་རྒྱང་ཕན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་རང་མཚན་གྱི་དོན་ལྡོག་ཏུ་བྱས་ནས་རང་མཚན་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡང་དེ་དག་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཞག་མི་ནུས་ལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལའི་མེ་དངོས་པོ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱོད་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ཅིང་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇལ་ཡང་རྫ་ལས་བྱུང་བ་དང་སོག་མ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་མེའི་ཁྱད་པར་གྲུབ་ཅིང་འཇལ་བའི་ནུས་པ་གནས་པ་མེད་པས་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྗེས་དཔག་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མངོན་སུམ་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དེ་རྗེས་དཔག་ལ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་མེ་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ལྡོག་པ་མེ་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པའི་མེའི་དོན་ཙམ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ནུས་པའི་ཡུལ་དུ་ཉེ་བར་འཇོག་པར་བྱེད་ཅིང་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་འཇལ་བས་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལ་ལ་མེ་ཙམ་བསྒྲུབས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཙོ་བ་དང་བསྲེག་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་བསྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་དོན་གང་དང་ལྡན་པའི་མེའི་དོན་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་བསྐལ་ཞིང་སྣང་བས་པའི་དངོས་མེད་འབའ་ཞིག་འཇལ་བའི་ཕྱིར་ནི་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ལ་མེའི་ཚོགས་དོན་སྒྲུབ་ཅིང་འཇལ་བ་ཡིན་ཀྱང་མེ་མ་ཡིན་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་རྫས་ལས་བྱུང་བ་དང་སོག་མ་ལས་བྱུང་བ་དང་གསལ་ཞིང་འབར་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་མཚན་སྒྲུབ་ཅིང་འཇལ་བའི་ནུས་པ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཐད་ལྡན་དུ། འདི་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཉེ་བར་འཇོག་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་གང་ཞིག་དེའི་སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པུ་དེ་ངེས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དོན་བྱེད་པར་རུང་བ་འདི་ཁོ་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་ཞེས་རང་བཞིན་གཞན་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་བཞིན་མ་ངེས་པའི་ཁྱད་པར་གནས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། [1]།ཞེས་བཤད་དོ།།

སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་རྟགས་དུ་བ་རྟོགས་ཤིང་ངེས་པ་ཡང་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དང་དུ་བ་ཡང་དུ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཤོག་གྱུར་གྱི་མེ་སྒྲུབ་པ་དཔེ་དང་རྩོད་གཞི་གཉིས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༨ ཤོག ༡༡༦༥ ཕྲེང་། ༢

ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀ་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ་མེ་དང་དུ་བའི་སྤྱི་འབྲེལ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་དུ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དུ་བའི་གསལ་བ་མཐའ་དག་མེ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པར་དཀའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཅིག་ཤོས། མེ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྫ་ལས་བྱུང་བ་དང་སེང་ལྡེང་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཡུལ་དུས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་མེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་འདྲེས་པ་འཛིན་པས་དབེན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དམ་བཅའ་སྔ་མ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་རྟགས་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་མྱོང་བ་ལས་དོན་རང་མཚན་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་གཞན་རྟགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་ནི་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྔེ་ཁྱོད་ལ་དེ་འཛལ་བ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་རྟགས་ལ་དེ་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ནི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བར་ནི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དང་དེའི་རྟེན་མཐར་ཐུག་པ་དངོས་པོར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་དངོས་པོས་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་མི་ནུས་སོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གྲངས་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ། ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་གཞུང་འདིར་བཤད་བྱར་བཀོད་པ་དང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ན། ཐ་མར་

སྨོས་པའི་ངེས་པ་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་ག་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་དགོས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་རྫོད་གཞི་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནློས་ངེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་གནས་ཚོད་ལ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་གྱི་གནས་ཚོད་ལ་གྲུབ་ཀྱང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཅིང་ཟེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཟེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ།།

གང་དག་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱིས་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་། ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བས་དེ་ལས་ལྡོག་ནས་བསྟན་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འགལ་བར་འདོད་པ་ནི་སྒྲ་སེལ་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲས་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དང་མི་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་བསྟན་པ་ལ་བསམས་ནས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་དང་། རྗེས་ཁྱབ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་སྨོས་པས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དུ་འདོད་ཅིང་། ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་ན་བློའི་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཤེས་བྱར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་ན་གཏན་ཚིགས་ཀུན་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། སྲིད་ན་རྟགས་དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་དང་། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་

གསུམ་གང་ཞིག་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་དངོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་རང་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མེ་དུ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་གི་གཞིར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ཟུང་གཅིག་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་མེ་དམིགས། དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཟུང་གཅིག་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་མེ་མ་དམིགས་དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་མ་དམིགས་པའི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ཟུང་གཅིག་སྟེ་ཚད་མ་ཕྲུགས་གསུམ་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་དུ་བ་དུས་ནམ་ཡང་མེད་པ་དང་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཁེགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རེས་འགའ་འབྱུང་བའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པས་རྒྱུ་མེད་པ་ཁེགས་ལ། མེ་ཡོད་ན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་མེ་ལོག་ན་དེའི་རྗེས་སུ་ལྡོག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། མེས་དབེན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁེགས་པས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གནས་ལ་ལོག་རྟོག་རྒྱས་པར་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་རྣོན་པོས་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་མེ་དང་དུ་བ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འཁར་གཞོང་གི་ནང་ན་རྒྱ་ཤུག་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱས་པར་ནི་འོག་ཚིག་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་དངོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་རང་དང་རྫས་ཐ་མི་དད་ཅིང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་དང་། དག་པ་བ་གཉིས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱུག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བ་ཡང་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་པའི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པ་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དཔེར་མཚོན་ན་རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་

པོ་ནི། གང་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་སྐྱེས་པར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་པ་རྟོགས་ནུས་ལ། དེ་མ་ནུས་ན་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་དུ་དགོས་དཔྱད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྟགས་འགོག་པའི་ཚད་མ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་གསུམ་ངེས་པར་དགོས་ལ། གསུམ་ལས་མང་བ་མི་དགོས་པས་གསུམ་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་སོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་ཡོད་ཀྱང་མཚན་གཞི་བྱས་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཚང་མི་དགོས་ན། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ལ་ཁེགས་ཤིང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་མི་ནུས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་མ་ཚང་བས་ཡིན་ནོ།།

ཡང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྟགས་འགོག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོག་ན་དུང་དེ་སྔོན་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། དུང་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་སེར་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་མི་ནུས་པ་ནི་སྔོ་སེར་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དུ་མ་གྲུབ་པས་ཡིན་ནོ། །ཡང་མཚན་གཞི་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། དངོས་འགལ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོག་ན། གཞལ་བྱ་དེ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་མི་ནུས་པ་ནི། རྟག་པ་ལ་གཞལ་བྱ་འགོག་པའི་ཚད་མ་མེད་པས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཞན་ལ་ཡང་ཚད་མ་གསུམ་པོ་དེ་དགོས་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྡོག་མེད་

ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གཅིག་ཐུས་བྱས་པ་འཛིག་ངེས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གསུམ་པོ་དེའི་དོད་ཐུབ་པ་ངེས་པར་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་དུ། དེ་དག་མེད་ན་དེ་མེད་ཅེས། །བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་ཕྱིར། [1]།ཞེས་དང་། འོག་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མེད་པར་བཤད་པ་རྣམས་ནི། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་དུ་མི་རྟག་པ་དང་ཐ་དད་མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་སྤྱ་མ་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་སྒྲུབ་ལ། ཕྱི་མ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་པ་ལོག་ན་བྱས་པ་ལོག་པ་དང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་དོན་གཅིག་པས་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་བསྟན་པ་ནི། འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པའི་སྔོན་དུ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་གྱི། རྟགས་དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྟགས་དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ན་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཙམ་རྟགས་དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ན། དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཙན་དན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཤིང་ཡང་ཡིན་ཙན་དན་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཚད་མས་ངེས་ནས་ཤིང་དུ་མ་ངེས་པ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་ངེས་ནས་ཤིང་དུ་མ་ངེས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཞི་དེར་ཤིང་མེད་པར་ངེས་ནས་ཤིང་ཡང་ཡིན་ཤ་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ངེས་དགོས་པས། ཤིང་མེད་དེ་ཤིང་མེད་ཀྱི་གཞི་འགར་ཤིང་ཤ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཟེར་ན་ལན་ཅི་ཡོད། དེ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཤིང་ཤ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞི་དེར་ཤིང་མེད་པར་ངེས་ནས་ཤིང་ཡང་ཡིན་ཤ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ནི་ཤིན་ཏུ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༧༣ ཕྲེང་། ༣

རིགས་པ་ཁོ་ནའོ།།

དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་ན། རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་དགོས། རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་ན། རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་དགོས། རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་ན། མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཟུར་གསུམ་ཡོད་པའི་སྔ་ཕྱི་གཉིས་མ་གྲུབ་ན། དཔེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བསྟན་པའི་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཙམ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །རྟགས་གཅིག་པུ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གང་རུང་གཅིག་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཅིག་ཤོས་མ་ངེས་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་མི་ནུས་སོ།།

སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲ་ངེས་པའི་ཚད་མས་མི་རྟག་པ་ངེས་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ངེས་པའི་ཚད་མས་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཞེས་ཀྱང་བྱར་མེད་དེ། ཁྱོད་ལ་དོན་གང་ཞིག་ངེས་ན་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་[1]གྱི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པར་འཇོག་པའི་ངེས་རྒྱུའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་མིན་པ་ཁྱོད་ལ་འཛིན་རྒྱུ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་བར་པ་མ་གྲུབ་ན། ཤིང་གིས་དག་པའི་གཞིར་ཤིང་མི་སྲིད་པར་ངེས་ན། ཤིང་ཡང་ཡིན་ཤ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ངེས་པས་ཁྱབ་པ་ཉམས་སོ། །རྩ་བའི་ཐལ་བ་འདོད་ན། དེ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། རྩོལ་བྱུང་ཡང་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། གཏནཚིགས་ཀུན་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།

འོ་ན་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་ན་མ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༢༠ ན ༣ གཅང་། ཤོག ༡༢༠ ན ༣ རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་

བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ལྡོག་ཁྱབ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཁྱབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བྱས་པ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། མི་མཐུན་དཔེ་ལ་བསྟན་པ་དེ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་གྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་ཡིན་པས་དེ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་དང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ཚོགས་པ་ལས་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེས་བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་སྟོན་ཡང་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས་གཞི་བྱས་པ་དང་ཚོགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལྡོག་ཁྱབ་འབའ་ཞིག་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྟན་མི་དགོས་ཀྱང་ལྡོག་ཁྱབ་འབའ་ཞིག་སྟོན་དགོས་པ་སྲིད་ལ། དེ་སྟོན་པའི་ངག་དེ་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་སྦྱོར་ངག་ཙམ་ཞིག་ཏུ་འདོད་ལ། དེས་བྱས་པ་བརྗོད་ཀྱང་སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་ཏུ་མཚོན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་མཚན་ཉིད་དོ།།

གསུམ་པ་ལ། འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་སྒྲུབ་བྱེད་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཏན་ཚིགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ཡོད་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། ཡོད་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་མ་འབྲེལ་བ་དེ་སྐྱེས་པས་ཁེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་འཇིག

རྒྱུ་མེད་པའི་གཞི་མཐུན་ཁེགས་པས་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྟགས་འགོག་པའི་ཚད་མ་དེ་དང་། ཡོད་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ[1]འབྲེལ་བ་དང་དེ་མ་ཡིན་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་འཇིག་པ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་དང་དངོས་མེད་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡང་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་མེད་མི་སྐྱེད་དེ། བྱས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན། དངོས་མེད་དངོས་པོར་ཐལ་བ་ནི། དེ་རྒྱུ་ནུས་པ་མེད་ཕྱིར་ཡང་།[2]།ཞེས་པའི་ཡང་གི་སྒྲས་བསྟན་ཏོ། །བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་མི་སྐྱེད་དེ། བྱས་པ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་འཇིག་པ་བྱས་པ་དང་རྫས་གཅིག་མི་སྐྱེད་དེ། བྱས་པ་ལ་ཕན་པའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་འཇིག་པ་བྱས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་བསྐྱེད་ན་བྱས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པས། བྱས་པ་ལས་རྫས་གཞན་ཁོ་ན་ལ་ཕན་བཏགས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་བྱས་པའི་འཇིག་པ་བྱས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་མི་སྐྱེད་དེ། བྱས་པ་འཇིག་པར་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་ལས་དོན་གཞན་ཁོ་ན་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱས་པ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་པའི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་བྱས་པ་ཡོད་ཙམ་དུ་ལག་རྗེས་འཇོག་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེ། བྱས་པའི་འཇིག་པའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས། ཡོད་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་སྟོང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཚད་མ་གསུམ་མོ། །ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ

1 ཞོལ། ཤོག ༡༢༡ ན ༣ རྗེས་སུ་མ་འབྲེལ་བ

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༥༤༢ བྱང་། ༥

ནི། རིམས་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་དུ་མས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེས་སྟོང་སྟེ། སྐད་ཅིག་མས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་འདིས་སྤྱར་བཤད་པའི་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྟག་པ་ལ་མེད་ངེས་སུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་དེ་བྱས་པ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གིས་ཁྱབ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས། དང་པོ་ལྟར་ན། རྩོལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། རྩོལ་བྱུང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ལ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་འདོད་ན། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ། རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བསྣན་ནས་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དེ། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་དོགས་སམ་མི་དོགས། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་མ་ཁེགས་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དོགས་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་མེད་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོགས་པ་ཆོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། རྩོལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྩོལ་བྱུང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་པ་འཇུག་པར་དོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟ་ན་རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ་ཏེ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་ལ་བསྣན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞི་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཁྱད་གཞིའི་ངོས་ནས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་

ཚུལ། དེ་དཔྱད་མི་བཟོད་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བྱས་པས་སྟོང་པའི་ངོས་ནས་བརྟགས་ན་ཡང་དཔྱད་མི་བཟོད་དེ། འདི་ལྟར་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་གཞི་རྟག་པའི་སྟེང་དུ། བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་སམ་མ་ངེས། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་སམ་མི་དོགས། དོགས་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པས་དོགས་པ་གཅོད་བྱེད་གཞན་ཡང་མེད་པས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དོགས་པ་མེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་དེས་དོགས་པ་མ་ཆོད་ལ་དོགས་པ་གཅོད་བྱེད་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་གཞི་བྱས་པའི་སྟེང་དུ། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྒྲའི་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱབ་པ་ཡང་ངེས་དགོས་པས་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པ་ན་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

དེ་དག་གི་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་བྱས་པས་སྟོང་པའི་ཁྱབ་པ་མི་ངེས་ལ། གལ་ཏེ་ངེས་དགོས་ན་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ། རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་སྒྲའི་བྱས་པ་དང་ཚོགས་པ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་། སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲ་དང་སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩོལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། རྩོལ་བྱུང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་ཀྱང་། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ལ་རྟག་པས་སྟོང་བའི་ཁྱབ་པ་ངེས་མི་དགོས་པས་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་སྒྲོ་འདོགས་

བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་བསྣན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་དོན་མིན་པས་སྐྱོན་གཞན་ཡང་མེད་དོ།།

འོ་ན་སྔར་གྱི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ། བྱས་པ་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། རྟག་པ་ཙམ་ལ་མི་སྲིད་པར་ངེས་ན་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་ཁེགས་ཀྱང་། དགག་བྱའི་ཆོས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པ་ན་གཞི་གང་གི་སྟེང་ན་ཡང་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་དོགས་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་སྟེང་དུ་དེ་གཉིས་འགལ་བར་ངེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། གཞི་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲའི་རྟག་པས་སྟོང་པ་ངེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་སྒྲ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་སྟེང་དུ་རྟག་པས་སྟོང་པ་མི་ངེས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་དང་། སྒྲའི་བྱས་པ་ཚོགས་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་དགོས་ན་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་དེས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་མི་ངེས་ཀྱང་། སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ནས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་དང་ཚོགས་པ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་དགོས་པར་སེམས་སོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་གིས་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་དེས། རྩོལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་དེས་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད། ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་ཚད་མས་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱང་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་དེ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱད་གཞིའིཚུལ་དུ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་མེད་པས་རྩོལ་བ་ལས་

བྱུང་བའི་སྒྲ་རྟག་པས་སྟོང་པ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དང་སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་པ་ཚོགས་པ་ངེས་ཀྱང་སྒྲ་དེ་མི་རྟག་པའི་ཁྱད་གཞིའི་ཚུལ་དུ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་མེད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ལན་འདེབས་ནུས་ན་ཡང་གདབ་པར་བྱོས་ཤིག།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་དངོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་ན་རྟགས་རང་དང་རྫས་ཐ་མི་དད་ཅིང་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འོག་ནས་དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་བཅུར་ངེས་པ་དང་། འོག་ནས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་སྐབས་སུ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་དགག་རྟགས་དང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཀྱི་དེ་ལས་མང་བ་མ་གསུངས་པས། ཁ་ཅིག་གིས། གྲང་རེག་དང་གྲང་རེག་གི་འབྲས་བུ་དང་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་དང་། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐ་མ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཚ་རེག་དང་ཚ་རེག་གི་འབྲས་བུ་དང་ཚ་རེག་གི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་དང་ཚ་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐ་མས་ཁྱབ་པ་བཞི་བཞི་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དགག་རྟགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞེད་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་དེའི་ནང་ནས་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། བཞི་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་དགག་རྟགས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་ལེགས་པར་དཔྱད་པ་ན་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ་འཆད་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་བྱེད་པ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་དང་། དབྱེ་བ་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་ནས་དགག་པ་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་དམིགས་པ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲང་རེག་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཐོག་མར་བཀག་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དགག་བྱ་འགོག

པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགག་བྱ་འགོག་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་ཀྱིས་དགག་བྱ་བཀག་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་རྟོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ན་དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དགག་བྱ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་དགོས་ན། ཕྱི་རྒོལ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དོན་གྲུབ་ཀྱི་དགག་རྟགས་རྣམས་ནི་རྟོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། དགག་བྱ་མེད་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་གང་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཡང་ཚད་མས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་དགོས་ལ། གཞི་གང་ན་དོན་གང་མེད་པར་འཇོག་པ་ཡང་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་མ་གཏོགས་འཇོག་པའི་ཐབས་གཞན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དགག་པ་འགྲུབ་པ་དགག་བྱ་མ་དམིགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འོག་ནས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དམིགས་པ་མ་བཀག་པ་ཅན་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གྲུབ་ཀྱི་དགག་རྟགས་རྣམས་རྟོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་བསྒྲུབས་ཀྱང་། དགག་བྱ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་འདིའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་མེད་རྟོགས་ལ་སློས་ཤིག །དེའི་ཡོན་ཏན་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་དེ་ལྟར་སྨྲ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་དུ་མ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགག་པ་བྱེད་པ་ན་དགག་གཞི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས་སྣང་དུ་མི་རུང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། དགག་གཞི་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་མེད་དགག་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་ན་དགག་གཞི་དང་

བྲལ་བའི་མེད་དགག་ཡན་གར་བ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་གཞི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་ན། རྗེས་དཔག་གིས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དགག་གཞི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་ཕྱི་རྒོལ་དེའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཕྱི་རྒོལ་དེའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། དགག་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་ན་ཕྱི་རྒོལ་དེའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕལ་ཆེར་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་ལ། རྗེས་དཔག་འཇུག་ན་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་དགོས་པས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་ན་དགག་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེའི་འབྲེལ་ཡུལ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་དང་། འགལ་ཟླ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལས། ངོ་བོ་ལ་ཁྱབ་ཆུང་བ་དང་ཆེ་བ་དང་མཉམ་པ་གསུམ་ལས། ཁྱབ་ཆུང་བ་བཀག་པས་འགོག་མི་ནུས་ལ། ཁྱབ་མཉམ་པ་བཀག་པས་འགོག་པ་ནི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་དང་དེ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་འཇུག་པའི་དུས་སོ། །ཁྱབ་ཆེ་བ་བཀག་པས་འགོག་ན་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ཡིན་ན་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུའི་རང་ལྡོག་བཀག་པས་འགོག་པ་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་བོ། །འོ་ན་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ།[1]དགག་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེའི་རང་ལྡོག་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་སུ་རུང་ན་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡང་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་སུ་རུང་ལ། དགག་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་དུ་བ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྣང་དུ་རུང་ན། དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐ་མ་ཡོད་ན་སྣང་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༢༦ ན ༡ མི་དགག་གཞི་དེའི་

དུ་རུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་གང་ཡང་རུང་བ་བཀག་པས་འགོག་མི་ནུས་ཤིང་། དངོས་འབྲས་བཀག་པ་རྟགས་སུ་དགོད་དགོས་པས་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་སྟེ་འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞིར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དགག་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེའི་འགལ་ཟླ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ཡིན་ན། འགལ་ཟླ་བསྒྲུབས་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་ལ་ཡང་ངོ་བོའི་འགལ་ཟླ་དང་རྒྱུའི་འགལ་ཟླ་དང་འབྲས་བུའི་འགལ་ཟླ་གསུམ་ལས། ངོ་བོའི་འགལ་ཟླ་ལ་འགལ་ཟླ་དངོས་དང་འགལ་ཟླ་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ཡིན་ན། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དངོས་དང་འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་གཉིས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །རྒྱུའི་འགལ་ཟླ་ལ་ཡང་རྒྱུའི་འགལ་ཟླ་དངོས་དང་རྒྱུའི་འགལ་ཟླའི་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ཡིན་ན་རྒྱུ་འགལ་དམིགས་དང་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་འགལ་ཟླ་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ཡིན་ན་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་དང་འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་གཉིས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་པས། འགལ་དམིགས་དྲུག་དང་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་བཞི་སྟེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པ་བཅུར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རྟགས་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཀྱང་རྟགས་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་གཉིས་ལས་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་དང་། དོན་ལྡོག་གཉིས་བསྒྲུབས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་

དང་། མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པ་ལས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་བཞི་འབྱུང་ལ་དེ་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་དོན་སྐྱོན་ཞུགས་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་དོགས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་དོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི་སེལ་ལ། དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཀྱང་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། འགལ་རྟགས་ལ་བཞིར་འབྱེད་ན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་[1]ཡང་བཞིར་དབྱེ་དགོས་པའི་རྩོད་སྤྲང་སོགས་ནི་གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པ་ལས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་དང་། དེ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་བཞིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་དོན་སྐྱོན་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་དོགས་པའི་བློ་སྐྱོན་ཞུགས་པ་རྣམས་སེལ་ལ། དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཀྱང་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ལྷག་ལྡན་ཁྱབ་པ་ལ་ཟེ་ཆོམ་ཟ་བས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་སོགས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པ་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། དེ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་བཞིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་གཏན་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པའི་དོན་སྐྱོན་ཞུགས་པ་དང་།

1 ཞོལ། ཤོག ༡༢༢ ན ༣ ཡང་དག་ལ་བཞིར་

དེ་ལྟར་དོགས་པའི་བློ་སྐྱོན་ཞུགས་པ་རྣམས་སེལ་ལ། དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དོན་བསྡུས་ན། ཚུལ་གསུམ་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་གནས་ཉེ་བར་བཟུང་བ་ལས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་རེ་རེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཞུགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ནི། ཡང་དག་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ།། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ལྷག་མ་བསལ་ནས། རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་ནི། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན།[1] །ཞེས་བཤད་པའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་དང་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ནི་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཕྱི་མ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཚུལ་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་དགོས་པ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་བཤད་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ངེས་གཟུང་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་ལས་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་ཚོགས་དོན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་དོན་ཚད་

[1] བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༡ ཐྲེང་། ༥

མས་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡོད་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་འགར་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཞེས་པ་ཞེས་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ་དེ་གྲོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དཔག་གཞིར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་སྒྲུབ་ཆོས་གྲུབ་བསལ་མེད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་མཐོང་བའོ། །དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་དུ་བ་ཕལ་ཆེར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ་དེ་མ་གྲུབ་ན་ཚང་མང་གི་དུ་བ་དང་སྣང་བ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ལ་བྱས་པ་མཁས་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ལ་ལྟོས་པས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་ཡང་ཚད་མ་གཉིས[1]ཅི་རིགས་པས་གྲུབ་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གི་སྒྲ་ནི་ཕན་ཚུན་སྤུད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་ནི་ལོག་ཁྱབ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུལ་དང་པོའི་ངེས་གཟུང་གིས་རྗེས་ཁྱབ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤང་དང་། ཚུལ་གཉིས་པའི་ངེས་གཟུང་ཁས་བླངས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་དཔེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ན་ཡོད་པར་འགལ་བས་རྗེས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ་གལ་ཏེ་ཡང་རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མི་བྱེད་ན་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་རང་ལྡོག་དང་གཞི་ལྡོག་མ་ཕྱེད་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་སྒྲ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། སྒྲའི་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བས་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་ན་སྒྲའི་ཆོས་མ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་སྙམ་པ་སྟེ་ཚུལ་དང་པོའི་ངེས་གཟུང་ཁས་བླངས་ན་རྗེས་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་རྩོད་པའོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༡༢༨ བ ༡ ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པས་

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །[1]དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་སྒྲ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ངེས་གཟུང་གི་ཚིག་དེས་བྱས་པ་སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་ལས་རྣམ་གཅོད་དུ་མར་འགྱུར་བ་དང་། ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཡང་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་གོ་བའི་དཔེ་དང་། ངེས་ན་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པ་རྣམ་གཅོད་དུ་མ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རྣམ་གཅོད་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟེན་ཆོས་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་བརྟེན་པ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་ཁོ་ན་བྱས་པ་སོགས་སྦྱར་ས་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པར་སྦྱར་བའི་བྱེད་པས་རྣམ་གཅོད་དུ་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱར་ས་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པས་རྟེན་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་དང་ནི་རྟེན་ཆོས་ཅན་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་དང་རྟེན་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་གཏན་མི་ལྡན་ཞིང་མི་སྲིད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་ནི་སྒྲའི་རྣམ་གཅོད་དེ་ཙམ་དུ་ངེས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲའི་རྣམ་བཅད་གཅོད་ཚུལ་མི་ལྡན་པ་དང་གཞན་ལ་ལྡན་པ་དང་། དེ་ལ་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དོན་གྱི་རྣམ་བཅད་ཀྱང་མ་ཁྱབ་པ་དང་། གཞན་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་དང་། དེ་ལ་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ནི། ཚིག་ཕྲད་གཅིག་གིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་འགལ་བ་གསུམ་ཇི་ལྟར་འཇོག་པར་ནུས་ཤེ་ན། གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཁོ་ནའི་ངེས་གཟུང་འབའ་ཞིག་གིས་བླང་དོར་གྱི་གནས་རྫོགས་པར་སྟོན་མི་ནུས་ཀྱང་། སྦྱར་ས་མི་འདྲ་བ་ལས་ནུས་ཏེ། སྒྲ་ལ་མཉན་བྱ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༢༥ ན ༡ ཤེས་པར་བྱའོ།

ཞེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱད་པར་དང་ངེས་གཟུང་ལྡན་ཅིག་སྦྱར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྲ་ཁོ་ན་ལ་མཉན་བྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱད་པར་ཅན་དག་དང་ངེས་གཟུང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་ལ་བེའུ་འབྱུང་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་ཡིན་ཏེ། བ་ལ་བེའུ་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་དང་ནི་ངེས་གཟུང་ལྡན་ཅིག་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཡང་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དཔེ་དང་། དཔེ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་ཕྲད་མ་སྦྱར་བ་དེའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་རྣམ་བཅད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་ངེས་པར་སྦྱར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ངེས་གཟུང་དེ་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་མེད་ཀྱང་སྨྲ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ལས་ཚིག་ཕྲད་དེ་ཡི་དོན་གང་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། དེར་ཐལ། ངག་རྣམས་ནི་སྨྲ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་འགལ་ཟླ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པར་ཆུ་འོན་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་པའི་ཚེ་སྣོད་གང་ཡང་རུང་བར་འདོད་ན་བུམ་པ་སྨོས་པ་དོན་མེད་ལ། ཆུའམ་གང་ཡང་རུང་བ་འདོད་ན་ཆུ་སྨོས་པ་དོན་མེད་ཅིང་། ཁྱེར་འོང་བ་མི་འདོད་ན་འོན་ཅིག་ཅེས་སྨོས་པ་དོན་མེད་པས། བུམ་པ་ཁོ་ནར་ཆུ་ཁོ་ན་ཁྱེར་འོང་དགོས་པ་ཁོ་ན་དོན་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་སྐྱབས་སེང་ལ་ལྷ་ཐུ་བོ་ཆེ་ལས་བླངས་པའི་བུ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། རྒྱ་སྐར་ནག་པས་བྱིན་པའི་རྒྱལ་བུ་ནག་པ་དེ་ཙམ་དུ་འཕོངས་སྐྱེན་པར་མ་གྲགས་པས་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་ནམ་ཞེས་དྲིས་པ་ན། ནག་པ་ལ་འཕོངས་སྐྱེན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་དོགས་པ་བཅད་འདོད་ནས་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་དང་འམ་གྱི་སྒྲ་ནི་དཔེ་དེ་བཞིན་གྱི་དོན་ནོ། །དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བྱིན་པའི་རྒྱལ་བུ་སྲིད་སྒྲུབ་འཕོངས་སྐྱེན་པར་གྲགས་ཀྱང་། དེ་དང་མཉམ་པའམ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་འཕོངས་སྐྱེན་པ་གཞན་ཡོད་པའི་དོགས་པ་མ་ཆོད་པས། སྲིད་སྒྲུབ་ལྟ་བུའི་འཕོངས་སྐྱེན་པ་གཞན་ཡོད་དམ་དྲིས་པ་ན་དོགས་པ་དེ་བཅད་འདོད

ནས་སྲིད་སྒྲུབ་འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མེ་ཏོག་མཚོ་སྐྱེས་ལ་སྔོན་པོའི་ཁ་དོག་གིས་དབེན་པ་ནི་གྲུབ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་སྔོན་པོ་མ་གྲུབ་པས། སྔོན་པོ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད་སྙམ་དུ་དོགས་ནས་དྲིས་པ་ན་དོགས་པ་དེ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་སྔོན་པོ་ཡིན་པའི་མཚོ་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་ནོ་ཞེས་པ་དེར་ཡང་འགལ་བའི་ཟླ་བོ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ངག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་པ་དང་འབྲེལ་བར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དང་མ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཕྱིར། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་གིས་རང་གི་འགལ་ཟླ་རྣམ་པར་གཅོད་ཀྱི་གཞན་མི་གཅོད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་གིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་འགལ་ཟླ་རྣམ་པར་གཅོད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་མི་གཅོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ངག་དེའི་འཇུག་ཚུལ་འདི་ག་རྟེན་ན་དེ་ལྟར་གྲགས་ཤིང་གྲགས་པ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་འགལ་ཟླ་དང་གཞན་རྣམས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་འགལ་ཟླ་ཉིད་བཟློག་པར་གྲགས་ཀྱི་གཞན་བཟློག་པར་མ་གྲགས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་གིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་འགལ་ཟླ་ཉིད་བཟློག་པར་གྲགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་ནུས་པའི་དབང་ལས་དེ་ལྟར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་འཐད་ལྡན་དུ་སྒྲའི་ནུས་པ་ལས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བས་སྤྱིར་འགལ་ཟླ་གཅོད་ནུས་པར་སྟོན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། འགལ་ཟླ་གཅོད་ཀྱི་གཞན་མི་གཅོད་[1]པ་དེ་བརྗོད་འདོད་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བའི་སྒྲའི་ནུས་པའི་ཤུགས་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

སྒྲའི་ནུས་པ་ལས་སོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་དེ་རྗོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་གི་བརྗོད་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་གྱི་འགལ་ཟླ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངག་སྦྱར་བའི་ནུས་པའི་དབང་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་འགལ་ཟླ་ཙམ་ཞིག་བཟློག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ངག་གི་དོན་བསྟན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་བརྗོད་འདོད་ཇི་ལྟ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དང་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་གཉིས་ལ་ཡང་

1 ཞོལ། ཤོག ༧༨༠ བ ༥ གཞན་མི་གཅིན་པ་དེ་

ཛི་ལྟ་བར་སྨྲར་རོ། །སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པར་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་འདི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་སྔ་མའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འཆད་པར་དང་གི་སྐྲས་རྒྱུ་མཚན་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སོ་སོར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ་འཐད་ལྡན་དུ་དེ་ནི་ཡི་གེའི་དོན་མ་ཡིན་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

སྐབས་འདི་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གཞན་དུ་ཡང་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་དེ། དཔེར་ན། འཆི་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །ངོ་བོ་ཉིད་ལ།[1] ཞེས་བྱ་བ་ལ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འཆི་བ་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་དང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་នོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་གི་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་བོར་ནས་ལེའུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པར། འཆི་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།[2]།ཞེས་གསུང་ངོ་།།

གསུམ་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་སྒྲ་ལ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པས་སྒྲ་ལ་བྱས་པ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་བྱས་པ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་བརྗེད་ཞིང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །བྱས་པ་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་དེས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཀྱི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོས་དོན་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྡེབས་པས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་སྒྲས་གཞན་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་བྱས་པ་དེར་འགྱུར་ན་སྒྲ་ལས་གཞན་བུམ་སོགས་བྱས་པ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །ཁྱད་པར་དང་ངེས་གཟུང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ངེས་གཟུང་འབྲེལ་བའི་ཚིག་ཟླད་སྦྱར་བ་མི་འདྲ་བར་སྦྱར་བ་དག་ཀྱང་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་བར

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༢ ཤོག ༥༡༩ ཐིང་། ༢

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༨ ཤོག ༡༣༡༠ ཐིང་། ༣༠

ཐལ། བྱས་པ་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན་སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ངེས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་སྒྲས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་སྒྲ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གང་དང་ངེས་གཟུང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡང་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། མི་རྟག་པ་སྒྲས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཀྱི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་ཁྱད་པར་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ངེས་ནའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཙམ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་ཙམ་སྒྲ་ལ་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། སྔར་དཔེ་བུམ་པ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྩོད་སྤང་དུ་ཡང་འགྱུར་མོད་ཀྱི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་སྟོན་པར་འཐད་ལྡན་དུ་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་དང་མཚུངས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡོད་ཅེས་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིནཔའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚུལ་གཉིས་པའི་ངེས་གཟུང་གིས་ཚུལ་དང་པོའི་ངེས་གཟུང་ལ་གནོད་པས་རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་ཁས་བླངས་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པས། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གཉིས་པའི་ངེས་གཟུང་དེ་རྟགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་འགོག་པའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་གྱི། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་གཞན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་

པ་དགག་པའི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་ངེས་པར་གཟུང་བས་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་སྟུད་པའི་ངེས་གཟུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དང་པོ་རང་ལས་བུ་གཉིས་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཏེ་ན་ར་དང་ནི་ སྲིད་མེད་བུ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྲིད་མེད་ཀྱི་བུ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ངེས་གཟུང་གིས་ན་ར་གཅོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ན་ར་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ངོ་བོ་བཀག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་ཁོ་ན་ལ་ཟན་བྱིན་ཅིག་ཅེས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ངེས་གཟུང་གིས་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཟན་སྦྱིན་བྱ་ཡིན་པ་གཅོད་ཀྱི། ལྷ་སྦྱིན་ཟན་སྦྱིན་བྱ་ཡིན་པ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཚིག་ངེས་ལྷ་མཆོད་གཉིས་ཀ་ལ་ཟན་སྦྱིན་བྱ་ཡིན་པ་མ་བསྟན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ལ་བསམས་ནས་རིགས་པ་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག །རྟགས་ཡང་དག་གི་རྩོད་གཞི་གཏན་ཚིགས་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་དུ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ངེས་ན་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།

རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། མེ་ཡོད་དུ་ངེས་ན་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། མེ་མེད་དུ་ངེས་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པའི་རྩོད་གཞི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མེ་ཡོད་མེད་ཀྱང་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་དེས། མེ་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པའི་གཞི་ཚད་མས་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས། འདོད་ན་དངོས་འགལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཞི་ཚད་མས་ངེས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་མེ་ཡོད་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མེ་མེད་རྣམ་བཅད་ལ་མ་ཁེགས་ཤིང་། མེ་མེད་རྣམ་བཅད་ལ་བཀག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་ཡོངས་གཅོད་ལ་རྟོགས་མི་ནུས་ན། དགག་ཕྱོགས་དང་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕུང་གསུམ་སེལ་མི་ནུས་པས། དངོས་འགལ་འདོར་བ་ཡིན་གྱི་ཡ་གྱལ་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པའི་གཞི་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཕུང་གསུམ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི། འགལ་བའི་རྣམ་དབྱེ་ཕྲ་མོ་མ་ཤེས་

པས་འགལ་བ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ཚད་མས་ངེས་ཀྱང་གཞི་དེ་རྟགས་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པས་རྟགས་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གནོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ།[1]།ཡོད་ཅེས་པས་ནི། གཏན་ཚིགས་ཡོད་པའི་གཞི་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་པས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། རྟོད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལན་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྡོག་ཁྱབ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ལྡོག་ཚུལ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚུལ་གསུམ་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཚུལ་གསུམ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། ཚུལ་གསུམ་པ་ལོགས་སུ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་རིགས་མཐུན་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་སྟེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཉིད་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་པ་སྟེ་གང་ཞིག་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་རྗེས་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་མཐར་ངེས་པ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚེ་ལྡོག་ཁྱབ་དེ་ཡང་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མར་སྨོས་པའི་ངེས་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། ལྡོག་ཁྱབ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཀ་ལ་དགོས་པར་བལྟ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ངེས་བྱེད་སྟོན་པ་ལ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་ལ་བལྟར་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་རྒྱུ་མེ་མི་དམིགས་པས་དུ་བ་མེད་པའི་ལྡོག་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་མ་དམིགས་པ་གཞན་གྱིས་ནི་དུ་བས་དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་མེ་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༣༨ ཕྲེང་། ༧༠

ཁྱབ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་དོན་གཞན་དུ་བ་མེ་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་བལྟར་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཤིང་མི་དམིགས་པས་ཤ་པ་མེད་པའི་ལྡོག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། ཤིང་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་མ་དམིགས་པ་གཞན་གྱིས་ནི་ཤ་པས་གཞི་འགར་ཤིང་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ཤིང་གི་རང་བཞིན་ཤ་པ་དག་དེ་ཡོད་ཙམ་དང་ཤིང་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལ་བལྟོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་ལྡོག་བསྒྲུབ་པ་དང་། དོན་ལྡོག་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་རང་ལྡོག་བསྒྲུབ་པ་གཞུང་འདིས་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པར་གྲུབ་པ་ཡང་སྟོན་ནོ། །མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་བྱེད་ནི། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པ་ངེས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལས་བཟློག་པ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་འཇུག་པས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེའི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས་དེ་ཚད་མ་མདོའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ཚད་མ་མདོའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་སློས་པའི་རྗེས་སུ། མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ།[1] ཞེས་ལོགས་སུ་སློས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ན་རེ། ཚད་མ་མདོར། དེ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ངེས་པས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་ལྡོག་པ་གྲུབ་མོད་ཀྱི།[2] ཡང་ལོགས་སུ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ལས་ལྡོག་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༤༥༡ ཕྲེང་། ༡༢

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༤༠༡ ཕྲེང་། ༡༣

བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྡོག་པ་གཞན་པ་ལ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་རྟོགས་པའི་ཞུགས་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་ལྡོག་ཡུལ་ངོས་བཟུང་སྟེ། གྲུབ་ཟིན་དེ་ཉིད་བསྟན་ནས་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་ཞེས་པ་ནས། འགལ་བ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།[1]།ཞེས་པའི་བར་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་ཞེས་པ་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ངེས་ཀྱང་། རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚིག་དེས། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཞུགས་ལ་བསྟན་པ་ན་གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་བསྟན་ནས། འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་བསྟན་ནས་སྣམ་པའི་དོགས་པ་གསལ་པོར་བཅད་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཙམ་ལ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སླར་ཡང་ངེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སློས་པ་ཚུལ་གསུམ་པ་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལ་འདིར་དགག་པ་མཛད་མི[2]སྲིད་པས་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་དེ་ནི་དབང་ཕྱུག་སྡེས་བྱས་པའི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་ཡིན་གྱི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་རང་གི་ལུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་སྐབས་འདིར་དབང་ཕྱུག་སྡེའི་འདོད་པ་གང་ལ་དགག་པ་བྱས་པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །གཞན་པ་དང་འགལ་བ་དང་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱི་མ་ནི་རྟགས་དེ་ལ་ཡོད་པ་བཀག་པས་གཞན་པ་དང་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་མི་ཁེགས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟུར་པ་མ་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་བཀག་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཁེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ཡང་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྔར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་པ་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དགོས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༤༩ ཐྲེང་། ༤

2 ཞོལ། ཤོག ༡༨༥ ན ༡ གཙང་། སོག ༡༨༩ བ ༦ དགག་པ་མཛད་པ་མི་སྲིད་

པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འགལ་བ་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་སུ་སྨོས་པ་[1]མེད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་ཞེས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྡོག་པ་གཞན་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་བཀག་པར་དོགས་ཤིང་དོགས་པ་དེ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་དེས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གོ་དགོས་ན། རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་ཞེས་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པ་ནི། རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་མེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ན་དེ་ལས་རྟགས་ལྡོག་པར་བསྟན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་གསུམ་པོ་[2]ལ་སོགས་སུ་སྨོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་དེས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྡོག་ཆོས་ཐ་དད་པ་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་འགོག་པར་བྱེད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལྡོག་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ངེས་ཤིང་དོན་ལ་ཡང་མི་སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་དེས་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་འགོག་པར་བྱེད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་སུ་སྨོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར། རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་དེས་རྟགས་དེ་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་དག་འགོད་པ་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེས་འགལ་བ་ཁོ་ན་ལས་ལྡོག་པ་བསྟན་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།[3] དེ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་ལ། འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༤༥ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༡༤༥ ན ༥ སྨོས་པ་དགོས་པ་མེད་

2 ཞོལ། ཤོག ༡༤༥ བ ༣ གཙང་། ཤོག ༡༤༥ བ ༡ ཚུལ་གསུམ་པ་

3 ཞོལ། ཤོག ༡༤༥ བ ༦ གཙང་། ཤོག ༡༤༥ བ ༥ འདོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་།

ཡོད་པར་ངེས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ལྡོག་པ་མི་ངེས་ན་རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་དེས་རྟགས་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལས་ལྡོག་པར་བསྟན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེས་ཡོད་པས་དོགས་པ་དེ་སྐྱེས་ན་འགོག་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་ཧི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དུ་བས་དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་མེ་དཔགས་པས་རྡོ་བའི་རེག་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་དུ་བ་དེ་གྲང་མིན་རྡོ་མིན་གྱི་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་ལས་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པར་གྲང་རེག་དེ་ཁོ་ན་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་དེ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་ན་རྡོ་རེག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་འགལ་བ་ཁོ་ན་དེ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་ནི། རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འོན་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པ་ལས་ལྡོག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ཡང་རྟགས་ལྡོག་པའི་གཞིར་གོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གི་སྒྲས་གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ཡང་གོ་བར་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྟར་བཤད་པ་དེས་ན་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དོགས་པ་དེ་དག་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་གསུམ་པ་ནི་མ་བརྗོད་ཅིང་བརྗོད་པ་དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་ལ་མཁས་པ་འདི་ལ་དོགས་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལས་ལྡོག་པར་བསྟན་པའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །གཞུང་འདི་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་འགོག་པ་ལ་སྦྱར་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་བཀག་པས་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཁེགས་པ་ནི། འཐད་ལྡན་དུ་འགལ་བ་དང་གཞན་པ་ལྡོག་པ་དག་ཀྱང་མེད་པ་ཙམ་དུ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མེད་པ་ཙམ་ལ་མེད་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། [1]།ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཁྱབ་པ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཅིག་ཤོས་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་པན་ཚུན་མི་འབྲལ་བ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤང་དང་། འཐད་ན་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༩ ཤོག ༡༣༣༠ ཐྲེང་། ༩

པོ་ནི། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་དག་ལས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཅིག་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་སྦྱར་བས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་གཉིས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཤུགས་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཚུལ་གསུམ་པ་ལོགས་སུ་སྨོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱབ་པ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཅིག་ཤོས་ཤུགས་ལ་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་དང་མི་མཐུན་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་ངེས་པར་བརྗོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་གཅིག་ཀྱང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པའི་སྦྱོར་བ་སྐྱོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་བརྗོད་པར་བྱ་ན་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་ཆུང་ལ་བསམས་ནས་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་ཅིག་ཤོས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་མི་འཐད་དེ། མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་འགྲོ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཉན་བྱ་ལ་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལྡོག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་ལས་ཀྱང་ཞེས་པ་ནི། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གང་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པའོ། །གང་རུང་གཅིག་ལས་ལྡོག་པ་ངེས་ན་ཅིག་ཤོས་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་

ཚད་མ་མེད་པས་གཟུགས་ལ་སྔོན་མེ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །སྤྱི་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་ཉིད་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ།།

མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་མི་རྟག་པ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་ཆོས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པ་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག་འདི་དང་རྣམ་འགྲེལ་དུ། མེད་པ་རྟག་ཉིད་ག་ལས་ཡིན།[1]།ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་རྟག་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ཡོད་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་ལས་ཆེས་ཆེར་རྣམ་པར་འཁྲུམས་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། མི་རྟག་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་འདི་དང་ཐལ་བ་སྤྱི་མ་འདོད་ན། བུམ་པ་མ་འོངས་པའང་དངོས་པོར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་བུམ་པ་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བར་ཐལ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །ཐལ་བ་གཉིས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅིང་བུམ་པ་ཞིག་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཁྱོད་ཞིག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་མི་དགོས་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །ཁོ་བོ་ཅག་བུམ་པ་དངོས་པོར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཚད་དེ་ནི་གཞན་དུ་དགག་ཅིང་ཁྱོད་རང་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་འདི་དང་ནི་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དང་། །མཁས་དང་རྨོངས་ལ་གྲགས་པའི་རྟག་པ་ཡི། །ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་འབྱེད་པའི་མཐུ་མེད་བཞིན། །རིགས་པ་སྨྲ་འོ་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་མཚར། །སྤང་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༩༥༩ ཐེང་། ༦

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཅི་ལྟར་མདོ་མཛད་པས་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པར་བཤད་ཅེ་ན། མདོ་མཛད་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པས་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཡོད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་དགོས་པ་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཏེ། རྗེས་ཁྱབ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེ་རྗེས་ཁྱབ་ལ་མི་འཁྲུལ་ཏེ། འབྲས་རང་གི་ལྡོག་ཁྱབ་དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རྟགས་དེའི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཉན་བྱ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དུས་སུ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་དགོས་པས་མཉན་བྱ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ལ། རྟག་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མི་སྲིད་པས་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། མཉན་བྱས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པར་བྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚང་བའི་མཉན་བྱ་ཅི་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་གོ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་ན་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བས་དེ་སྒྲུབ་དགོས་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་མཉན་བྱ་སྒྲའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པས། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡང་རྩོད་གཞི་དང་དེའི་དོན་གང་ཡང་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྔོན་ལ་ངེས་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་དེའི་རྗེས་སུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་འོག་ཏུ་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཕན་ཚུན་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་འོ་ན་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པར་འགྱུར་གྱི་གསུམ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ།

ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གང་རུང་གཅིག་གིས་དགོས་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཚུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་དག་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་སོ་སོ་བ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་ངག་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་ནུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་སྟོན་པའི་སྦྱོར་བ་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་སྦྱོར་ངག་གཅིག་གིས་ཀྱང་དངོས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་ཡང་ན་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བས་སྦྱོར་ངག་གཉིས་པོ་གང་ཡང་རུང་བས་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཁྱབ་པ་གཉིས་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲུབ་ངག་གཉིས་ཀ་ངེས་པར་སྦྱོར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་རུང་ཅིག་སྦྱར་བས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་དངོས་ཤུགས་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །འབྲེལ་བ་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱབ་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དཔེ་ལ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་དང་། །རྒྱུ་དངོས་དེ་དག་མི་ཤེས་ལ། །སྟོན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྨྲས་པས།[1]།ཞེས་སོགས་དང་འགལ་བར་དེའི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལྡོག་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དྲང་སྲོང་ཀཎ་མིག་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་ན་རེ། ཁྱེད་སངས་རྒྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་བླངས་ནས་དེ་ཉིད་རྟགས་ལྡོག་པའི་གཞིར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་རྟགས་མེད་པ་ཉིད་མི་འགྲུབ་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི། འདི་ལ་རྟགས་མེད་ཅེས་བདུན་པ་གནས་གཞིའི་སྒྲ་དང་འདི་ལས་ལྡོག་ཅེས་ལྔ་པ་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པས་ལྡོག་ཚུལ་བརྗོད་པར་མི་འཐད་དེ། དངོས་མེད་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་མི་རུང་བས་དེ་ལ་སྒྲའི་ཐ་སྙད་གང་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཕྱོགས་ལས་ལྡན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱོགས་ལས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༡༢༣ ཕྲེང་། ༡

ཟླུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གནོད་པ་དུ་མ་སྟོན་པས་རེ་ཤིག་ཅེས་སོ། །ཐུབ་པ་ཀྲང་མིག་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱུགས་ལས་ཀྱང་ཕྱུགས་ཏེ་ཟླུན་པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་འགོག་པའི་དགག་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་འདོད་པ་ཡང་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཕྱུགས་དག་ཀྱང་གང་མི་རིགས་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་མི་རིགས་པ་དེ་ལ་མི་སྤྱོད་[1]ན་ཁྱོད་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན་བདག་ཉིད་མི་ཤེས་ཤིང་རྨོངས་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བ་ལས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ལ་སོགས་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོ་ལ་སློད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་ཚིག་འགལ་བར་བསྟན་པ་དང་། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་མི་རིགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་གང་ཡང་སྨྲ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་ཀྲང་མིག་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་ཚིག་འགལ་བ་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པར་ཐལ། དངོས་མེད་རྟགས་ལྡོག་པའི་གཞིར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དངོས་མེད་རྟགས་ལྡོག་པའི་གཞིར་རུང་བ་ལས་ལྡོག་པའི་དོན་སྟོན་ཞིང་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའི་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཐ་སྙད་གང་ཡང་མི་འཐད་པར་སྟོན་ཅིང་། གཞན་དག་དངོས་མེད་རྟགས་ལྡོག་པའི་གཞིར་འདོད་པ་དངོས་མེད་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་བརྗོད་ནས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀྲང་མིག་པའི་དམ་བཅའ་འདི་ནི་གསལ་བར་རྒྱལ་པོའི་ཆོས་ལུགས་ངན་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་དམ་བཅའ་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ཚིག་[2]གིས་ཟིན་པར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་དུ་མི་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་རྟགས་ལྡོག་པའི་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ། ཁྱོད་རང་གི་ངག་ལས་གཞན་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་ཉིད་དངོས་མེད་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་མི་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས། དམ་བཅའ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་སྐྱོན་སྤང་བར་འདོད་ནས་དངོས་མེད་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་སྨྲ་ན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཚིག་འགལ་བའི་སྐྱོན་འདི་སྤང་བར་མི་ནུས་

1 ཞོལ། ཤོག 789 བ 3 གཙང་། ཤོག 789 བ 3 དེ་ལ་མི་སྤྱོང་ན་ཁྱེད་

2 ཞོལ། ཤོག 789 བ 6 དངོས་མེད་ཚིག་ཚིག་གིས་

པར་ཐལ། བདེན་ཞེན་གྱིས་དངོས་མེད་ལ་ཐ་སྙད་གང་ཡང་མི་འཐད་པར་སླུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་དག་ནི་རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་རང་ཚིག་འགལ་བའི་གནོད་པ་འབབ་པར་བསྟན་ཏེ། རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བར་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་རུང་བ་དགག་པའི་གཞིར་ཤུགས་ལ་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རང་མཚན་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱང་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ལྡོག་པ་མེད་ན་རྟགས་ཞུགས་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རྟགས་ཞུགས་པ་འགོག་ན་ལྡོག་པ་དགག་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཞུགས་ཤིང་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་མི་འགོག་ཅིང་ལྡོག་པའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་ལ་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་རེ་ཤིག་ཅི་ལྟར་ཚིག་གི་སྒྲོར་བ་གང་གིས་སྟོན་པར་འདོད་དྲིས་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་རྟགས་ལྡོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐུན་པོ་ཡི་ནི་སྤྱོད་ལ་བལྟོས་ཏེ། གླེན་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཅན་དུ་ཐལ། བྱས་པ་ལྡོག་པ་མེད་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་མེད་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་བྱས་པ་ལྡོག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་མེད་ལ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་མེད་ལས་རྟགས་ལྡོག་པ་མེད་ན་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི་དྲིས་པས་འཇུག་པ་དེ་ཡང་མིན་នོ་ཞེ་ན་དངོས་མེད་ལ་བྱས་པ་ལྡོག་པ་ཅི་སྟེ་འགོག་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱས་པ་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ནི་དགག་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་ཚོད་དྲིས་པའི་ཚེ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་སྨྲ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པའི་གཞི་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་ཚོད་དྲིས་པའི་ཚེ། འདི་ལ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྨྲ་བ་འཐོབ་རིགས་པར་ཐལ།

དགག་པའི་ཐ་སྙད་དང་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པའི་ཐ་སྙད་མ་གཏོགས་པ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་ལ་ཡང་གཉོད་པ་དེ་ཉིད་འཇུག་པའོ།། དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བར་འདོད་པའི་རིགས་པའམ་ཚུལ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་ཤེས་བྱ་འདི་ལ་མེད་པར་དགག་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་དོན་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་མེད་པར་དགག་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་མེད་མེད་པར་དགག་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ནི་དངོས་པོར་མེད་པ་ལའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་ཏེ་དངོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་འདིའི་བུམ་པ་གཞན་ན་མེད་ཅིང་དུས་ཕྱི་མའི་བུམ་པ་སྔ་དུས་ན་མེད་དོ་ཞེས་ཡུལ་དུས་ལ་བལྟོས་ནས་འགོག་ཅིང་བཀག་པ་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དུས་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པའི་གཞི་མེད་པར་ཐལ། ཅི་ལྟར་གཞི་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ནི་མི་འགོག་པ་སྟེ། མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པར་མི་འོས་ཅི་ལྟར་གཞི་དེ་དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་ནི་འགོག་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་སོ། །གཞུང་འདི་རྣམས་སྐབས་འདིར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་ལྡོག་ཚུལ་ལ་རྩོད་ལན་དང་བཅས་པ་འཕྲོས་ལ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ལས་འཕྲོས་ཀྱང་། །དོན་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བ་བཀག་ནས་སྒྲ་དོན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཀ་གཞོལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་དུ། འདི་རྣམས་གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ནི་དེར་ཡང་ལེགས་པར་འབྲེལ་ཞིང་། རང་དོན་དུ་སྒྲ་རྟོག་གི་འཇུག་ཚུལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ཐོར་ལྟེ་བ་སྤྱང་བ་ལ་ཡང་དགོངས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞན་སེལ་བཤེས་པའི་དགོས་པ་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་

པོ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་པ། །དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། །གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྗེས་མི་འགྲོ། །རྗེས་འགྲོ་གཞན་ནི་སྣང་བ་མེད།[1]།ཅེས་པའི་རིགས་པས་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་ཡིན་པ་བཀག་པ་ན། རིགས་པ་དེ་ཤིང་ཤིང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཤིང་གི་མཚན་གཞི་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཡང་རང་ལུགས་ལ། ཤིང་འདི་ཡིན་ཅེས་ཁས་བླངས་པ་ན་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་དུ་སྣང་བ་ཡང་ཤིང་དུ་ཐལ་བ་སྤོང་མི་[2]ནུས་པར་སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ན། དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་ཤིང་དངོས་པོ་ཁས་བླངས་པ་ན། སྤྱི་མཚན་ཡང་དངོས་པོར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་སོང་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ཤིད་མཚུངས་སུ་འཛོག་མ་ཤེས་པར་ཐགས་མཁན་གྱི་རྐང་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མཐའ་དག་བསལ་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ལ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་སྐྱོན་མེད་འཛོག་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱི་རང་ལྡོག་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མི་ཤེས་པར་གཏན་ཚིགས་མཐའ་དག་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་དགོས་ཤིང་། ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རང་ལུགས་ལ་འཛོག་མི་ཤེས་པར་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་នོ།།

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་བསལ་བྱ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས། འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པ་འོ། །མ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །བློ་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ།[3]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མེད་པར་དགག་པའི་སེལ་བ་དང་། མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་སེལ་བའོ། །ཕྱི་མ་ལ་གཉིས་ཏེ། བློའི་སེལ་བ་དང་། དོན་གྱི་སེལ་བའོ། །དཔེར་མཚོན་ན། ཤིང་གི་ཤིང་མ་ཡིན་མེད་པ་དེ་ཤིང་གི་མེད་དགག

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༢༧༨ ཐྲེང༌། ༣

2 ཞོལ། ཤོག ༡༤༡ བ ༥ གཙང༌། ཤོག ༡༤༡ བ ༥ སྤོང་མ་ནུས་པར་

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༢ ཤོག ༤༣ ཐྲེང༌། ༣༠

གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ལ། ཞིང་འཛིན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཞིང་གི་བློའི་གཞན་སེལ་དང་། ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དེ་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཞིང་། སེལ་པ་གསུམ་ག་ཞིང་གསལ་མཐའ་དག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡང་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཤ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཞིང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་ན་ཞིང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཞིང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཞིབ་ཏུ་མ་ཕྱེད་པ་སྟེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཁྱོད་མེད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ལེགས་པར་མཚུངས་སོ། །འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཐ་མ་ཡང་འདོད་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད། འོ་ན་ཞིང་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཞིང་དུ་ཐལ། དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་སྒྲོ་བཏགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། རང་མཚན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྒྲོ་བཏགས་ལ་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འཐད་ཅིང་དེ་ལ་གནས་ཚོད་སེམས་པའི་ཚད་མས་མི་གནོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དམ་བཅའ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། སྒྲ་དོན་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་མིན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དགག་སྒྲུབ་རིམ་ཅན་དང་འབྲེལ་བར་སྣང་ཞིང་། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་འགའ་ཞིག་བསྒྲུབ་པ་དང་འགའ་ཞིག་དགག་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་བློ་གང་ཞིག་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉིས་ཆོས་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། [1]།ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༡༡ ཐེང་། ༧

གཉིས་པ་ནི། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་དེ། སྒྲ་དང་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་རྣམས་སྔ་མ་སྔ་མ་གྲུབ་དུས་སུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྔ་མ་སྔ་མའི་ཟློག་ཕྱོགས་དང་བྲལ་དུས་སུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཟློག་ཕྱོགས་དང་མ་བྲལ་བའི་རིམ་ཅན་དེ་འདྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་རིམ་ཅན་དེ་དག་དང་ནི་འབྲེལ་བར་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ལམ་དངོས་རྟེན་རང་མཚན་མིན་པ་དང་ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་རྟེན་མིན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ནས་རང་མཚན་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་ཞིང་རང་མཚན་ལ་མ་རེག་པར་འདོད་པ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་རང་ཚིག་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། མི་སྨྲ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་དགོས་པའི་གནོད་པ་མཐའ་ཡས་ཏེ་རེ་ཤིག་བཞག་གོ །འདིས་ནི་གཞི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་དང་ཚད་མས་བསྒྲུབས་པའི་སྟོང་པ་བློ་བྱས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཞེས་པའི་སྐྱོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་དག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོའི་དགག་སྒྲུབ་དང་ཚད་མའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་བསྒྲུབས་པའི་དོན་ཡང་རྫ་མཁན་གྱིས་བུམ་པ་བཟོས་པ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཐིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མས་བཀག་པའི་དོན་ཡང་བུམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་ཐིགས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོ་འདོགས་བསལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་དག་ལ་གོ་བ་བཞག་ན་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་གླུན་པོ་གཉིས་ད་གཟོད་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། ཉམས་ལེན་ལ་མང་ཙུང་མི་ཡོང་ཞིང་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དཔེན་པར་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་དགོས་པར་མཐོང་ནས་འདོར་བའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཚད་དེའི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་བས། མཁས་པས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་དོན་དེ་ཡོད་ན་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། བློའི་རྫས་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤིང་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་གནས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན་ཐ་སྙད་

བརྟེན་པར་ཧེ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་རིགས་ཏེ། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་འདོད་རིགས་ཏེ་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ཡི་བདག་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྒྲ་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་པ་ནི། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤིང་འཛིན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་འཐད་ལྡན་དུ། འདི་ལ་ཚད་མ་གཞན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།[1]།ཞེས་གཞན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱི་དགག་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་དང་། བློའི་དགག་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྣང་བ་སྒྲོ་བཏགས་དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་མཚན་ཡིན་ན་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་བསྒྲུབས་པ་ན་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས་པ་དང་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་འགོག་པ་ན་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཀློག་ཀླ་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲའི་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ལྷུར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པར་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་དང་། སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། དེའི་སྟེང་གི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་རྣམས་རྫས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གྲུབ་[2]བདེ་ཐ་དད་མེད་པའི་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པས་སྒྲའི་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ལྷུར་མེད་གསར་དུ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ན། དེའི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་གི་ཆོས་ཀུན་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྫས་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲའི་འཇིག་པ་མ་སྐྱེད་ན་སྒྲ་རྟག་པའི་རྫས་སུ་བསྐྱེད་དགོས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༩ ཤོག ༡༢༣༣ ཐེང་། ༤

2 ཞོལ། ཤོག ༡༨༩ ན ༥ བདག་ཉིད་གྲུབ་པ་དེ་

པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་ནི་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་དགག་པ་དག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་འབྲེལ་མེད་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲའི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱོར་རོ། །དཔེར་ན་གཞན་ལྟ་སྤྱིན་བཀག་པ་དང་ནི་གཞན་མཆོད་སྦྱིན་སྒྲུབ་པ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་བཞིན་ནོ། །མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་བཞིན་དུ། འདིར་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཞེས་པ་སྤྱ་མ་ལྟར་རོ། །སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུང་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་ངེས་ཤེས་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་བསྒྲུབས་པ་དང་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་འགོག་པ་ན་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས་པ་དང་དེའི་ལོག་ཟླ་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་དང་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། དེའི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་རྣམས་གྲུབ་བདེ་རྫས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པར་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཅིག་རྟོགས་ན་ཀུན་རྟོགས་པ་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཅིག་བསལ་ན་ཀུན་བསལ་བར་ཐལ་བའོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབས་པ་དང་ནི་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་བཀག་པ་དག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ[1]མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་བཟློག་པ་དང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་བཟློག་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་དང་[2]དཔེ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༡༤༥ ན ༡ གཙང་། ཤོག ༡༤༥ ན ༡ དུ་འདུ་བར་

2 ཞོལ། ཤོག ༡༤༥ ན ༢ གཙང་། ཤོག ༡༤༥ ན ༢ མི་མཐུན་དཔེ་

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྒྲོ་བཏགས་ལ་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འཐད་ཅིང་དགག་སྒྲུབ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་སྒྲོ་བཏགས་ལ་གནས་ཚད་[1]སེམས་པའི་ཚད་མས་མི་གནོད་པ་དང་། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལས་དོན་རང་མཚན་ཐོབ་ཅིང་བློ་རང་དགའ་བས་འཁྲུལ་བར་མི་ཤེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོ་བཏགས་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པར་ཐལ། སྣ་ཚོགས་པའི་ལྡོག་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དགག་སྒྲུབ་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་ལ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་སྒྲུབ་པ་ན་བྱས་པ་དེ་གསར་དུ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་དང་ཤེས་བྱ་སོགས་གཞན་རྣམས་བཏང་སྙོམས་ལྟ་བུ་དང་སྒྲ་ལ་མ་བྱས་པ་འགོག་པ་ན་དེ་ཡིས་གསར་དུ་དབེན་པ་ལྟ་བུ་དང་དེ་ལས་གཞན་བྱས་པ་ལ་གསར་དུ་བསྐྱོས་པ་ལྟ་བུར་དགག་སྒྲུབ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། [2]།ཞེས་སོགས་དང་རིགས་མཚུངས་པས་སྒྲ་དེ་སྔར་ཐེར་ཟུག་ཏུ་ཡོད་པར་སྣང་བ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབས་པ་ན་སྒྲ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་ཡོད་པས་གསར་དུ་དབེན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་དེ་ཉིད་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་རྟག་པར་སྔར་ཡོད་གསར་དུ་དབེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པར་ཡོད་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ལྟ་བུའི་སྒྲ་སྙོམས་པ་ནི་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་བཏགས་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྣང་བ་ལྟར་མེད་པ་ཡི་དོན་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་བློས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དོན་ཚན་ཕྱི་མ་དང་འབྲིག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། འཐད་ལྡན་དུ་དོན་ཚན་སྤུ་མ་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་དོན་སྣང་ཡུལ་ལ་གནས་ཚོད་སེམས་པའི་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་དེ། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་མ་བརྟགས་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག་ཞུགས་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པས་གནོད་པ་བཞིན་ནོ།

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩༥ ན ༣ གཅང་། ཤོག ༡༩༥ ན ༣ གནས་ཚོད་སེམས་པའི་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༢༥༨ ཐེང་། ༤

དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། སྒྲ་བྱས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པའི་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རང་རྒྱུ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཆུ་སྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མི་བྱེད་པ་དང་། བགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་སོགས་དེ་དང་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་དེ་ཆུར་སྐྱོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་དང་བགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་མི་རྟག་དང་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་སོགས་གསར་དུ་འཕེལ་བ་དང་། འགྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་ཡི་བསྙད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དོན་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་འགའ་ལས་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ནི་རང་མཚན་མཐོང་ཞིང་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ནུས་ཏེ། ཐ་དད་པའི་རང་མཚན་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྙད་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་བསྙད་པའང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཟུང་བྱ་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བརྟགས་པར་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། སྤྱིའི་དབྱེ་བ་དང་། གཏན་ཚིགས་གསུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཁྱབ་པའི་རྩ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟོས་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དབྱེ་བ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། གསུམ་ཡོད་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ནི་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་བདག་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་། དཔེ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་

ཡང་དག་ནི་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་གི་སྒྲས་ནི་གསུམ་པོ་སྟོབས་མཚུངས་པར་སྟོན་ལ། ངོའི་སྒྲས་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་སྟོན་ནོ། །དགག་རྟགས་དང་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་སུ་ཡང་འདུས་ལ། སྒྲུབ་རྟགས་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ན། དགག་རྟགས་ལ་ཡང་འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་པས་བཞིར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟགས་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་ཐ་དད་[1]པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གྲངས་ངེས་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དགོས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ།[2]།ཞེས་བཤད་པ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་ལ། འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་གཏནཚིགས་གསུམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་གཉིས་ལས་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞིང་གཞན་མེད་ལ་འབྲེལ་བའི་རང་[3]ལྡོག་བསྒྲུབས་པས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་དགག་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་གཞན་དོན་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་དཔེར་ན་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ན་ཆོས་ཅན། ཡོད་ན་དམིགས་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་དེ། ལྟོ་ལྡིར་བ་ཡོད་ན་རྐྱེན་གཞན་ཚང་བས་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིར་གྱུར་པ་ལྟོ་ལྡིར་བ་མ་དམིགསཔའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྟོ་ལྡིར་བ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བའི་ཡོད་པ་ཅན་གཞི་འགར་དཔག་རིགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་ལས་གཞན་དུ་ནི་དགག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ནི་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་བུམ་པ་དགག་ནུས་ཀྱི། བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་དགག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥༦ བ ༣ གྲངས་ངེས་དང་པོ་ཙམ་དུ་ གཅང་། ཤོག ༡༥༦ བ ༣ གྲངས་ངེས་དད་པ་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༢༦༤ ཕྲེང་། ༡༠

3 ཞོལ། ཤོག ༡༥༦ བ ༥ གཅང་། ཤོག ༡༥༦ བ ༥ འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་

ཡང་ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་ཡོད་ན་ས་ཕྱོགས་དང་དབང་ཤེས་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འདྲེར་རུང་བ་ཡིན་ལ། ཤ་ཟ་ཡོད་ཀྱང་འདྲེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་ནི། ཤ་པ་སྒྲུར་འཁྱོག་པོ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡིན་ཏེ། ཤ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ཤིང་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་རྫ་ཚིག་རྒྱས་པར་འགྲེལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་བཅོས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དེ་ཤིང་ཡང་ཡིན་ཤ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ངེས་ནས་ཤིང་དུ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ནི། དཔེར་ན། དུ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལས་ནི་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་འདི་ན་མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་ནི། རྟགས་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟེ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། གཅིག་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་ཆོས་ཅན། དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་འགྲེལ་དུ་ཡང་ཚིག་འདི་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་ལ། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བློས། དེ་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་པོ་ན་ཞེས་བྱ་ཡི། དངོས་པོ་པོ་ན་སྒྲུབ་ཅེས་མི་བྱ་སྟེ། དགག་པ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་ནི་དགག་པ་པོ་ནའི་གཏན་ཚིགས[1]ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ནི། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མཇུག་ཏུ། སྒྲུབ་བྱེད་ཐ་མ་དག་གིས་ནི། །མ་ཡིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཕྱིར་རོ།[2]།ཞེས་གསུངས་པ་བྱས་པས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། དུ་བས་ལ་ལ་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་སྒྲུབ་པས་མ་ཡིན་དགག་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟགས་དེ་དག་གི་ཤུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་རྟགས་དང་དགག་རྟོག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༡ ཤོག ༩༢༧ ཐེང་། ༡

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༩༡ ཐེང་། ༣

པོ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་དོན་གྱིས་མི་རྟག་པའི་དོན་སྒྲ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་དེ་དེ་ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ནི་རྟགས་དེའི་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་བྱས་པ་དེའི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་ན་བྱས་པའི་རྫས་དང་མི་རྟག་པའི་རྫས་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ནམ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་རྟགས་ཆོས་སུ་སོང་། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་ཐ་དད་ན་རྫས་སོ་སོར་འགྱུར་བས་བྱས་པ་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་མ་བྱས་པར་འགྱུར་བས། རྫས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བས་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱས་མི་རྟག་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གཞན་ཡང་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་དང་སྒྲ་རྟོག་གི་འཇུག་ཚུལ་མ་ཕྱེད་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་རིགས་པ་སྨྲ་བར་ཁས་འཆེ་བ་ཕལ་ཆེར་ཡང་ཕྱོགས་སྔ་མ་འདི་དང་འདོད་པ་གཅིག་ཏུ་སྣང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་ལྡོག་རྟོག་བཏགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་དང་དེའི་བྱས་མི་རྟག་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ན། དེ་ལ་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཀྱང་ལྡོག་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དེ་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་། རྟགས་དང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་ལྡོག་རྣམས་རྟོག་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཚད་མ་མདོའི་རང་འགྲེལ་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྟགས་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་ཅན་དང་། ཁྱབ་པའི་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་

དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཐ་སྙད་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་བློ་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཁོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་བློའི་སྣང་ཡུལ་གང་ཞིག་རྫས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རང་མཚན་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཆ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་སྒྲ་ལ་བརྟེན་པར་སྣང་བ་རང་མཚན་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲའི་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་ཡིན་ཀྱང་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པར་སྣང་བ་རང་མཚན་ཡིན་ན། བྱས་པ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཕྲ་མོ་ལ་རྨོངས་ཤིང་། རང་ལྡོག་དང་གཞི་ལྡོག་འབྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྟོག་བཏགས་ཡིན་ན་བྱས་མི་རྟག་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་ནས། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་རེ་ཤིག་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་ལ་གནོད་པ་ཆུང་ངོ་། །འཕད་ལྡན་དུ། འདི་སྐད་དུ་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྒྲོ་བཏགས་པ་ངེས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།[1]།ཞེས་དང་། འདི་ནི་ཆོས་དང་འདི་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་ཐ་དད་པའི་དུ་མ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཁོ་ན་བློས་ཀུན་བཏགས་[2]པ་ཡིན་གྱི། ལྡོག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ཀྱང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།[3] ཞེས་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། རྟགས་དང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་ཐ་དད་པ་ཆོས་ཅན། བློ་རྟོག་པས་ཀུན་[4]བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཀྱང་ནི་ཆོས་ཅན།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༩ ཤོག ༡༣༩༧ ཕྲེང་། ༣
2 ཞོལ། ཤོག ༡༤༤ ན ༢ གཙང་། ཤོག ༡༤༤ ན ༢ ཀུན་བརྟགས་པ
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༩ ཤོག ༡༣༩༧ ཕྲེང་། ༩
4 ཞོལ། ཤོག ༡༤༤ ན ༢ གཙང་། ཤོག ༡༤༤ ན ༢ ཀུན་བརྟགས་པ

རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་བསྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱས་མི་རྟག་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རང་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བློའི་བྱེ་བྲག་རང་དགའ་བ་རྣམས་ནི་དོན་གྱི་རྗེན་ཏེ་དོན་རང་མཚན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། དོན་རང་མཚན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་རྟོག་པ་དེ་དག་གིས་བཏགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་གོ་དགོས་ན་ནི་དོན་མི་འཐོབ་པ་ཕོ་ནར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི་བྱས་མི་རྟག་རང་མཚན་མ་ཡིན་ན། རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་བྱ་ས་མེད་ན་ཚད་མར་མི་རུང་བས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཡང་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་རགས་པ་དང་དབང་པོའི་བར་ན་ཡོད་པའི་མངོན་པར་སྣང་བས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ཤིང་རྟོགས་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་གཞན་འཛུག་པའི་གོ་སྐྱེད་པའི་རྟགས་ལས། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བཀག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བར་གྱི་མངོན་པར་སྣང་བས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བཀག་པ་དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡང་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པའི། རང་གི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་ཕྱིར་རོ།[1] །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློ་ཉིད་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། ཐམས་ཅད་དུ་དངོས་པོ་ལ་རེག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྤྲ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟག་པའི་རྫས་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པའི་ཚད་མ་ཡང་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློ་ནི་རྟགས་དེའི་ཆོས་ཅན་འཛལ་བའི་ཚད་མ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་ཚུལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཡུལ་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། བློ་དེས་ཡུལ་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་བློའི་འཛིན་སྟངས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༠༠ ཐེང་། ༡༩

རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའོ།། དང་པོ་ནི། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ཆོས་ཅན། མཐུན་དངོས་རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མཐུན་ལས་གཞན་གྱི་དངོས་རིགས་མི་མཐུན་དག་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ལུགས་འདིའི་རང་མཚན་གྱི་དོན་ལྡོག་དང་། དེ་ལ་འཁྲོས་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་ལྟ་བུ་གཞིར་བཞག་ནས་རང་མཚན་དུ་མཚོན་པ་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པ་འདིས་རང་མཚན་གྱི་དོན་ལྡོག་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ཁྱད་པར་ཡང་ཞིབ་ཏུ་མ་ཕྱེད་ཅིང་ཁས་བླངས་ཙམ་དང་རིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་མ་ཕྱེད་པའི་བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྩིང་པོ་ཁ་ཅིག །ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་གྱི་དོན་ལྡོག་དང་། ཤར་ན་ཡོད་ན་ནུབ་ན་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ཡུལ་མ་འདྲེས་པ་དང་། སྔ་དྲོ་ཡོད་ན་ཕྱི་དྲོ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་དུས་མ་འདྲེས་པ་དང་། ཁ་བོ་དང་རྗས་གཅིག་ན་སེར་སྐྱ་དང་རྫས་མི་གཅིག་པས་ཁྱབ་པ་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ན། ཁ་ཅིག་སེལ་ངོ་དང་འབྲེལ་ངོར་ཁས་ལེན་ཞིང་སེལ་ངོ་དང་འབྲེལ་ངོ་ཞེས་པའི་ཚིག་མ་སྦྱར་བར་དམ་བཅའ་བཞག་མི་ནུས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཁྱད་པར་དེ་དག་མ་སྦྱར་ཡང་བྱས་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལན་ཐེབས་པར་འདོད་དོ།།

དེས་ན་ཡུལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་བློའི་འཛིན་སྟངས་ལ་དབུས་ཀྱི་བུམ་པས་ཤར་ནུབ་ཀྱི་བུམ་པ་གཉིས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རེག་པ་ན་ཤར་གྱི་བུམ་པ་ལ་རེག་པ་དེས་ནུབ་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་རེག་པ་དང་། ནུབ་ལ་རེག་པ་དེས་ཤར་ལ་རེག་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱི། ཤར་ལ་རེག་ན་ནུབ་ལ་རེག་པས་ཁྱབ་པར་འཛིན་པ་བློ་དེའི་འཛིན་སྟངས་ལ་འདུག་མི་འདུག་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །དེས་ན་ཤར་ལ་རེག་པ་དེས་ནུབ་ལ་མ་རེག་པ་ཡུལ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདི་དག

མ་གོ་བའི་རྟགས་སུ་བྱེ་བྲག་པས་བརྟགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་འགོག་པ་ཡང་གནོད་པ་ལྟར་སྣང་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུས་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་སྔ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་རྟག་འཛིན་ལ་ད་ནང་གི་ཀ་བ་ཕྱི་མ་རེང་ཡོད་པར་འཛིན་གྱི། སྔ་དྲོ་ཡོད་ན་ཕྱི་དྲོ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་འཛིན་པ་དེའི་འཛིན་སྟངས་ལ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དུས་མ་འདྲེས་པ་ཡང་སྔ་དྲོའི་ཀ་བ་ཕྱི་དྲོ་མེད་པ་ཡིན་པས་ཀ་བ་ཀ་བ་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླང་དགོས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སོམས་ཤིག།

རང་བཞིན་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་བ་ལང་དེ་བ་ལང་ཁྲ་བོ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཆ་སེར་སྐྱ་དང་རྫས་གཅིག །སེར་སྐྱ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཆ་ཁྲ་བོ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ཁྲ་བོ་དང་རྫས་གཅིག་ན་སེར་སྐྱ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་འཛིན་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཁྲ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་། །དེ་ནི་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་མིན། །དེ་འབྲས་ཅན་མིན་ལས་ལོག་པ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན།[1]།ཞེས་པའི་གཞུང་སྔ་ཕྱི་གང་རུང་གཅིག་གིས་ཅིག་ཤོས་སུན་འབྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པ་ཙམ་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་ཙམ་རང་མཚན་གྱི་དོན་ལྡོག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞི་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་ལེགས་པར་འགོག་ནུས་པ་ཡིན་ན། དབུ་མའི་ལྟ་བ་གོ་དགོས་ལ་འདིར་བཤད་པའི་རང་མཚན་གྱི་དོན་ལྡོག་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་སྒྲ་དོན་གྱི་སྟེང་དུ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ཡང་འདིར་བཤད་པའི་རང་མཚན་གྱི་དོན་ལྡོག་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མདོ་སྡེ་པས་སྒྲ་དོན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡང་ཚད་མས་ཁེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མདོ་སྡེ་པས་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །དབུ་མ་པས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཚད་དུ་བྱས་པ་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་

[1] བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༧ ཤོག ༩༡༣ ཕྲེང་། ༩

ཁེགས་ན་རིགས་པ་སྦྱོས་པས་གཞི་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡང་ངེས་པར་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདིར་བཤད་པ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ན་དངོས་པོ་ཙམ་ཁེགས་པ་དང་བུམ་པ་སོགས་དངོས་པོར་སྒྲུབས་པ་ན། རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཡང་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བྱུང་ན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་འཛོག་མཚམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བས་དེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་དགོས་པ་བཞིན་དུ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན་རྒྱུ་འབྲས་བཞག་ས་མེད་པར་སོང་ཞིང་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་བླངས་པ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན་བདེན་གཉིས་ལེགས་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ཤིང་རྒྱུ་འབྲས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་པས་ཚོག་པའི་བདེན་གཉིས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ལུགས་འདིར་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་གཟུང་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོར་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཁེགས་ནས་རྟོགས་པས་བཏགས་ཙམ་ལ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལེགས་པར་འཛོག་ཤེས་པ་དགོས་པ་བཞིན་དུ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཁེགས་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱི་གཟུགས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་གནས་ཚོད་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར། རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་ལོག་ས་གང་དང་གང་ལས་དོན་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་ལྡོག་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་རིགས་ཏེ། ལྡོག་པ་དུ་མ་དབྱེ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྡོག་པ་དུ་མ་དབྱེ་རུང་སྟེ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་རིགས་མི་མཐུན་མ་བྱས་རྟག་པ་དང་། རིགས་མཐུན་བུམ་པ་སོགས་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཅི་ཞིག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་མཚན་གྱི་གནས་ཚོད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲ་དང་བུམ་པ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་ན། སྒྲ

དེ་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ཅིང་སྒྲ་ལས་མ་ལོག་པ་དང་། བུམ་པ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ཅིང་བུམ་པ་ལས་མ་ལོག་པས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་དང་། བུམ་པ་རྫ་མཁན་སོགས་གང་ཡང་རུང་བས་བྱས་པ་མཐོང་ཞིང་། སྒྲ་དེ་དག་གིས་མ་བྱས་པ་དང་། སྒྲ་ཧ་ལ་དབྱུ་གུ་བསྣུན་པ་སོགས་རང་གི་རྐྱེན་གང་ཡང་རུང་བས་བྱས་པར་མཐོང་བས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་ལ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་དུ་ཡང་མཐོང་ཞིང་། དེ་གཉིས་དང་བྱས་པའི་ཐ་དད་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ལ་རགས་པའི་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་[1]གྲུབ་ཅིང་། སྒྲ་ལ་ཡང་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མེད་པས་རགས་པའི་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་འཇིག་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་ཞིང་། སྒྲའི་འཇིག་པ་དང་བུམ་པའི་འཇིག་པ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་གནས་པས་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་རྫས་གཅིག་ཀྱང་སྒྲ་རྟོད་གཞི་དང་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་དང་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འཐད་ལ། མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ནི་སྒྲ་བུམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་ལ་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་དང་བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྣམ་བུ་སོགས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་མཐུན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། རང་མཚན་གྱི་གནས་ཚོད་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ཚོད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཅིང་། ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་དེའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་རྫས་གཅིག་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་ཁྱད་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་བྱས་པ་ཞེས་པའི་མིང་གི་ཆོས་གང་གིས་[2]གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་མིང་ལྟ་བུ་སྤྱ་མ་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་གོ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན། ཁྱད་པར་མི་རྟག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་རང་ལས་གོ་སླ་བའི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྟོགས་དགོས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གོ་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པའི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གོང་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠༢ ན ༩ མངོན་སུམ་གྱི་གྲུབ་ཅིང་།
2 ཞོལ། ཤོག ༢༠༢ བ ༢ ཆོས་གང་གི་གོ་བར་

དུ་བསྒྲུབས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་མ་ཟད་འབྲས་བུ་དུ་བ་ཡང་མེ་དང་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་དུ་བ་དེའི་རང་བཞིན་མེ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པོ་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བསྒྲུབས་པས། གཏན་ཚིགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ངེས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བསྒྲུབས་པས་གཏན་ཚིགས་གསུམ་མི་འདོད་ན་ཡང་ངེས་པར་ཁས་བླངས་དགོས་ལ། གཏན་ཚིགས་གསུམ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་ཡང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བསྒྲུབས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲུབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་འདི་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་དེ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་གཟུང་ཡུལ་དེ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྡོག་ཕྱུར་རང་མཚན་པ་དེ་དང་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། མི་འཁྲུལ་བའི་སྒོ་ནས་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་བཞིན།

གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་གསུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ནུས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་རྣམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ

ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྣམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་མ་དམིགས་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་དང་གཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེས་ན་བུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་དེ་བུམ་པ་མེད་པ་ལ་འཁྲུལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་གྲུབ་པ་ལ་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཡུལ་བུམ་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་བྱར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔ་སྟེགས་དཔྱོད་པ་པ་དག་བུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མི་དམིགས་པའི་བུམ་འཛིན་བཀག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་མེད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས་ལྡོ་ལྡིར་བ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སོང་ན་ཕྱོགས་སྔ་མའི་འདོད་པར་སོང་འདུག་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་ས་ཕྱོགས་དག་པ་བ་དང་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་རྟགས་སུ་བྱེད་ཅིང་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་པ་ནི། དགག་རྟགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལྷུན་པར་སྟོན་ཞིང་མཁས་པས་བརྟགས་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན་གླེན་པ་གང་ལ་ཁྱུ་མཆོག་རྣ་རིངས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དྲིས་པ་ན། ཁྱུ་མཆོག་རྣ་རིངས་འདི་དག་ནི། །མ་ཡི་ལྟོ[1]ནས་འོངས་མིན་གྱི། །འདི་དག་ཚོང་དུས་ནས་འོངས་པ། །རིན་གྱིས་ཉོས་པ་ཙམ་དུ་ཟད། །ཅེས་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། བུམ་མེད་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པས་ཐ་སྙད

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠༩ ན ༢ མ་ཡི་ལྟོ་ནས་

འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་བ་ཡང་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རྒོལ་དེས་གཞི་དེ་ན་བུམ་པ་མེད་དོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་མ་སྐྱེས་ཤིང་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མ་ཐོགས་ན་ནི། བུམ་མེད་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་པར་འགལ་ལ། ཐ་སྙད་ཐོགས་ན་ནི་ཐ་སྙད་གཞན་གང་སྒྲུབ་དགོས་པ་སོམས་ཤིག །བུམ་པ་མེད་པའི་སྒྲ་བློའི་ཐ་སྙད་འཇུག་རུང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཞི་དེར་བུམ་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་ནས་གཞི་དེ་བུམ་མེད་དུ་རུང་མི་རུང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྲིད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བླུན་པར་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །དཔྱོད་པ་པའི་འདོད་པ་ནི། ལྟོ་ལྡིར་བ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་ལྟོ་ལྡིར་བ་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། བུམ་མེད་གཞི་དེར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན། ལྟོ་ལྡིར་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་བརྒྱུད་དགོས་པར་ཐལ་གཞི་དེར་བུམ་པ་མེད་པ་ལྟོ་ལྡིར་བ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པས་སྒྲུབ་དགོས། ལྟོ་ལྡིར་བ་མེད་པ་དེ་ལྟོ་ལྡིར་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟ་ན། ལྟོ་ལྡིར་བ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་མེད་པ་ཡང་ཡུལ་ཅན་བཀག་པ་དེ་འཇལ་བའི་བློ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བར་པ་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན་གཞི་དེར་བུམ་པ་མེད་པ་ཚད་མས་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པར་བརྒྱུད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དོན་ནི་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་ནས་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་ལ་ཤེས་པ་ནི་རང་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་མེད་པ་གཞན་གྱིས་གསལ་དགོས་ལ་དམིགས་པ་ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་མི་དམིགས་པ་གཉིས་པ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་དུ་ཡོད་པ་ལྟོ་ལྡིར་བ་མེད་པ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་སོ། །དངོས་མེད་དུ་མཚུངས་པ་ལ་རང་གིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་ལྟོ་ལྡིར་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ལྟོ་ལྡིར་བ་མི་དམིགས་པ་ཡུལ་ཅན་བཀག་པ་

སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་མི་དམིགས་པ་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་གཞན་གྱིས་ནི་སྒྲུབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ས་ཕྱོགས་དག་པ་པ་དངོས་སུ་དམིགས་ནས་ཡོད་པས་བུམ་པ་མེད་པའི་དོན་ཅི་སྟེ་མི་འགྲུབ་སྟེ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལྟོ་ལྡིར་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་ཡོད་པ་གྲུབ་པས་ལྟོ་ལྡིར་བའི་ཡུལ་ཅན་མེད་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགག་རྟགས་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཉམས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་དོགས་པའང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟོ་ལྡིར་བ་དམིགས་བྱེད་བཀག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལྟོ་ལྡིར་བ་མེད་པ་མི་འགྲུབ་ན་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྩོད་པ་འདི་དང་བུམ་མེད་སྒྲུབ་ན། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ལས་ཐོས་མེད་སྐམ་དུ་ད་ལྟ་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་དེར་བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སམ་ལྟོ་ལྡིར་བ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟགས་སུ་གང་བཀོད་ཀྱང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་པས། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་དོན་མེད་དོ།།

བུམ་པ་དམིགས་བྱེད་མེད་པར་ངེས་ནས་བུམ་པ་མེད་པ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པས་དཔེ་སྦྱོར་མ་རྟགས་སུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་བུམ་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ངེས་ནས་བུམ་པ་མེད་པ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་གཉིས་མཚན་མཚོན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་དེ་ལ་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་རྩོད་གཞིར་གཟུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བུམ་པས་དག་པ་ངེས་ནས་བུམ་པ་མེད་པ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྟགས་དེ་ལ་ཕྱོགས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་དབེན་པའི་གཞི་རྩོད་གཞིར་འཛིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།།

གང་གི་ཚེ་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ལྟོ་ལྡིར་བ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་ལྟོ་ལྡིར་བ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་བུམ་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བུམ་པ་མེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ལྟོ་ལྡིར་བ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་དེས་གཞི་འགར་བུམ་པ་མེད་པ་སྒྲུབ་

མི་ནུས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཞི་འགར་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཡུལ་བུམ་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་གྲུབ་པས་ཡུལ་ཅན་བུམ་པ་མེད་དོ་སྙམ་པའི་ཞེས་པ་དང་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་ཐ་ཚོམ་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་འོང་བའི་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་རུང་དག་མཁས་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པས་རྨོངས་པ་ལ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཡོད་མེད་ལྟ་བའི་ཕྱིར་དུ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བའི་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་ཡིན་གྱི། བུམ་པ་མེད་པར་ཐག་ཆོད་ནས་འགྲོ་བ་དང་འོང་བའི་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོ།།

ཕྱི་རྒོལ་འདི་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ཞུགས་མ་ཟིན་པས་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་དགོས་ན། དེ་ཅི་ལྟར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གཞི་དེར་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ལ་མ་ཞུགས་ན་དེར་དེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་ཁྱབ་ སྦྱར་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་གཞི་དེར་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཡུལ་བུམ་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རབ་ཏུ་བསྟན་པས་བུམ་པ་མེད་པའི་བརྡ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་ཞུགས་པའི་ཡུལ་རྟོགས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་མ་རྟོགས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ་བློ་གྲོས་རྨོངས་པ་གང་དག་བ་ལང་ཞུང་དུ་ལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ཞུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བར་མཐོང་ནས་བ་ལང་ཆེན་པོ་ལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ནི་ལྐོག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་གྱི། ཆུང་དུའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དཔེར་ན་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བ་ལང་ཡིན་ཏེ། ལྐོག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྩོད་གཞི་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་དཔེ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་དཔེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་སུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། དཔེ་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པར་རྒོལ་བ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ལ་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྟེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན་རྩོད་གཞི་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་འགར་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་རྟོགས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་མ་རྟོགས་པ་དག་སྣང་བའི་ཕྱིར་

རོ། །དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་རང་འདོད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཐ་སྙད་ལན་ཅིག་ཞུགས་པ་ལས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཤེས་པས་ཡུལ་དེ་ལ་ཆོས་གང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འདོད་པས་ཞུགས་པ་ལ་གནོད་པ་ཡང་ཅུང་ཟད་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ནུས་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ནུས་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་མི་རུང་བའི་རྩོད་སྤང་དང་། ཁྱབ་པ་འབྲེལ་བའི་རྩོད་སྤང་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་འཆད་འགྱུར་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཕོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བའི་ནུས་པའི་དངོས་པོ་ལོག་པ་ནི་ནུས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡུལ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་སུ་བཟུང་བའི་ནུས་པ་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ནི་དམིགས་པ་ལོག་པ་ཡུལ་ཅན་བཀག་པ་ཡིན་ན་དེ་ཅི་ལྟར་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ལོག་ཕྱོགས་རྣམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པས་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་རྒྱུ་ཡིན་ལ་ཡུལ་ཅན་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་ལོག་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་ལ་སྣང་རུང་གི་ནུས་པ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་ལ་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ལ་སྣང་རུང་དེ་འདྲ་བའི་ཡོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་མེད་ན་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་རུང་གི་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་ཏེ། དབང་ཡིད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཚང་བ་ན་དམིགས་པར་རུང་བའི་རང་བཞིན་ནུས་པ་ཡོད་པ་ནི་ནུས་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ནུས་པ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ནུས་པ་མེད་པ་ལ་མི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚོགས་པ་ཡོངས་འགྱུར་ལ་བལྟོས་པས་འབྲེལ་བའི་རྩོད་སྤང་དང་། ཡོད་ཀྱང་སྣང་མི་རུང་དུ་བྱེད་ཀྱིས་བརླབས་པས་འབྲེལ་བའི་རྩོད་སྤང་དང་། གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབས་པའི་སྐྱོན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་

དང་བུམ་པ་གསུམ་ཀ་ཚོགས་ཀྱང་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པ་ཚོགས་པ་ནུས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གཞན་ཚང་བའི་བུམ་པ་ཡོད་ཀྱང་བུམ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པས། བུམ་པ་ཡོད་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ལ་འབྲེལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་གཞན་ཚང་བའི་བུམ་པ་ཡོད་ན་ཚད་མས་དམིགས་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་བུམ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་བུམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དམིགས་པ་ན་བུམ་པ་དེ་མི་དམིགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པ་མཐུ་དང་ལྡན་པས་སམ། ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པས་བུམ་པ་ཡོད་ཀྱང་སྣང་མི་རུང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ཡོད་པ་དམིགས་པ་ལ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལན་དངོས་དང་། མི་འབྲེལ་བའི་དོན་བསྡུ་བ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་མཐུ་ལྡན་ལ་སོགས་པས་བུམ་པ་མི་མཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཡོད་ན་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་ཡོད་ན་ངེས་པར་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སོགས་པས་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དག་ལས་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་གཞན་དུ་བསྒྱུར་རམ་མ་བསྒྱུར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་བུམ་པ་སྣང་མི་རུང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས། གཉིས་ཀ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་ཡུལ་བུམ་པ་དང་དབང་ཤེས་བུམ་པ་མཐོང་དུ་མི་རུང་བར་འདུ་བྱས་ན་ནི་དབང་ཤེས་དེས་བུམ་པ་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཡང་ས་ཕྱོགས་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལྷ་བུའི་དབང་པོའི་ཤེས་པས་བུམ་པ་ཡོད་ན་ས་ཕྱོགས་དེ་དང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེར་རུང་དུ་བཟུང་བར་བྱ་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ས་ཕྱོགས་དེ་

དང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འབྲེར་རྟུང་གི་ནུམ་པ་ཡོད་ན། ས་ཕྱོགས་དེ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པར་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་ལས་བཟློག་པའི་ནུམ་པ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་མི་དམིགས་པ་ནི་ནུམ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་འབྲེར་རྟུང་བ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཉིད་ནི་ནུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་འདིའི་ཡོད་པར་འཛོག་པའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་དེས་ཀྱང་གཞི་འགར་ཡུལ་ཅན་ནུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། དེ་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། འདིར་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་འཁྲུལ་བས་འབྲས་བུ་ལོག་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ནུམ་པ་ཡོད་ན་ངེས་པར་དམིགས་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་དང་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་དཔེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན་རྟོད་གཞི་ལ་ཡང་གྲུབ་པས་རྟགས་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་ཡང་ནུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ནུམ་པ་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པར་དཔེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་རྟོད་གཞི་ལ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ནུམ་པ་མེད་པ་དེའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་རྟོད་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གཞན་ནོག་སློག་ཤལ་སོགས་སུ་འདུས་པས་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ནུམ་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་ནུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པས་རེ་ཞིག་ནུམ་པ་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ནུམ་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་པ་འདི་ནི་འོག་ཏུ། དེས་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི། །མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན།[1]།ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༩༩ ཐྲེང་། ༣

དང་པོ་ནི། མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཡང་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ནི། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་དང་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདིར་དངོས་སུ་བཞི་ལས་མ་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་བཅུར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་མཛད་པས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། མདོ་མཛད་པས་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཅུ་པོ་ཡང་། འགལ་ཟླ་བསྒྲུབས་ནས་འགོག་པ་དང་། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་འགོག་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ལ་སྟུད་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་རྣམ་པ་བཞིར་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟུད་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞིར་བཞག་གོ །སློབ་དཔོན་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ནི་འདིར་བཤད་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་དག །ཅེས་སོགས་ནི་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ནི། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་འཇུག་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་མཐའ་ཆོད་པར་བཤད་ན། ཚད་མས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་དགག་གཞི་ཕྱི་རྒོལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དགག་གཞི་དང་བྲལ་བའི་མེད་དགག་ཡན་འགར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་དགོས་ན་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་གཞི་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་མེད་དགག་རྟོགས་པ་ནི་ངེས་པར་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་ཤུགས་རྟོགས་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བར་རྟོགས་སོ།།

དེས་ན་དགག་གཞི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ཚད་མས་དགག་པ་བྱེད་པའི་[1]ཚེ་ངེས་པར་རྗེས་དཔག་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཕྱི་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠༥ ན ༩ དགག་པ་བྱེད་ཚེ་

གྲོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ལ། རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་དོན་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་ཕྱི་གྲོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་རུང་གཞིར་བྱས་པ་ལ་དགག་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་གྲོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ན། ཚད་མས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་ཕལ་ཆེར་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་བྱེད་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དགག་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་གྲོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ན་དགག་བྱའི་ཆོས་དེའི་འབྲེལ་ཡུལ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་དང་འགལ་ཟླ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་འགོག་པ་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ།།

འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལ་ངོ་བོ་ལ་ཁྱབ་ཆུང་བ་དང་ཆེ་བ་དང་མཉམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལ་ཁྱབ་ཆུང་བ་བཀག་པས་འགོག་མི་ནུས་ཤིང་། ཁྱབ་ཆེ་བ་བཀག་ནས་འགོག་ན་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་མཉམ་པ་བཀག་པས་འགོག་པ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ཡིན་ན། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ལ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་ཙམ་བཀག་པས་འགོག་མི་ནུས་པས་དངོས་འབྲས་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་དགོས་པས་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

དགག་ཆོས་དེའི་འགལ་ཟླ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ཡིན་ན། འགལ་ཟླ་བསྒྲུབས་ནས་འགོག་པ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ་འགལ་ཟླ་ལ་ཡང་གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡི་འགལ་ཟླ་དང་རྒྱུའི་འགལ་ཟླ་དང་འབྲས་བུའི་འགལ་ཟླའོ། །དང་པོ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོའི་འགལ་ཟླ་དངོས་དང་། འགལ་

ཟླ་དངོས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ཡིན་ན། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དེས་རང་གི་འགལ་ཟླ་དངོས་འགོག་པ་ན་དེ་དང་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་འགོག་ནུས་པས་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་དེས་འཕངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུའི་འགལ་ཟླ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱུའི་འགལ་ཟླ་དངོས་དང་། རྒྱུའི་འགལ་ཟླའི་འབྲས་བུ་གཉིས་བསྒྲུབས་པས་འགོག་ནུས་པས། རྒྱུ་འགལ་དམིགས་དང་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་དེའི་འབྲས་བུའི་འགལ་ཟླ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ཡིན་ན། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེའི་འགལ་ཟླའི་རྒྱུ་ཙམ་དགག་མི་ནུས་པས་དངོས་རྒྱུ་འགོག་པ་འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཙན་དན་གྱི་མེས་གྲང་རེག་འགོག་པ་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཟུར་པ་འདོད་པ་ནི་ཙན་དན་གྱི་མེའི་སྤུ་རིས་ཟིན་ན་ཡང་མེས་གྲང་རེག་འགོག་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དངོས་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་དགག་རྟགས་འཇུག་ཚུལ་ལ་དཔྱད་ན་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་བཞི་དང་། འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་དྲུག་ཁོ་ནར་རིགས་པས་འཐད་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས། དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ།[1]།ཞེས་གསུངས་པར་གདོན་མི་ཟའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དགག་པ་བྱེད་པ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་ལ་བལྟོས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། གྲངས་ངེས་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་པ་བྱེད་པ་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་དམིགས་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་བཀག་པར་དགག་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་མཚན། འདི་ལྟར་དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་དེ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་འགའ་ཞིག་བསྒྲུབས་པས་སམ་འབྲེལ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་དགག་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པས་དགག་པ་བྱེད་པའི་དོན་དེ་རྟགས་སུ་འབྲེལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༩༩༣ ཐེང་། ༡

ལྷ་མ་དམིགས་པ་དང་འགལ་ལྷ་དམིགས་པ་གང་བཀོད་ཀྱང་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་སོང་བའི་དོན་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་མེ་ལ་སོགས་པ་གྲང་རེག་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའམ། འོན་ཏེ་དགག་རྟགས་ཀུན་གྱིས་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཐོག་མར་བསྒྲུབས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དངོས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་དུས་ན་ངེས་པ་ཡིན་ན། འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། བཞི་པ་ལྟར་ན། དེ་ཐམས་ཅད་དོན་སྒྲུབ་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ཇི་ལྟར་ཡིན་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཚད་མས་གྲུབ་པར་སྨྲ་རྣམས་ཀྱི། །དོན་གྱི་ཟློག་པ་ཉིད་ལས་ཡིན།[1]།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་དོན་གང་དང་གང་ཡོད་པར་འཛིན་པ་རྣམས་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་བཞག་དགོས་པ་ལྟར་དོན་གང་དང་གང་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་མ་གཏོགས་ཐབས་གཞན་མེད་པས་དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་མཐར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་འདུས་པའི་དོན་ཡང་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ཚེ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་དང་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་དགག་བྱ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་སོང་བ་དེའི་ཚེ་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དོན་སྒྲུབ་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འགལ་ལྷ་བསྒྲུབས་ནས་འགོག་པ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་ལ་བལྟོས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༣ ཐེང་། ༡༧

པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་འགོག་པ་དེ་ལ་བཟློས་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་འགལ་བས་འགོག་མི་ནུས་པ་དང་། འགལ་བས་འགོག་ན་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་ལ་བཟློས་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་འགར་ཆོས་འགའ་ཞིག་བསྒྲུབས་ནས་འགོག་ན་ཡང་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བའམ་མི་འགལ་བ་ཞིག་སྒྲུབ་གྲང་ན་ཕྱི་མ་མི་རིགས་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་མི་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི་ཆོས་ཅན། གཞི་འགར་དགག་བྱའི་ཆོས་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་གཞི་མཐུན་དུ་ལྷན་ཅིག་ཡོད་པར་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་འགྲུབ་པ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་ལ་བཟློས་པ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་དེ་ལ་བཟློས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གནོད་པ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གནོད་བྱ་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ན། གེགས་བྱེད་གཞན་མེད་པར་རང་གི་གནོད་བྱེད་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་བྱའི་རྒྱུན་ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཚ་གྲང་དང་ངོ་བོ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་སྣང་མུན་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚ་རེག་དང་གྲང་རེག་གཉིས་ཀ་སྣང་རུང་གི་གཞིར་དང་པོར་གྲང་རེག་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་འབྱུང་བ་དམིགས། དེའི་རྗེས་སུ་ཚ་རེག་དམིགས་ནས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཐད། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གྲང་རེག་ནུས་ཆུང་དུ་སོང་། གསུམ་པ་ལ་རྒྱུན་ལྡོག་པ་སྨྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་དུ་མའི་བར་དུ་གནོད་བྱེད་ནུས་པ་ཇེ་ཆེ་དང་གནོད་བྱ་ནུས་པ་ཇེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །སྣང་བ་དང་མུན་པའི་གནོད་ཚུལ་ནི་མུན་པ་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་ལྡོག་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྣང་མུན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ཡང་རྒྱུན་ལ་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཕྲ་བའི་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕད་ལྡན་དུ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་འགལ་བ་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་རྒྱུན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། [1]།ཞེས་བཤད

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༩ ཤོག ༡༢༨༩ ཐེང་། ༡༥

དོ། །ཕྱད་དུས་དང་གྲང་རེག་ནུས་ཆུང་དུ་སོང་བའི་ཆ་གཉིས་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་ཆ་ཅན་གྲང་རེག་གནོད་བྱ་ཡིན་གྱི། ནུས་ཆུང་གི་གྲང་རེག་གནོད་བྱ་ཕྱད་དུས་ཀྱི་ཚ་རེག་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དང་དངོས་སུ་ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་སྲུན་གྱི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དཔགས་ནས་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་རང་གི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ལ་གནོད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་བསྒྲུབས་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་ཡང་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་དམིགས་པ་མེད་པར་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་མི་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་གནོད་བྱ་རྒྱུ་མ་ཟད་ཅིང་མ་གཏུགས་པ་ཅན་འབྱུང་བ་ལ་གཞན་གནོད་བྱེད་ཉེ་བར་ཡོད་ན་གནོད་བྱའི་རྒྱུན་མེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་འགལ་བར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་འགལ་བར་རྟོགས་ནས་འགོག་པ་དེ་ཡང་དགག་བྱ་ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། འགལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་དད་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་གང་ཞིག །གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་པ་དེར་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཞུགས་པར་ངེས་པའོ། །འཐད་ལྡན་དུ། འདི་ནི་མཚན་ཉིད་པའི་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ།[1] །དེའི་དོན་ནི་གཞི་གང་ལ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་པ་དེ་ལ་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཞུགས་པ་དང་། སྔོན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་པ་དེ་ལ་སེར་པོའི་མཚན་ཉིད་མ་ཞུགས་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དང་། སྔོ་སེར་སོགས་བརྒྱུད་པའི་འགལ་བའོ། །ཚད་མས་གནོད་པའི་འགལ་བ་ཡང་བརྒྱུད་འགལ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་མས་གནོད་པའི་འགལ་བ་དང་། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་འགལ་བ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་རྫོངས་པ་ངོ་མཚར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ །གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ན་རྟག་པ་རྣམ་བཅད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༨ ཤོག ༡༣༦༥ ཐིང་། ༡༩

ལ་ཁེགས་པ་དང་རྟག་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པ་དང་གཡུའི་ཁ་དོག་སྔོན་པོར་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ན་སེར་པོ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པ་ལས་འགལ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་འགལ་བར་ངེས་པ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། གཞན་རྟག་པ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་རྟག་པ་མི་དམིགས་པར་བརྗོད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་མ་བཀག་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་བྱ་འགོག་པ་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་ལ་བལྟོས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་འདོད་ན། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་མ་དམིགས་པ་ལས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་དགག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་དང་ས་ཕྱོགས་སོགས་སུ་དེ་དག་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཤ་ཟ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཤ་ཟ་དེ་དག་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པས་འགོག་ནུས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་རྟག་པ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཚད་མ་སོ་སོའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གཞན་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལས་དོན་གཞན་འགོག་པ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲེལ་ཡུལ་གཅིག་བཀག་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་པོ་གཞན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ནི་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་དམིགས་པ་ལ་བལྟོས་པར་གྲུབ་པ་སླ་བ་ཉིད་དེ་འབྲེལ་ཡུལ་དུ་དགག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ནི་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པའི་ལྡོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་ནི་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མེ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ནི་མེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་གསལ་པོར་རྟགས་སུ་བཟུང་

བ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལ་མེ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་ཐོགས་ན་ནི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་དགོས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་མེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དུ་བ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འགོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དོན་གཞན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་བཀག་པས་ཅིག་ཤོས་འགོག་མི་ནུས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཀག་པས་རྒྱུ་གང་ཡང་རུང་བ་འགོག་མི་ནུས་པ་དང་། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གཏན་ཚིགས་སུ་འདུས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གཞན་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་གཞན་དགག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཟློག་ཕྱོགས་གཉིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་གམ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་བཀག་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་གྲང་ན་དེ་ལ་རྫས་ཐ་དད་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཅིག་བཀག་པས་ཅིག་ཤོས་འགོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་པོ་དེ་མེད་པས་ཅིག་ཤོས་གཞན་མེད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་རོ་གཟུགས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཡང་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་རྒྱུ་འབྲས་ཀུན་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་མེད་པར་སྒྲུབ་ནུས་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་མེ་ནི་ཡོད་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲས་བུ་དུ་བ་སོགས་དེ་དང་ངེས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་ཀུན་འབྲས་བུ་ཀུན་དང་ངེས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བཀག་པས་རྒྱུ་གང་ཡང་རུང་བ་འགོག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཀུན་འབྲས་བུ་ཀུན་དང་ངེས་པར་མི་ལྡན་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་ནུས་པ་འབྲས་བུས་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་མི་ནུས་པ་ནི་འབྲས་བུས་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྐབས་ན་ཡང་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་ཟོས་པ་ལ་སོགས་པས་གེགས་བྱས་པས་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལ་ནི་རང་གི་དངོས་འབྲས་བསྐྱེད་པ་ལ་སུ་གང་གིས་ཀྱང་གེགས་བྱ་བར་ཡང་མི་ནུས་ཏེ། དངོས་རྒྱུ་ཐ་མའི་གནས་སྐབས་ན་དངོས་འབྲས་བསྐྱེད་པ་རྒྱུན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་བལྟོས་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གེགས་བྱ་ས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཚོགས་གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པ་ནི་གེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བྱ་རོག་ཆོས་ཅན། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནུས་ལྡན་འཇོམས་པ་དང་ནུས་མེད་སྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཚད་མ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་དོན་གཞན་བཀག་པས་དོན་གཞན་འགོག་པ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པར་འདུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་དང་། དེ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་འདུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་སྔར་བཤད་པ་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ནི་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་འོག་གི་ཆར་དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་སྟེང་གི་ཆར་དུ་བ་ཡོད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བའི་དུ་བས་དག་པའི་ཁྱིམ་གྱི་གཞི་འགར་ཀུན་ནས་བསྐོར་བའི་ བླ་གབ་མེད་པ་འདི་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་རྒྱུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་མེད་དེ་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་གཏན་ཚིགས་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་འབྲས་དེ་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་འདུས་པར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཏན་ཚིགས་དེ་དགག་བྱའི་ཆོས་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐ་མ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དུ་བ་དེ་ནི་དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་ཏེ། ཁྱབ་ཆེས་པ་དང་ལྡོག་པ་མ་ཁྱབ་པ་མེད་པ་དང་དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་དེའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དུ་བ་ཡང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱི་ བློག་ཕྱོགས་རྟོགས་ཤིང་

དེ་གཉིས་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ན་གཅིག་བཀག་པས་ཅིག་ཤོས་འགོག་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་འདུས་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་འབྲས་དེ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་དཔེར་ན་མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་གཞི་འདི་ན་ཆོས་ཅན། གྲང་བའི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་སུ་བསྟན་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྔར་འབྲས་བུ་མེད་པ་རྒྱུ་མེད་པའི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་བར་ཐལ། སྔར་དུ་བ་མེད་པས་མེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུའི་རྫས་སྤྱི་ལ་བསམས་ནས་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་རྒྱུ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདི་ན་མེ་མེད་དེ་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་མེ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་དུ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་སོ་སོ་ནའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གཞན་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་གཞན་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་སྒྲུབ་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་པ་ཁོ་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐ་མ་དེའི་ངོ་བོས་ཁྱབ་པའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་མེད་པས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐ་མ་མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཡང་གི་སྨྲས་འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་སྟུད་དོ། །གང་གི་ཚེ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཤིང་མི་དམིགས་པས་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ཤ་པ་མེད་པར་སྨྲ་བ་དེའི་ཚེ་ཡང་ཤིང་མེད་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་ཤ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་

དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མེ་མེད་ཀྱི་མཚོའི་སྟེང་དུ་དུ་བ་མེད་པ་དང་དུ་བ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པས་དོན་ཐ་སྙད་གཉིས་[1]ལ་སྒྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དགག་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ནི་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་ལ་བལྟོས་པའི་མི་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། འགལ་ཟླ་སྒྲུབ་པ་དང་། འབྲེལ་ཡུལ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགའ་ཞིག་འགོག་པ་ལ་ནི་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་ལ་བལྟོས་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་བལྟོས་ཀྱང་གཞན་མི་ལྟོས་སམ་སྙམ་ན། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལས་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཞན་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། གྲངས་གཞན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་པ་ནུས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱོར་བའི་འགོད་ཚུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པར་འདུས་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ནི་དཔེར་ན་མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་གཞི་འདི་ན་ཆོས་ཅན། གྲང་བའི་རེག་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་ལ་སྦྱར་རོ།།

གྲང་རེག་སྟོབས་ཅན་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་ནི། དགག་རྟགས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། མེ་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའམ་དེ་དང་སྟོབས་མཉམ་པ་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠༨ ན ༧ གཙང་། ཤོག ༢༠༨ ན ༧ གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པར་ཤེས་པར

འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོབས་ཐྲ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ཀྱང་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་སྦྱར་མི་དགོས་སོ། །དེས་འཕངས་པའི་དོན་ནི། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ཡང་བཤད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་གཞི་འདི་ན་ཆོས་ཅན། བ་མོའི་རེག་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གྲང་རེག་བཀག་པས་དེ་དང་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་འགོག་མི་ནུས་པ་མི་སྲིད་པས་སྤུ་མས་འདི་འཕངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགལ་བའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ནི་དཔེར་ན། དུ་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་གཞི་འདི་ན་ཆོས་ཅན། གྲང་བའི་རེག་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། དུ་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་དཔེར་ན་མེ་མེད་ཀྱི་མཚོ་འདི་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་ནི་དཔེར་ན་སྒོ་འཕྱུར་བས་དག་པའི་གཞི་འདི་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། སྒོ་འཕྱུར་བ་ཡོད་ན་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཤིང་གིས་དག་པའི་གཞི་འདི་ན་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཤ་པ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྐབས་པའི་ཚེ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་མེ་དང་དུ་བ་དང་ཤིང་མེད་བཀོད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་དཔེ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་བལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ཁོ་ན་ལ་བསྟོས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དེའི་འབྲེལ་ཡུལ་མེ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དམིགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་དབང་ཡིད་སོགས་ཉེ་བར་མེ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པ་རྟགས་སུ་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དགག་བྱའི་ཆོས་གཞན་ཡོད་ཀྱང་བལྟར་མི་རུང་བ་དག་ལ་ནི་རྟགས་ལོག་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་རྒྱུ་མེ་དང་འབྲས་བུ་དུ་བ་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་དང་རྒྱུ་མེད་ན་འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་དག་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་མི་དམིགས་པ་མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་སོགས་འགལ་དམིགས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན

བལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ཁོ་ན་ལ་བལྟོས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དག་དང་འགལ་བ་མེ་ལ་སོགས་པ་དག་དམིགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་དབང་ཡིད་ཉེ་བར་མེ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ཀྱང་གཞན་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དག་ལ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་རྟགས་འགལ་བ་དག་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དོན་བསྡུས་ན། མེ་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མེ་མེད་ཀྱི་མཚོ་ལ་དུ་བ་འགོག་པ་དུ་བ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ལ་བལྟོས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དུ་བའི་རྒྱུ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་ཀྱང་བལྟར་མི་རུང་ན་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་ཆོས་ཅན། གཞི་འགར་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་འགོག་པ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ཀྱང་བལྟར་མི་རུང་ན་རྟགས་དང་འགལ་བར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འགལ་དམིགས་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ།། གསུམ་པ་ནི། ལྟོ་ལྡིར་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། བུམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞི་དེར་ལྟོ་ལྡིར་བ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལ་ལྟོ་ལྡིར་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གྲང་རེག་གི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པའི་གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་མི་སྲིད་པར་གྱུར་པ་ན་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚ་རེག་གི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་གྲང་རེག་འགོག་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པས་གལ་ཏེ་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་ཀྱང་གཞི་འགར་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་འགྲུབ་ན་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་དེའི་རྒྱུ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་དེ་མེད་པར་ཅི་སྟེ་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན། འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་འཐད་པ་འདིར་འགོག་ལ། རྒྱུ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་ན་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ཡང་རྟགས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བའི་

ལན་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་མི་འགལ་བས་འགོག་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འགལ་བས་འགོས་ནུས་པའི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་དང་། དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐ་མས་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་དང་། དེས་ན་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚ་རེག་གི་རྒྱུ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་གྲང་རེག་འགོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཚ་རེག་བསྒྲུབས་པའི་སྒོ་ནས་གྲང་རེག་འགོག་དགོས་ན་ཚ་རེག་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྗོན་ཤིང་སྟུག་པོ་དཀྲིགས་པའི་གཞི་འདི་ན་ཆོས་ཅན། གྲང་བའི་རེག་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ་ཤིང་གིས་ཁྱབ་པར་ནོན་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །བུད་ཤིང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ལས་གྲང་རེག་འགོག་ནུས་ཀྱི་མེ་བསྒྲུབས་པའི་སྒོ་ནས་གྲང་རེག་དེ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་གོ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲང་བ་བཟློག་པའི་མེ་གདོན་མི་ཟ་བར་གོ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤིང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ནི་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ཚ་རེག་རྫོགས་པར་མ་ངེས་པས་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ཙམ་གྱིས་འགོག་མི་ནུས་ཀྱང་མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་དེ་དང་འགལ་བ་བཀག་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་པས་མེ་བསྒྲུབས་ནས་གྲང་རེག་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐ་མས་མེ་བསྒྲུབས་པའི་སྒོ་ནས་གྲང་རེག་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་འབྲས་བུ་མེ་སྐྱེ་བ་ནི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པན་ཆད་དུ་སྡོད་པ་མེད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མེ་དམིགས་རུང་གི་གཞི་ལ་མེ་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་། སྣང་མི་རུང་གི་གཞི་ལ་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐ་མ་དེ་མེ་སྣང་རུང་གི་གཞི་ལ་མེ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐ་མ་དེའི་སྐད་ཅིག་གསུམ་པའི་སྔོན་རོལ་ཏུ་འབྲས་བུ་མེ་སྐྱེས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་རྒྱུར་

གྱུར་པའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མས་དུས་གཉིས་པར་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་རྒྱུའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་གི་བར་དུ་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་སྲིད་ཀྱི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་རྟགས་དེ་མཐོང་བ་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ། སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་མི་སྣང་ཟུང་གི་གཞི་ལ་མི་རྟོགས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་མི་སྣང་མི་ཟུང་གི་གཞི་ལ་མེའི་དངོས་རྒྱུ་ལས་མེ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་མེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་ལ་ནི་མེའི་དངོས་རྒྱུའི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མེའི་རྒྱུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་འབྲས་བུ་མེ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ། དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་[1]དམིགས་པས་ཀྱང་འགོག་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་རྒྱུ་མ་དམིགས་པར་འདུས་པའོ།། དང་པོ་ནི། དགག་བྱའི་ཆོས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དག་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ནི། དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གདུང་བྱེད་ཀྱི་མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གདུང་བྱེད་ཀྱི་མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་གཞི་འདི་ན་ཆོས་ཅན། སྤུ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པ་དང་སོ་ཏག་ཏག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲང་རེག་གི་འབྲས་བུའི་བྱེ་བྲག་དག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། གདུང་བར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་མེ་ཉེ་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་འགོག་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྟགས་དེས་དགག་བྱ་དེ་འགོག་ནུས་པར་ཐལ། སྤུ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་འགལ་བ་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་རྒྱུ་མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པས་ནི་གྲང་བ་དང་འགལ་ཞིང་། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༡༤ ན ༩ འབྲས་བུ་དེས་གོས་པས་ཀྱང་འགོག

གནས་པ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གྲང་བ་རྒྱུན་ཆད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མས་གཞི་འགར་གྲང་རེག་མེད་པར་རྟོགས་ན། གྲང་རེག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་འགལ་དམིགས་གོ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། དགག་བྱའི་ཆོས་དེའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ལས་ཀྱང་གནོད་བྱེད་དེ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བཤད་པ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་དེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་དང་ལྡན་པའི་མེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་གོ་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ན་ཆོས་ཅན། གྲང་བའི་འབྲས་བུ་སྤུ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་དང་ལྡན་པའི་མེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་བྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་བཞིའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དང་འགལ་བར་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་པོ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། སྔར་བསྟན་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི་པོ་གང་གི་ཡང་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མ་གྲུབ་ཅིང་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེས་གྲང་རེག་འགོག་ནུས་ཤིང་དུ་བས་གྲང་རེག་འགོག་ནུས་ཀྱི་མེ་སྒྲུབ་ནུས་པས་གཏན་ཚིགས་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ན་དེ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ཡང་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པ་བཞི་དང་། འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་དྲུག་ཏུ་ངེས་པ་དེ་ལྟར་ནའི་ཕྱིར། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན

པའི་དགག་རྟགས་བཅུ་པོ་འདི་ལས་མང་བར་འདོད་པ་ནི། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པ་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ན་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ཡང་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། དུ་བས་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་འགོག་པའི་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་འགོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲང་རེག་འགོག་པ་མེའི་ནྡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་དང་ནི་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བཞིན་པའི་རྣམ་པ་དང་གྲང་རེག་འགོག་ནུས་ཀྱི་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་འགོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གྲང་རེག་འགོག་པ་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བལྟོས་དགོས་པར་ཐལ། བལྟོས་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་གྲང་བ་གྲང་རེག་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ཐལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་གཉིས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་མེད་ངེས་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། མེད་ངེས་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་པ་དག་ན་རེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཆགས་བྲལ་དགྲ་བཅོམ་པ་མེད་དེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་དག་མེད་དེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་དེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱང་པན་ཆོས་ཅན། ཆགས་བྲལ་དང་། ལྷའི་ཁྱད་པར་དང་ཚེ་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ལ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་མེད་པར་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པའི་དགོས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས། ང་དང་ང་འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཚོད་གཟུང་གི་གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཚོད་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དྲངས་པས། གང་ཟག་རང་ཉིད་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་མེད་བཞིན་དུ། ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཉེས་པ་འདི་དང་འདི་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འདི་དང་འདི་དག་མེད་དོ། །ཞེས་དམ་འཆའ་བར་རིགས་པ་འགོག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས། དོན་དེ་དག་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཉེས་པ་ལྷག་པོར་སྒྲོ་

འདོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་མི་རུང་བའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་དོ།།

མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གང་ཡང་ཡོད་པར་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། ལྡོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་ཡོད་ཅེའམ་མེད་ཅེས་དམ་འཆའ་མི་རིགས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། གཞི་དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་ནུས་ན་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་དགག་ནུས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡོད་ངེས་དགག་ནུས་པར་འགྱུར་བས་མེད་ངེས་སྒྲུབ་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོད་ངེས་འགོག་ནུས་ཀྱང་མེད་ངེས་མི་སྒྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་འགོག་ནུས་ཀྱང་མེད་པ་མི་སྒྲུབ་ཅེས་པ་དང་འདྲ་བས་ལྷ་རྣམས་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཡོད་པ་དང་ཡོད་ངེས་དང་མེད་པ་དང་མེད་ངེས་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཡོད་ངེས་འགོག་ནུས་ན་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཙམ་འགོག་ནུས་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་དམིགས་པ་ཡང་འགོག་ནུས་དགོས་པས་མེད་ངེས་སུ་ཁས་བླངས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་དག་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཆགས་བྲལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་ཁྱོད་ཡོད་ཅེས་དམ་འཆའ་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱང་པན་གྱིས་མེད་ཅེས་དམ་འཆའ་བར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱང་པན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། མ་མཐོང་བས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐལ་པའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡུལ་གྱིས་བསྐལ་ནས་མ་ག་ཏ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ན་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཨེ་ལྟ་བུ་སྣམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། དུས་ཀྱིས་བསྐལ་ནས་མ་འོངས་པའི་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ན་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་མི་འབྱུང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་།

ངོ་བོས་བསྐལ་པ་གཞི་འདི་ན་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྟ་བུའོ། །བསྐལ་དོན་དེ་དག་ལ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པ་ཙམ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། གང་ཟག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་དགག་མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསྐལ་དོན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མཐུན་འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་པའམ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་བསྐལ་པ་ཡིན་ན་དུས་དེ་དང་དེ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ན་བསྐལ་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཤ་ཟ་ཡོད་ན་རིགས་མཐུན་ནང་ཕན་ཚུན་གྱིས་དམིགས་པས་ཁྱབ་པས་ཤ་ཟ་མ་དམིགས་པས་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་འགོག་པ་ལ་ཤ་ཟ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་རྟགས་སུ་དགོད་དགོས་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཤ་ཟ་ཡོད་ན་རིགས་མཐུན་ནང་ཕན་ཚུན་གྱིས་དམིགས་དགོས་པས་ཤ་ཟ་མ་དམིགས་པས་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལོག་པ་ནི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤ་ཟ་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་དེ་རྐྱོལ་བ་བདག་དང་ཕྱི་རྒོལ་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི། ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཙམ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགོད་པ་གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་ལ་གནས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱང་པན་ཆོས་ཅན། ཆགས་བྲལ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆགས་བྲལ་འགོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་ཕྱི་རྒོལ་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་པན་པ་འདི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལོག་པ་ཉིད་ཚད་མར་བྱེད་པ་ན་ཆགས་བྲལ་སྲིད་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མེད་རྒྱང་པན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཆགས་བྲལ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱང་པན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བསྐལ་པ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྐལ་པའི་དུས་དེར་ཡང་ཡོད་ན་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ལུང་ཚད་མ་རྣམས་ལས་གང་རུང་གཅིག་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆགས་བྲལ་ཆོས་ཅན། མེད་དེ། རྒྱང་བན་རང་གི་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡོད་ན་ལུང་གིས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་ཚད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། བསྐལ་དོན་འགའ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་ལ་དགོས་ནུས་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྣང་སྟོན་བྱེད་དུ་བཀློག་ཀྱང་མེད་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟན་བཅོས་སྟོན་བྱེད་དུ་བཀློག་པས་མེད་ངེས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། ཡོད་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་དགོས་ན་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་མི་འཐད་པ་ནི། བསྐལ་དོན་ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྐལ་དོན་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་བུའི་དགོས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གི་འཇུག་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་གནས་སྐབས་སམ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་འགའ་ཞིག་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོམ་པ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་མང་པོ་དག་གདོན་མི་ཟ་བར་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཁ་ཅིག་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་དེར་ཐལ། དཔེར་ན་བདག་ཉིད་སོ་སོ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་

ལ་རྣམ་རྟོག་གི་གྲངས་འདི་ཚུན་ཆད་འབྱུང་གི་དེ་ཕན་ཆད་དུ་མེད་པ་རྣམས་བརྗོད་བྱར་བསྟན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་སོ་སོ་ལ་ངེས་པ་ཞེས་པ་ནི་གང་ཟག་དེ་དང་དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཐུན་མོང་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་ངེས་པ་ལས་བྱུང་ན་བརྗོད་བྱར་སྟོན་དུ་ཆུག་ཀྱང་བསྐལ་དོན་མཐའ་དག་བརྗོད་བྱར་སྟོན་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་ངེས་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཅན་བསྐལ་དོན་འགའ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྟན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་བསྐལ་དོན་དེ་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལམ་དུས་ཀྱིས་ཆོད་པ་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མེད་པའི་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་གི་རྡོ་བ་ལྟ་བུ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པའི་བསྐལ་དོན་ཡོད་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་ལ་དགག་པ་མ་མཛད་པ་ནི། ཕྱི་རྒོལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་མཛད་ལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པ་ནི། དེ་དག་ཤེས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་མ་བཀག་གོ །དེས་ན་བསྐལ་དོན་ཡོད་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་པ་དག་ལ་ནི་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་མཐུས་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་བཞག་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤ་ཟ་ཡོད་པའི་མཐུ་ཙམ་གྱིས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་ན་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །རང་གི་མཐུས་ཞེས་པ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཟླ་གཅིག་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་འདོད་པ་ནི། སྐབས་འདིར་འཕྲོ་ལྡན་དུ་བཀག་སྟེ། འཕྲོ་ལྡན་དུ། རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་དབང་པོ་ཉམས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་གིས་རང་གི་རྣམ་པ་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ།[1]།ཞེས་བཤད་དོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༩ ཤོག ༡༢༥༣ ཐེང་། ༦

གསུམ་པ་ནི། བསྐལ་དོན་ཡོད་ན་འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་ཀ་ཟ་ཡོད་ན་དགག་རྟགས་དང་རང་བཞིན་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དམིགས་པ་དགག་མི་དགོས་པས་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་བསྐལ་དོན་ཡོད་ན་འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་ཀྱང་བསྐལ་དོན་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་གདོན་མི་ཟ་བར་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐལ་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བ་ངེས་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐལ་དོན་ཡོད་ན་རྟགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དམིགས་པར་མི་འགོག་པའི་དོན་ཅི་ཡིན། ཕྱི་རོལ་གྱིས་བསྐལ་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། འགོག་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཅིང་དགག་པ་མ་ཡིན་པས་ཡོད་ན་དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དམིགས་པའི་དོགས་[1]པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྐལ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་ཡང་ཁེགས་པས་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དམིགས་པ་ལ་དགག་པ་ཟུར་དུ་མ་སྨོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བསྐལ་དོན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན་དུ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་བསྐལ་དོན་ཡོད་ན་འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དམིགས་པ་ཡང་དགག་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བསྐལ་དོན་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་ཡང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་ན། འདི་བསྐལ་དོན་གྱི་འབྲས་བུའོ་སྙམ་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐལ་དོན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་རང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་ལོག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཚད་མ་གསུམ་གང་རུང་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མ་མཐོང་བས་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་ངོ་བོ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་སྤྱོང་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༢༩ ན ༩ གཙང་། ཤོག ༢༢༩ ན ༩ དགོས་པ་ཆུང་བའི་

བར་བྱེད་པ། དཔེར་ན་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཐར་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའམ་མངོན་མཐོས་བསྡུས་པ་ལྟའི་ཁྱད་པར་དག་མེད་ཅེས་པ་དང་། གཏོང་བའི་སེམས་པ་དང་སྡོང་བའི་སེམས་པའི་ངོ་བོ་ལ་སྐྱུར་པ་མི་འདེབས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་མཐོ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་དཔེར་ན། སྦྱིན་པ་དང་འཆེ་བ་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་པ་ནི་མངོན་པར་མཐོ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་ཡོད་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་སྨྱུ་གུ་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སྨྱུ་གུའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་མཚུངས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དང་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་དེ་མ་ཐག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ངོ་བོ་དང་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱོང་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱིས་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་ཤེས་བྱེད་དེ་མ་ཐག་པ་ཉིད་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱང་པན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་བ་དང་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་མ་མཐོང་བས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་མངོན་མཐོ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་སྦྱར་རོ། །དམ་བཅའ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགོད་པའི་རྟགས་དེ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་དུས་རིང་པོས་ཆོད་པ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱི་བས་དགུན་དསུགས་ནས་དུག་ཞུགས་པའི་དུག་གི་འགྱུར་བ་འབྲུག་གི་སྒྲ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་ལྡང་བ་དང་། ཁྲི་སྨྱོན་པས་རྨུགས་པའི་དུག་གི་འགྱུར་བ་དུས་ཕྱིས་ རླུང་ཡོག་པ་ན་ལྡང་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མ་མཐོང་བ་ཙམ་མེད་ངེས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཙམ་རིགས་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཡང་དག་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མངོན་མཐོ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་འདི་ལ་རྒྱང་པན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་ནུས་པ་དེ་འགོག་པའི་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་རང་

གི་འབྲས་བུ་མངོན་མཐོ་དེ་འབྱུང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱང་པན་གྱིས་ཐར་པ་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཐར་པ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་མངོན་མཐོ་དེ་འབྱུང་བ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱང་པན་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་མངོན་མཐོ་འབྱུང་མི་འབྱུང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་བ་རིགས་ཀྱི། མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལས་མངོན་མཐོ་འབྱུང་མི་འབྱུང་དཔྱོད་པ་ཞུགས་པ་གང་ཞིག་དེ་འབྱུང་བ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མ་མཐོང་གནོད་བྱེད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཐར་པ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་རིགས་ཀྱི། མེད་དོ་ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཐར་པ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ཞུགས་ནས་ཐར་པ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་སྒྲུབ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཡང་ན་རྒྱང་པན་ཆོས་ཅན། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་མི་སྲིད་ཞིང་སྒྲོང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་ལྟར་ན་ཡང་སྦྱིན་པ་དང་འཆི་བ་སྲོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་པ་ལས་འབྲས་བུ་མངོན་མཐོ་འབྱུང་བ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་འཐད་ལྡན་དུ། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་གི་དོན་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་རིགས་ཀྱི། ཡུལ་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་གྱི་སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་ཕྱོགས་གཞན་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་མངོན་པར་མཐོ་བའི་རྒྱུ་འདི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཉེ་བར་བཀོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།[1]།ཞེས་བཤད་པ་དང་། ལུང་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཅིང་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡང་འོག་ནས་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་མཚུངས་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་དམ་བཅའ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཅི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལན་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།།

དང་པོ་ནི། ཚིག་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་མི་རིགས་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པས་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ནི་དད་པར་བྱ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༨ ཤོག ༡༣༥༧ ཐེང་། ༥

བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐར་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ལ་དེ་སྒྲུབ་པ་ནི་མངོན་མཐོ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལུས་རྟེན་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མངོན་མཐོ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་ངེས་ལེགས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་བོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་ཚིག་རྣམས་ལ་ཡང་ཅོ་འདྲི་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་པན་གྱིས། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་នོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་རྟོག་ལྡན་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལས་མངོན་མཐོ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ཚད་མས་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཐབས་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། འཐད་ལྡན་དུ་བཤད་པ་ནི། རྟོག་ལྡན་ཡིན་ན། སྦྱིན་སོགས་ལས་བདེ་བ་འབྱིན་པའི་གནོད་བྱེད་དང་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ཡང་མ་མཐོང་བར་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་རིགས་ཀྱི། སྒྲུབ་བྱེད་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་བདེ་བ་མི་འབྱིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡང་། སྦྱིན་སོགས་ལས་མངོན་མཐོ་དེ་མ་ཐག་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པས་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ལས་མ་འོངས་པ་ན་མངོན་མཐོ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཚད་མ་མེད་པ་ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྐབས་འདི་ཉིད་དུ་དོན་གྱི་ཞུགས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ་དངོས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི་ཤིན་

ཏུ་ཕྱོག་གྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཤིང་འདིར་དོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་ཤེ་ན། རྣམ་འགྲེལ་དུ། འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས།[1]།ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིས་ཚད་མར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བའི་ལུང་གི་མཚན་གཞི་བསྟན་ལ། མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི།[2]།ཞེས་པའི་རྐང་པ་ཕྱེད་དང་བཞིས་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། རྐང་པ་ཕྱེད་ཀྱིས་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་ངོ་།།

དེ་ནས་རྐང་པ་བཞིས་ཤིན་ཏུ་ཕྱོག་གྱུར་གྱི་སྐབས་སུ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་རྐང་པ་བཞིས་ཐོག་མར་བདེན་བཞི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་བསྒྲུབས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཤིན་ཏུ་ཕྱོག་གྱུར་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་རྣམས་རང་དོན་ལེའུའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཡིན་པས་ཡིད་ཆེས་དང་། གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འདོད་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་སྐབས་དེ་ན་ཡོད་མེད་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཀུན་གྱིས་གཞན་དོན་ལེའུའི་སྐབས་འབའ་ཞིག་ལ་རྟོག་པ་ནི། ཚད་མ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་དེར་ནི་རྒོལ་བའི་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསལ་བ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེད་དུ་ག་ལ་ཡིན། སྐབས་འདིར་ཡང་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་མཐོའི་རྒྱུར་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་སྲིད་པས་མི་སྤང་ངོ་ཞེས་པ་ཡང་། གཞི་དེར་ཤ་ཟ་སྲིད་པ་ལྟ་བུའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འོག་ཏུ་ལུང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སླུ་བ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་ཅིང་། གོང་དུ་དགོས་ནུས་མེད་པ་ལུང་རྣམ་དག་ཡིན

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༨༡༡ བྱང་། ༢༡

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༨༡༡ བྱང་། ༣༠

པ་བཀག་ནས་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་བསྟན་བཅོས་སུ་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་ཤོག་གྲུར་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལེའུ་འདི་ཉིད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབས་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱང་པན་ཆོས་ཅན། མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ལས་མངོན་མཐོ་དེ་མ་ཐག་འབྱུང་བ་མ་མཐོང་བ་དང་། ཕྱི་མའི་མངོན་མཐོ་དང་། ཐར་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་འདི་ལ་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནམ་ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་མཐོང་བ་གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་བསྐྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཐུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་དུས་རིང་པོས་ཆོད་པ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་དང་ནུས་པ་ད་ལྟར་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མེད་པར་ནམ་འཆའ་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ངོ་བོ་དང་ནུས་པ་ད་ལྟར་མ་མཐོང་ཡང་རིམས་ཀྱིས་འགའ་ཞིག་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། བཀག་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུའི་ཚིག་ཙམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་སྟོན་བྱེད་བཟློག་པས་དོན་ལྡོག་གོ་ཞེས་སྨྲས་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཚིག་འཇུག་པ་དོན་ཡོད་པ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་བུའི་ཚིག་དེ་དག་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་ནི་སྨྲ་བ་པོའི་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ

བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་བརྗོད་འདོད་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་འདོད་དེ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལྡོག་ཁྱབ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་འབྲེལ་མེད་གཞན་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། དེས་ཉེས་པའི་རིགས་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ལ་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཐོག་མར་ཚད་མས་གྲུབ་པར་བྱས་ནས་དེས་བསྟན་པའི་ལུང་ནི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་འདི་དག་གིས་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་ཡོད་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མས་རྟོགས་མི་ནུས་པ་བསྟན་འདུག་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། རྣམ་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་བྱེད་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཀྱང་སོར་བཞག་ཏུ་མཛད་ཅིང་། ཙ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེང་གེ་ལ་སོགས་པས། རྣམ་འགྲེལ་གྱི། འདི་ནི་འདི་ལྟའམ་མིན་ནོ་ཞེས།[1]།ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྐང་པ་བཞི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མས་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་དོན་དུ་བཤད་ལ། འཕྲིབ་དང་ཕྱུལ་བྱུང་བརྟེན་པ་ཀུན།[2]།ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྐང་པ་བཞི་ཉེས་པ་ཟད་པ་སྒྲིད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མའི་འདོད་པ་དང་སྦྱེ་བདུན་མཛད་པའི་དགོངས་པ་གཉིས་ཀ་མ་གོ་བར་གཞུང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་གི་རྩ་བའི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པར་རློམ་ཡང་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་དཔྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་མའི་འདོད་པ་ནི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་ཚིག་ལ་བརྟག་དཔྱད་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་ཐོག་མར་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༣༡༤ བྱང་། ༦

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༣༡༤ བྱང་། ༥

ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་དེས་སྨྲས་པའི་ཚིག་ཚད་མར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན། ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ལས་དཔོག་དགོས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་མི་ནུས་པས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ལུགས་དེའི་ལྟར་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་གནོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ་རང་ལུགས་ལ་ནི་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་ཐོག་མར་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བསྟན་པ་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་ཟད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གིས་མ་གསུངས་ན་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་ཙམ་ཡང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། གསུང་རབ་ལ་རྟོག་པ་སྔོན་དུ་ཡེ་མ་སོང་བར་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མས་བསྒྲུབས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དེས་སྨྲས་པའི་ཚིག་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བའི་ཚད་མར་མི་རུང་བར་ཐལ། གལ་ཏེ་དེ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་ནུས་ན་དེའི་རྗེས་སུ་དེས་སྨྲས་པའི་ཚིག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་དོན་འདི་འདོད་རིགས་ན་ཡང་དེའི་སྔོན་དུ་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཤེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟོག་ལྡན་ལུང་དོན་ལ་བརྟགས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཁྱོད་ལྟར་ན་དགོས་པ་དེ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བླང་དོར་གྱི་གནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་རྟོག་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་ཅན་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངམ་ལུང་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་སྙམ་དུ་འཚོལ་བའི་རྟོག་ལྡན་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཅན། ལུང་གི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུང་གིས་བསྟན་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐའི་ཐོབ་བྱ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་ཡིན་གྱི། རང་གི་སྟོན་པའི་ཡིན་པས་སྙམ་པ་ཙམ་གྱི་ཞེན་པས་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་ལྡན་ལུང་གི་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་སྐྱོན་མེད་དུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ

ཉིད་དུ་ཐལ། ཚིག་ལ་བརྟག་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་དེ་དང་པོར་སྐྱེས་བུ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དེའི་ཚིག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚིག་ལ་བརྟག་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཤེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དང་དེས་སྨྲས་པའི་ཚིག་ཚད་མར་མི་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་འདྲ་བ་ནི། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་སྔ་མའི་དོན་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན་གཞུང་ཕྱི་མ་འདིས་སུན་ཕྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་ལ་རྟོག་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མས་རྟོགས་མི་ནུས་པར་ཐལ། འདི་ལྟར་དེ་འདྲ་ལ་མ་བརྟེན་པར་གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོ་གཞན་གྱི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ནི་མེད་ཅིང་དབང་པོ་སྟེ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་དེ་དག་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་དང་རྫས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་རང་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་དང་ངག་གི་ཐ་སྙད་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་ཀྱང་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་གནས་ཚོད་ལས་གཞན་དུ་ཡང་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་དེ་དག་ཀྱང་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ལས་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཅི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་ལས་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདི་རྟགས་འཁྲུལ་ཞིང་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རིག་བྱེད་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སླུ་བས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་

དགོད་པ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤུ་སྐེགས་དཔྱོད་པ་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ནི། དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པས་བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བུ་འཁྲུལ་ཟད་མི་སྲིད་པས་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚིག་ནི་མི་སླུ་བའི་ལུང་མ་ཡིན་གྱི་འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ལ་ནི་དོན་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་སྔན་དངགས་དང་ངེས་བརྗོད་དང་མཆོད་སྦྱིན་དང་སྲིད་བསྲུང་དང་རིག་བྱེད་བཞིའི་ཚིག་རྣམས་ནི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཚད་མར་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་རིགས་པས་མི་འཐདཔའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལས་དོན་གོ་བ་སྐྱེས་བུ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བལྟོས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚིག་གིས་དོན་བརྗོད་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་བརྡ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རིག་བྱེད་སྒྲའི་ངོ་བོ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལས་དོན་གོ་བ་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བལྟོས་པ་དགག་པ་དང་། རིག་བྱེད་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་རྒྱས་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཆོས་ཅན། རེས་འགའ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་ཤིང་དམིགས་པ་དང་རེས་འགའ་མི་ཐོས་ཤིང་མི་དམིགས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྟག་ཏུ་འགྱུར་མེད་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཐལ་བ་ཡིན་པས་དེས་འཕངས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྗེས་ཁྱབ་སྒྲུབ་པ་དང་། གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་བཟློག་གཉིས་ཀའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པར་རུང་བའི་རང་བཞིན་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་དམིགས་པར་མི་རུང་བའི་བདག་ཉིད་གཏོང་བ་དག་ནི་སྔར་མེད་

ཀྱི་རང་བཞིན་གཞན་སྐྱེ་བ་དང་སྔར་ཡོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཞན་ཉམས་པར་ནུང་བ་མི་རྟག་པར་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟག་པ་རྒྱུན་ལ་བལྟོས་པ་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔའི་ངོ་བོ་རྟག་ཀྱང་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རེས་འགའ་ཐོས་པ་རྒྱུན་རྩོལ་བ་ལ་བལྟོས་པས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྒྱུན་དེས་རྟག་པ་དེ་ལ་ཕན་པའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུན་གྱིས་སྒྲ་ལ་ཕན་པ་དོན་གཞན་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། སྒྲ་དང་ཕན་པ་དོན་གཞན་ཡང་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུན་རྩོལ་བས་སྒྲའི་ངོ་བོ་ལ་ཕན་མི་འདོགས་ཀྱང་སྒྲ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ཕན་པ་བྱས་ནས་སྒྲས་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་པས་རྟག་པ་རྒྱུན་ལ་བལྟོས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་རྩོལ་བ་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེའི་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་ལས་རྫས་གཞན་གྱི་ཕན་པ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོལ་བས་ཕན་པ་དོན་གཞན་བྱིས་[1]ཕན་པ་དོན་གཞན་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བས་རྩོལ་བ་དང་སྒྲ་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཕན་པ་དེ་དང་རྒྱུན་རྩོལ་བ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཕན་པ་དོན་གཞན་དག་དང་ཅི་ཞིག་འབྲེལ་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དང་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཕན་མི་འདོགས་པའི་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་མི་འཐད་པ་དང་། ཕན་པ་དོན་གཞན་བྱེད་ན་དེ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་ཤིང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕན་པ་བྱེད་ན་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་དང་ཕན་པ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འཁར་གཞོང་དང་རྒྱ་ཤུག་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཕན་པ་དེ་དང་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་དང་དེའི་བདག

1 ཞོལ། ཤོག ༢༣༡ བ ༡ གཙང་། ཤོག ༢༣༡ བ ༡ དོན་གཞན་བྱས་

ཉིད་ཀྱི་ཕན་པར་བྱ་བ་དང་། ཕན་བྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཕན་པ་ངེས་སྒྲ་ལ་ཕན་པ་དོན་གཞན་བྱེད་པའམ་སྒྲས་ཕན་པ་དེ་ལ་ཕན་པའི་བདག་ཉིད་གཞན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཕན་པ་དོན་གཞན་གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པ་ཕན་པ་དོན་གཞན་དང་པོ་དང་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་པར་ཐལ། ཕན་པ་དོན་གཞན་དང་པོ་བཞིན་དུ་ཕན་པ་དོན་གཞན་གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕན་པ་དོན་གཞན་གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་མི་སྐྱེད་ཀྱང་ཕན་པ་དོན་གཞན་གཅིག་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕན་པ་དང་པོ་ཕན་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕན་པ་དོན་གཞན་དང་པོ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ། ཕན་པ་གཞན་བྱེད་པ་ཁས་བླངས་གཞན་དེ་དང་འབྲེལ་མེད་སྣང་བའི་ཆེད་དུ་ཡང་ཕན་པ་གཞན་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། ཡང་ཕན་པ་དོན་གཞན་གཉིས་པ་རྩོད་གཞིར་བཟུང་ནས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་སྦྱར་ནས་སྔར་བཤད་པའི་གནོད་པ་གཉིས་པོ་དེ་བརྗོད་དེ། འཐད་ལྡན་དུ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲས་ཕན་པ་དོན་གཞན་དང་པོ་དེ་བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཕན་པ་དང་པོ་དེ་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྐྱེན་ལ་བལྟོས་སོ་ཞེ་ན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་ལ་བལྟོས་ནས་ཕན་པ་དོན་གཞན་དེ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་བ་སྔ་མ་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་ཉན་ཤེས་རེས་འགའ་བསྐྱེད་པས་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་སུ་རུང་བའི་བདག་ཉིད་རེས་འགའ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་བྱེད་པ་ལྕེ་རྐན་ལ་སོགས་པའི་རྩོལ་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དང་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་ངེས་པ་ཅན་དུ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲ་ལས་དོན་གོ་བ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པ་དགག་པ་དང་། སྔོན་མེས་གཟུགས་བཞིན་དུ་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བརྡ་ལ་མ་བལྟོས་པའི་སྒྲ་གྲགས་པ་ཙམ་དོན་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བལྟོས་པའི་རྟུང་བ་ངེས་པས་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ལ་མི་བལྟོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ངེས་པས་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་སྲེག་བྱེད་དུ་གནས་པ་བཞིན་དུ། སྒྲ་གྲག་ཙམ་ནས་དོན་གོ་བྱེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་གྱི་བརྡ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་གྲག་ཕྱོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། བརྡ་ལ་མི་བལྟོས་པར་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པས་དོན་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་གོ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་གི་དབང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་རུང་དང་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་པོས་གཟུང་རུང་དུ་སྐྱེས་བུའི་བརྡ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་གནས་པ་བཞིན་དུ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་དོན་དག་ཀྱང་བརྡ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་རུང་བ་དང་། སྒྲ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་ཡུལ་ཅན་གྱིས་རྟོགས་པར་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་བརྡ་འབྲེལ་ལ་མ་བལྟོས་པར་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་གནས་པས་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགག་པ་དང་། དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིག་གི་དབང་པོས་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པ་གཟུགས་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་པ་ལ་བལྟོས་པ་དང་། དེས་ཕན་འདོགས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་དང་གཟུགས་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་དུ་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་དང་གཟུགས་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཡང་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་གཟུགས་གཅིག་ལ་ལྟ་བྱེད་དུ་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་གཟུགས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་དེས་ཕན་བཏགས་པའི་མིག་གི་

དབང་པོས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མིག་ཤེས་སྐྱེས་པའི་བལྟོས་ས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཕན་པ་མི་འདོགས་པ་ནི་དོན་གཞན་གྱི་བལྟོས་པར་བྱ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མིག་གི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གཞན་སྒྲ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་མིག་གི་དབང་པོས་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒྲས་ཕན་མི་འདོགས་པར་གཟུགས་དེ་ཁོ་ནས་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ནི། མིག་གི་དབང་པོས་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་སྒྲས་ཕན་མི་འདོགས་པར་གཟུགས་ཀྱིས་ཕན་པ་མི་རིགས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གང་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་སོ་སོར་ངེས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་འདི་ལྟར་ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་ནི་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་མི་འབྱུང་གི་འོན་ཀྱང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ཚོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལྡན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་བརྡ་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་རུང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་ནི། དབང་པོ་གཞན་དུ་བརྡ་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་རུང་བ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་འདི་ནི་དོན་འདིའི་གོ་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲ་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་ལྡན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་ལས་ནི་དོན་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་སྐྱེ་དེ་ལས་ཕ་རོལ་པོས་དོན་ཤེས་པར་འདོད་པ་དོན་སྟོན་འདོད་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་སྟོན་འདོད་དེས་ནི་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་དོན་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡི་སྒོ་ནས་བརྡ་དེས་སྒྲ་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕལ་ཆེར་ཁས་བླངས།

དཔེར་ན་དོན་མཐོང་ནས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ན་མིག་བཙུམས་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པས་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་བྱར་མི་སྟོན་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་སྙམ་དུ་གལ་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་དོན་དེ་ལས་སྒྲ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྲའི་རང་བཞིན་ནི་དོན་རྣམས་ལ་གོ་བྱེད་སོ་སོར་ངེས་པ་སྒྲའི་ངོ་བོ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲ་འདིས་དོན་འདི་ཁོ་ན་གོ་བར་བྱེད་པ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ནུས་པ་ངེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྒྲ་འདི་ནི་དོན་འདི་ཁོ་ནའི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲའི་ནུས་པ་ངེས་པ་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་མ་འདས་པ་དང་། འདས་ན་ནུས་པ་ངེས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། སྒྲ་ནུས་པ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་དོན་རྗོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་སྒྲའི་ནུས་པ་ངེས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བལྟོས་ས་དོན་གཞན་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཡོད་པ་དང་དེ་མེད་ན་ཁྱོད་ཀྱང་མེད་པ་དག་གིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེར་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པས་དེའི་ནུས་པ་ཡང་རྟག་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་འབྲས་བུར་ཐལ་བ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། སྒྲའི་ནུས་པས་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ན། དོན་གྱིས་ཕན་མ་བཏགས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བ་སོགས་གཞན་དག་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་གཞན་སྔ་མ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བརྡ་ལ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་ནུས་པ་ངེས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འཐད་ན་དོན་གྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །རིག་བྱེད་སྒྲའི་བརྗོད་ལ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་དོན་གོ་བའི་ནུས་པ་ངེས་པ་དེ་ཉིད་སྒྲ་རང་གི་ངོ་བོ་བརྗོད་ལ་མ་བལྟོས་པར་དོན་རྗོད་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ནུས་པ་ངེས་པ་གང་ཞིག་ནུས་པ་ངེས་པ་ཡང་སྒྲ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དང་རྟགས་སྤྱི[1]ཕྱི་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། ནུས་པ་དོན་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་སྒྲ་ནི་དོན་རྗོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་དེའི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲའི་ནུས་པ་སྒྲ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ནུས་པ་ངེས་པ་དེ་ལས་དོན་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲའི་ནུས་པ་སྒྲའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བརྗོད་བྱའམ་གསལ་བར་བྱ་བའམ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་བརྗོད་བྱེད་དང་གསལ་བྱེད་དང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ངེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཅན། དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྗོད་བྱ་སོགས་ནུས་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་གོ་བར་བྱེད་པར་ཐལ། རང་གི་བརྗོད་བྱ་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུས་ན་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ། དོན་གྱིས་ཕན་བཏགས་པས་ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་གཟུགས་ལས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་གྲུབ་ཙམ་ནས་སྒྲོན་མེས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ལས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱོན་འདི་མེད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ།། དང་པོ་ནི། སྒྲོན་མེས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་སྒྲས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སྒྲོན་མེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་རང་གི་ངོ་བོས་བརྗོད་ལ་བལྟོས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༣༨ བ ༥ སྤྱ་མ་གཉིས་ཀ་ཁས་

མེད་དུ་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་བརྡ་སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བརྡ་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བ་བཞིན་དོན་གོ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བརྡ་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དག་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཡོད་པ་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་དང་མེད་པ་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བ་མ་མཐོང་བ་དང་དེ་དག་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་རང་གི་ཡུལ་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗོད་གཞི་ལ་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་གོ་བ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་པར་བརྡ་སྦྱོར་བ་མཐོང་། དེ་ཡང་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་པར་བརྡ་སྦྱོར་བ་མ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་ཡང་བརྗོད་པ་དག་གིས་དོན་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལས་དོན་གོ་བ་བརྗོད་བྱའི་དོན་མེད་པར་བརྡ་སྦྱོར་བ་མ་མཐོང་བ་དྲན་པ་བལྟོས་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་མེད་པར་བརྡ་བྱས་མ་བྱས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་སྒྲ་དག་ལས་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལས་དོན་གོ་བ་བརྗོད་བྱའི་དོན་མེད་པར་བརྡ་སྦྱོར་བ་མ་མཐོང་བ་ལ་བལྟོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་གོ་བ་གང་ཞིག །དོན་མང་པོ་དག་ལ་མིང་གཅིག་གིས་བརྡ་བྱེད་པར་མཐོང་བས་སྒྲ་དག་ལས་དོ་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལས་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་སྒྲའི་ངོ་བོའི་ཉེས་པ་ཡིན་གྱི་བརྡའི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་སྒྲའི་ངོ་བོའི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ངེས་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བརྡ་བྱེད་པར་མཐོང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དོན་གོ་བ་སྐྱེས་བུ་འབའ་ཞིག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དོན་གོ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡང་སྒྲ་ངེས་དོན་དུ་མ་ལ་བརྡ་བྱེད་པར་མཐོང་ན་སྐྱེས་བུ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་དང་། དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཆོས་ཅན།

བརྡ་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་སྦྱར་བ་མཐོང་བ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་པ་པོས་ཁྱད་པར་གཞན་ལ་སྔར་ནས་བརྡ་བྱེད་པར་མཐོང་ན་འཆད་པ་པོས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྦྱར་ཡང་དེ་ལས་ལོག་པར་རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིས་བརྡ་བྱེད་པར་མཐོང་བ་གཞན་དུ་གྱུར་ན་ཉན་པ་པོས་ཀྱང་སྔར་གྱི་དེ་ལས་དོན་གཞན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟགས་སྔ་མའི་དཔེ་ནི། ག་ལི་དང་མ་རི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དག་ལ་ལྷོ་ཕྱོགས་འགྲོ་ལྡིང་པ་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྔར་ནས་སློ་བ་དང་ཆར་འབབ་པའི་དོན་གོ་བ་ཡིན་ན། ཡུལ་དབུས་པ་དག་གིས་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་གསོད་པ་ལ་བརྡ་སྦྱར་ཡང་འགྲོ་ལྡིང་བས་སྔར་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བ་དེ་ལྟར་གོ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གོ །རྟགས་གཉིས་པའི་དཔེ་ནི། དུས་ཕྱིས་འགྲོ་ལྡིང་བས་ཀྱང་ཡུལ་དབུས་པ་དག་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་གསོད་པ་ལ་བརྡ་བྱེད་པ་མཐོང་ན་འགྲོ་ལྡིང་བས་ཀྱང་སྔར་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་ནས་སྒྲ་དེ་གཉིས་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དེ་གཉིས་སྔ་ཕྱི་གོ་ལོག་ནས་ཀྱང་སྦྱར་ཏེ། དོན་འདྲ་བར་ཟད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། བརྡ་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། བརྡ་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་པར་བརྡ་སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་དང་མེད་པར་བརྡ་སྦྱོར་བ་མ་མཐོང་བ་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་པ་དེའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཅན་མི་འཁྲུལ་བ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྟགས་ཡང་དག་བཞིན་དུའོ། །དེས་ན་རིག་[1]སྒྲ་ལས་དོན་གོ་བ་སྐྱེས་བུ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུས་བརྡ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མེད་ན་སྒྲ་ལས་དོན་གང་ཡང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་བུས་བརྡ་ཉེ་བར་བསྟན་ན་ནི་སྒྲ་རྣམས་དོན་གང་ལ་ཡང་འཇུག་པ་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། བརྡ་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་སྒྲ་རྣམས་དོན་གོ་བྱེད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་སེལ་བ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྗོད་བྱེད་རྣམས་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པའི་རང་དབང་ཙམ་ཉིད་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༣༨ བ ༩ གཙང་། ཤོག ༢༣༨ བ ༩ དེས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལས་དོན་གོ་བ་

ཀྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྡའི་དབང་ཙམ་གྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་རྩོད་པ་འདི་དགག་པ་རྒྱས་པར་རྣམ་ངེས་འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་མི་སྤྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱས་པར་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཁོ་བོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་ཟིན་པས་མ་སྤྲོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་དུ། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་པ་នས་བཟུང་སྟེ། རྣམ་གཅོད་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་གྲུབ།[1]།ཅེས་པའི་བར་གྱིས། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ནས་གཞན་སེལ་བ་ལ་འཇུག་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ལ། རིག་བྱེད་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་བཀག་ནས་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗོད་བྱེད་སྒྲ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་བསྒྲུབས་པས་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་ཕྱིན་ཆད་རྗོད་བྱེད་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་རུང་བར་གྲུབ་པས་གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པར་དགོངས་སོ། །དེས་ན་གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འདོད་པ་དག་རང་དོན་ལེའུའི་སྐབས་ན་འདུག་མི་འདུག་ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིག

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་སྒྲོན་མེ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་མ་ཐག་གཟུགས་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བརྡ་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཐོས་ཙམ་གྱིས་རང་གི་དོན་འཁྲུལ་མེད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་འཛིན་མི་ཤེས་པར་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་ལ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ན་མེད་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། སྔེ་བདུན་གྱི་རིགས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨྲ་བ་ལ་གནས་པ་རྒྱལ་དཔོག་པ་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ལུགས་ལས་གཞན་ཡང་མ་ཕྱིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་དཔོག་པ་དང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༧༣ ཐེང་། ༡

དཔྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་བདག་ཉིད་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་བརྗ་ལ་མི་བལྟོས་པར་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཁྲུལ་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ངེས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་རིག་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་འདོད་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཀ་ཁས་བླངས་སོ། །འམ་གྱིས་སྨྲས་འོག་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པ་སྟུད་པའོ། །སྐྱེས་བུ་གཞན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཀྱང་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཀ་ཁས་བླངས་སོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐོས་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་ངེས་གང་ཟག་གཞན་གྱི་ངོར་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐོས་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་རང་གི་དོན་ངེས་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་ནི་ཐབས་གང་ལས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐོ་རིས་འདོད་ན་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཨགྣི་ཧོ་ཏྲཾ་ཛུ་ཧུ་ཡཱད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེས་ཐོས་པ་ན་ཚིག་དེ་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ལ་ཁྱི་ཤ་ཟོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་མིན་ཞིང་དེ་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་ཞེས་འདེར་ཚད་མ་གང་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཡི་གེ་བསྟན་པའི་ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་པའི་ཚེ་དོན་དེ་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སོགས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་མ་གྲུབ་པ་དེས་ནའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། རྒྱལ་དཔོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་[1]མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་གིས་དོན་ངེས་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་གྱི་ཚིག་དེ་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚིག་ལས་དེ་ལྟར་གྲགས་པས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་འདིར་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་ནས་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དོན་འདི་ཁོ་ན་ལ་འཇུག

1 ཞོལ། ཤོག ༢༣༡ ན ༣ བདག་ཉིད་ཀྱི་

གཞན་ལ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་རྣམ་པར་འབྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཚིག་རེ་རེའང་སྣ་ཚོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོ་རིས་དང་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རིག་བྱེད་ལས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྗོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ན་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་དང་ལྷའི་བུ་མོ་ལ་གྲགས་པ་ལ་རིག་བྱེད་ལས་འཁྲིག་པ་དང་གཙུབ་[1]གདན་ལ་བརྗོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སོགས་པས་ཟླ་བའི་སྒྲ་ག་བུར་དང་དངུལ་ཆུ་སོགས་ལ་སྦྱོར་བར་མཐོང་བས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཨགྣི་སོགས་རིག་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པས་བཤད་པའི་ཚེ། མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་རྩ་ཚིག་དེ་འདྲའི་སྒྲ་གཞན་རིག་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཨགྣི་བའི་སྒྲའི་དོན་ངེས་[2]སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྩ་བའི་དོན་ངེས་[3]སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་པ་དེ་འདྲའི་རྣམ་རྟོག་སྟེ། དོན་ངེས་རང་གིས་གྲུབ་བམ་གཞན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་སོགས་བརྟགས་པའི་ཚེ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཁྱོད་ལ་ཡང་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ཨགྣི་བའི་སྒྲ་དོན་ངེས་དང་ལྡན་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་འགྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་ལ་ཆོས་ཅན། ཨགྣི་བའི་དོན་ངེས་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་རང་གི་དོན་ངེས་[4]མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་བྱས་པའི་ཚེ་ཁྱོད་ལ་ཡང་། བདག་ཉིད་ཆགས་སོགས་ལྡན་པ་འམ།[5]།ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟང་འདོད་གཉིས་ཀ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་པའང་མིའི་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་མིའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༣༡ བ ༢ གཙང་། ཤོག ༢༣༡ བ ༢ གཙུབ་གདན་

2 ཞོལ། ཤོག ༢༣༡ བ ༣ གཙང་། ཤོག ༢༣༡ བ ༣ དོན་དེས་སྒྲུབ་པའི་

3 ཞོལ། ཤོག ༢༣༡ བ ༣ གཙང་། ཤོག ༢༣༡ བ ༣ རྩ་བའི་དོན་དེས་

4 ཞོལ། ཤོག ༢༣༡ བ ༥ ཁྱོད་རང་གི་དོན་དེས་

5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༩༤༡ ཕྲེང་། ༧

ཚིག་དེ་ནི་ཁྱོད་ཚད་མར་མི་འདོད་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་དེ་ལས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐུར་འདེབས་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན། འདོད་ན་སྐུར་མི་རིགས་སྐུར་ན་འདོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་མཚུངས་པ་དང་། དེས་ན་ཟེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚིག་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ན་ཨཱཪྻ་བའི་སྒྲ་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་པ་པོ་ན་ལ་འཇུག་པར་གྲགས་པ་ལས་བརྒལ་བ་ཁྱི་ཤ་ཟ་བ་ལ་འཇུག་པར་རྟོག་པ་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཨཱཪྻ་བའི་སྒྲའི་དོན་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་པ་དེར་འཛིན་པ་ལའང་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད་དེ། མེད་པར་ཐལ། གྲགས་པ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཚད་མ་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་དོན་གཅིག་པོ་ནར་ངེས་པར་འདོད་པ་ལ་དོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲ་རེ་རེའང་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚིག་ཀུན་ཚད་མར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚིག་གང་ལ་རིགས་པས་དངོས་སུ་གནོད་པ་མེད་པ་དེ་ཚད་མར་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ལྷུང་གི་བུ་སྐྱེས་བུ་གཡོག་ཅན་གྱི་ཚིག་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་ལྷ་ཁྲི་མཐོང་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ཚད་མར་ཅིས་མི་འཛིན་ཏེ། འཛིན་[1]རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་དངོས་སུ་རིགས་པས་གནོད་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཨཱཪྻ་བའི་སྒྲ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་པ་པོ་ན་ལ་འཇུག་པ་འདི་ལ་རིགས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་ཞེན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དོན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལུང་ལས་གཞན་པའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༣༩ བ ༡ འཛིན་ན་རིགས་པར་

དངོས་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་ཡང་མི་སླུ་བར་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་དག་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཁས་འཆེས་པས་མ་འོངས་པ་ན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་མངོན་མཐོ་མཐའ་དག་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་ཤིང་དེ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་ན་ངེས་ལེགས་ལ་ཡང་སྐུར་པ་འདེབས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གནོད་ན་དེའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་སུན་དབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་འགྲེལ་བྱེད་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མིག་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་གཟུགས་བལྟ་བའི་ནུས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འཐད་ལྡན་དུ། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ལུང་གི་དོན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཉིད་དོ་ཞེས་[1]གང་བཤད་པ་ནི། དབང་པོ་འདས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུང་གི་དོན་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཚུལ་གསུམ་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་གྱི་གཞན་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་སྒྲ་ཁ་ཅིག་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། ལ་ལ་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་མཐོང་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་དོན་ངེས་མི་འགྲུབ་ཅེས་ཅིའི་ཕྱིར་བརྗོད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་སྒྲ་དོན་གཅིག་ཁོན་ལ་འཇུག་པའི་ངེས་བྱེད་ཡང་དག་མཐོང་བ་མེད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཨཀྵི་བའི་སྒྲ་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གམ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་སྙམ་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་འགྱུར་རིགས་ཀྱི། མེ་ལ་སྦྲིན་སྲེག་སྦྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཨཀྵི་བའི་སྒྲས་རང་ཉིད་དོན་སྣ་ཚོགས་སྟོན་ནུས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པ་གང་ཞིག་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལ་དོན་ངེས་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་དེ་ལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༩ ཤོག ༡༣༢༤ ཐྲེང་། ༡༣

བརྟེན་ནས་རྒྱལ་པོ་དཔོག་པ་སོགས་ཀྱིས་དོན་ངེས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། རིག་བྱེད་སྨྲའི་དོན་ངེས་མི་སྲིད་པས་རྒྱལ་དཔོག་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་དོན་ངེས་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་བསྟན། ངེས་དཔྱོད་པ་པ་ལ་བསྟན་པས་རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ངེས་ཤེས་པར་ནུས་སོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གིས་རྗེ་རྗེ་གདན་དུ་བགྲོད་པའི་ལམ་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན་སྐྱེས་བུ་གཡོན་ཅན་འགའ་ཞིག་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་ནི་གཡས་ཕྱོགས་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོང་དུམ་འདི་སྨྲོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་སྐྱེས་བུ་གཞན་དག་གང་ལ་ཡང་སྟད་མ་བཏགས་པར་བདག་ཉིད་ལམ་གཡས་ཕྱོགས་འདི་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་རང་གི་འདོད་པས་སྨྲས་མ་སྨྲས་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་གཡོན་ཅན་གྱིས་སྟོང་དུམ་ལ་སྟད་བཏགས་ནས་སྨྲས། གཡོ་མེད་ཀྱིས་གང་ལ་ཡང་སྟད་མ་བཏགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྨྲས་པ་གང་ཞིག །སྟོང་དུམ་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ལྟར་དཔྱོད་པ་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཐོལ་གྱིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་[1]ཡོད་པར་སྨྲས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་གང་ལ་ཡང་སྟད་མ་བཏགས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་ཡོད་ཅེས་སྨྲས་པ་དེ་གཉིས་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྨྲས་མ་སྨྲས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་བརྟག་པར་གྱིས་དང་སྟེ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྨྲས་པ་གང་ཞིག་རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལ་དོན་ངེས་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་གི་གསལ་བྱེད་ཁོ་ནར་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་མེད་པ་དང་། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་དོན་ངེས་མེད་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་རྣམས་ལ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་རྗོད་པར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པར་དོན་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་གང་གིས་ལུང་ལ་མི་བརྟེན་པར་དབང་པོ་ལས་འདས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༩༠ ན ༩ གཙང་། ཤོག ༢༩༠ ན ༩ རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་ཡོད་པར་

པ་ཞིན་ཏུ་ཕྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཤེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་སྣང་བའི་དོན་འབའ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མིང་དོན་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་དག་གི་བརྡ་ནི་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཡི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཐ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གསལ་པོར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དག་གི་རིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་དེ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ཅན་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་དང་། དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་པའི་ཚིག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་དོན་གཞན་དུ་བཤད་ཅིང་བརྡ་སྦྱོར་བའང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚིག་འདི་དོན་འདི་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་བརྡ་བྱས་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྗོད་བྱེད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བརྡས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ནའང་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྗོད་བྱེད་དུ་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་སྟོན་པ་བརྡ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་གང་ལ་འདོད་པས་རང་རྒྱུད་པ་སྐྱེ་རང་འགར་[1]འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། དབྱོད་[2]པ་པ་མི་འདོད་པའི་དོན་གྱི་ཡང་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཨགྣི་བའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན་གང་ལ་ཡང་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་རང་དགའ་བ་བཞིན་ཞེས་པ་དང་། ཁྱི་ཤ་ཟ་བ་ཆོས་ཅན། ཨགྣི་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གྲགས་པའི་གཏན་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༨༡ བ ༢ གཙང་། ཤོག ༢༨༡ བ ༢ རང་དགར་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

2 ཞོལ། ཤོག ༢༨༡ བ ༢ གཙང་། ཤོག ༢༨༡ བ ༢ སྤྱོད་པ་པ་ ཞོལ་དུ་སྤྱོད་པ་པ་ཆ་ཚང་ལ་འདི་འདྲ་བྲིས་འདུག

ཚིགས་ཡང་དག་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་པ་དག་མེ་ཁ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ལུང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་མི་སླུ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སླུ་བས་ཀྱང་སྟོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཨགྣི་བའི་སྒྲ་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་མི་སླུ་བར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་སྨྲའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་མི་སླུ་བར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལུང་དེའི་དོན་ནི་མཐའ་དག་ལ་མི་སླུ་བར་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྤྱིར་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ངག་སྦྱོར་བའི་ཤུགས་ཉིད་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅི་སྙེ་ཞེ་ན། ཡུལ་མེད་ན་སྒྲ་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་དོན་ལ་ཟེར་ན་དེ་ལྟར་ནི་རིགས་མོད་ཀྱི་སྙེ་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲ་དོན་མེད་པར་ངག་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྒྲ་དོན་ལ་བལྟོས་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་མེད་པར་སྒྲ་མི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་རབ་ཏུ་གྲུབ་ཀྱང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་བརྗོད་བྱ་དོན་དང་མཐུན་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་མེད་པར་འདོད་པས་འཇུག་པ་བཟློག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཀག་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ལུང་སྟོན་བྱེད་དུ་བཟློག་ཀྱང་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་ན་ལུང་གི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མེད་ངེས་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ངེས་གཟུང་བ་ལ་གཉིས། ཡོད་ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་རུང་གཞིར་འགར་དགག་ནུས་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དགག་མི་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཡོད་ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་ལོག་པའི་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་གཞི་འགར་བུམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཡོད་ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་

ཏུ་མེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལོག་པ་གཞི་འགར་ཆོས་འགའ་ཞིག་མེད་པ་ལ་ཚད་མར་བྱེད་པས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་ཀུན་དགག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་མངོན་སུམ་དེས་བཟུང་བར་འོས་པ་ལ་མ་དམིགས་པ་ཙམ་ཉིད་དགག་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ནི་ཡོད་ན་ཁྱོད་ལ་སྣང་རུང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་ན་མེད་དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ལ་གསུམ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བྱེད་ལས་དང་། ཁྱད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེས་ཤ་ཟ་ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་བཀག་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་འདོད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤ་ཟ་ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤ་ཟ་དམིགས་པའི་བློ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པ་བསྐལ་པའི་ཡུལ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པ་དེ་ནི་གཞི་འགར་ཤ་ཟ་རང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་ངོར་ཤ་ཟ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་དང་ཡོད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དང་ཤ་ཟ་མཐོང་ནས་འབྲོས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འགོག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་དེ་དག་ནི་ཚད་མས་དམིགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་གཞི་འགར་ཆོས་འགའ་ཞིག་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་

ཏེ། གཞི་འགར་ཆོས་འགའ་ཞིག་མེད་པ་དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་དམིགས་པ་སྤྱི་མ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་གཞི་འགར་ཆོས་འགའ་ཞིག་མེད་པའི་ངེས་པའི་ཤེས་པ་དང་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དང་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཡུལ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་རྟོད་གཞི་ལ་རབ་ཏུ་བསྟན་པས་དཔེ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་རྟོད་གཞི་ལ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་གཉིས་ནི་ཕྱི་རྒོལ་དེའི་ངོར་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དགག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཉིད་དུ་ནི་འདྲ་སྟེ་གཅིག་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ལ་གཞན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ནི་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལས་བཟློག་ནས་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་སྔ་མ་དེར་ཐལ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་རང་ཡོད་ངེས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ཅིང་། མེད་ངེས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དགག་བྱ་ཡོད་ངེས་ལས་བཟློག་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་དག་གི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་རྣམས་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་གཉིས་པ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་བློ་ངོར་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དགག་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བས་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བཤད་ཀྱི་ལྡོག་པ་དགག་བྱ་མེད་ངེས་མཐོང་བ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དེར་བསྐལ་དོན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དགག་བྱ་མེད་ངེས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་མ་ངེས་པ་ལས་ནི་མེད་ངེས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་ཆོས་ཅན། དགག་བྱ་མེད་པ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟོགས་པའི་བློ་གང་ཞིག་དེ་ངེས་པའི་བཅད་ཤེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་འདིས་ཚད་མ་ཡིན་ན་ངེས་ཤེས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་

པར་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་འཛིན་སྟངས་ཅི་འདྲ་བ་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ནོ། །ལྷང་དང་དོར་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །སྒྲུབ་དང་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི། །ཚད་མ་དག་ལ་རག་ལས་པས། །དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལེགས་པར་བཤད།།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་དེ་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་དེ་ནི་སྒྲ་འཇིག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི[1]གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཡོད་ཙམ་ནས་མི་རྟག་པ་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སྟོན་པ་ན། བདག་ཉིད་གཏན་ཚིགས་རང་བཞིན་ཡིན།[2]།ཞེས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྨོས་པས་ཆོག་མོད། དེ་ཡོད་ཙམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཅན།[3]།ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན། དེ་ཡོད་ཙམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཅན་ཞེས་སྨོས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་དོན་གྱི་ཆོས་མི་རྟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་མི་རྟག་པ་དེ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དེ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་མི་རྟག་པ་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ནི་བྱས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱས་པ་ལས་མི་རྟག་པ་ཕྱིས་བྱུང་ཡིན་ན། བྱས་པ་སྒྲ་ལ་གོ་བྱེད

1 ཞོལ། ཤོག ༢༩༩ ན ༢ རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༢ ཤོག ༤༧༡ བྲིང་། ༡༠

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༢ ཤོག ༤༧༡ བྲིང་། ༡༠

ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ན་རང་གི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པས་དེ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིས་རྒྱུ་གཞན་ལས་བྱུང་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་།[1]གོ་བྱ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་བྱས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་མི་རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་ཡོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་འགོད་པ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྒྲ་འཇིག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཁྱད་པར་བལྟོས་པ་བ་དང་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རང་བཞིན་དག་པ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པ་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་བྱས་པ་དང་འབྲས་བུ་བློ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཆོས་གཞན་བློ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བལྟོས་པ་བལྟོས་པའི་དོན་ཡིན་ན། དངོས་པོ་བློ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བློ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བལྟོས་པས་དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་བལྟོས་པ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་ནས་ལན་གཞན་འདེབས་པ་སྣང་བྱེད་པ་ནི། སྙིང་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དངོས་པོ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་མཚན་ཉིད་ངེས་པ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་བློ་ཡུལ་དུ་མི་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དག་པ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཙམ་གྱིས་བྱེད་ཆོས་བློ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། བལྟོས་པ་བ་ཞེས་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བལྟོས་པ་བ་དང་དག་པ་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནུས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་གཏན

1 ཞོལ། ཤོག ༢༨༨ བ ༢ གཙང་། ཤོག ༢༨༨ བ ༢ མ་ཡིན་ཅིང་།

ཚིགས་དེ་ཡང་ཉེ་བར་འགོད་པ་ནི་གཉིས་ཡིན་ཏེ་བསྒྲུབ་པ་བ་དང་དགག་པ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ སྔར་མེད་གསར་དུ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་ཉེ་བར་བལྟོས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་བལྟོས་པ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་འདིས་ནི་བྱས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཀྱང་བརྗོད་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་གཞན་དེ་དག་བློ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བལྟོས་པ་བའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཞན་དག་ཀྱང་བཤད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྐྱེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཆོས་དོན་གཞན་དངོས་སུ་འཕངས་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་ནས་བརྗོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་མི་བལྟོས་པར་བརྗོད་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་བྱེད་ཆོས་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདིར་སྨོས་པའི་ཕྱོགས་འདིས་གཞན་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བལྟ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པ་དང་། དེས་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀུང་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ཡང་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པ་དང་། ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་ཡང་ལྡོག་བྱ་ལྡོག་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་ན་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མ་ངེས་ན་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་གི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་

ཁྱབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའམ་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན་རང་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་ནི་གསལ་བ་དེའི་རང་བཞིན་བློ་ཡུལ་དུ་མ་རྟོགས་ན་གཟུགས་གསལ་བའི་རང་གི་དོན་བྱ་བ་མི་བྱེད་ལ་སྒྲོན་མེ་གསལ་བར་རྟོགས་ན་གཟུགས་གསལ་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ། ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་ཆོས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒོ་ནས་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་ཡང་ལྡོག་བྱ་ལྡོག་བྱེད་དུ་གྲུབ་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ། ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་རང་ལྡོག་པ་ན་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཁྱབ་བྱེད་འདི་མེད་ན་ཁྱབ་བྱ་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ན་ནི་ཁྱབ་བྱེད་འདི་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་དེའི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དང་ལྡོག་བྱ་ལྡོག་བྱེད་དུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་དང་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དོན་གྱིས་བཤད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱབ་པ་གཉིས་སྒྲུབ་ངག་གཅིག་གི་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་དང་ཚད་མ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། ཁྱབ་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་འཕེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་འདིར་སྒྲུབ་ངག་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་མི་

རིགས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ངག་སྦྱོར་བའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་རྩོད་གཞི་གཉིས་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་དང་དེ་གཉིས་རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མི་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འདི་གཉིས་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཐལ། སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཙམ་སྟོན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲུབ་ངག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གཞན་དོན་ལེའུའི་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནམ། སྐབས་འདིར་སྟོན་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་ངག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐབས་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དེ་བསྟན་བཅོས་སུ་བྲིས་པ་མཐོང་བ་གོམས་པ་ལས་གྲོལ་བས་བཀོད་པ་ལ་མི་བལྟོས་པར་གང་ཟག་གཅིག་པུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ན་ཡང་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསམས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཤློག་གྲུར་རྟོགས་པའི་སྒོ་སྦྱོར་ངག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤློག་གྲུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་རྙེད་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ལ་ལེགས་པར་བསམས་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སམ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་སྒོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ་དེས[1]ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱིས་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ལྡོག་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱིས་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི། ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་ལ་ཡང་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པར་བྱེད་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༥༧ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༢༥༧ ན ༣ ཡོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་

དེ། མི་རྟག་པ་མེད་ན་བྱས་པ་མེད་པ་དེ་བསྟན་པ་མེད་ན་བྱས་པ་ཡོད་ན་མི་རྟག་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་ལ་ཁྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་མེད་ན་བྱས་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་མ་འཕངས་པར་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་དོགས་ན་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་ལ་ཡང་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཁྱབ་པ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པར་རྟོགས་ཏེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་དེ་མེད་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་མེད་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ལྡོག་ཁྱབ་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་དཔེ་དང་། མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་དཔེའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགོད་པ་དང་། དམ་བཅའ་དངོས་སུ་མི་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་དེ་དག་ཀྱང་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་ནི་གང་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལ་སོགས་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་នོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྡོག་པ་ཤུགས་ལ་འཕེན་ཞིང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ཅན་ནོ། །ངག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལྡོག་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་ལྷག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྦྱོར་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོག་མ་ལ་ཡང་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲ་དང་བུམ་པ་གཉིས་སྤྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་སླ་བ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའི་བསླད་པ་མ་ཞུགས་ན་སྒྲ་ཐོས་ཙམ་ཉིད་ནས་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མེད་པར་ངེས་པར་ནུས་ལ་བུམ་པ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་ཡོད་ཅིང་དེ་ལྟར་ངེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་སྒྲ་སྙན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོས་པས་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ་གཟུགས་མཛེས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་བས་ཡིད་འབྱུང་བ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་འདོད་བྱར་མཚུངས་ཀྱང་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲལ་བར་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་

པར་གྲིས་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྒྲ་རྩོད་གཞིར་གཟུང་བ་ནི། རྟག་པའི་རྫས་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟག་དངོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་དག་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་འདིར་ཕྱོགས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བསྟན་པར་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་རིགས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། དམ་བཅའ་དང་རྗེས་འགྲོ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལྡོག་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་དཔེར་ན། མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ།།

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་དེས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་མི་བརྗོད་ཅིང་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་སྒྲའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་མེད་ན་བྱས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་སྒྲ་ལ་ཡང་བྱས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་མེད་ན་བྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་བྱས་པ་དེའི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་དོན་གྱི་གོ་བས་འགྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་བྱས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ན་ནི་བྱས་པའི་རང་བཞིན་མི་རྟག་པ་དེ་ལོག་པས་བྱས་པ་ལྡོག་པར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པར་བསྒྲུབས་ནས་ལྡོག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་ལྡོག་ཁྱབ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་གང་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་

དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་བྱས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་ཚད་མ་གང་གིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་དང་། བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་དང་། ཕྱུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ལམ་སྦྱོང་བལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་དང་། གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལས་ལོགས་སུ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་རྩོད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའམ་བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཆོག་མོད། དེ་ལས་ལོགས་སུ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དགོས་པ་མེད་དེ། བྱས་པ་ལ་འཇིག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པའི་བྱས་པ་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། རྟག་པ་རིམས་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པར་བསྒྲུབས་པ་ན་གཞན་གྱི་སྟེ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱིས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་སྐྱེད་ཀྱང་། རྟག་པས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་དེ། དཔེར་ན། ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་བུམ་པའི་འཇིག་རྒྱུས་བུམ་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་སྐྱེད་ཀྱང་བུམ་པའི་འཇིག་པ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྟག་པ་རིམས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་རྒྱུས་འཇིག་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་དཔེར་ན། རྒྱུས་འབྲས་བུ་ལག་པས་བཟུང་ནས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་ན་འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་རྒྱུ་

འབྲས་སུ་འགྱུབ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་རྒྱུས་བུམ་པའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་ནས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྒྱུ་ནི་བར་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་བུམ་པའི་དངོས་པོ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པའི་དཔེ་བཀག་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དོན་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་སྐྱེད་ཀྱང་བུམ་པའི་འཇིག་པ་བྱེད་པ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་བཀག་ནས། དཔེ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ན་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱིས་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་ནས་རྟག་པས་འབྲས་བུ་རིམས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚེར་མ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ལམ་སྦྱོང་བ་ཞེས་བྱའོ།།

ཕྱིས་བྱུང་གི་ཐོ་མོ་ལ་སོགས་པས་བུམ་པའི་འཇིག་པ་བྱེད་པའི་དཔེ་དགག་པ་ནི། ཐོ་མོའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེས་པའམ་བུམ་པའི་དངོས་པོ་ལོག་པ་ཙམ་བྱས་པའམ་བུམ་པའི་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་དུ་བྱས་པ་ལས་མ་འདས་ལ། ཐོ་མོའི་གནས་སྐབས་བུམ་པའི་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་དངོས་པོ་ལོག་ཙམ་རྒྱུའི་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ན་ཁྱོད་འདོད་པའི་འཇིག་རྒྱུའི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དེས་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་ལ། རང་གི་རྒྱུ་ལས་མི་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ན། རྟག་པའི་དངོས་པོ་སུ་གང་གིས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་འདོད་པའི་འཇིག་རྒྱུ་ལ་ནུས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འཐད་ལྡན་དུ་ལམ་སྦྱོང་ཚན་པ་གཉིས་བཤད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་བལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ལམ་སྦྱོང་དུ་བཤད་པ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་ངེས་པའི་གཞུང་འདི་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པ་དང་། དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར། གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་རང་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་

པའི་ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཕྲ་བའི་ལྡོག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་དངོས་སུ་བཟུང་ན་ནི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་ལ། དངོས་སུ་མི་འཛིན་པར་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལ་འདོད་ན་ཡང་། སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབས་པའི་སྐྱོན་ལས་མ་འདས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པའི་དངོས་པོ་དེ་འཇིག་པ་བྱས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་ངམ། བྱས་པ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་ཁྱོད་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལས་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱས་པ་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིའི་རྒྱུས་འཇིག་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པ་ཡིན་ནམ། ཡུལ་དང་དུས་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བོད་ཀྱི་བུམ་པའི་བྱས་པ་དེ་མ་ག་དྷའི་ཡུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་ནས་འཇིག་དགོས་ན་འདིར་མི་འཇིག་པར་ཐལ་བ་དང་། སྔ་དུས་ཀྱི་བུམ་པའི་བྱས་པ་ཕྱི་དུས་ཀྱི་བུམ་པའི་བྱས་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་དགོས་ན་གཏན་མི་འཇིག་པར་ཐལ་བ་དང་། རྫའི་བུམ་པའི་བྱས་པ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཟངས་བུམ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་ན་ཡང་གཏན་མི་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། གང་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡོད་ཙམ་དུ་ལག་རྗེས་འཛོག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་དེའི་ལག་རྗེས་ཀྱང་བཞག་པ་དེ་བས་ན་སྙེ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། གཉིས་པ་ནི། སྣམ་བུ་དཀར་པོ་དང་། རས་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སེར་པོའི་ངོ་བོར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པར་མཐོང་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེར་པོར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཚོན་དོན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་དང་

བཅས་པའི་ཕྱིར། དོན་ལ་སྦྱར་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངེས་པར་འགྱུར་ཞིང་འཇིག་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་འཇིག་པར་ངེས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དེས་ལྟོག་ཕྱོགས་ལ་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ཁྱབ་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་སྤང་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇིག་པ་ནི་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བལྟོས་ན་འཆད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྐྱོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་པས་འགའ་ཞིག་དང་མ་ཕྲད་ཀྱང་གཞན་དང་ཕྲད་ནས་གདོན་མི་ཟ་བར་འཇིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ལ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་བུམ་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་བུམ་པའི་འཇིག་རྒྱུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྒྱུར་འདོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་ལག་ཏུ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རྐྱེན་ལ་རག་ལུས་ནས་བུམ་པའི་འཇིག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། བུམ་སོགས་འགའ་ཞིག་མི་འཇིག་པར་ཡང་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །ཐལ་བ་སྔ་མའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། རྒྱུ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། གདོན་མི་ཟ་བར་རང་གི་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་བལྟོས་ནས་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་དང་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་གེགས་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཏན་ཚིགས་དེས་འབྲས་བུ་བར་མ་ཆད་དུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་བསྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བུམ་པ་ཡོད་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་སྲིད་པའི་དོན་ནི། དེ་ཡང་ཡིན་འབྲས་བུ་དེ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་དོན་ཡིན་པས། བུམ་པ་ཡང་ཡིན་བུམ

པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་བུམ་པ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་བུམ་པ་ཡང་ཡིན་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སོམས་ཤིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ན། མེ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་བསྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན་དུ་བ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་བ་བསྐྱེད་པ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ངེས་པར་ཐལ། དུ་བ་བསྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། ཚད་མ་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་མི་འཇུག་པ་བསམ་པར་བྱའོ། །འདོད་ན། དུ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་རྣམས་རང་གི་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་འཁྲུལ་བར་བསྟན་པ་ངེས་[1]ན། བུམ་པ་འཇིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་སྨྲ་བའི་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཅན། འཇིག་པའི་རྒྱུར་ནི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་དག་ནི་འབྲས་བུ་འཇིག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྒྱུར་འདོད་པ་དེ་དག་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་འཇིག་པ་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་ལ་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་ངེས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཐ་མས་རང་གི་འབྲས་བུ་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རང་གི་ཚོགས་པས་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཚོགས་པས་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་དང་། དེ་རྟོད་གཞི་དང་མི་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་དེ་ཙམ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན། ས་དང་ས་བོན་དང་ཆུའི་ཚོགས་པ་གྲངས་ཚང་ནས་གྲངས་གཞན་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༥༢ ན ༢ གཅང་། ཤོག ༢༥༢ ན ༢ བསྟན་པ་དེས་ན་

ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་དག་ཀུང་རེས་འགའ་སྨྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚོགས་པ་ཙམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཀུང་རྟགས་མ་ཞུགས་པས་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་དང་། རྩོད་གཞི་དེ་དང་མི་མཚུངས་པ་དང་། ཚོགས་པ་ཐ་མ་ལ་རྟགས་ཞུགས་ཀུང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཆུའི་ཚོགས་པ་དེར་ཡང་ཆོས་ཅན། ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་གང་ལ་ཡང་བལྟོས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྐྱེན་འགྱུར་བ་ནི་ནུས་པ་ཆུང་དུ་ལས་ཆེན་པོར་འཕེལ་བའོ།།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་བྱས་པ་ལ་ཡང་བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་མ་ཞུགས་པར་ཐལ། འཇིག་པར་འགྱུར་བ་རྐྱེན་འགྱུར་བ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ནི་རྐྱེན་འགྱུར་བ་སོགས་འགའ་ལ་ཡང་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྐྱེན་འགྱུར་བ་ནི་ནུས་པ་ཆུང་དུ་ལས་ཆེན་པོར་འཕེལ་བ་ཡིན་ལ། ནུས་པ་ཆུང་དུ་མ་འགགས་པར་ཆེན་པོར་འཕེལ་བ་མི་སྲིད་ལ། ཆུང་དུ་འགག་པ་ན་འགག་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཚང་བས་དེའི་དུས་ན་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པར་འགྱུར་བ་རྐྱེན་འགྱུར་བ་ལ་བལྟོས་ཅི་དགོས། གསུམ་པ་ནི། ཚོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཐ་མ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བར་དུ་ཆོད་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་འགྱུར་བ་སོགས་ལ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཞུགས་ཀུང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྨྱུ་གུ་བར་མ་ཆད་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་པ་སྔ་མ་སྨྱུ་གུའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ན། སྨྱུ་གུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་ཚོགས་པ་སྔ་མའི་དོན་དུ་འབད་པ་བྱེད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྨྱུ་གུའི་ཚོགས་པ་སྔ་མ་སྨྱུ་གུའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྨྱུ་གུའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་ཚོགས་པ་ཐ་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་སྔ་མ་དག་ནི་ཚོགས་པ་ཐ་མ་དེའི་དོན་དུ་ཡིན་པས་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་པ་ཐ་མ་དེར་ནི་སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་

ལྟར་དངོས་རྒྱུ་དངོས་འབྲས་དགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་མང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་རྐྱེན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཞུགས་པར་མཐོང་སྟེ། ས་ལུའི་མྱུ་གུ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྐྱེན་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་དག་ནི་རེས་འགའ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ལ་ཡང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དང་། མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དེ་ལས་གཞན་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ནས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཐ་མའི་ནང་ན་ས་ལུའི་མྱུ་གུའི་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ས་ལུའི་ས་བོན་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ས་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་ངེས་སུ་འགྱུར་བས་རྟགས་ཞུགས་ཀྱང་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་དང་ཚོགས་པའི་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་སྟེ་ཁྱོད་ལ་ནི་ས་ལུའི་ས་བོན་གྱི་ཚོས་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ས་ལུའི་ས་བོན་གྱིས་ནུས་པ་ཐ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ས་ལུའི་མྱུ་གུ་དེ་མ་ཐག་སྐྱེད་པ་ས་ལུའི་ས་བོན་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་དང་། མི་མཚུངས་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ནས་ཀྱི་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཐ་མ་ལ་ས་ལུའི་ས་བོན་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་བྱར་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་འོ་ན་བྱས་པའམ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་འཇིག་པའི་རྒྱུའི་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གནོད་མི་ཟ་བར་ཚང་བ་མེད་པས། འཇིག་པར་འགྱུར་བ་འཇིག་རྒྱུ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་ན་གནོད་མི་ཟ་བར་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མི་མཚུངས་པའི་ལན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུའི་རྣམ་དབྱེ་རྒྱུའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་བལྟོས་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་འཇིག་མི་འཇིག་སོ་སོར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་

ནི། ས་ལུའི་ས་བོན་དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཆོས་ཅན། མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་རྒྱུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་དང་རིགས་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དེའི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ས་ལུའི་ས་བོན་གྱི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུའི་ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཤེས་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱུའི་ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་མི་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་པ་མཐོང་བ་ལས་རྒྱུའི་ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་རྟགས་ཀྱིས་དཔག་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅེ་ན། འབྲས་བུས་རྒྱུ་དཔག་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། སྐབས་འདིར་ནི་ཐོག་མར་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་མཐོང་། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་མཐོང་བའི་རྗེས་འགྲོ་དང་ལྡོག་པ་ལ་བལྟོས་པའི་མངོན་སུམ་དང་མ་དམིགས་པས་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་མི་འདྲ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་པའི་བློ་བུར་བར་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཡུལ་དུས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཡུལ་དང་དུས་དང་རྫས་སོ་སོར་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་འདི་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་འདི་དག་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། བྱས་པ་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་འཇིག་མི་འཇིག་སོ་སོར་བསྐྱེད་པའི་ངེས་པའི་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། ས་ལུའི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་ཚང་མ་ཚང་གིས་བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་སོ་སོར་ངེས་པ་བཞིན་དུ། འཇིག་རྒྱུ་ཚང་མ་ཚང་གི་དབང་གིས་བྱས་པའི་འཇིག་མི་འཇིག་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་སོ། །འཇིག་རྒྱུ་ཚང་མ་ཚང་ཡོད་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མཛུབ་བཙུགས་སུ་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་འཇིག་མི་འཇིག་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱས་པའི་འཇིག་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ནི་སོ་སོར་ངེས་པ་འགའ་ཡང་མེད་དེ། བྱས་པ་གང་ཡིན་

སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་པ་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ན་སྐྱེ་བ་དང་ རྒ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་གནས་པ་དོན་གཞན་བཞི་རྒྱུས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གང་དག་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ་དག་ནི་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་གང་ཡིན་འཇིག་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། མ་རངས་པས་འེའི་[1]སྐྱེ་བ་ནི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དོན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཇིག་མི་འཇིག་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་འཇིག་མི་འཇིག་སོ་སོར་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཡིན་འཇིག་པར་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། ས་ལུའི་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཚང་མ་ཚང་སོ་སོར་ངེས་པས་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་སོ་སོར་ངེས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལ་འཇིག་རྒྱུ་ཚང་མ་ཚང་གི་དབང་གིས་[2]འཇིག་མི་འཇིག་སོ་སོར་ངེས་པའི་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བྱས་པ་ལ་ཡང་འཇིག་མི་འཇིག་སོ་སོར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་རྒྱུས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལ་འཇིག་མི་འཇིག་སོ་སོར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་འདི་ལ་འཇིག་པར་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཚང་མ་ཚང་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་དང་དེ་ལས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༥༩ བ ༤ གཅང་། ༢༥༩ བ ༤ མ་རངས་པས་དེའི་

2 ཞོལ། ཤོག ༢༥༥ ན ༢ དབང་གི་འཇིག

སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་རྣམས་འཇིག་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་མ་ལུས་པར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་མཐོང་བ་འགའ་ཞིག་མི་འཇིག་པར་བསྐྱེད་པ་ཡང་སྲིད་དོ། །མ་མཐོང་ཡང་འཇིག་པར་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་སྣ་ཚོགས་པར་མཐོང་སྟེ། འགའ་ཞིག་ཐོགས་བཅས་སུ་བསྐྱེད་ཀྱང་བློ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཐོགས་མེད་དུ་ཡང་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འཇིག་པར་བསྐྱེད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་མི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁོ་ན་དངོས་པོར་བསྟན་པ་དང་། རྟག་པ་ལ་བྱས་དངོས་འགོག་པའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། རྟག་པས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་དེར་ཐལ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་བྱེད་ནུས་པར་བརྗོད་ཅིང་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་ཉེ་བར་བརྗོད་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྩོད་པ་དང་། ལན་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པས་ཁྱབ། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ལ་དངོས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་འོ་ན་ནི་མཐའི་སྐད་ཅིག་དགྲ་བཅོམ་པ་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་ཀ་མའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། ཉེ་བར་བརྗོད་པ་དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཀ་མའི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་འབྲས་བུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པས་ཐ་མར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ནི་མཐའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པ་སྨྲ་སོར་བཞག་ཡིན་ན། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་དུ་མར་བརྒྱུད་པ་ལས་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱང་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

འདིའི་ལན་ལ་སློབ་དཔོན་ཉི་མ་སྦས་པས། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པར་བཤད་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་རང་གི་ལུགས་ལྟར་ན་དེའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་པ་ལྟར་ལན་གདབ་པར་བྱའོ། །འོ་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པར། ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡིན་ན། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། ད་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལས་ཞེ་སྡང་དང་བཅས་པའི་སེམས་མཚམས་སྦྱོར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞིན། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཀའི་སེམས་ཀྱང་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ། དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་ཀྱང་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་ན་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་ཕན་འདོགས་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གཞན་དུ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་སོགས་དུ་མ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ལ་གཟིགས་པའི་བསྒྲིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མི་གཟིགས་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མ་བསྒྲིམས་པས་མ་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཟིགས་པའི་བསྒྲིམ་པ་མེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བླང་བར་བྱ་བ་དང་བླང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆོས་གཅིག་དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་རིག

པ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་མ་ཤེས་ན་བླང་དོར་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་མཁྱེན་པ་འཇུག་མི་འཇུག་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཤེས་ཀྱང་གཞན་དོན་ལ་མི་མཁོའོ་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་རིག་པ་ཤེས་པ་གཞན་དོན་ལ་མི་མཁོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཅི་ཞིག་ལྟར་དངོས་སམ་བརྒྱུད་པས་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་རིག་པ་མ་ཤེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མ་ཤེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དེའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་ཏུ་གཟིགས་པའི་བསྒྲིམ་པ་མེད་ཀྱང་རིག་པ་ཐ་མ་ནུས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟིགས་པའི་བསྒྲིམ་པ་དང་བཅས་པའི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་ཐ་མ་འགའ་ཞིག་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་པའི་རིག་པ་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འགར་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དུ་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འགར་མི་བྱེད་ཀྱང་ལྟུན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་བྲལ་བས་ཡིན་གྱི་དེ་དང་མ་བྲལ་ན་ནི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའམ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་གཉིས་ཚད་མས་གནོད་འགལ་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྟེ།[1]།ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ཡང་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྟགས་འདིའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པར་སྟར་བསྒྲུབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་པར་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ཁྱབ་པ་ནི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་ལ་རིམ་པས་བྱེད་པ་དང་དུས་གཅིག

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༢༥༡ ཐེང་། ༡༥

ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་འདུག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། གཉིས་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཆོས་དཀྱུས་སུ་སྒྲུབ་པ་ནི།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིམས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ཅིག་ཅར་དོན་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་ནི་དོན་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དུས་གཉིས་སུ་འགོར་བའི་སྟོད་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་རང་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་རིམས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པར་འགལ་ལོ། །རྟག་པ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མི་འཐད་པ་རིག་བྱེད་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། ཕྱིས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟག་པའི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་འདིར་དོན་དམ་པ་སྒྲོ་མ་བཏགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྟག་པས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ། རིམ་དང་རིམ་མ་ཡིན་པར་དོན་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཆང་པ་དང་པོ་གཉིས་དངོས་པོ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་བསྟུ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་རྟག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པ་ཁེགས་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

སྐབས་འདིར་འཐད་ལྡན་དུ་ཤིན་ཏུ་སྐྱུར་པ་ལྷུར་བྱེད་པས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་བསྙོན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་ནས་དངོས་པོ་ཡོད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ནི། འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨྲ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཁས་བླངས་ནས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར

ཉེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་དོན་བྱེད་ནུས་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་ལ། དེ་མི་ནུས་ན་རིམས་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་ལུགས་བཟུང་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དགག་པ་དེ་ནི་ཞར་བྱུང་ཙམ་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་དང་དངོས་པོ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ། སྡེ་བདུན་འདིར་སློབ་དཔོན་གྱི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བའི་ལྷ་བ་དཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་གསུང་རབ་རྒྱས་བཏབ་ནས་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐོག་མར་བྱས་པ་དང་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་རྟོགས་པ་གལ་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས། འདི་དང་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་བོ། །དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་ལྡོག་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་པ་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འདི་དང་རྣམ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལེའུར་གཏན་ལ་ཕབ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པར་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ཡང་དེར་གཏན་ལ་ཕབ་བོ། །འདི་ནས་བསྟན་པ་འདི་འདྲ་བ་གཅིག་རིགས་པས་ལེགས་པར་མ་ངེས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ནས་མཁྱེན་པ་གསུམ་བཤད་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ངེས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྙེད་པས་གནས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་ཐྲ་བའི་བློས་འཇུག་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཕྱུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པའང་བཤད་པའོ།[1]།དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༥༩ ན ༡ ཁྱབ་པའང་བཤད་དོ།།

བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟོས་མེད་དང་གནོད་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལས་ཡང་ན་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་སྔོན་པ་ནི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ན། བྱས་ཙམ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དེའི་[1]རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བསྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདུས་བྱས་ལ་ཕུང་པོས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེས་ན་རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་པར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཙམ་ཞིག་བྱས་པར་བཟུང་ན་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། འདུས་བྱས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། ཕུང་པོ་ལྔའོ། །ཞེས་ལན་གདབ་པ་རིགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ལ་ཕུང་པོ་ལྔར་ངེས་པ་མདོ་ལས་མ་གསུངས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འདུས་བྱས་ལ་ཕུང་པོ་ལྔར་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ལུང་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་པོ་ལྔ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། ལྡོག་མ་མི་རྟག་པར་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༥༩ ན ༨ གཙང་། ཤོག ༢༥༩ ན ༥ སྐྱེ་མཆེད་དེ་འདི་དེ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་

སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་པ་དེ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་ནི་ནུས་པ་སྔ་ཕྱི་འཕོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐབས་འགར་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་མ་ཆད་པ་དང་གསལ་མི་གསལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དབང་ཤེས་སྔར་སྐྱེ་བ་མཐོང་ཞིང་། དབང་ཡིད་ཡོད་པའི་སྐབས་འགར་སྐྱེ་བ་ཆད་པ་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་དབང་ཡིད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་གཅིག་ཡོད་པར་དཔག་ནུས་ལ། དེ་ལ་དབང་པོ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་ཞིང་། ཡིད་བྱེད་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡང་དབང་ཤེས་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་དབང་པོ་ལ་ནུས་པ་འཕོ་བའི་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་ཆད་འགྱུར་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་དབང་པོ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དབང་པོ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཆད་འགྱུར་བྱེད་པ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟག་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པར་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྔ་ཡང་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་སོ་སོར་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་བས་མཚོན་པའི་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མ་ཉེ་བར་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་རྣོད་གཞིར་བཟུང་ནས་རྟགས་ཆོས་བཤད་མ་ཐག་པ་ཉིད་སྦྱར་རོ། །ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཅི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབས་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རང་གི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དེ་དག་གིས་རང་ཉིད་འཛིག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུ་དེས་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིག་པ་དེ་ལ་སྟོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་རང་ཉིད་འཛིག་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབས་པ་འདིས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱིས་

བསྡུས་པའི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྟག་པར་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་འདུས་མ་བྱས་[1]དག་ཀྱང་ཡོད་པས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་མི་རྟག་པར་གྲུབ་བོ་ཞེས་ཅི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་ཀྱང་མི་རྟག་པར་འགལ་བ་མེད་དེ། འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་བར་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྫས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་འཐད་ལྡན་དུ། འདི་ལྟར་ཕུང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཐ་དད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པས་བཀག་པ་དང་ཁས་མ་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཡོད་ཙམ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་རིགས་པ་དང་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡོད་པར་མི་འདོད་ན་འགོག་བདེན་སེམས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་བཞིའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ་སེམས་ཙམ་པ་འབའ་ཞིག་གི་ལུགས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། འགོག་བདེན་སེམས་སུ་འདོད་པ་ལ་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་དགག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདིར་འཐད་ལྡན་དུ་བཤད་པའི་དོན་ནི། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཕུང་པོ་བར་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འདུས་པས་དེ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལྟར་དེ་གསུམ་དངོས་པོར་འདོད་པ་མདོ་སྡེ་པས་བཀག་པ་དང་དངོས་པོར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་མ་བསྒྲུབས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྱས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༨༠ བ ༢ འདུས་མ་བྱས་དང་། གང་ཡོད་པས་

པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབས་པ་འདིས་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་ཡང་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྩོད་སྤང་ལ་གསུམ། ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེ་དོན་ཡོད་ན་འཇིག་པ་གཏན་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ན་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ།། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྟག་པར་གྲུབ་ཅིང་། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་འོ་ན་ད་ནི་བྱས་པ་འཇིག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་ལ་ནུས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ཁ་ཅིག་མངོན་སུམ་དང་གཞན་དག་གཏན་ཚིགས་གཞན་པོ་ནས་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པའི་དགོས་པ་དང་། ལྟོས་མེད་མ་གྲུབ་ན་བྱས་པ་ལ་འཇིག་པས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་འགའ་ཞིག་གཏན་ཚིགས་གཞན་གྱིས་མི་རྟག་པར་གྲུབ་ཀྱང་། ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་མི་རྟག་པར་གཏན་ཚིགས་གཞན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་བྱས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་མཐའ་དག་ལ། མི་རྟག་པ་ངེས་ཁྱབ་པ་ནི་བལྟོས་པ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཇིག་པ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་པས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱས་པ་འཇིག་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི། བྱས་པ་ལ་འཇིག་པས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་ན་འཇིག་རྒྱུ་ཚང་བ་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་འཇིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། གཞན་ལ་འཇིག་རྒྱུ་མ་ཚང་བས་མི་འཇིག་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། གཞི་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་རེས་འཇིག་རེས་མི་འཇིག་གི་འཇིག་པ་རེས་འགའ་བ་དེ་མེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། དེའི་སྟེང་དུ་འཇིག་པ་རྫས་འགའ་ཞིག་ལ་དུས་འགའ་

ཞིག་གི་ཚེ་ཕོ་ནར་འགྱུར་ཞིང་གཞན་གྱི་ཚེ་མི་འགྱུར་བ་འགལ་བ་སྔེ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འཇིག་པ་གང་མིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་པ་རེས་འགའ་བ་དང་འགལ་བར་ཐལ། གལ་ཏེ་དུས་རེས་འགའ་འམ་རྫས་འགའ་ཞིག་ཕོ་ན་ལ་འཇིག་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ན་ནི་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དུས་དང་རྫས་ཉི་ཚེ་བ་དེ་ཕོ་ན་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་པ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་འོ་ན་ནི་འཇིག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པ་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཉིད་ལས་དངོས་པོ་འཇིག་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་འབྱུང་བ་ནི་འཇིག་པ་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དེ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པ་སྐྱེ་ན་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱུ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ཡང་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་བར་རྟག་ཁྱབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། བློ་བུར་བ་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ནི། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ན་ཡང་ལྡོག་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ངེས་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་དུས་རྫས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གང་འགའ་[1]ཞིག་ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་པ་དེ་ལ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཅུང་ཟད་འབྲེལ་བས་ཁྱབ། ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༨༣ ན ༧ གང་འབབ་ཞིག

ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྒྲས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཕན་ཚུན་སྤུད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། འགར་ཡང་གློ་བུར་བ་རྒྱུ་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་པ་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་འོ་ན་ད་ནི་སྔར་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་པོ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོའི་འཇིག་པ་སྐྱེད་བྱེད་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པ་དགག་པ་དང་། ཞིག་པ་ལ་འཇིག་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་དེའི་ངོ་བོ་འཇིག་པར་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གཞན་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ལ་བསམས་ནས། རྒྱུ་མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི།[1]།ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པས་འཇིག་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལས་རང་ཉིད་འཇིག་པར་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན། རིགས་པ་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ནི། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་ཅེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་འགའ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཉིད་འཇིག་པ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་མཉམ་པའི་ཚུལ་དུ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་མར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་དངོས་པོ་གནས་པའི་དུས་ཉིད་འཇིག་པར་མི་བརྗོད་ཀྱི། དངོས་པོ་བཞིག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་བརྗོད་པས་དངོས་པོ་ཉིད་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་བུམ་པ་གྱོ་དུམ་དུ་སོང་བའི་དུས་ན་བུམ་པ་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་སྐྱེས་པ་དང་། བུམ་པ་རང་དུས་ན་མི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པ་གཉིས་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ནང་གི་འབྲུལ་རྒྱུ་བློ་ཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་འདིའི་རང་བཞིན་མི་རྟག་པ་དེ་རང་དུས་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་ཕྱིས་གྱོ་དུམ་དུ་སོང་བའི་དུས་ན་བུམ་པ་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༡༨ ཕྲེང་། ༢༡

འགྱུར་གྱི་སྔར་རང་དུས་[1]ན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རང་དུས་སུ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་། དེའི་དུས་སུ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ངེས་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་མཐོང་ཡང་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་མཐོང་བ་གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྟག་པར་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་གསུམ་སྟེ། ནང་གི་འཁྲུལ་རྒྱུ་བློ་ཞན་པ་དང་། ཕྱིའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་པ་དང་། འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་གསུམ་ཚང་བའི་དུས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པར་མི་རྟོགས་ལ། འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་ལྟ་བུ་མ་ཚང་བའི་བུམ་པ་གྲོ་དུམ་དུ་སོང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ཏེ། དེ་ཡང་བུམ་པ་གྲོ་དུམ་དུ་སོང་བའི་དུས་ན་བུམ་པ་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པའི་དུས་ཡིན་གྱི། གྲོ་དུམ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེས་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་དང་བུམ་པ་བཞིག་པ་རྟོགས་པ་ལ་བུམ་པ་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བུམ་པའི་རྗེས་སུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་བུམ་པ་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་བུམ་པ་གྲོ་དུམ་དུ་སོང་བའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུར་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་བུམ་པ་རང་ཉིད་གནས་པའི་དུས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བུམ་པ་ཐ་མའི་སྔ་རོལ་གྱི་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་དགོས་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་རྟག་པར་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་གསུམ་ག་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློ་དང་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་བུམ་པ་བཞིག་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཐ་མ་ཉིད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིས་བུམ་པ་བཞིག་པ་ན་བུམ་པ་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་སྐྱེས་པ་དེའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་རྣམ་པར་འཇོག་ཅིང་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བའི་དུས་སུ་མ་ངེས་པར་ཕྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དུག་གི་རང་བཞིན་མི་ཤེས་པ་དག་ཟ་བའི་དུས་སུ་འཆི་བའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་མི་ངེས་ཀྱང་། དུག་གི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལུས་སྦྲིད་པ་དང་ཁ་ཆུ་འཛག

[1] ཞོལ། ཤོག ༢༨༣ ན ༥ སྔར་རང་རང་ན་

པ་སོགས་མཐོང་ནས་འཆི་བའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་དུག་ཏུ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་དང་བྱས་པ་དེ་ལ་འཇིག་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པ་འདི་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་གཏོགས་པར་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེ་བས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ཇི་ལྟར་ན་བྱས་པའི་འཇིག་པ་བྱས་པ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཚད་མ་གང་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་འཇིག་པ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་འཇིག་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་འཇིག་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་དེ། བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡང་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པའི་འཇིག་པ་བྱས་པ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་མེད་རྒྱུའི་ནུས་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡང་སྒྲའི་ནུས་པ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇིག་པ་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དང་། དངོས་མེད་བྱེད་ན་རྒྱུའི་བྱ་བ་བཀག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བར་ཡང་གི་སྒྲ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡང་གི་སྒྲས་ནི་འཇིག་རྒྱུས་བཞིག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་བྱེད་ན་མཐོང་བར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་བཀག་པར་བསྟན་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་ལྟར་འཇིག་རྒྱུ་ལ་འཇིག་པ་དངོས་པོ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྒྱུས་འཇིག་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་བྱེད་ན་དངོས་པོ་དང་རྫས་གཅིག་བྱེད་དམ་རྫས་

གཞན་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་དེ་ཁྱོད་རང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་རྫས་གཞན་བྱེད་ན་ཡང་དངོས་པོ་ལ་ཕན་བཏགས་སམ་མ་བཏགས། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོའི་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དེ་ལ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེས་ན་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུས་འཇིག་པ་དོན་གཞན་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་རྒྱུ་འདི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་དེའི་དོན་གཞན་བལྟོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་འཇིག་པ་དངོས་པོའི་རྫས་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་རྫས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བཞིག་པ་དངོས་མེད་བསྐྱེད་ན་ཇི་ལྟར་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་འགོག་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ནི། འདི་ལྟར། ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པ་སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོའི་རྫས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་འཇིག་པ་ཡིན་པར་སེམས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བུམ་པ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བུམ་པའི་བཞིག་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་གལ་ཏེ་བུམ་པ་བཞིག་ནས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེ་བས་ན་འཇིག་རྒྱུས་བཞིག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་བྱེད་ན་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ལ་དགག་པ་བྱས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འཇིག་རྒྱུས་དངོས་པོ་མེད་པ་བཞིག་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་རྒྱུ་འདི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་འཇིག་པའི་དོན་གཞན་བལྟོས་པར་བྱ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ལ་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་འཇིག་པ་ནི་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་དང་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པས་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གློག་ལ་སོགས་པ་མངོན་གྱུར་གང་ལ་འཇིག་ཅིང་འགྱུར་བར་གྲུབ་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། མངོན་གྱུར་དེ་ལས་གཞན་ལྐོག་གྱུར་གྱི་བྱས་པ་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་བར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གློག་ལ་སོགས་པ་མངོན་གྱུར་འགའ་ཞིག་ལ་འཇིག་ཅིང་འགྱུར་བར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལྐོག་གྱུར་གྱི་བྱས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་གྱུར་གྱི་བྱས་པ་དང་། འཇིག་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེས་མཚོན་ནས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། ཚིག་གི་དོན་དང་། སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྗེས་ཁྱབ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་གྲུབ་ན་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱང་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཞན་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རང་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་པོ་ནའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྟོད་གཞི་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་འདྲ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟ་བའི་བལྟོས་མེད་དང་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་ན་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱང་ངེས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཉིད་ལ་བདག་གཅིག་པའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན།

དེ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་རྟག་པ་བོར་[1]ནས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་རང་གི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱས་དངོས་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པ་སྤང་བ་དང་། རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དང་བྱས་པ་མཐོང་བའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། བྱས་དངོས་རྟགས་སུ་བྱས་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བྱེད་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཚད་མའི་བྱ་བ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ནི་ངེས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་ངེས་པའི་ཆ་གང་ལ་མི་སླུ་བར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། གང་ལ་བསླུ་བ་དེ་ནི་[2]ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་རྟག་པ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། དངོས་པོ་དང་རྟག་པ་འགལ་བར་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔར་གྱི་རྩོད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་རྟག་པར་འདོད་ཅིང་། དངོས་པོ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་རྟག་པ་ལ་ཚད་མར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་འགའ་ཞིག་གི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དཔེའི་སྟེང་[3]དུ་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་མ་ངེས་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་མི་རྟག་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུང་གིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་[4]སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་རྩོད་གཞི་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་བརྒྱུད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་དཔེ་བཟུང་བར་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༨༨ ན ༡ མི་རྟག་པ་པོ་དེ་ནས་

2 ཞོལ། ཤོག ༣༨༨ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༣༨༨ བ ༡ གང་ལ་བསླུ་བ་དེ་ལ་ནི་

3 ཞོལ། ཤོག ༣༨༨ བ ༡ གཙང་། ཤོག ༣༨༨ བ ༣ དཔེའི་སྟེངས་སུ་

4 ཞོལ། ཤོག ༣༨༨ བ ༡ སྐབས་སུང་མ་སྒྲུབ་བྱེད་

བཤད་པའི་དོན་ཡང་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་དཔེ་ལ་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རྒོལ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་དུ་གྲུབ་ན་རྩོད་གཞི་ལ་ཡང་གྲུབ་པས་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་དང་དངོས་པོ་གཞི་འགར་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་དང་དངོས་པོ་འགོག[1]པའི་ཚད་མ་དང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས། གང་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་མི་རྟག་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། རྩོད་གཞི་ལས་གཞན་པའི་བྱས་པ་དང་དངོས་པོར་མཐོང་བའི་གཞི་དེ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པས་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་དཔེ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །འོ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲ་ཡང་འདུས་པས་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཟུར་དུ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་ན་རི་བོང་གི་རྭ་ཡང་མི་རྟག་པར་ངེས་སོ་ཞེས་སྨྲས་ནས་ཇི་ལྟར་བཟློད། རི་བོང་གི་རྭ[2]མེད་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པར་མི་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲ་ཡང་དངོས་པོ་དང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཆོས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཞན་དགོས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཟག་བཅས་ཁྱད་པར་ཐར་པ་དང་། །བཅིངས་གྲོལ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི། །སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་སྨྲ་བ་རྣམས། །འགོག་བྱེད་རིགས་པ་ལེགས་པར་བཤད།།

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལྐོག་གྱུར་གཏན་ཚིགས་དོན་གཞན་གྱིས་གོ་བ་འབྲས་རྟགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྟགས་ལས་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ན་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན

1 ཞོལ། ཤོག ༣༨༨ བ ༩ དངོས་པོ་འགོས་པའི་

2 ཞོལ། ཤོག ༣༨༧ ན ༡ རྭ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་

བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་རྣམས་ནི་སྒྲོན་མེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ནུང་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་མི་འཁྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྡན་འདུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྟགས་དེར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དོན་གཞན་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལས་མ་སྐྱེས་ན་དེ་ལ་དོན་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་རག་ལས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་རག་མ་ལས་པའི་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རྣམས་ནི་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་གཞན་གྱི་དུ་བ་ལ་ལ་མེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་འོ་ན་དུ་བ་དེ་ལྡན་ལ། དེའི་ཆོས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ནི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལན་དངོས་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཁྱོད་དེའི་ཆོས་སུ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་དང་ཁྱོད་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ནི་ལྤར་གཞོང་དང་རྒྱ་ཤུག་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཉིད་རྒྱུར་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟེན་དང་རྒྱུ་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་བ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཉིད་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་དང་རྒྱུ་འགལ་བར་ཐལ། གལ་ཏེ་དུ་བའི་རྟེན་ནི་དུས་མཉམ་པའི་ས་ཕྱོགས་ཡིན་ལ་རྒྱུ་ནི་མེ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དང་མེའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བའམ་དེའི་རྒྱུ་མེ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་སམ་བརྒྱུད་པས་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མེ་ནི་གོ་བྱ་དང་འབྲས་བུ་དུ་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། མེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པ་དང་དུ་བ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཆ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དུ་བ་ཡང་རྫས་ལ་ཆ་མེད་པ་ཡིན་ཅིང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མེ་ཡང་རྫས་ལ་ཆ་མེད་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་བསམ་པ་ནི་མེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་གི་ལྡོག་པའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུ་བ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆ་སོ་སོར་མི་སྐྱེད་པས་ཆ་ཐམས་ཅད་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའོ། །དཔེར་ན་ཙནྡན་གྱི་མེས་ཙནྡན་གྱི་དུ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཚེ། ཙནྡན་གྱི་མེས་ཙནྡན་གྱི་དུ་བའི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་དུ་བའི་ཆ་མ་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་དུ་བ་དེ་ཙནྡན་གྱི་མེའི་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཙནྡན་གྱི་མེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཙནྡན་གྱི་དུ་བ་མི་སྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་མེ་དེ་ཙནྡན་གྱི་དུ་བའི་གོ་བྱར་ཐལ་བའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ན་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུའི་རིགས་དེ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱུ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་ནི་འབྲས་བུ་དེ་མཐོང་ན་རྒྱུ་དེ་ངེས་པར་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུས་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ངེས་པ་དེ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མེ་དུའི་རྫས་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ལྡོག་པ་ཐམས་ཅད་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མེ་ལ་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པའི་ཆ་ཤས་དེ་མེད་ན་དུ་བ་ལ་ཡོད་པའི་ཆ་ཤས་དེ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ནི་གཞི་འགར་རྒྱུ་དེ་གོ་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར།[1]

1 ཞོལ། ཤོག ༢༨༡ བ ༣ མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་གཞི་འགར་རྒྱུ་དེ་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ཞེས་པ་རྟ་ཚིག་ཡིན་མོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་དོ། །འབྲས་བུ་གང་ཡང་རུང་བས་རྒྱུ་གང་ཡང་རུང་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་གང་དག་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་དེ་དག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་དུས་ནམ་ཡང་ངེས་པའི་འབྲས་བུའི་ཆོས་དེ་དག་ཁོ་ནས་རྒྱུའི་ཆོས་དེ་དག་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྗེས་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་ཏེ། ཙནྡན་གྱི་དུ་བ་དང་དུ་བ་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཙནྡན་གྱི་མེས་ཙནྡན་གྱི་དུ་བ་བསྐྱེད་ཀྱང་དུ་བ་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བསྐྱེད་ན་ཙནྡན་གྱི་མེའི་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྗེས་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཙནྡན་གྱི་མེས་ཙནྡན་གྱི་དུ་བ་བསྐྱེད་ཀྱང་མེས་ཙནྡན་གྱི་དུ་བ་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བསྐྱེད་ན་མེ་དེ་ཙནྡན་གྱི་དུ་བའི་གོ་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སོ་སོར་ངེས་ན་རྗེས་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་དེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་སྤུ་རིས་ངེས་ནས་རྟགས་སུ་བཟུང་ན་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་རྣམས་རྟགས་སུ་བཟུང་ན་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པར་འདོད་ན་ནི་གོ་བྱེད་དུ་མི་འདོད་དེ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། གཞུང་སྟ་མ་ལ་ཁ་ཅིག །ཙནྡན་གྱི་དུ་བ་ཙནྡན་གྱི་མེ་དཔོག་པའི་རྟགས་སུ་བསྟན་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཙནྡན་གྱི་མེ་ཧྲིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ཙནྡན་གྱི་དུ་བའི་སྤུ་རིས་མི་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་དུ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་ཙནྡན་གྱི་དྲི་ལས་ཙནྡན་ཡོད་པ་དང་མེ་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་དཔག་ནུས་ཀྱང་ཙནྡན་ལས་བྱུང་བའི་མེ་དཔག་མི་ནུས་ཏེ། སོག་མ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་དང་ཙནྡན་ཡུལ་ཉེ་བར་ཚོགས་པ་ལས་དུ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་ཙནྡན་གྱི་དྲི་བྱུང་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་ཁ་དོག་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་ཙནྡན་གྱི་དྲི་ལས་ཙནྡན་གྱི་མེ་དཔོག་གོ་ཞེ་ན་ཡང་ཙནྡན་གྱི་དུ་བས་ཙནྡན་གྱི་མེ་

དཔོག་ནུས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་དུ་བ་ལ་སྔོ་བ་དང་འཕྱུར་བ་དང་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ལྡོག་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེའི་ཚེ་མེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྟགས་སུ་བཟུང་ན་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་ཀྱི་སྔོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྫས་བསྐྱེད་ཀྱང་དེ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་གོ་བྱེད་དུ་མི་འདོད་ལ། ཡང་དུ་བ་སྔོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། དུ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱང་རྟགས་སུ་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། འབྲས་རྟགས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བ་དང་། སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དུ་བ་མེའི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་ཡེ་མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་སྟེ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུ་བ་མེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བས་གལ་ཏེ་དུ་བ་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཚད་མ་གང་གིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དུ་བ་གང་ཞིག་མེ་དེ་ལས་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེ་དུ་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་མེད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚད་མ་དུ་དགོས་དཔྱད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་དང་རྒྱུན་གང་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐས་བློ་བསླད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ན་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་གིས་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མི་འཐད་དེ་མེ་སྔར་མཐོང་ལ་དུ་བ་ཕྱིས་མཐོང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཉིས་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་པས་ཆུ་སྐྱོར་བཞིན་པའང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་གིས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། བུམ་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་ནང་གི་ཆུ་

འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་དེ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་སྔ་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁང་པའི་སྟེང་ན་མི་འདུག་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཁང་སྟེང་ན་གནས་པ་ཁང་པས་ཕན་བཏགས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཕྲུགས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་སུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གནས་ལ་གྲུབ་མཐའ་བསླད་པའི་ལོག་རྟོག་དངོས་སུ་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་བླ་ཡི། རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ལ་གནོད་པའི་ཚད་མ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གནས་འདི་དག་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ལམ་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམས་ངེས་པ་དང་། ཚོགས་ལམ་ནས་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕོ་བ་དང་། དེ་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་ཤེས་ལ་དེ་མ་ཤེས་ན་ལམ་གོང་མ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེས་སོ་སྙམ་པ་དང་། ལམ་འོག་མ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་མ་སྐྱེས་སོ་སྙམ་དུ་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལམ་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པས་དུས་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བཤད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་དཔེར་བྱས་ནས་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རིགས་པ་ཤེས་པའི་སྐབས་དོན་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ།།

འདི་དག་ལ་ངེས་པ་མ་རྙེད་པའི་རྟགས་སུ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་འདོད་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་རྒྱང་ལ་འདོར་བ་དང་། དང་པོར་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་པ་དང་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་བླུན་པོ་གཉིས་ད་གཟོད་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་ཉམས་ལེན་ལ་མང་ཙུང་མི་ཡོང་བའི་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ལུགས་ངན་པ་རྣམས་བརྟན་ཆགས་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མེ་དུ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་གི་གཞིར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ཟུང་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མེ་དམིགས་དེའི་རྗེས་སུ་དུ་

བ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཟུང་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མེ་མ་དམིགས་དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་མ་དམིགས་པའི་ཟུང་གསུམ་གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། དུ་བ་མེད་པའི་དུས་མི་སྲིད་པ་ལ་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་ཅིང་། དུས་ནམ་ཡང་མེད་པ་ལ་དུ་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པས་ཚད་མ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དུ་བ་དེ་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བར་གྲུབ་པས་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེད་པ་ཁེགས་ལ་ཚད་མ་ཟུང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དུ་བ་མེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་མེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྡོག་པར་གྲུབ་ཅིང་། མེས་དབེན་པའི་གཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁེགས་པས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཧ་དང་བོང་བུའི་དཔེས་དུ་བ་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་ཡང་ཡུལ་འདབ་འབྱུར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ལ་བལྟོས་ནས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དེ་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མེ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ན་དུ་བ་དམིགས་པའི་དུས་ན་མེའི་རིགས་འདྲ་ཆད་པས་དུ་བ་དམིགས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་མེ་མ་དམིགས་ཞེས་པའི་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དུ་བའི་རིགས་རྒྱུན་མེ་མ་དམིགས་པའི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དུས་ན་མེད་ན་མེ་མ་དམིགས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་མ་དམིགས་པའི་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགལ་འབྲེལ་གྱི་རྩ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་བྱས་ནས་དེ་དཔེར་བྱས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་པ་དང་། དེས་བདག་འཛིན་དང་བྲལ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ནས་གྲུབ་མཐའི་ལོག་རྟོག་ཀྱང་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ལ་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལ་བལྟོས་ཏེ། མེ་དུ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལས་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་མི་དམིགས་པའི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ཟུང་གཅིག་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཟུང་གཅིག་འབྱུང་བ་ལ་བལྟོས་ཏེ། ཐོག་མར་མེ་གང་དག་མངོན་སུམ་

གྱིས་དམིགས་ལ་དེ་དམིགས་པ་ན་དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་དམིགས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ཟུང་གཅིག་ལ་བལྟོས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ལས་གཅིག་མེ་མ་ཚང་ན་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞུང་ཕྱི་མ་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་རུང་གཅིག་མ་ཚང་ན་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འགྲུབ་པར་སྟོན་ནོ། །དུ་བ་དེ་ནི་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་དེ་ཡང་མེ་ལ་བལྟོས་ནས་དུ་བ་ལ་ཚང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་རོག་དང་ཏ་ལའི་ཚུལ་དུ་ལན་ཅིག་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དུ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མེ་དེའི་འབྲས་བུར་འགྲུབ་སྟེ། ལན་ཅིག་མེ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལན་ཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཙུབ་སྟན་ལ་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་མེ་མེད་ཀྱང་དུ་བ་འབྱུང་བས་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དུ་བ་མེ་ལ་འཁྲུལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་དུ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བུད་ཤིང་གི[1]འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དྲོ་བའི་རེག་པའི་ཁྱད་པར་ནི་མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ནི་ཐལ་བ་དང་སོལ་བ་དང་ཤིང་ཕན་ཚུན་དྲུད་པས་ཙུང་ཟད་ནག་པོར་སོང་བ་སོགས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཡང་མེའི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་ངོ་བོའི་ཁྱད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་དུ་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གཏན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དུ་བ་གང་ཞིག་རྒྱུ་མེ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ངེས་པ་མེད་པར་ཁས་བླངས་ན་རྒྱུ་ཡེ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདི་ནི་གོང་དུ་འབྱུང་ཡང་ཐལ་བ་འོག་མ་འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དུ་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། མེ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མེ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གང་ཞིག་གང་མེད་པར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༡༢༡ བ ༦ བུད་ཤིང་གི་མི་འགྱུར་བའི་

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དུ་བ་མེ་ལས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གཏན་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དུ་བ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་སྤོང་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དེ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་མེད་ཀྱང་མེ་ཡོད་ན་དུ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་ལོག་ཀྱང་མི་ལྡོག་མེ་ལས་གཞན་ལོག་ཀྱང་མི་ལྡོག་ན་ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་ལ་དེ་མེད་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བས་རྒྱུ་ཡེ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། རྒྱུ་མེད་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་ཡེ་མེད་དང་། རྒྱུ་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་འདུས་མ་བྱས་སོགས་དང་དངོས་པོ་ལ་མི་གནས་ཀྱང་ཁས་བླངས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐལ་བ་འཕེན་པ་དངོས་པོ་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ། དངོས་པོ་ལ་མི་གནས་པ་ཁས་བླངས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དུ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་[1]གནོད་པ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ན་དུ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མེ་དེའམ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན། ཁྱོད་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གིས་དེའི་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་ལྡོག་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་འདོད་ན་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་མེ་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་མེ་ལས་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་ལས་འབྱུང་བའི་དུ་བ་དེ་ཉིད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་འབྱུང་བར་ཁས་བླངས་ན། རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཡང་དེ་ཉིད་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཤོས་ལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༧༣ ན ༣ འདོད་པ་ལ་ཡང་གནོད་པ་

ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་བ་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་དངོས་རྒྱུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་དངོས་རྒྱུ་རིགས་འདྲ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐལ་བ་སྔ་མ་ལ་བརྫློག་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་དེ། དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལས་ཀྱང་དངོས་འབྲས་དེ་དང་འདྲ་བ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན་ནི། དངོས་རྒྱུའི་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་པས་དངོས་འབྲས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། རྒྱུའི་ནུས་པ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ན། དེ་མ་ངེས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་འདྲ་མི་འདྲ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྒྱུ་མེད་དེ་ལ་ཡང་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ངེས་པ་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་ཡང་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་གང་ཞིག །རྒྱུ་སོ་སོ་ལས་འབྲས་བུ་སོ་སོ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འདྲ་མི་འདྲ་ལས་འབྲས་བུ་འདྲ་མི་འདྲ་འབྱུང་བར་གྲུབ་པ་དང་། དུ་བ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་རིགས་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་རིགས་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མ་ངེས་ན་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དུ་བ་ནི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་མེའི་རྣམ་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དོན་མེ་མེད་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་གཏན་

མེད་དམ་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མེད་ཡིན་ཀྱང་ཅུང་སྟེ་རྒྱུ་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གནོད་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་ཞེས་པའོ། །དངོས་པོ་རྒྱུ་མེད་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པ་འདི་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྱུང་བ་ཡུལ་དང་དུས་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཟློག་ཕྱོགས་ལ་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ན། ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དུས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མི་སྲིད་པའམ་དུས་ནམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་དག་གང་ཞིག་རང་རྒྱུ་ཡུལ་དང་དུས་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དེའི་དམ་བཅའ་ལ་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གནོད་ཅིང་། རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཟློག་ཕྱོགས་ལ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དང་དུས་རེས་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡུལ་དུས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་སྨྲ་བ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག །རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་གཏན་ཚིགས་གཅིག་པོ་བཀོད་ནས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དུ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་ན་མེ་ཡོད་ན་དེའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་ཅིང་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཡང་ཁས་མ་བླངས་པས་དུས་ནམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་དུས་ཡིན་ལ། མེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལྡོག་ཅིང་ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་ཡང་མེད་པས་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་དུས་ཡིན་པས་ཡ་གྱལ་རྒྱུ་མེད་བཀག་ནས་ཚོགས་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་གནད་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དུས་ནམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། མེད་པའི་དུས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་གཉིས་ཀར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་ཡིན་པ་གཞི་མཐུན་ཁས་བླངས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ལྡོག་པ་གཅིག་ཀྱང་ཁས་བླངས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་ཚངས་པས་ཀྱང་འཕེན་པར་མི་ནུས་སོ། །བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་འདི་མཁས་པར་མ་ཤེས་ན། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ།། དང་པོ་ནི། དུ་བ་དེ་རྒྱུ་མེད་ལས་འབྱུང་ན་ནི་ཞེས་ཁས་བླངས་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཡང་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་ལ་ནམ་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཚང་བ་མེད་པས་སམ། དངོས་པོར་མེད་ནས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དུས་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་ཡུལ་དང་དུས་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་དུས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་ན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཚང་བ་དེའི་ཚེ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མེད་པའི་དུས་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐལ་བ་དེ་དག་གིས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་དོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རེས་འགའ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་དོན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱུར་ཡོད་པ་ལ་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་པ་ཡི་ཡུལ་དང་དུས་དག་ན་ཁྱོད་འབྱུང་བར་རུང་བ་དང་དེ་གཉིས་མེད་པའི་དུས་དག་ན་ཁྱོད་འབྱུང་བར་མི་རུང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་སྒྲུབ་པ་ནི་དུ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་དེར་དུ་བ་དེ་དང་ལྡན་པ་དང་དུ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མེད་པའི་ཡུལ་དུས་ཅིག་ཤོས་མི་ལྡན་པ་དག་ཏུ་དུ་བ་མི་ལྡན་པའི་ངེས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། དུ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་པའི་ཡུལ་དང་དུས་དེར་དུ་བ་འབྱུང་བར་རུང་བ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་མེད་པའི་ཡུལ་དུས་དེར་དུ་བ་འབྱུང་བར་མི་རུང་བ་ཉིད་འདྲ་བ་ཅན་དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྱུང་བར་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དུས་དོན་གཞན་དེ་ཡང་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

གཉིས་པ་ནི། དུ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དག་ལ་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་དུས་འགའ་ཞིག་སྤངས་ནས་ཡུལ་དང་དུས་གཞན་དག་ན་ཡོད་པའི་རྟས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་བ་དེར་ངེས་པ་མི་རུང

བར་ཐལ། ཡུལ་དུས་དེ་དག་གིས་བྱས་པའི་ཕན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་བ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པས་ཁྱབ་པ་དེ་བས་ན། དུ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་དེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མེ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་གང་ན་འབྲིད་ལན་ཅིག་འབྱུང་བ་མཐོང་ལ་མེ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་མ་ཚང་ན་འབྲིད་འབྱུང་བ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པར་ཐལ། ཡུལ་དང་དུས་ངེས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མེས་བསྐྱེད་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་མེ་ལས་ལན་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། དུ་བ་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་དང་། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དུ་བ་མེས་སྟོང་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་དང་། མེས་སྟོང་པ་དུ་བའི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། དུ་བ་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཅི་སྟེ་གཞན་མེས་དབེན་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མེའི་འབྲས་བུ་དེར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མེས་དབེན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དུ་བ་ནི་མེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མེ་ཡང་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དུ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མེ་དེ་དུ་བ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་དེ་གཞན་མེས་དབེན་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མེས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མེས་དབེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་དུ་བ་མེ་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་དེ། དུ་བ་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི་དེ་ཉིད་མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དུ་བའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན་མེ་ཡིན་པ་དང་། མེ་མ་ཡིན་ན་དུ་བའི་ཉེར་ལེན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་ན་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་

ཧེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྦྲི་བོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། མེ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་ཐལ། མེའི་སྐེད[1]དུ་བ་སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་དེ་ལས་དུ་བ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་གསར་དུ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འོན་ཏེ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་མེ་དེའི་དུ་བའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་མེ་མ་ཡིན་གཞན་ལས་ནུས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དུ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དུ་བ་གང་ཞིག་དུ་བའི་རྒྱུ་མིན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་བ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། རྟགས་ཀྱིས་དཔག་པར་བྱ་བ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པ་ལས་འབྲས་བུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་བར་ཁས་བླངས་པ། འོ་ན་ད་ནི་ཅི་ལྟར་འབྲས་བུ་གཅིག་ལ་ལྷན་ཅིག་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེས་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་དང་གཟུགས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་འདི་མི་རུང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། མིག་སོགས་རྐྱེན་གསུམ་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྒྱུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལས་འབྲས་བུ་རིགས་འདྲ་བ་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རྐྱེན་གཞན་དང་བྲལ་བའི་ཡིད་བྱེད་ཁོ་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྐྱེན་གཞན་དང་བྲལ་བའི་ཡིད་བྱེད་གཅིག་པུས་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའམ་རྒྱུའི་ལྡོག་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་དང་ཕྱི་མས་སྤྱིར་དགག་པ་བསྟན་ཏོ། །ཡང་ན་སྔ་མས་རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ལ། ཕྱི་མས་དེ་འདྲའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༧༥ བ ༥ གཅང་། ཤོག ༢༧༥ བ ༣ མེའི་སྐེ་དུ་བ

འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡིད་བྱེད་ཁ་ཡར་བ་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ན། མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་པ་འོན་ཀྱང་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་པ་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་ལས་རྐྱེན་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་ཁ་ཡར་བ་དཔོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གསུམ་ཡིན་ན་རྒྱུན་གནས་པའི་རྟེན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་པའི་ནང་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་ཅན་དང་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྣམ་གྲངས་མེད་པར་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་ངོ་བོ་ཐུར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་རྒྱུན་གནས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཨུཏྤ་ལའི་ས་བོན་དང་བ་ལང་གི་ལྕི་བ་མི་འདྲ་བ་ལས་ཨུཏྤ་ལ་མཚུངས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། གང་ཡང་ཅུང་ཟད་ཨུཏྤ་ལའི་ས་བོན་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་བ་ལང་གི་ལྕི་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་མེ་ཏོག་ཨུཏྤ་ལ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡང་ཨུཏྤ་ལ་ཞེས་མིང་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་ཀྱང་ཨུཏྤ་ལ་རང་གི་ས་བོན་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཅན་ལས་འབྲས་བུའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྒྱུའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཚ་ཤིང་རང་གི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚ་ཤིང་དང་སྡོང་བུ་བཙུགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚ་ཤིང་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཉིས་སྔ་མ་ལས་ཚ་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས་ཀྱང་མིང་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་གཉིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གསལ་བ་ཁོ་ནར་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཐ

དད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་དེ། སྔོང་བུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆུ་ཤིང་སྡོམ་པ་དང་སྡོ་བ་དང་། ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆུ་ཤིང་ཤུན་པགས་སྐྱ་བ་དང་སྔོང་བུ་ཕྲ་བར་འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བར་འཇོག་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་དང་། འབྲས་བུ་འདྲ་མི་འདྲ་རྒྱུ་འདྲ་མི་འདྲ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་སྒྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་འདྲ་མི་འདྲས་དཔག་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཡང་དེ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དཔེ་དང་། མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་འདྲ་མི་འདྲས་དུས་རིང་པོས་བར་དུ་ཆོད་པའི་རྒྱུ་འདྲ་མི་འདྲ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་འདྲ་མི་འདྲས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འདྲ་མི་འདྲ་ཡང་དེ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་འབྲས་འདྲ་བ་ལ་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བའི་དཔེ་དང་། དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལས་དངོས་འབྲས་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་བའི་དཔེ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུའི་རྫས་རང་བཞིན་མཚུངས་པ་རྣམས་ལ་དངོས་རྒྱུ་དེ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱུན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་རྒྱུན་འཇུག་པའི་ཆུ་ཤིང་གཟུགས་ཁྱད་པར་མེད་པ་སྔོང་བུ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་འདྲ་སྔ་ཕྱི་དག་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པ་དེ་ལ་ནི་དངོས་འབྲས་དེའི་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཆུ་ཤིང་གི་ས་བོན་དང་སྔོང་བུ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཉིད་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ལས་དངོས་འབྲས་འདྲ་མི་འདྲ་ཅི་འདྲ་བ་མཐོང་བ་དེ་ལས་ནི་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་མི་འདྲ་དེ་འདྲ་བ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བས་དངོས་འབྲས་མི་འདྲ་བ་བསྐྱེད་ན་དེས་ཀྱང་དངོས་འབྲས་མི་འདྲ་བ་སྐྱེད་པས་མཐར་མི་འདྲ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བས་དངོས་འབྲས་འདྲ་བ་བསྐྱེད་ན་དངོས་འབྲས་འདྲ་བ་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བར་སྐབས་སུ་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་འདྲ་མི་འདྲ་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་

ནོ། །བརྒྱུད་པའི་བརྒྱུད་འབྲས་མི་འདྲ་བས་དངོས་འབྲས་འདྲ་མི་འདྲ་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་མི་འདྲ་ལ་འཁྲུལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དངོས་འབྲས་འདྲ་མི་འདྲས་བར་དུ་ཆོད་པའི་རྒྱུ་བརྒྱུད་པ་དག་འདྲ་མི་འདྲ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་དག་ཀྱང་རེས་འགའ་རྣམ་པ་འདྲ་བ་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན། ནགས་དང་ལྤྱུམ་རར་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་མོ་ག་གོན་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། ནགས་དང་ལྤྱུམ་རར་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་མོ་ག་གོན་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་དངོས་འབྲས་འདྲ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་འབའ་ཞིག་ནི་རིགས་འདྲ་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་པ་འདྲ་བ་འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་གཞན་ཡང་མི་འདྲ་བར་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བཙོས་མ་དང་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པའི་ནོར་བུ་དང་ཟླ་ཧྲིག་དང་བྱཱ་ཊུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་མི་མཚུངས་པར་བཞག་ནུས་ཏེ། ལྕིད་ཆེ་ཆུང་དང་ནུས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གཅིག་ཏུ་ནི་མེ་ཏོག་ཐ་དད་པས་མི་འདྲ་བར་འཛོག་ནུས་ཏེ་སྔོན་པོ་དང་ཅིག་ཤོས་སེར་པོ་སོགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཅན་གྱི་ཤུར་བ་ཀ་བཞིན་ནོ། །གཅིག་ཏུ་ནི་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བས་མི་འདྲ་བར་འཛོག་སྟེ། འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་ཅིག་ཤོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཀར་ཀོ་ཊ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རོ་མི་འདྲ་བ་ལས་མི་འདྲ་བར་འཛོག་སྟེ། ནགས་དང་ཅིག་ཤོས་ལྤྱུམ་རར་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་མོ་ག་གོན་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ནུས་པ་མི་འདྲ་བས་མི་འདྲ་བར་འཛོག་སྟེ། རིག་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲུ་བ་དང་སྦྱངས་པས་འབྲུ་བའི་ཨ་རུ་ར་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་རིགས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་ནི་དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་དེ། དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་ན། འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། རྐང་པ་གཉིས་པས་རྒྱུ་མེད་ཁེགས་པའི་དོན་བསྟུས་ལ་

གསུམ་པ་དང་བཞི་པས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པའི་དོན་བསྟུས་ཤིང་། ཀཱང་པ་དང་པོས་ངེས་ན་དོན་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པ་ལས། རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དུ་བ་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མེ་གང་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དུ་བ་དེ་མེ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྲི་བོ་སོགས་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། དུ་བ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མེ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་དུ་ཚད་མ་ཐུགས་གསུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཚིགས་བཅད་གཅིག་པོ་འདི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་བཅད་དུ་བྱས་ཀྱི་འོག་མ་གཉིས་མ་བྱས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཁྱབ་པའི་རྩ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས་རྟགས་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཙམ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ལས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་མིན་ཞིང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཙམ་ལས་རྗེས་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འམ་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་དུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་མེ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ངེས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། མེ་དང་རྫས་ཐ་དད་མེ་དང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། གོས་སེར་པོར་འགྱུར་བ་ལ་ཚོན་དོན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཁྱོད་ལས་རྒྱུ་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཆོས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་ལ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་རྒྱས་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

རྒྱུ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་བདག་གཅིག་པ་མི་འཐད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་དོན་གཞན་ལས་སྐྱེས་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་བདག་གཅིག་པར་མི་རུང་བའི་གནོད་པ་གཞན་ཡང་སྟོན་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པ་ལས་རྫས་གཞན་ཉིད་དུ་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུའི་ཆོས་རྒྱུ་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་བྱས་པ་ལ་འཇིག་ངེས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཅི་ལྟར་སྐབས་འདིར་བཤད་ཅེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་བྱས་མི་རྟག་རྒྱུ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་རྫས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་དགག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྒྱུ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་ན་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་གྲུབ་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཞར་ལ་འདི་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བྱས་མི་རྟག་བདག་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་བྱས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་གྲུབ་དུས་ན་དེའི་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པའམ། དེ་གཉིས་རྒྱུ་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གྲུབ་མ་གྲུབ་འགལ་བའི་ཆོས་ལྡན་དང་། རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྲུབ་པ་དང་། དེས་མི་འགྲུབ་ན་རིལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྫས་ཐ་དད་པའམ་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པར་འཛིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཆོས་འགལ་བ་གནས་པའི་དངོས་པོའམ་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་མི་རྟག་བདག་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་གྲུབ་མ་གྲུབ་འགལ་བའི་ཆོས་གནས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་ཐ་དད་པས་བདག་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ནི་སྔར་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཞར་བྱུང་ཙམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་གང་ལས་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཐལ། གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་དུས་འགལ་བའི་

ཆོས་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་དེས་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རིལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་དང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འདི་དག་གིས་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གང་ལ་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན། སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འཕེན་པ་ཡིན་གྱི། རྫས་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་ལ་མ་ཡིན་ལ་རྫས་གཅིག་ཙམ་ལ་ཐལ་བ་དེ་འཕངས་འདུག་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་ནས་བུམ་པ་དང་དངོས་པོ་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་དངོས་པོའི་མཚན་གཞི་ཙུང་ཟད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་ནི། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱང་རང་མཚན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་ཁྱོད་ལ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་ཙུང་ཟད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ལ་རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཟུང་དུ་ཡོད་ན་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་འཛིན་ཏོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟེན་ཞིང་ཚིག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བ་ཁྱོད་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་ལ་མ་འཁྲིས་པར་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་འཛིན་མི་ནུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་གནོང་ལེགས་པར་ཁུར་བ་ཡིན་ནོ།།

རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པ་དང་རང་མཚན་འགལ་བར་མཁས་པའི་དབང་པོ་སུ་གང་གིས་ཀྱང་ཁས་མ་བླངས་ཤིང་། ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་པས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པས་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ་སྤྱི་རྟུལ་ཆ་མེད་ཆ་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་སུ་ལ་འཕེན་པ་སེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཆ་བཅས་ནི་བུམ་པ་བཞིན་དུ་ཆ་ཅན་བུམ་པ་མིན་པའི་བུམ་པའི་ཆ་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་འདུས་པའི་ཆ་ཅན་མིན་པ་ལ་རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་བཞག་མ་བཞག་དོན་སེམས་གཉིས་ཇི་ལྟར་བརྟད་པ་ལས་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག །རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཕྱོག་པའི་ཆ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དྲུག་གིས་ཅིག

ཅར་སྦྱར་བ་ན།[1]།ཞེས་པའི་རིགས་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན་གང་ལ་འཕེན་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་གོ་བས་འབྲེལ་མེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་རྟུལ་ཐུན་ཆ་མེད་ཅེས་སྦྱིར་ཁས་ལེན་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁོ་བོས་ཁྱོད་ལ་ཚིག་ལ་འཆེལ་བ་ཞེས་མ་སྨྲས་སམ། ཁོ་བོས་ཀྱང་ཚིག་ལ་འཆེལ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ངོར་མདོ་སྡེ་པས་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་རྫས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་ཚུལ་སྨྲ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་འགྲེལ་དུ་རིལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བློས་འགྲེལ་བཤད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་པོ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་ཤིང་། སྔོན་པོའི་རང་བཞིན་དང་སེར་པོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་རྫས་གཅིག་ཙམ་ལ་མ་ཡིན་ནོ།།

དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་འཇིག་སོ་སོར་བྱེད་ཅིང་རྒྱུ་སོ་སོ་ལས་རྫས་སོ་སོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། བུམ་སྣམ་དང་བྱས་མི་རྟག་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཁྱབ་མཉམ་པའི་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེ་འཇིག་དང་གཅིག་པ་སོགས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་འཇིག་རིམ་ཅན་དུ་བྱེད་ཅིང་རྒྱུ་སོ་སོ་ལས་རྫས་སོ་སོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་སོ། །འམ་གྱི་སྒྲས་དེ་ཆོས་ཅན། གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཅེས་མིང་ཙམ་ཐ་དད་པར་ཟད་པར་ཐལ། རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་དོན་ཁས་བླངས་ནས་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པ་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱུན་དང་དངོས་པོ་འགལ་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་འདི་དག་ལ་ཅོ་འདྲི་བ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཅིག་གྲུབ་དུས་ན་ཅིག་ཤོས་མ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་མ་གྲུབ་འགལ་བའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྫས་ཐ་དད་དུ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་མེ་དང་དུ་བ་དངོས་པོར་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་དག་གིས་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༢ ཤོག ༤ བྱང་། ༡༣

ས་བོན་སོགས་ནི་སྨྱུག་སོགས་ལ། །ནུས་མཐོང་[1]ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་བལྟ་བའི་ཡང་སྐྱལ་བ་དང་བྲལ་བར་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དོན་རྫས་ཐ་དད་པ་ཉིད་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་དུས་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་མི་རྟག་པ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་རྫས་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་གི་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་འཇིག་གཅིག་ཏུ་བསམས་ནས་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་འདོད་པ་སྟེ་རྒྱུ་མེད་པས་དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་དངོས་པོ་གྲུབ་དུས་ན་དེ་ཞིག་པ་མེད་པས་གྲུབ་མ་གྲུབ་འགལ་བའི་ཆོས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཀུན་གྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའོ། །རང་ལུགས་ལ་ཞིག་པ་དང་འཇིག་པ་འགལ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ཀྱི་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་གང་དུ་ཡང་བསྒྲུབས་པ་མེད་དོ། །རྣམ་འགྲེལ་དུ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤིང་མཐོང་འགྱུར།[2]།ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞིག་འཇིག་གཅིག་གི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཆད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱས་མི་རྟག་བདག་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དང་། དེ་གཉིས་བདག་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གང་དངོས་པོ་གྲུབ་དུས་ན་མ་གྲུབ་པར་དངོས་པོ་ལས་ཕྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་རྫས་གཞན་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། དངོས་པོ་ཉིད་མི་རྟག་པའི་རྫས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་དངོས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༦ བྱང་། ༡༣

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༨༩༨ བྱང་། ༡

པོ་ཞིག་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་བྱས་དངོས་དང་མི་རྟག་པ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མར་གནས་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཁོ་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་མང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ན་དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ནི་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་རིལ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྫས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚིག་ཐ་དད་པའི་ཡང་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྫས་ཐ་དད་པ་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་གོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཅིག་ཉིད་ཚིག་གི་སྦྱོར་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བ་དང་མི་སྤོང་བའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་གོ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་སྒྲ་དེ་ཆོས་ཅན་དང་། སྒྲའི་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་སྒྲ་དེ་ཆོས་སུ་བརྗོད་ཀྱང་དོན་སྒྲ་རྟག་པ་ལས་ལྡོག་པ་གཅིག་གཅིག་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐབས་འདིར་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་གཞན་ནི་སྤོང་བ་དང་། །མི་སྤོང་བ་དག་དེ་གཉིས་ཀྱི།[1] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྤྲོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་རྟག་པར་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པས་མི་རྟག་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་དུས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་རྫས་གཅིག་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཡང་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ན་བུམ་པ་འདིའི་རང་བཞིན་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བཞིན་དུ་ཡང་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡིད་བསླད་པའི་ནང་གི་འཁྲུལ་རྒྱུ་བློ་ཞན་པའི་དབང་གིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་དངོས་པོ་རྟག་པར་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་བུམ་པ་ཞིག་པ་ན་ཡང་བུམ་པ་རྟག་པར་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། མ་རིག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༡༧༥ ཕྲེང་། ༦

གྱི་འབྲེལ་རྒྱུ་ལ་ཡང་བསྒོས་པར་སྟོན་པ་ནི། བློ་ཞན་པ་འབའ་ཞིག་དངོས་པོ་རྟག་པར་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་དུ་དམིགས་པས་རྟག་ཏུ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་ཡང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་དོགས་པས་བསླུས་ཤིང་བྲིད་པས་ཀྱང་རྟག་པར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ནང་གི་འབྲེལ་རྒྱུ་བློ་ཞན་པ་མེད་ན་རྟག་པར་འབྲེལ་བ་མི་སྐྱེ་བ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་བཞིན་ནོ། །ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་མ་ཚང་ན་རྟག་པར་འབྲེལ་བ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་དཔེར་ན། བར་ཆོད་པའི་གློག་སྤྲ་ཕྱི་བཞིན་ནོ།།

ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ཀྱང་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་བཞིན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་ན་སྐད་ཅིག་སྔ་མས་སྟོང་པར་མཐོང་བས་སྔ་མ་མེད་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་ཡོད་ཀྱང་བུམ་པ་རྟག་པར་འབྲེལ་བ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར་བུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཚེ་རྟག་པར་འབྲེལ་བ་མི་སྐྱེ་བའི་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། བུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཚེ་རིགས་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་བས་བསླུས་པས་མི་རྟག་པར་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འམ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མ་གཉིས་ལ་ལན་ཐ་དད་པར་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལྟར་ན་རྟག་པར་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་འདི་ཡོད་དོ་ཞེའམ། ཕྱོད་པ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྟག་པར་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་གཞན་འདི་ཡོད་ཅེས་འབྲེལ་རྒྱུ་སོ་སོས་ཕྱོད་པ་སོ་སོར་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། སྦོམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་དང་དེ་ཞེས་པ་ལྟར་གསུམ་ག་རྟག་པར་འབྲེལ་བའི་རྒྱུར་འམ་གྱི་སྒྲས་སྟུད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་མ་ཚང་ན་རྟག་པར་འབྲེལ་བ་མི་སྐྱེ་བ་བུམ་པ་ཀྱི་དུམ་དུ་སོང་བ་བཞིན་ནོ། །འམ་གྱི་སྒྲ་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསམས་ནས་འབྲེལ་རྒྱུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་མ་ཚང་ན་ཡང་རྟག་པར་འབྲེལ་བ་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་ཤུགས་ལ་འོངས་པའི་དོན་སྟུད་པ་ཡིན་པར་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་བཞེད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ཞིག་པ་སོགས་མཐོང་བ་ན་བུམ་པ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀྱེ་དུམ་མི་རྟག་པའི་སྣམ་དུ་ངེས་པ་སྐྱེ་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་བུམ་པ་མི་རྟག་པའི་སྣམ་པའི་ངེས་པ་འདི་བུམ་པའི་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མ་

ཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་སྟོར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིས་བུམ་པ་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། བུམ་པ་སྟོར་ཡོད་ཕྱིས་འདི་མི་དམིགས་པས་མི་གནས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་རིགས་འདྲ་གནས་པའི་དུས་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ་བུམ་པ་ཞིག་པ་དེའི་ཚེ་བུམ་པ་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་ངེས་པའི་དུས་ཡིན་པས་འཛིག་རྟེན་པས་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་ཀྱང་སྟོར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་རྫས་གཞན་དུ་ཐལ་བ་དང་། འདོད་ན།[1] རྟག་པ་ལས་ལོགས་སུ་འབྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ་བ་དང་། འབྱེད་ནུས་ན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའོ།། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཁྱོད་ལས་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་ནམ། རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་ཁོ་ནར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་དང་རྫས་གཅིག་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཁྱོད་ལས་དུས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་འབྱེད་པ་དེ་ལ་མི་དགོས་ཤིང་མི་ནུས་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དང་རྫས་གཞན་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཁྱོད་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་ཕྱིས་བྱུང་གི་མི་རྟག་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་འདིའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་འབྱེད་པ་ལ་མི་རྟག་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པས་དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གཡོ་ཞིང་མི་འཛིག་ན་ནི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་ཡང་རྟག་པ་དང་ཁྱད་པར་མི་ཕྱེད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེའི་ངོ་བོར་མི་འཐད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

---

1 ཞོལ། ཤོག ༢༤༣ ན ༡ གཅང་། ཤོག ༢༤༣ ན ༡ འདོད་ན་རྟག་པ་ལས་

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། དྲིས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་ཉིད་དམ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་བྱུང་བའི་དངོས་པོའི་ཆོས་གཞན་དེ་ཡང་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལས་དོན་གཞན་ལས་འབྱུང་ན་མི་རྟག་པ་དེ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པའམ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྲང་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དོན་གཞན་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་མི་རྟག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མ་ཡིན[1]པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཡོད་པའི་གཞི་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྟག་པ་གཉིས་བྱས་པ་དེ་ལ་རྒྱུའམ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་སྔར་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ངེས་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཁྱབ་པ་ག་ལས་ངེས་ཏེ་མི་ངེས་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དེ་ཅི་ལྟར་བྱས་པ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཕྱིས་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དངོས་རྒྱུ་དངོས་འབྲས་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ་མི་རྟག་པ་བརྒྱུད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། མི་རྟག་པ་བྱས་པའི་བརྒྱུད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱིས་རྐྱེན་གཞན་གྱི་ཕན་པ་ལ་བལྟོས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱུ་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ན་སྐབས་དོན་གྲུབ་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་རང་གྲུབ་པ་དེ་ཙམ་གྱི་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་གྲུབ་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ལས་བྱུང་གི་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་

[1] ཞོལ། ཤོག ༢༡༩ ན ༣ གང་ཡང་མ་མིན་པའི་ཕྱིར།

ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱས་པ་འབྱུང་ལ་དེ་ལས་འཇིག་པ་འབྱུང་བས་ཉེས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་དོན་གཞན་འགའ་ཞིག་འབྱུང་ཡང་བྱས་པ་དེ་ལ་རྟག་པ་ལས་འབྱེད་པ་ལ་མི་དགོས་ཤིང་མི་ནུས་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་འཇིག་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཐལ་བ་སྔ་མ་ཡི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པའམ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་བྱས་པའམ་དངོས་པོ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་དངོས་མི་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མི་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱས་པ་དང་དངོས་པོ་ལས་མི་རྟག་པ་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་མི་དཔོག་དཔག་ནུས་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་འགར་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་བྱས་པ་དང་དངོས་པོ་རྟག་པ་ལ་མ་མཐོང་བ་ལས་ནི[1]མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་དེས་ན་གཏན་ཚིགས་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ཡིན་នོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ལྷག་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེས་ན་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷག་ལྡན་གྱི་དཔེ་དང་། ལྷག་ལྡན་གྱི་མིང་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་འཇུག་པའི་འཁྲུལ་བ་སྲིད་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆོས་པའི་འབྲས་དང་ཐྲུ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚུད་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཐྲུ་བའི་འབྲས་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཚོས་པར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཐྲུ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚུད་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་འབྲས་མང་པོ་ཞིག་ཚོས་པར་མཐོང་ཡང་དེ་དང་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༤༨ བ ༦ ལས་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་

སྒྲུ་བའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཆོས་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་ཆོས་པ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲེལ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་འགོད་ན་མི་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲས་ཆོས་པ་ཐོས་པ་འདི་ཆོས་པའི་རྒྱུ་འདི་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་འདི་དང་ཆོས་པའི་རྒྱུ་འདྲ་བ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་ལྷག་མ་འདི་རྣམས་ཆོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དཔོག་རིགས་པར་ནི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆུད་པར་ཁྱད་པར་མེད་པ་རྟགས་སུ་འགོད་ན་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ལྟར་སྣང་དུ་ཐལ། རྟགས་དེ་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ལྷག་མ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་མིང་གི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷག་ལྡན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལྷག་ལྡན་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་གང་ཞིག་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིག་དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་དེ་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེའི་ལྡོག་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆགས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ངག་སྨྲ་བ་དེ་ལ་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྟགས་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཡང་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་ལས་པས་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཁ་ཅིག །མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ན་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འདོད་པ་ནི་ཧ་ཅང་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། ཁྱབ་པ་མེད་ངེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་ལྡན་ལ་ཡང་ངེས་པ་མེད་དེ། འགལ་བའི་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར

ཏེ། དེས་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འགལ་བའི་ལྟག་ལྡན་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་ལྟག་ལྡན་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མེད་ངེས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་ན་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་ཅི་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞེ་ན། ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གི་དོན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་དོན་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཅིག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལོག་པས་གཞན་རྟགས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ནི་རྟགས་ཆོས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དེ་ཡིས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་རྣམས་ལའང་ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ།[1]བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པ་དང་ཟློག་དོན་འགལ་བ་དང་འཁྲུལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་མཛད་པའི་ཕྱིར། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྟར་སྣང་གསུམ་པོ་ཡིན་པ་ཟློག་པའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་གསུམ་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཐོན་ན་བྱས་པ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༡༨ བ ༢ བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྩ་བའི་ཚིག་ཏུ་ནི། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། [1]།ཞེས་སོགས་སྨྲར་བྱུང་བ་དེ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་ཚིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་ཕྱི་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་དགོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་འཛུགས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལུང་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ལུང་དྲང་བ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ཚིག་སྐབས་འདིར་དྲངས་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་ངེས་པ་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་རྒོལ་བ་དང་ཕྱི་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀས་ངེས་པ་དགོས་པའི་དོན་དང་། རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མས་ངེས་པའི་དོན་ནོ། །སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་གི་དོན་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ངེས་པས་ནི་ཆོས་ཅན། འགལ་བ་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྗེས་འགྲོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྣམས་བསལ་ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་པ་ངེས་པས་ནི་ཆོས་ཅན། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་བསལ་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༣༨ ཕྱེད། ༡༠

ཆོས་ཅན། དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་དག་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་དག་སེལ་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རིགས་པའི་གནོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕྱོགས་སྔ་མའི་བསམ་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། གནོད་པ་དེ་དག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཚེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་རྟགས་མེད་པར་ངེས་པ་དགོས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་རྟགས་ཡོད་ན་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་དམིགས་རུང་དུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་རྟགས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྲུབ་ན་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཚད་མས་མཐོང་བ་མི་དགོས་ཀྱི། གཞི་མཐུན་སྲིད་པར་ཚད་མས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །འོ་ན་སྔར་ལྡོག་པ་ལོགས་སུ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ཚུལ་གསུམ་པ་ངེས་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་སྨོས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་གྲུབ་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལྡོག་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་ལྡོག་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་གསུམ་པ་ལོགས་སུ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ལ་སོགས་པས་ཁས་བླངས་ཀྱི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཆེད་དུ་སྨོས་སོ་ཞེས་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལྟར་སྣང་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལྟར་སྣང་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་བརྗོད་དེ། དང་པོ་ནི། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་དག་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ཟློག་པའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་ན། མ་ངེས་པ་ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་མེད་པས་ལྟར་སྣང་དུ་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷག་

ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། སྣང་མི་རུང་གི་དོན་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འགྲུབ་པ་ཁས་བླང་དགོས་པས་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་གོ།

གསུམ་པ་ནི། རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མ་ངེས་པར་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་ལ། འབྲེལ་བ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ན་སྒྲུབ་ངག་སྨོས་པ་དགོས་པ་མེད་པས་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གིས་ཀྱང་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་སྟོན་ན་དོན་གཞན་གང་བརྗོད་ཀྱང་ངག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྡོག་ཁྱབ་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་དྲུག །ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་སྨོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྡོག་ལྡན་ལྡོག་པ་འཕྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལྡོག་པ་ཅན་སྲོག་ལྡན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ལྡོག་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྟར་སྣང་དུ་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། མཉན་བྱ་སྒྲ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། སྣང་མི་རུང་གི་དོན་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དངོས་དང་། དགོས་པ་གཞན་དགག་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་རེ་ཤིག་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རིགས་སོ་ཞེས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ཟློག་པའི་དོན་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་སྨོས་དགོས་པར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་མེད་པར་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཙམ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་ངག་གཉིས་སྨོས་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འདི་དག་ལ་མཁས་པ་སྤྱ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། རང་སྡེ་ལ་ལུང་གི་གནོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རིགས་པའི་གནད་ཆེན་པོ་

འཕྲུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་[1]ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་བཞེད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའི་གོ་རིམས་ཀྱང་འཕྲུགས་ནས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རྙལ་མ་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་ངག་སྨོས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་མི་སྟོན་ན་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་མེད་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་ཡོད་ན་བརྗོད་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མི་མཐུན་ཕྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་མ་མཐོང་བ་ཙམ་སྟོན་པའི་དོན་ཅན་དུ་མི་འཐད། མ་མཐོང་བ་དྲན་པའི་དོན་ཅན་དུ་མི་འཐད། འབྲེལ་བ་མི་སྟོན་ན་མེད་ངེས་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཅན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་དེས་ཀྱང་རྟགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་སྟོན་པར་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ཙམ་སྒྲུབ་ངག་གི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་ལྡོག་པ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་དོ་ཞེ་ན་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ངེས་པར་སྨོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མ་སྨོས་ཀྱང་མ་མཐོང་ཙམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རྒོལ་སྔར་རྟགས་ཡང་དག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བའི་འཁྲུལ་བ་ཡོད་པས་དེ་ལྡོག་པའི་དོན་དུ་སྨོས་སོ་ཞེ་ན། ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་བརྗོད་པས་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་རྟགས་ཡང་དག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཚད་མས་མཐོང་བའི་འཁྲུལ་བ་སྔར་ཡོད་གསར་དུ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རྒོལ་དེ་ལ་སྔར་དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་འཁྲུལ་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་ཚུལ་གསུམ་སྔར་ཚད་མས་མཐོང་བ་བརྗེད་པ་དྲན་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་ངག་སྨོས་དགོས་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཚིག་གིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་དྲན་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་སྔར་ཚད་མས་མཐོང་བ་བརྗེད་པ་དེ་ལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༡༡ བ ༥ གཅང་། ཤོག ༢༡༡ བ ༥ སྟོབས་ཤུགས་

ཉེ་དྲན་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་ངག་བརྗོད་པར་རིགས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་སྔར་ཚད་མས་མཐོང་བ་ད་ལྟ་བརྗེད་ནས་མ་རྟོགས་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་མཐོང་བ་དྲན་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་ངག་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བ་ནི་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྔར་ནས་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྙེ་སྔར་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་[1]མ་མཐོང་བ་དེ་ལ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཚད་མས་མཐོང་བས་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔར་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་བྱུང་བར་དོགས་པ་དེའི་ཚེ། མ་མཐོང་བ་མི་འགྲུབ་པས་དོགས་པ་དེ་ཟློག་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་ངག་སློས་སོ་ཞེ་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ངག་བརྗོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཞིག་དེ་མེད་ན་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་རང་ཉིད་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་གཞན་གྱི་ཚིག་གིས་ཟློག་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་དོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་དམིགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་པས་མེད་པར་ངེས་པ་དེའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་ངག་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མེད་ངེས་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་དམིགས་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རྟོགས་ན་སྒྲུབ་ངག་བརྗོད་པས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲུབ་ངག་དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་མི་བརྗོད་པར་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་དམིགས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་[2]རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱིས་རྟགས་མི་དམིགས་པ་ཙམ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པས་རྟགས་མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༤༩ བ ༣ རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་མཐོང་བ་

2 ཞོལ། ཤོག ༢༥༠ ན ༢ གཙང་། ཤོག ༢༥༠ ན ༢ ཙམ་ཁོ་ན་བརྗོད་པར་

སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་མེད་གཅིག་མི་དམིགས་པས་ནི་གཞན་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མེད་པས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ངེས་རྟགས་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འོན་ཀྱང་རྟགས་རང་ཉིད་ཚད་མས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ཡོད་ན་སྣང་རུང་གི་སྣང་བ་མ་མཐོང་ན་ནི། དེ་མེད་པར་སྒྲུབ་རིགས་ཀྱི་ཡོད་ན་སྣང་རུང་དེ་མེད་ན་ནི་དེ་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྣང་མི་རུང་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་སྣང་རུང་གི་གཞི་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པ་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྣང་རུང་གི་རྟག་པ་ལ་ལར་འདོད་རྒྱལ་དུ་བྱས་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པའི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་དེ་དག་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོལ་བའི་ཚིག་གིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ལ་རྟགས་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གྲོལ་བའི་ཚིག་དེས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ལ་རྟགས་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གྲོལ་བའི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚིག་ཙམ་གྱིས་དོན་མི་འགྲུབ་པ་དེ་བས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལོག་པས་རྟགས་ལྡོག་པར་འདོད་པའི་གྲོལ་བ་དེས་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་འདི་ལྡོག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། བཤད་ཟིན་དྲན་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གིས་འབྲེལ་བ་མི་སྟོན་ན་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་ཀྱང་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་འགྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། ཚིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལ་འབྲེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཅི་ལྟར་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གིས་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་

ཏེ། དེའི་ཚེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་དེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བྱའི་ཆོས་དེ་མེད་པ་ལ་རྟགས་མི་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་འདི་ལ་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་བཞེད་པར་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ནི། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་བཞེད་ན་ཅི་ལྟར་འོག་ནས་འཆད་པའི་རྟགས་ལྷག་ལྡན་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ལྷག་ལྡན་གྱི་སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་འདི་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ལྷག་མ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། སྨིན་པའམ་རོ་མྱུར་པོ་འདི་གྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔར་ཟོས་པའི་ཤིང་ཐོག་དེ་དང་གཟུགས་སྨུག་པོར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་གཅིག་ལ་སྐྱེས་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤིང་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤིང་ཐོག་སྨིན་ཞིང་མྱུར་བ་སྔར་ཟོས་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མེད་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་མི་དམིགས་པ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འདི་ཇི་ལྟར་ལྡོག་པ་འཁྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་འདི་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། ཤིང་ཐོག་ཟོས་པ་ལས་གཞན་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སུ་བྱས་ན་སྐྱེ་རྗེས་གཞིར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཟོས་པ་དེ་ནི་རོ་མྱུར་བར་མཐོང་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་རྗེས་གཞིར་བཟུང་ནས་རོ་མྱུར་མི་མྱུར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན་རྟགས་དེ་རོ་མྱུར་བ་ལ

མཐོང་ཡང་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོད་གཞི་སྒྲུབ་འབྱིན་དུ་འཕེན་པ་ནི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་སྨྲ་ཅོར་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོད་གཞི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ནི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་དང་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་སྒྲུབ་ནོར་འཕེན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ་རྟོད་གཞི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་དུ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་གྲུབ་བསལ་གང་རུང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་ཕ་རོལ་པོ་ལ་གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབས་པའི་སྐྱོན་ནམ་ཕ་རོལ་པོའི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་པར་རིགས་པས་རྟོད་གཞི་སྒྲུབ་འབྱིན་དུ་འཕེན་པ་ནི་ཟེར་རྒྱུས་འཕོངས་པར་གདོན་མི་ཟའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཚུལ་དྲུག་ཚང་དགོས་ལ་རྟགས་འདི་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་འགྲོ་དང་ལྡོག་པ་དང་། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་ཉིད་དང་། དེ་དག་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་ལྔ་ཚང་ཡང་དམ་བཅའ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་གནོད་པ་མེད་པ་མ་ཚང་བས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ་དམ་བཅའ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་དོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་དང་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་དེ་དམ་བཅའ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་གནོད་པ་མི་སྲིད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནམ། དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྟགས་འདི་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སུ[1]བྱས་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ནཱ་ལི་ཀེ་ར་ལྷག་མ་འདི་ནས་གཅིག་ཙམ་བླངས་ནས་ཟོས་ན་རོ་སྐྱུར་པོ་དང་མི་ལྡན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དག་སྲིད་པས་དམ་བཅའ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་མི་སྲིད་པར་ངེས་པ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུར་དོགས་པས་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་ན

1 ཞོལ། ཤོག ༢༩༢ ན ༢ ཕྱོགས་སུ་རྒྱས་པའི་

ནི་ཏ་ཙང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་གཞན་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོ་རོལ་དུ་དམ་བཅའ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་དོགས་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འཇུག་ན་དམ་བཅའ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་ཐལ། གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཞུགས་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འགོད་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། རིགས་པ་ལ་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་མ་ཞུགས་པར་གནོད་པ་འཇུག་པར་དོགས་པས་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་དོགས་པ་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པ་ཡང་ལྡོག་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ལྡོག་ཁྱབ་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ནི་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྡོག་པ་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྔར་གྱི་རྟགས་དེ་ལྟག་མ་དང་ལྡན་པའི་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་དམིགས་པས་མེད་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་དམིགས་པས་སྣང་རུང་གི་གཞི་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་པར་གྲུབ་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟགས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ནི། གཉིས་པ་ནི། མདོ་མཛད་པས་ལྡོག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་སློག་ལྡན་ཡང་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱང་[1]གྲུབ་པའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༥༢ བ ༦ གཅང་། ཤོག ༢༥༢ བ ༦ ལྡོག་ཁྱབ་ཡང་

ཕྱིར། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དྲུག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དག་ལ་ཐལ་བ་དེ་འཕེན་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་སྔར་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཀག་ཅིང་། གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་དམིགས་ཕྱུག་པའི་དགག་པ་འདིར་མཛད་ལ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་མཉན་བྱའི་སྐབས་སུ་ཡང་འགོག་ཅིང་གཞན་དོན་དུ་ཡང་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མས་ངེས་པ་ཞེས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ལས་ཚུལ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་གང་ཟག་དེ་དག་གི་བློ་ངོར་ཤིན་ཏུ་བརྗོད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རིགས་པ་ཅན་པའི་རྟགས་དང་ཐལ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། རང་སྡེ་ལ་གཏན་ཚིགས་དེ་ཡང་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་རྟགས་དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། གསོན་པོའི་ལུས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་བཅས་པ་མིན་ན་སྲོག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་པས་ནི། བློ་དང་མིག་འབྱེད་འཛུམ་སོགས་སྡུད་དོ། །དོན་ནི། གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། སྲོག་མེད་དུ་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་བདག་བཅས་ཡིན་ཏེ། སྲོག་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་དག་ལ་སྲོག་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྲོག་ལྡན་དེ་བདག་མེད་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་ན། སྲོག་ལྡན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཁྱབ་བྱེད་སྲོག་མེད་དེ་ལོག་ན་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་བདག་མེད་ཡང་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་སོགས་ལ་བདག་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྲོག་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བུམ་སོགས་ལ་བདག་

མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བུམ་སོགས་ལ་བདག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདག་ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་བལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོག་ཏུ་བདག་བསྐལ་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་འདིར་བདག་བལྟར་མི་རུང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་རིགས་པ་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་ཅིང་ཐོག་མར་དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་གྲུབ་མཐའ་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུན་རྟེན་གྱི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དེ་ཡོད་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པ་ལ་དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་བལྟར་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱིར་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་མེད་པར་ངེས་སུ་མི་རུང་བའི་བསྐལ་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བུམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་དུ་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་ཇི་ལྟར་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་པར་འགྲུབ་སྟེ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་གསོན་ལུས་ཀྱང་བདག་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་པའི་ཚིག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་དེ་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གཞན་བུམ་སོགས་བདག་མེད་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་བླངས་ཀྱི་དབང་གིས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་བླངས་ཚད་མ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་པ་ལུང་ལས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་གྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་དང་བཅས་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དག་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་བཞག་པས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་པ་དང་བུམ་སོགས་དེ་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རྗོད་པར་བྱེད་ཅིང་རིགས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འདོད་ན། གང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་བཞི་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཞི་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚད་མ་མདོའི་ལུང་དྲང་བ་དང་། ལུང་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་རྩ་བ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་

ཕྱོགས་ཆོས་རྒོལ་བ་དང་ཕྱི་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། གཞི་ཆོས་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་ནང་གི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་དང་། གང་རུང་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། ལྡོག་ཡུལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པ་བཞི་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་དཔེ་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་བཞི་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་ནང་གི་གཏན་ཚིགས་བཞི་དཔེ་དོན་དུ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བ་བྱས་ནས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དཔེ་དོན་དུ་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་སྦྱར་རོ། །འདི་དག་གི་དོན་ཉུང་ཟད་བཤད་ན། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ནི་ཚད་མ་མདོའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་ཚིག་སྣ་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚད་མ་མདོར། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ལ་འཐད་ལྡན་དུ་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དགུ་ལ་བསྒྲེ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་នོ།[2]།ཞེས་བཤད་དོ། །ཅི་རིགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དཔེ་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་བའི་དོན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ལ་བཞི་པ་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱར་ཏེ། མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་དག་གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚད་མ་མདོར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ།།

གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༨༡ ཐེང་། ༡༠

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༨ ཤོག ༡༨༨༡ ཐེང་། ༣༠

མི་འགྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུའི་ནང་གི་འགལ་རྟགས་གཉིས་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྐྱོལ་ཕྱི་རྐྱོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱོལ་ཕྱི་རྐྱོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུའི་ནང་གི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞིའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྐྱོལ་ཕྱི་རྐྱོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་རོ། །ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཁྱབ་པ་མ་འགྲུབ་བོ་ཞེས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་རོ། །ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུའི་ནང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་དེའི་ལྡོག་ཡུལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཕྱི་རྐྱོལ་གྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་ལྡོག་ཁྱབ་དང་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྗེས་ཁྱབ་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེས་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱར་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་གི་ལྡོག་ཡུལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཕྱི་རྐྱོལ་གྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ཕྱི་རྐྱོལ་གྱིས་ངེས་པར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཊཱི་ཀ་བྱེད་པ་སྔ་མ་དག་གིས་བཞི་པ་འདི་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་དོན་ཅི་ཡིན་ངོ་མ་ཤེས་པའི་བརྡབ་རྩོལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ།།

ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་དགག་རྟགས་ལ་སྲིད་ཀྱང་སྒྲུབ་རྟགས་ལ་མི་སྲིད་དོ་སྙམ་དུ་བཟུངས་ནས་སྒྲུབ་རྟགས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་དགོས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། གཞི་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུངས་ནས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་གསུམ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བས་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པ་བསྟན་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཅི་རིགས་པའི་དོན་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངག་སྨྲ་བ་ཆོས་ཅན། ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆགས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་དམིགས་

པ་ཙམ་པོ་ནར་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཚད་མས་དམིགས་ན་ཟེ་ཆོམ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྡོག་པ་ལ་ཟེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་བ་ཡང་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མི་བཞློག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྡོག་པ་ཡང་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་དམིགས་པ་ཙམ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་ངེས་ནའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཙི་རིགས་པར་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི་དཔེ་དོན་གང་ལ་འཁྲིག་པ་དེ་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་པ་ལ་ཟེ་ཆོམ་ཟ་བ་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་མ་བཞློག་པ་པོ་ནའོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ལྡོག་པ་ལ་ཟེ་ཆོམ་ཟ་བ་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མ་བཞློག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་བརྗོད་པ་དེ་པོ་ན་སྒྲུབ་པའམ་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པའམ་ཟེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།[1]ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་ཚིག་དེ་དག་སྔར་བཤད་པའི་ལྡོག་པ་ལ་ཟེ་ཆོམ་ཟ་བའི་རྟགས་དེ་དག་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དེ་དག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་དམིགས་ཀྱང་ལྡོག་པ་མེད་པར་དགོངས་ཏེ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་པ་མེད་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཟེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་སྦྱར་བས་ལྡོག་པ་ལ་ཟེ་ཆོམ་ཟ་བ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་དགག་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ་ལ་གཉིས། མཉན་བྱ་སྒྲ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དངོས་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་སྒྲ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་པ་གཞན་ཡང་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་སོང་བའི་ཚེ་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱང་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་དག་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༡༡༡༨ ཐེང་། ༡ ནང་དུ་དྲངས།

དེ་དག་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་རྟག་མི་རྟག་དེ་ལས་ལྡོག་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་མོད་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐལ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞི་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ལས་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྤྱིའི་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་གང་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འཐད་ལྡན་དུ། གལ་ཏེ་མཉན་བྱ་ཉིད་ནི་ཉན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་བྱེད་པར་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ན། མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་རྟག་པ་དག་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཅི་སྟེ་མཉན་བྱ་ཉིད་ཅི་ཉན་པའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

འོན་ཀྱང་དེ་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཙམ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཉན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ཉིད་མཉན་བྱ་ཡིན་ན་དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ན། གོ་བར་བྱེད་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་སྒྲ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་གནོད་པར་བྱེད་པས་སྒྲ་ལ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། ཚད་མ་གང་གིས་སྒྲ་ལ་དེ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མཉན་བྱ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། འདིས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་དོན་ནི་མཉན་བྱས་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་བྱེད་ནུས་པར་ངེས་ལ།[1] དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡང་རྟག་པ་ལས་ལྡོག་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱ་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་གོ་བྱེད་ཅི་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེ་ན།[2] དེའི་ལན་འཐད་ལྡན་དུ

1 ཞོལ། ཤོག ༣༥༧ ན ༡ དོན་བྱེད་ནུས་པར་ངེས་པ་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༩ ཤོག ༡༩༩༦ ཐེང་། ༡༣

མཛད་པའི་དོན་འདི་ལྟར་བཤད་ན་ཡང་རུང་བ་ཙམ་དུ་སེམས་ཏེ། སྒྲ་དང་མཉན་བྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མཉན་བྱའི་ལྡོག་པ་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། དེས་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་ངེས་པ་ན་མཉན་བྱ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་བྱས་ནས། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་ནུས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་དཔེ་དགོས་པའི་དོན་མེད་དོ།།

ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་པ་དེའི་རྗེས་སུ། སྒྲ་དང་མཉན་བྱ་གཉིས་ཀྱི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱས་པས་མཉན་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གསར་དུ་ངེས་པར་བྱར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པ་ཡིན་ན་ནི། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་ནུས་པས་དེའི་ཚེ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དོ། །འདི་དང་གོང་དུ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་སྤྱངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྨྲ། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་ནུས་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་ནི་སྔར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འོན་ཀྱང་དོན་འདི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་སྣང་བས་རིགས་པ་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་པོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅི་ལྟར་མཉན་བྱ་དེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞི་ལ་རྟག་མི་རྟག་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་གང་ཞིག་རྟག་མི་རྟག་གང་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མཉན་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་ལ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དངོས་འགལ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཕན་ཚུན་གཞི་གང་ལ་གཅིག་གིས་གཅིག་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་དངོས་འགལ་གྱི་ངོ་བོ་ཅན་རྣམས་ནི་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་ལྟ་བུ

གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་པས་གཞན་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གཅིག་ལ་ཆོས་གཅིག་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་དག་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གནོད་པ་དངོས་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཉན་བྱས་སྒྲ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་དེ་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དངོས་འགལ་ངེས་པའི་ཚད་མས་གནོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་གཞན་ལ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གནོད་པ་སྲིད་ན་དེ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་གནོད་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པ་རྣམས་སྲུན་ཕྱུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདིས་ཚད་མ་གཅིག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཚད་མའི་གནོད་པ་ཡོད་ན་ཚད་མ་མཐའ་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་བསྟན་པས། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མི་རུང་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་བཞག་མི་ནུས་པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གནོད་པས་དེའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་ན། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བུ་ཡིན་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དོང་བལྟས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་སྔོ་བསངས་སུ་དཔོག་པ་དང་། མཉན་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་རྟག་པར་དཔོག་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་དཀར་ཞམ་དུ་འཛལ་བའི་མངོན་སུམ་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཇལ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བ་མཐོང་བས་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དེ་དགག་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་གནོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ལ་རྗེས་དཔག་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་ན། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པ་སྟོན་པ་ན། འགལ་བ་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དཔེར་མི་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་གཏན་ཚིགས་མ་བརྗོད་པ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྗོད་མི་རིགས་ཤིང་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་དཔེ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་གཏན་ཚིགས་འདིའི་ཡུལ་ནི་རྒྱབ་རྟེན་ལུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐབས་སུ་སྲིད་པར་སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་གི་སྐབས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་ཚད་མ་མདོར། གལ་ཏེ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་མི་སྣང་བ་དག་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་[1]བཤད་པ་འདི་ཇི་ལྟར་རིགས་[2]པ་མ་ཡིན་ཏེ་རིགས་པར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་པས་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་འབྱུང་བཞིའི་རྫས་ཀྱི་ནང་ནས་རླུང་གི་ཡོན་ཏན་དུ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་ནས། དེ་ཡང་འབྱུང་བ་གཞན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་བཀག་པས་འགྲུབ་པར་བསམས་ནས་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་དགག་གཞི་སྣང་རུང་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་སྣང་རུང་[3]མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འགོག་པ་རིགས་སུ་ཆུག་མོད། སྣང་མི་རུང་ལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་དྲིས་པས་དེ་ཡང་མ་མཐོང་བས་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རིགས་པར་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྒྲུབས་པ་དང་། རྟགས་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་འགྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་འགལ་བའོ། །འདིར་དྲངས་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་གྱི་དགོས་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་ལ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་དགག་པ་མཛད་པ་ནི་

1 ལུང་འདི་ཚད་མ་མདོར་མ་རྙེད།

2 ཞོལ། ཤོག ༣༩༡ བ ༥ གཅོད། ཤོག ༣༩༡ བ ༥ བཤད་པ་འདི་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་ཐལ། རྟགས་མི་

3 ཞོལ། ཤོག ༣༩༩ ན ༧ སྣང་རུང་མི་མཐོང་བ་

རླུང་གི་རབ་བྱེད་ནས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བའི་རྫས་ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་ཡོན་ཏན་དུ་ལྡན་པས་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ཀུན་ལ་བྱེ་བྲག་པས་མཐོང་བའི་རྫས་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི་སྣང་རུང་རྒྱུད་པ་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རླུང་གི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས་ཟེར་བ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་རབ་བྱེད་ཐོར་བུ་བ་རླུང་གི་རབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རེག་[1]བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དགག་པར་རིགས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། ས་ཆུ་མེ་གསུམ་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་དེ་དགག་བྱའི་ཆོས་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་སྣང་དུ་རུང་བ་ཙམ་དང་དགག་གཞི་ཡོད་ན་སྣང་རུང་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ཡོད་པ་ཙམ་ནི་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། བྱེ་བྲག་པ་དེས་ནི་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་བཟུང་ནས་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགག་པ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། ས་ཆུ་མེ་གསུམ་དེ་ལ་ཡང་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་དགག་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཤིང་བལ་དང་རྡོ་བ་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་སའི་རྫས་རེ་ཡོད་ཀྱང་རེག་པ་འཇམ་རྩུབ་བར་མ་ཐ་དད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་དགག་བྱར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣང་མི་རུང་གི་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མ་མཐོང་ཡང་སྲིད་པར་དོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རིགས་པས་གནོད་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཡང་ཅི་ཞིག་ལྷར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེར་འབྲེལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་ནི། འབྲེལ་བ་མ་ངེས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ན། ཁྱུགས་པས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༥༥ ན ༥ གཅང་། ཤོག ༢༥༥ ན ༥ རེག་པ་བཏང་སྙོམས་

དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གོ་བར་འདོད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་འགའ་ཞིག་ན་སྐྱུ་རུ་རའི་རྫས་ཁ་ཅིག་ཅི་ཞིག་ལྟར་རོ་སྐྱུར་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞིང་རོ་སྐྱུར་བ་ལས་གཞན་ལ་མ་མཐོང་བས་སྐྱུ་རུ་རའི་རྟགས་ཀྱིས་རོ་སྐྱུར་བ་དཔག་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཡུལ་གཞན་ན་རོ་སྐྱུར་བ་ལས་གཞན་དུ་མངར་པོར་ཡང་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྣང་བར་ཐལ། དཔེར་ན། སྨན་སྐྱུ་རུ་ར་ཁ་ཅིག་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་འོ་མས་བཅུས་པ་ལས་རོ་མངར་པོ་དང་ཐོས་ནས་ཞུ་བ་ན་གྲང་དྲོ་སོགས་བྱེད་ནུས་པའི་ནུས་པ་དང་ཞུ་བ་ན་མངར་པོར་འགྱུར་བའི་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ་ཞིང་གཞན་ལས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔྱིད་དང་དབྱར་གྱི་དུས་དང་སོ་ནམ་གྱིས་ལེགས་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ལས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་རོ་ནུས་སོགས་མི་འདྲ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡུལ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བས་ཐམས་ཅད་དུ་དཔག་མི་ནུས་པ་དང་། དཔག་པར་ནུས་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་ལ་གཞན་སྡེའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་དེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུ་རུ་ར་རོ་སྐྱུར་བ་དེ་ལྟར་མཐོང་ཞེས་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུ་རུ་ར་ཡིན་ན། རོ་སྐྱུར་བས་ཁྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མངར་སྐྱུར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཁྱད་པར་སྲིད་པ་རྣམས་ལ་རོ་ནུས་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་གཞན་དུ་མི་འདྲ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་མཚུངས་ན་ནི་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་ཏུ་རུང་སྟེ། འབྲས་བུའི་འཕེལ་འགྲིབ་རྒྱུའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱེད་པ་པོ་ད་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུའི་ཀུན་སློང་གི་འདུ་བྱེད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཚིག་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་མི་སྟོན་དང་ཚིག་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚིག་ཏུ་མཚུངས་

ཀུང་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སྨྲ་དཀའ་བ་དང་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་མི་རེངས་དུག་ཞི་བ་[1]སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། སྨྲ་དཀའ་བ་སོགས་དང་ལྡན་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྨྲ་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་བུ་དག་གིས་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཆགས་བྲལ་སྲིད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྲིད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པ་དང་། ཚིག་དང་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་ན་རེ། སྐྱེས་བུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཚིག་ཀུན་སློང་གི་འདུ་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་ཚིག་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་ན། རང་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ཚིག་སྨྲ་བར་མཐོང་བས་ཚིག་ལས་འདོད་ཆགས་རྗེས་སུ་དཔོག་ནུས་པ་དང་། ཚིག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ལྡན་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་ནུས་པས་ཆགས་བྲལ་དང་ཀུན་མཁྱེན་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། ཚིག་སྨྲ་བ་དང་དབང་པོར་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཆོས་མཐུན་པས་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཆགས་པ་ཡོད་མེད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་དག་ནི་ཆགས་པ་ཡོད་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པར་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་བཟོ་མཁས་མི་མཁས་དང་ཤེས་རབ་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཆགས་ཅན་ལས་གཞན་དུ་ཆགས་བྲལ་དུ་ཡང་འགྱུར་སྲིད་པར་ཐལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པའི་ལེགས་པར་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆགས་བྲལ་སྲིད་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་མི་གནོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གནོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་བྲལ་སྲིད་པ་བཀག་ནས་མི་སྲིད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་མི་ནུས་ཏེ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་ཆགས་བྲལ་སྲིད་པ་ལ་གནོད་བྱེད

1 ཞོལ། ཤོག ༣༠༠ བ ༡ དུག་ཞི་སོགས་

དགོས་ན་དེ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པའི་ཕྱིར་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། ཆགས་བྲལ་དང་ཆགས་ཅན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་དང་ནི་གནོད་པར་བྱ་བ་དང་གནོད་པར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་བྲལ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པས་འགོག་གོ་ཞེ་ན། ཆགས་བྲལ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་མེད་དོ་ཞེས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤང་བར་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་བྲལ་སྲིད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆགས་བྲལ་རྣམས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་ལ་བལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚིག་གི་ཁྱད་པར་བལྟར་མི་རུང་བ་མི་འཐད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་བྲལ་ཡོད་ཀྱང་བལྟར་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ཡང་བལྟར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། ཚིག་རྣམས་ནི་ཁྱད་པར་བལྟར་མི་རུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་བལྟར་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བལྟར་མི་རུང་བ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཚིག་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བར་ཐལ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སྒྲ་དཀའ་བ་ཀླག་དཀའ་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་མི་རེངས་དུག་ཞི་བ་སོགས་མཐོང་བས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཚིག་དང་མི་འདྲའོ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་དེ་དག་དང་ལྡན་པས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཚིག་གཞན་ལ་ཡང་བྱ་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། དེས་ན་ཚིག་དང་སྐྱེས་བུའི་ཡོན་ཏན་མི་མཚུངས་པ་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལས་རྫས་གཞན་དེའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་མི་རྟོགས་པ་དེ་མངོན་སུམ་ལ་མི་སྣང་བས་སམ། སྣང་ཡང་མ་ངེས་པས་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྣང་ཡང་མི་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་འདྲ་བར་འཛིན་པས་འཁྲུལ་ལོ་ཞེ་ན། ཚིག་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་རྟོག་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་སྟངས་དང་མཐུན་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ལྡན་དུ་འདྲ་བར་འཛིན་པ་ཡང་འཁྲུལ་པར་མི་འགྱུར་སྟེ། གནོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཚིག་དང་སྐྱེས་བུ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་དག་ལ་ནི་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཚད་མས་མཐོང་བས་ཆགས་ལྡན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་ཡང་བལྟར་མི་རུང་བའི་ཁྱད་པར་དོན་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཚིག་གི་ཁྱད་པར་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཚིག་གི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུས་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ནི་ཚིག་འགའ་ཡང་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་བརྗོད་འདོད་ལ་བལྟོས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས་གཏན་ཚིགས་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་ལ་བལྟོས་ནས་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་བསྒྲུབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་རྟགས་འབབ་མེད་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་གང་ལས་ལྡོག

པའི་ཡུལ་མཐའ་དག་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་ལས་རྟགས་[1]གཉིས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལས་འབྲས་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་དེ་རང་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་འཇིག་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ལས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་མི་བཞེད་ཅིང་རིགས་པས་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་འམ་སློས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་སྟུད་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་གི་ངོ་བོ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིང་ཤ་པ་ལྡོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལོག་པས་ཅིག་ཤོས་ལྡོག་པར་ཐལ། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་ཤིང་ཤ་པ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤིང་ཡོངས་སུ་བོར་ནས་ཀྱང་ཤ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་དེ་ནི་ཤ་པ་དེའི་རང་གི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤ་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་དེ་ལ་ནི་འཁྲུལ་བ་མེད་དེ། དེ་ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མེ་ལོག་པ་ཡིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དུ་བ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་མེ་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མེ་ལོག་པ་ན་དུ་བ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལྡོག་པ་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མི་ལྡོག་ན་དུ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མེ་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མེ་ལོག་ན་ཁྱོད་ལྡོག་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡང་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་ལོག་པས་དུ་བ་མི་ལྡོག་ན་དུ་བ་མེའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༠༢ བ ༡ རྟགས་པ་གཉིས་སུ་

འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་གར་ཡང་རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཁོ་ནས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཅིག་མི་རྟག་པ་ལོག་པས་ཇི་ལྟར་གཞན་བྱས་པ་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐ་དད་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ལྡོག་པ་གྲུབ་ན་མི་ལ་རྟ་མི་བདོག་ཅེས་ཏེ། རྟ་མེད་ན་ཕྱུགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཕྱུགས་མེད་པར་འགྱུར་རམ་ཅི་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལ་ལྡོག་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཅིག་ཅིག་བྱས་པ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གཞན་མི་རྟག་པ་ཉེ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་ན་མི་ལ་ཕྱུགས་ནི་བདོག་ཅེས་ཏེ་ཕྱུགས་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་རྟ་ཡང་བདོག་གམ་ཅི་སྟེ་རྟ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཅིག་ཡོད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཆོས་དེའི་ངོ་བོའི་མཚན་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཁོ་ནས་གཏན་ཚིགས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དཔེ་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེས་ནི་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་དཔེ་གཉིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་དུ་འདྲ་བའམ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མེད་ན་བྱས་པ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་དཔེས་བསྟན་པའི་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ། དེ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་སྟོབས

ཀྱིས་བྱས་པ་ལྡོག་པ་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་དེ་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་སྟེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་སུ་འགྲུབ་པ་འདི་ལ་རྟགས་ལྡོག་པའི་གཞི་མཐའ་དག་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཚད་མས་ངེས་པར་གྲུབ་པ་མི་འདོད་ཅིང་འདོད་མི་དགོས་ཏེ། དཔེས་འབྲེལ་བ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་ནི། མ་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་བརྗོད་བྱ་མིན། [1]།ཞེས་པའི་སྐབས་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་པས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་དོན་ལོག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་དཔེ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་སྤྱིའི་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་ཚུལ་རང་སྡེ་གཞན་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་པའི་དོགས་པ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཐད་ལྡན་དུ། གཞི་ཆོས་ཅན་དངོས་པོར་གྱུར་པ་མི་འདོད་དོ།[2]།ཞེས་པ་ནི་རྟགས་དགག་པའི་གཞི་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་པ་ལ་སྔར་གནོད་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེ་སྐད་སྨྲ་བ་དེ་དག་གིས་ནི། གཞུང་འདི་དག་བཀོད་པའི་སྐབས་དོན་ཅི་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ལ་སོགས་པས་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་ཕྱི་རོལ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་དུ་འགྱུར་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱིས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་སུ་འགྲུབ་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཚད་མས་གྲུབ་མི་དགོས་ཀྱི། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབས་པས་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༦ ཤོག ༢༦༡ བྱང་། ༡༠

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༢ ཤོག ༡༢༦༣ བྱང་། ༤

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཔེ་བུམ་པ་ལ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་བྱས་པ་དེའི་ངོ་བོར་བྱས་པ་དེ་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མའི་ངོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་ནི་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་དཔེས་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དཔེས་ཚད་མ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་དཔེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་དེས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱ་བྱས་པ་དེ་ཡོད་ཙམ་དང་འཇིག་པ་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མེ་དུ་བའི་རྒྱུའི་ངོ་བོར་དཔེས་སྟོན་ཏེ། མེ་དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དོན་གཞན་གྱི་འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་དཔེས་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱས་པ་ཉིད་མེད་དེ། དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་བྱས་པ་དེའི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མེ་མེད་ན་ཡང་དུ་བ་མེད་དེ། མེ་དུ་བའི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་རང་གི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེ་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟགས་ལྡོག་པའི་གཞི་མཐའ་དག་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཡང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ལས་ལྡོག་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པའི་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལྡོག་ལས་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། དོན་ལྡོག་གཉིས་བསྒྲུབས་པ་ལས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པ་དང་། དགག་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་གྲངས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མེ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤིང་དག་མེད་པ་དེ་རང་

ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་དུ་བ་དང་། ཤ་པ་འགའ་ཞིག་དགག་པའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ལས་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདིར་དགག་རྟགས་གཉིས་བསྟན་པ་ནི། དུ་བ་མེ་ལ་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པ་ན་མེ་དང་ཐ་དད་མེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྡོག་པ་དོན་ལྡོག་ཏུ་དགོས་ལ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ན། མེ་མེད་པའི་གཞི་འགར་དུ་བ་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་སྲིད་པས་དེའི་ཚེ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལྡོག་ལས་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཞི་དེར་མེ་མེད་དང་། ཤིང་མེད་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པས་གཞུང་འོག་མ་སློས་སོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དགག་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་དངོས་སུ་མི་སློས་པའི་རྒྱུ་མཚན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་ལྡོག་ཉིད་ཀྱིས། །དོན་ལྡོག་པར་ནི་བརྗོད་པ་ལས། །མི་དམིགས་དཔེ་ནི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་པར་ནི་མ་བཤད་དོ། །དེ་ལའང་སྐྱེས་བུ་མཐོང་མེད་ལ། །སྲོག་སོགས་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །གཏན་ཚིགས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བཤད་པས། །བལྟར་རུང་དོན་ལ་དེ་ཞེས་བསྟན།[1]།ཞེས་བཤད་དོ། །བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གོང་དུ་སློས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སློས་ལ། འདིར་བསྟན་པ་ནི། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པས་ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་བཞེད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་དོན་འགའ་ཞིག་དགག་པ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་རྒྱུ་འམ་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ལྡོག་པ་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དེ་དག་ཁོ་ན་ལྡོག་པ་ན་རང་དང་འབྲེལ་བ་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་གཅིག་ལོག་པས་འབྲེལ་མེད་གཞན་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༩༧ ཐིང་། ༡༩

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་རྟགས་གཉིས་པོ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལྟོ་ལྡིར་བ་ཡོད་ན་དམིགས་པར་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་ལྟོ་ལྡིར་བ་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡང་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་བུམ་པ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་མ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། སྔ་མ་གཉིས་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་དེ་ཡང་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དགག་པ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་དུས་ན་དགག་པ་གྲུབ་ཟིན་པས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །དགག་རྟགས་མིན་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་བུམ་མེད་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པས་བུམ་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་དག་སྔ་མ་ནི། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྨོས་པ་ལ་ཅི་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡང་གཞི་འདི་ན་བུམ་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་ནས་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་ཐ་སྙད་མ་ཐོགས་པ་ཕྱི་རོལ་དེ་སྒྲ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ། བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ངེས་གཟུང་གིས་བུམ་མེད་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ཙམ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་མེད་སྒྲུབ་པའང་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་ལ་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་སྨོས་པ་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་མེད་པའི་དོན་ལྟོ་ལྡིར་བ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པའི་དགག་པ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བུམ་པ་མེད་པའི་སྒྲ་བློའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དགག་པ་དེའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བཤད་ཀྱི། དགག་པའི་དོན་སྒྲུབ་པས་དགག་རྟགས་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་ནི་སྐབས་འདིར་ཆོས་འགའ་ཞིག་མེད་པའི་སྒྲ་བློའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྔར་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་གཞི་དེར་མ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བུམ་མེད་ཐ་སྙད་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཡང་དེ་སྒྲུབ་པ་

དང་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་མི་དམིགས་པ་ནི་རང་ཉིད་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དགག་པའི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་སྒྲུབ་པ་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོན་སྟོར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདིར་འཐད་ལྡན་དུ། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་བལྟར་མི་རུང་བ་ལ་ནི་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་གོ་བར་བྱེད་ལ། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་བལྟར་རུང་བ་ལ་ནི། མེད་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ།[1]།ཞེས་པའི་དོན་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དུ་བ་དང་ཤ་པ་ལྟ་བུ་གཞི་དེར་ཡོད་ན། སྣང་རུང་ལ་གཞི་དེར་མེད་པ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་ན། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། གཞི་དེར་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ནར་ངེས་ཏེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མི་དམིགས་པ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་དོན་ལྡོག་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མི་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྟོར་བཤད་པ་ལྟར་མཐར་གཏུགས་པའི་གྲངས་ངེས་སོ། །དགག་རྟགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་དུ་མར་བཤད་དུ་རུང་སྟེ། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་རྟོགས་ཤིང་དམིགས་པ་རྟགས་སུ

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༩ ཤོག ༡༩༢༥ ཕྲེང་། ༣༠

བཀོད་པའི་རྟགས་དྲུག་དང་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་ཡུལ་མ་རྟོགས་ཤིང་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞི་རྣམས་ཁྱོད་ལ་དབྱེར་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་རྣམས་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འཁོར་བའི་ཡིད་འབྱུང་དང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཚུལ། །དངོས་པོ་སྟོབས[1]ཞུགས་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །གསལ་ལ་མ་འདྲེས་གོ་སླའི་ངག་གིས་བཤད། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བགྲོད་པའི་ལམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟེ། ལེའུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།མངྒ་ལཾ།། །།

1 ཞོལ། ཤོག ༣༠༧ ན ༩ གཙང་། ཤོག ༣༠༧ ན ༩ སྟོབས་ཞུགས་

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་འབབ་ཀླུང་།།
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།
དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྟོང་ཐྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྨྲུབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརླམས་པའི་བླ་གློའི་སྡིག་སྦྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རྟུལ་ཐྲན་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་གྱ་གྱུའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒྲོ་ཀུན་ནས་ལྡ་བདོའི་རྒྱུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྫོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྦར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒྲོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྒྲུབ་དང་བསྒྲུབ་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། དགེའོ།། །།